1445 (2022-2023) – Nr. 1
ingediend op 14 oktober 2022 (2022-2023)

Ontwerp van decreet

tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur

Vlaams Parlement

verzendcode: BIN

INHOUD

Memorie van toelichting 3
Voorontwerp van decreet van 1 april 2022 67
Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens 93
Advies van Zorgnet-Icuro 113
Advies van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten 123
Advies van de Vlaamse Lokale Financieel Directeurs 143
Advies van Exello.net 147
Eindverslag nr. 2022/12 houdende de conclusies van de onderhandelingen die op 11 mei 2022 werden gevoerd in de onderafdeling 'Vlaams Gewest en Vlaamse Gemeenschap' van de eerste afdeling van het comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten 155
Voorontwerp van decreet van 8 juli 2022 167
Advies van de Raad van State 195
Ontwerp van decreet 209

MEMORIE VAN TOELICHTING

Samenvatting

Dit ontwerp van decreet wijzigt het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur (DLB).

Op hoofdlijnen wordt het volgende geregeld:
1. de berekening van de wedde van uitvoerende mandatarissen vanaf december van het verkiezingsjaar op basis van de bevolkingsaantallen van dat jaar;
2. de eedaflegging van de schepenen in handen van de voorzitter van de gemeenteraad;
3. de eedaflegging van de voorzitter van de installatievergadering van de gemeenteraad in handen van het oudste gemeenteraadslid;
4. de gemeenteraad kan de zittende voorzitter vervangen;
5. de verzekering bestuurdersaansprakelijkheid voor lokale mandatarissen;
6. de gemeenteraadscommissie weerspiegelt de meerderheid van de raad, zoals die blijkt na aanname van een collectieve motie van wantrouwen;
7. meer autonomie bij het differentiëren van tarieven van opcentiemen;
8. bij het bepalen van subsidiereglementen en het toekennen van nominatieve subsidies wordt een 'Nederlandsclausule' ingevoerd;
9. de gemeenteraad kan een opengevallen schepenmandaat invullen of beslissen dat niet te doen in geval er geen batige opvolgers op de akte van voordracht staan;
10. de gemeenteraad kan de rangorde van de schepenen tijdens de bestuursperiode wijzigen;
11. de gouverneur, respectievelijk de gemeenteraad, krijgt kennis van de aanname van een collectieve motie;
12. de schorsing als gemeenteraadslid werkt door naar het mandaat van schepen of burgemeester;
13. de retributiebevoegdheid van de raad voor maatschappelijk welzijn;
14. een continuïteitsregeling bij ontslag van de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst;
15. een langere termijn om de notulen van het bijzonder comité voor de sociale dienst te bezorgen aan de leden van het comité;
16. conformering aan de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van regelingen die de verwerking van persoonsgegevens behelzen;
17. het opheffen van het verbod voor de leidinggevende ambtenaren om daden van koophandel te stellen;
18. de explicitering van de mogelijkheid van de gemeenteraad om via debiteurenbeleid armoede te bestrijden;
19. de terbeschikkingstelling en overdracht van personeel;
20. bijsturingen over tucht met betrekking tot statutair personeel;
21. verduidelijkingen over lokale financiën;
22. het faciliteren van de digitalisering van de initiatieffase van een volksraadpleging;
23. verduidelijkingen over toezicht op de politiezone;
24. het vormen van districten, gelijktijdig met de vrijwillige samenvoeging van gemeenten;
25. de mogelijkheid tot aanstelling van een gewezen adjunct-directeur van een samengevoegde gemeente in een passende functie van niveau A;
26. het 'selectief' kunnen toetreden tot een opdrachthoudende vereniging door het lokaal bestuur;
27. de mogelijkheid van dubbel presentiegeld voor de vervanger van de voorzitter van de raad van bestuur van een samenwerkingsverband;
28. de vermelding in de statuten van het voorwerp van een intergemeentelijk samenwerkingsverband (IGS);

29. de vaststelling van de rechtspositieregeling van een autonome verzorgingsinstelling (AV), los van de rechtspositieregeling van OCMW-personeel;
30. de vaststelling van de rechtspositieregeling van de welzijnsvereniging, los van de rechtspositieregeling van OCMW-personeel;
31. het aantonen van meerwaarde van de keuze voor een samenwerking met een private partner;
32. de doorwerking van een aantal van bovengenoemde regelingen naar de districten;
33. technische correcties en/of verduidelijkingen.

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. Het Vlaams regeerakkoord 2019-2024 gaat uit van een efficiënte, slagkrachtige, transparante, burgergerichte en toegankelijke overheid als basis voor het creëren van welvaart, welzijn en vertrouwen bij de Vlaamse burger. Deze kwaliteitseis geldt zowel voor de Vlaamse overheid als voor de lokale besturen. In het licht daarvan wordt de organieke regelgeving voor de lokale besturen verder vereenvoudigd. De beleidsnota Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid 2019-2024 gaat hier verder op in en heeft onder meer een transparant overheidslandschap tot doel dat tussen de Vlaamse overheid en gemeenten in ligt, bestuurskrachtige gemeenten met meer beleidsautonomie en slagkracht en een lokale democratie waarin elke Vlaming volwaardig kan participeren. Het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie zette al enkele van deze beleidsdoelstellingen om in de realiteit.

2. De hier voorgestelde wijzigingen met betrekking tot verzelfstandiging en samenwerking, samen met de andere inhoudelijke en technische verbeteringen van de organieke regelgeving, voeren de strategische en operationele doelstellingen in de beleidsnota Binnenlands Bestuur en in de beleids- en begrotingstoelichting 2021-2022 verder uit in het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur (hierna decreet over het lokaal bestuur genoemd). Het gaat meer bepaald om de volgende doelstellingen:
– strategische doelstelling 1. Het overheidslandschap dat tussen de Vlaamse overheid en gemeenten in ligt, is transparant;
  organisatiedoelstelling 1.2. We vereenvoudigen het scala aan verzelfstandigings- en samenwerkingsvormen;
– strategische doelstelling 2. Onze Vlaamse gemeenten zijn bestuurskrachtig en beschikken over grotere beleidsautonomie;
  organisatiedoelstelling 2.2. We stimuleren fusies van gemeenten;
  organisatiedoelstelling 2.3. We verbeteren de organieke regelgeving en versterken daarbij de gemeenteraad.

3. Onder de nagestreefde verbetering van het decreet over het lokaal bestuur valt ook de digitalisering van de initiatieffase van de gemeentelijke volksraadpleging.

De verbetervoorstellen die de conformering van het decreet over het lokaal bestuur aan de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming, hierna AVG genoemd) betreffen, gebeuren op basis van het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens bij het decreet ter versterking van de lokale democratie. Deze AVG-conformering werd al aangekondigd in de schoot van de regering naar aanleiding van het goedkeuren van het ontwerp van decreet tot versterking van de lokale democratie (zie VR 2021 1202 DOC.0148).

Het voorstel in dit ontwerp van decreet om gelijktijdig met het fusietraject ook districtvorming mogelijk te maken, kadert in de doelstelling om de regelgeving voldoende fusievriendelijk te maken. Gebleken is dat het voor een fusie met een grote stad of centrumstad een hinderpaal vormt dat niet gelijktijdig districten kunnen opgericht worden.

B. Inhoud

1. Verzelfstandigings- en samenwerkingsvormen

1.1. Uitgangspunt: optimalisatie en/of harmonisering

4. Het recente juridisch-bestuurskundige onderzoek van de universiteiten van Gent en Hasselt[1] stelt bottom-up vast dat het werkveld met het organieke palet van verzelfstandigings- en samenwerkingsvormen tevreden is. Dat palet dekt zo goed als alle taken, opdrachten en doelstellingen van de lokale besturen af. In het verlengde van die vaststelling formuleert dit ontwerp van decreet geen fundamentele hervorming, een reductie of uitbreiding van het aantal vormen. De voorliggende wijzigingsvoorstellen met betrekking tot verzelfstandiging en samenwerking van lokale besturen streven ernaar in dezelfde lijn alleen maar een optimalisatie en/of een harmonisatie te bewerkstelligen.

1.2. Optimalisatie en professionalisering in het algemeen

5. Het dubbele presentiegeld dat onder de decretale voorwaarden toegekend kan worden aan de voorzitter van de dienstverlenende vereniging, de opdrachthoudende vereniging en de voorzitter van een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn, kan voortaan ook toegekend worden aan de vervanger van de voorzitter.

6. De statuten van de dienstverlenende en de opdrachthoudende vereniging vermelden het voorwerp van de vereniging. Dat voorkomt vage en allesomvattende doelstellingen en versterkt de mogelijkheid om aan de werking van de vereniging op het vlak van die welomschreven doelstellingen en activiteiten een regionale inslag te geven.

7. De gemeenteraad moet na de goedkeuring van de jaarrekening van het autonoom gemeentebedrijf (AGB) niet langer kwijting verlenen aan de bestuurders. De gemeente beschikt namelijk over voldoende andere middelen om haar rechten ten overstaan van het autonoom gemeentebedrijf te doen gelden.

8. Het dossier tot oprichting van – of de toetreding van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn (hierna OCMW genoemd) tot – een vereniging of vennootschap van privaatrecht van woon- en zorgcentra moet niet langer getoetst worden aan de noodzaak om een private partner aan te trekken, maar alleen aan de meerwaarde daarvan en van de keuze voor de privaatrechtelijke rechtsvorm in kwestie.

1.3. Optimalisatie en professionalisering van het ziekenhuislandschap in het bijzonder

9. In het licht van de toenemende schaalvergroting en optimalisatie van het ziekenhuisaanbod in Vlaanderen voltrekken er zich op het terrein verschillende fusies van ziekenhuizen waarin ook publieke ziekenhuizen betrokken zijn. Aan een fusie gaat meestal een onderhandelingsproces vooraf. Dat proces is gericht op een meerwaarde voor de betrokken partners. Daarbij zijn wederzijds vertrouwen en

[1] https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/sites/default/files/public/thema/verzelfstandiging_samenwerking/rapport_evaluatie_organiek_kader_verzelfstandiging_samenwerking.pdf

een correcte waardebepaling cruciaal om het fusieproces tot een goed einde te brengen. Daarom verruimt dit decreet de basis voor de verdeling van de stemverhoudingen in de statuten van de ziekenhuisvereniging tot alle naar economische maatstaven waardeerbare vormen van ziekenhuisgebonden inbreng.

10. In lijn met het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019 (hierna het Wetboek van vennootschappen en verenigingen genoemd), kunnen alle partners natuurlijke personen voordragen als bestuurder van een ziekenhuisvereniging. Die keuze doet geen afbreuk aan uitgebreide statutaire terugkoppelingsverplichtingen vanuit de bestuursorganen aan de raad voor maatschappelijk welzijn.

11. De band tussen de rechtspositieregeling van het OCMW van de zetel van de autonome verzorgingsinstelling en de rechtspositieregeling van het personeel van het ziekenhuis wordt opgeheven. Voortaan bepaalt de algemene vergadering niet langer de afwijkingen voor het ziekenhuispersoneel op de rechtspositieregeling van het OCMW, maar legt hij de rechtspositieregeling van het personeel van de vereniging vast.

2. Inhoudelijke verbeteringen op vlak van organisatie en werking

12. Een aantal van deze wijzigingen bouwt verder op de aanpassingen die aan het decreet over het lokaal bestuur zijn aangebracht bij het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie:
- de ingediende collectieve motie van wantrouwen en de beslissing van de gemeenteraad daarover moeten voortaan worden overgemaakt aan de provinciegouverneur;
- na de aanname van een collectieve motie van wantrouwen wordt de verdeling van de mandaten in iedere gemeenteraadscommissie herbekeken;
- naar aanleiding van de nieuwe burgemeesterregeling wordt verduidelijkt wie burgemeester wordt (i) in het geval twee verkozenen uit de grootste fractie een gelijk aantal naamstemmen behaalden en (ii) in het geval van een verkiezing zonder stemming.

13. Verder maakt dit ontwerp van decreet het mogelijk om de zittende voorzitter van de gemeenteraad te vervangen via het aannemen van een constructieve motie van wantrouwen. Zo wordt de goede werking van de raad in alle gevallen blijvend verzekerd.

14. De decreetgever streeft naar uniformiteit bij de eedaflegging en kiest ervoor dat zowel de burgemeester, de schepenen als de raadsleden de eed afleggen in handen van de voorzitter van de gemeenteraad. De voorzitter van de installatievergadering legt de eed af in handen van het oudste raadslid.

15. Als in de loop van de legislatuur een schepenmandaat komt open te vallen en er is in de akte van voordracht een batige opvolger vermeld, kan de gemeenteraad niet beslissen om dat mandaat niet in te vullen. De opvolger wordt van rechtswege schepen.

16. Dit ontwerp van decreet biedt daarnaast de gemeenteraad de mogelijkheid om de rangorde van de schepenen te wijzigen via het huishoudelijk reglement.

17. Tot slot wordt in titel 5. De werking van het lokaal bestuur van deel 2 van het decreet over het lokaal bestuur de decretale publicatieplicht van lokale besluiten uitgebreid.

3. Inhoudelijke verbeteringen voor mandatarissen en personeel

18. Dit ontwerp van decreet brengt een aantal wijzigingen aan in het statuut van de lokale mandatarissen:
– de decreetgever verplicht de gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en de verenigingen of vennootschappen voor maatschappelijk welzijn een verzekering af te sluiten om de bestuurdersaansprakelijkheid te dekken van hun bestuurders. In subsidiaire orde staat de gemeente in voor de verzekering van de bestuurdersaansprakelijkheid van haar mandatarissen, in het geval dat de rechtspersoon dat zelf niet heeft gedaan;
– de aansprakelijkheidsregeling voor de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn in Voeren en de randgemeenten wordt afgestemd op de regeling voor gemeenteraadsleden in diezelfde gemeenten.

19. Verder brengt dit ontwerp van decreet de regeling voor overdracht van personeel binnen de gemeentelijke publiekrechtelijke groep onder in een nieuw artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur. Tegelijk wordt daarbij de Europese richtlijn 2001/23/EG[2] omgezet. Op grond van die richtlijn behouden de personeelsleden bij overdracht welbepaalde rechten en voor minstens een jaar hun rechtspositieregeling. In dat nieuwe artikel wordt ook de overdracht van contractueel personeel van leden van de gemeentelijke groep naar rechtspersonen van privaat recht hernomen. Er is gekozen voor een centrale overdrachtsbepaling (artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur) waarnaar telkens wordt verwezen bij de diverse vormen van verzelfstandiging en samenwerking, namelijk in artikel 239, 247, 424/1, 474, 488, 505 en 511 van het decreet over het lokaal bestuur.

21. Ten slotte, wordt in het gedeelte over tucht verruimd wie als tuchtonderzoeker kan worden aangesteld, wordt de regeling rond de preventieve schorsing verduidelijkt en aangepast, en wordt het recht op bijstand in tuchtaangelegenheden verder verduidelijkt.

4. Inhoudelijke verbeteringen voor lokale financiën

22. Er wordt geëxpliciteerd dat lokale overheden hun debiteurenbeleid kunnen inzetten om armoede te bestrijden. Dat kan bijvoorbeeld door te opteren voor een centralisatie van invorderingen over gemeentelijke diensten heen, om een toename in invorderingskosten te voorkomen en in een centraal afbetalingsplan te voorzien voor burgers die zich in een situatie van armoede bevinden.

23. Daarnaast komt dit ontwerp van decreet tegemoet aan een aantal onduidelijkheden:
– het begrip kredieten wordt duidelijk gedefinieerd;
– er wordt een regeling voorzien om kredieten voor het lopende jaar vast te kunnen stellen in het jaar zelf;
– de regeling over de overdracht van kredieten naar een volgend boekjaar wordt verduidelijkt;
– de dubbele handtekening in het kader van een gezamenlijk thesauriebeheer tussen gemeente en OCMW is niet langer vereist.

5. Verduidelijking van de toezichtregeling voor politiezones

24. Volgens de huidige formulering in het decreet over het lokaal bestuur, is de toezichtregeling van de gemeenteoverheid volledig van toepassing op de eengemeentezones. Hierdoor verschilt de toezichtregeling op de eengemeentezones van

[2] Richtlijn 2001/23/EG van de Raad van 12 maart 2001 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten betreffende het behoud van de rechten van de werknemers bij overgang van ondernemingen, vestigingen of onderdelen van ondernemingen of vestigingen.

de toezichtregeling op de meergemeentezones. Dat is helemaal niet de bedoeling, getuige de praktijk op het veld. Dit ontwerp van decreet zet dit recht en aligneert de toezichtregeling op de eengemeentezone op die van de meergemeentezone.

6. Faciliteren van vrijwillige fusies van gemeenten: districtsvorming

25. Er werd vastgesteld dat het volgens de huidige stand van de regelgeving niet mogelijk is om gelijktijdig districten op te richten als een fusie van twee of meer gemeenten ertoe zou leiden dat het inwonersaantal van de nieuwe gemeente meer dan 100.000 zou bedragen. Pas zes jaar later, na de volgende gemeenteraadsverkiezingen, kan de fusiegemeente beslissen om districten op te richten. In de praktijk blijkt dat dat een hinderpaal vormt voor een fusie met een grote stad of centrumstad. Dit ontwerp van decreet zorgt ervoor dat in één beweging een nieuwe fusiegemeente én districten kunnen worden opgericht. Ook voor een fusie waarbij een gemeente met districten betrokken is, biedt de bestaande fusieregeling geen soelaas voor een oprichting van bijkomende districten dan wel een wijziging van de districtsindeling.

26. Met de voorgestelde regeling wordt deze hinderpaal voor grootschalige fusies weggewerkt en wordt, door gelijktijdige districtsvorming en of -wijziging, het mogelijk om het beleid en de dienstverlening dicht bij de burger te houden en een mogelijk negatief effect op de betrokkenheid van de burger bij het gemeentebestuur te neutraliseren.

7. Verbetering van het proces van de volksraadpleging: digitalisering van de initiatieffase

27. De digitalisering wil de volksraadpleging efficiënter (voor de gemeenten en burgers) en gebruiksvriendelijker maken en komt tegemoet aan de stijgende maatschappelijke vraag naar digitale mogelijkheden bij burgerparticipatie.

28. Het initiatief van de inwoners van de gemeente voor een gemeentelijke volksraadpleging bestaat uit twee stappen, de opmaak van het verzoek (dat wil zeggen het verzoekschrift en de petitielijst) en het indienen van het verzoek. De voorgestelde wijzigingen maken het mogelijk om deze initiatieffase, naast de bestaande analoge regeling, via een digitaal traject te laten verlopen als de Vlaamse Regering daartoe de nodige verdere stappen zet.

8. Conformering aan de AVG

29. In haar advies van 8 september 2020 bij een eerdere voorgestelde wijziging aan het decreet over het lokaal bestuur, adviseerde de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (hierna VTC genoemd) om een screening door te voeren van de bestaande regelgeving om na te gaan of alle essentiële elementen van de geplande gegevensverwerkingen zijn opgenomen. Dit ontwerp van decreet wil hieraan tegemoetkomen wat het decreet over het lokaal bestuur betreft.

30. Bij nazicht van de verwerkingen die, al is het impliciet, worden geregeld in het decreet over het lokaal bestuur, kan er een onderscheid worden gemaakt tussen de verwerkingen die verricht worden door de Vlaamse overheid en de verwerkingen die worden verricht door anderen, in het bijzonder de lokale besturen. Dit ontwerp van decreet respecteert de autonomie die de lokale besturen hierover hebben. Het regelt alleen de AVG-conformiteit van verwerkingen die worden verricht door de Vlaamse overheid. Dat houdt in dat ervoor geopteerd wordt om de andere verwerkingen te laten regelen door de daarvoor bevoegde verwerkingsverantwoordelijken, met name de lokale besturen.

31. Dit ontwerp van decreet werkt de verwerkingen in functie van de mandaten- en leidinggevendendatabank en van het bestuurlijk toezicht, verder uit. Zo wordt voor deze verwerkingen, voor zover dat nog niet is gebeurd, aangegeven welk doel ze nastreven, wat de grondslag ervoor is, welke gegevens er worden verwerkt, wie de betrokkenen zijn en hoe de bewaringstermijn van de gegevens wordt bepaald. Voor de andere verwerkingen binnen de Vlaamse overheid over eretitels, tucht en de controle van presentiegelden, is in het decreet over het lokaal bestuur zelf al een aanzet van regeling uitgewerkt of wordt die regeling nader uitgevoerd in een besluit van de Vlaamse Regering.

9. Technische verbeteringen

32. Een verduidelijking bij de technische verbeteringen aan het decreet over het lokaal bestuur is, waar nuttig, opgenomen in de artikelsgewijze toelichting bij dit ontwerp van decreet.

C. Totstandkomingsprocedure

C.1. De eerste afdeling van het comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, onderafdeling Vlaamse Gewest en Vlaamse Gemeenschap

Op 11 mei 2022 werd onderhandeld over de personeelsgebonden aangelegenheden in de onderafdeling Vlaamse Gewest en Vlaamse Gemeenschap van de eerste afdeling van het comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten. Deze onderhandelingen leidden tot het protocol nr. 2022/1 en het eindverslag nr. 2022/1.

Naar aanleiding van de onderhandelingen werden volgende tekstwijzigingen doorgevoerd:

1. Wijziging aan artikel 42 over artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (DLB)

In verband met de voorwaarden bij overdracht van personeel, maken de elementen, vermeld in het voorgestelde artikel 185/1, §1, 4°, niet noodzakelijk deel uit van de arbeidsovereenkomst, vermeld in paragraaf 1, 6°. Ook de rechtspositieregeling (collectieve regeling) is niet zomaar gelijk te stellen met de arbeidsovereenkomst (individuele regeling). Om misverstanden en tegenstrijdigheid daarover uit te sluiten wordt in paragraaf 1 het punt 6° aan het punt 4° toegevoegd, (waardoor punt 7° wordt vernummerd tot punt 6°) en wordt in paragraaf 2 het punt 7° aan het punt 5° toegevoegd (waardoor punt 8° wordt vernummerd tot punt 7°).

De artikelsgewijze toelichting wordt navenant aangepast: de personeelsleden behouden na de overdracht de aard van het dienstverband, hun graad, hun anciënniteiten, hun prestatieregeling, hun salarisschaal, hun rechten en verplichtingen zoals die vastgesteld zijn in hun arbeidscontract of bestaande arbeidsbetrekking (statuut). De overdracht kan ook geen reden voor ontslag zijn. De personeelsleden behouden daarnaast voor minstens een jaar hun rechtspositieregeling.

2. Wijziging aan artikel 43 over artikel 196 van het DLB en navenante wijziging van de memorie

Artikel 43 wordt geschrapt, de navolgende artikelen worden vernummerd. De memorie wordt navenant aangepast.

3. Verduidelijking van het begrip openbare dienst in de toelichting bij artikel 44 over artikel 202 van het DLB (dat regelt wie tuchtonderzoeker kan zijn)

Het begrip openbare dienst moet in de formele zin (als rechtsvorm) worden begrepen en niet in de functionele zin (inhoudelijke afbakening). Een gemeentelijke vereniging zonder winstoogmerk (vzw) beantwoordt met andere woorden niet aan die benadering.

4. Wijziging van artikel 45 (vernummerd tot 44) over artikel 203 DLB om die bepaling genderneutraler te maken

De term raadsman, die niet genderneutraal is, wordt vervangen door juridisch raadgever.

5. Wijziging van artikel 81 (vernummerd tot 85) over artikel 488 van het DLB: de welzijnsvereniging wordt bevoegd om autonoom de rechtspositieregeling van haar personeel vast te stellen

In paragraaf 1 van artikel 488 van het DLB wordt de principiële band tussen de rechtspositieregeling van OCMW-personeel en de rechtspositieregeling van het personeel van de welzijnsvereniging niet langer aangehouden. De welzijnsvereniging had al de mogelijkheid om die band gemotiveerd achterwege te laten. Momenteel krijgt de vereniging de autonomie om die rechtspositieregeling eigenstandig in te vullen. De vereniging kan zich daarbij altijd laten inspireren door de rechtspositieregeling van OCMW-personeel of op federale (financierings)regels. Hier kan ook verwezen worden naar de toelichting bij artikel 83 (vernummerd tot 87) (over artikel 499 DLB).

6. In de toelichting bij artikel 86 (vernummerd tot 90) over artikel 505 DLB wordt verduidelijkt dat terbeschikkingstelling van personeel in contractueel dienstverband volgens andere wetten of decreten blijft gelden

Om misverstanden hierover uit te sluiten wordt hier nog eens bevestigd dat het niet zo is dat omdat artikel 505 DLB alleen spreekt van terbeschikkingstelling van statutair personeel, dat impliceert dat de terbeschikkingstelling van personeel in contractueel dienstverband uitgesloten of verboden zou zijn. Zo zijn en blijven de elders vastgestelde terbeschikkingstellingsregelingen onverkort van toepassing. Zo blijft bijvoorbeeld de federale regelgeving van toepassing die is voorzien in artikel 60, §7, van de OCMW-wet: "[…] In afwijking van de bepalingen van artikel 31 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers kunnen de werknemers aangeworven door de centra krachtens een arbeidsovereenkomst, met toepassing van het tweede lid van deze paragraaf, door deze centra ter beschikking worden gesteld van privaatrechtelijke of publiekrechtelijke rechtspersonen, de externe gebruikers genaamd." Zo blijft ook artikel 61 van de OCMW-wet gelden: "[…] In afwijking van de bepalingen van artikel 31 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers, kunnen de werknemers verbonden krachtens een arbeidsovereenkomst met de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, met toepassing van dit lid, door deze centra ter beschikking worden gesteld aan de partners die met het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn een overeenkomst hebben gesloten op basis van onderhavige organieke wet." Dezelfde verduidelijking kan ook gelden bij artikel 87 (vernummerd tot 91).

7. Invoegen van een nieuw artikel 75 dat artikel 382/1 DLB invoert. Het betreft een terugvalregeling bij fusie voor de gewezen adjunct-algemeendirecteur of adjunct-financieeldirecteur van een samengevoegde gemeente. Het wordt mogelijk dit personeelslid aan te stellen in een passende betrekking van niveau A

Op basis van artikel 363 en 364 van het DLB wordt het voltallige personeel van de samengevoegde gemeenten van rechtswege overgedragen aan de nieuwe gemeente. Bovendien behoudt het personeelslid na overdracht naast de aard van het dienstverband ook zijn graad. Dat geldt ook voor de adjunct-algemeendirecteur en de adjunct-financieeldirecteur. Naar analogie met artikel 382 van het DLB, wordt daarom dit artikel ingevoegd om mogelijk te maken dat ook gewezen adjunct-algemeendirecteuren en adjunct-financieeldirecteuren van een samengevoegde gemeente in een passende functie van niveau A kunnen worden ingeschaald in de nieuwe gemeente, het nieuwe OCMW, een verzelfstandigd agentschap van de gemeente, een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn of een intergemeentelijk samenwerkingsverband waarin de nieuwe gemeente of het nieuwe OCMW participeert.

Zo kan bijvoorbeeld ook voorkomen worden dat de betrokkenen in een (veel) groter bestuur dan dat waarvoor ze ooit zijn aangesteld, automatisch de vervanger worden van de algemeen respectievelijk financieel directeur.

C.2. Advies Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) heeft op 19 april 2022 advies uitgebracht bij dit voorontwerp van decreet (VTC nr. 2022/041).

In haar advies besluit de VTC: "De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, met name:
– dringend werk maken van het scheppen van een decretale basis voor de verwerkingen door de lokale besturen (voor zover dat nog niet in sectorale wetgeving geregeld is);
– de rechtvaardigingsgrond voor de verwerking in artikel 60 opnemen in de memorie van toelichting (luik 2);
– de bevoegde entiteit van artikel 61 bepalen (luik 4);
– de verwerkingsverantwoordelijke van artikel 60 bepalen (luik 4);
– een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
– het geslacht schrappen in artikel 37, dan wel verduidelijken in de memorie van toelichting waarvoor dat strikt noodzakelijk is (luik 5);
– de bewaartermijnen van de gegevens bepalen of minstens criteria opnemen om de maximale bewaartermijn te bepalen (luik 5);
– de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
– de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7);
– beveiligingsmaatregelen uitwerken."

In wat volgt wordt puntsgewijs verduidelijkt of dit VTC-besluit wordt gevolgd en of dat tot een tekstaanpassing leidt:

1. Een decretale basis maken voor de verwerkingen door de lokale besturen (voor zover dat nog niet in sectorale wetgeving is geregeld)

De aanbeveling slaat niet op een wijziging die voorwerp is van het voorontwerp van decreet.

De aanbeveling geeft niet aan welke bestaande bepalingen van het DLB of welke sectorale regelgeving ze voor ogen heeft, laat staan waarom ze zouden nopen tot een bijkomende decretale basis.

Voor zover het gaat om verwerkingen die ertoe strekken om de organisatie en werking van lokale besturen te regelen, lijken ze als zodanig geen inmenging in het privéleven van de betrokkenen te vormen.

Het DLB bevat de nodige bepalingen die de decretale grondslag vormen voor de verwerkingen door de lokale besturen. Het betreft bijvoorbeeld die verwerkingen die verband houden met de organisatie en werking van het college van burgemeester en schepenen, de raad voor maatschappelijk welzijn en het bijzonder comité voor de sociale dienst. Dat geldt ook voor de ambtelijke organisatie van de gemeente en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.

Het grondwettelijk beginsel van de lokale autonomie brengt overigens mee dat het in eerste instantie toekomt aan de lokale besturen (de lokale wetgevers) om, in overleg met hun DPO, te bepalen/regelen hoe ze de verwerkingen concreet organiseren. Daarbij is het mogelijk dat de lokale besturen de AVG op een verschillende manier toepassen. Binnen het gegevensbeschermingsrecht wordt aangenomen dat er niet een enkele oplossing of manier van werken mogelijk is, maar dat een verwerkingsverantwoordelijke meerdere mogelijkheden daartoe heeft. Het komt aan de verwerkingsverantwoordelijken toe om de nodige maatregelen te nemen en die ook te kunnen aantonen (verantwoordingsplicht).

Deze aanbeveling van de VTC wordt niet gevolgd.

2. Rechtvaardigingsgrond voor de verwerking in artikel 60 opnemen in de memorie van toelichting

De VTC beveelt aan om de rechtvaardigingsgrond "voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust" op te nemen in de memorie van toelichting bij artikel 60. Dat wordt gevolgd en de memorie van toelichting is in die zin aangepast.

3. Bevoegde entiteit van artikel 61 bepalen

De VTC is van mening dat in artikel 61 exact omschreven moet worden wie de binnen de Vlaamse overheid bevoegde entiteit is.

De verwerkingsverantwoordelijkheid kan al worden afgeleid uit artikel 326, eerste lid, 3°, van het DLB. In dit artikel wordt "toezichthoudende overheid" omschreven als "de Vlaamse Regering of namens de Vlaamse Regering, de provinciegouverneur die handelt overeenkomstig de instructies van de Vlaamse Regering". Artikel 61 is in die zin aangepast. Het verwijst naar de toezichthoudende overheid, als bedoeld in artikel 326, eerste lid, 3°, van het DLB.

4. Verwerkingsverantwoordelijke van artikel 60 bepalen

Volgens de VTC moet de verwerkingsverantwoordelijke van artikel 60 van het voorontwerp nog worden bepaald. Artikel 310 van het DLB bepaalt trouwens dat "elk verzoek om een volksraadpleging te houden, op initiatief van de inwoners van de gemeente, wordt gericht aan het college van burgemeester en schepenen". Artikel 310 maakt dus duidelijk dat telkens zo een verzoek is gericht aan het college, de verwerkingsverantwoordelijke het college is.

In het DLB gaat het om de verwerking van de gegevens die volgt op het indienen van het verzoekschrift. De voorafgaande fase waarbij een burger handtekeningen

verzamelt, valt hier niet onder en wordt niet geregeld. Het is wel zo dat de burger die de handtekeningen verzamelt, zelf de AVG moet toepassen.

Deze aanbeveling van de VTC wordt niet gevolgd.

5. Gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren

De VTC adviseert een GEB in het voorontwerp van decreet op te nemen.

Dat wordt niet gevolgd. De GEB-regel vloeit rechtstreeks voort uit artikel 35 van de algemene verordening gegevensbescherming.

Het komt aan elke verwerkingsverantwoordelijke toe om te bepalen of zo'n GEB-beoordeling vereist is. Er wordt bekeken voor welke verwerkingen uit het voorontwerp van decreet een GEB nodig is en de gepaste stappen zullen zo nodig worden ondernomen.

6. Geslacht schrappen in artikel 37 of verduidelijken in de memorie

De VTC adviseert het geslacht in artikel 37 te schrappen of te verduidelijken in de memorie waarom dit persoonsgegeven noodzakelijk is.

De vermelding van het geslacht in artikel 37 van het voorontwerp schrappen is geen mogelijkheid en de noodzaak van dit gegeven blijkt uit het decreet. In het decreet over het lokaal bestuur staan een aantal regels in verband met geslacht. Zo moet het college van burgemeester en schepenen bestaan uit personen van verschillend geslacht. De opname van dit gegeven in de mandatendatabank is belangrijk om te kunnen nagaan of aan deze verplichtingen is voldaan. Bovendien wordt dit persoonsgegeven niet publiek gemaakt. De memorie is in die zin aangepast en verduidelijkt waarom het noodzakelijk is dit gegeven op te nemen.

7. Bewaartermijnen van gegevens bepalen of criteria om maximale bewaartermijn te bepalen

De regeling van artikel III.87 van het Bestuursdecreet bevat de criteria waarmee de termijnen worden bepaald. De beheersregels waarnaar in dat artikel verwezen wordt, worden in de nabije toekomst ook publiek gesteld. Het betreft de manier bij uitstek waarop binnen de Vlaamse overheid de bewaring van gegevens wordt bepaald. De termijnen kunnen variëren in functie van de gegevens. Daarom is het aangewezen om te verwijzen naar de selectielijsten als zodanig en geen termijnen op te nemen in de regelgeving zelf.

De aanbeveling om de bewaartermijnen in de regelgeving zelf op te nemen wordt daarom niet gevolgd.

8. Maatregelen nemen om de juistheid van gegevens te vrijwaren

De verplichting dat persoonsgegevens juist moeten zijn en zo nodig moeten worden geactualiseerd, wordt al opgelegd door artikel 5, lid 1, d), van de AVG. Het is niet noodzakelijk om dat nog eens in dit voorontwerp van decreet op te nemen.

Bovendien zorgen verschillende maatregelen voor controle op de kwaliteit van de gegevens. Zo kunnen mandatarissen hun mandaten via Mijn Burgerprofiel raadplegen en eventuele foute gegevens melden. In principe zullen via Gelinkt Notuleren[3] en andere notulensystemen aanvullingen en wijzigingen in de mandaten ook steeds meer automatisch up-to-date gebracht worden bij het publiceren van notulen, zodat op die manier altijd de meest recente stand van zaken is opgenomen en er met juiste gegevens wordt gewerkt. Het is de verwachting dat alsmaar meer besturen gelinkt notuleren zullen gebruiken.

Het standpunt van de VTC om de nodige maatregelen rechtstreeks in het voorontwerp van decreet op te nemen wordt niet gevolgd.

9. Transparantiemaatregelen en beveiligingsmaatregelen uitwerken

De VTC adviseert transparantie- en beveiligingsmaatregelen uit te werken in de regelgeving.

Er zijn al transparantie- en beveiligingsmaatregelen van toepassing. Zo wordt de invoer van gegevens in de databanken geregeld via een gebruikers- en toegangsbeheer (de persoon die machtiging krijgt om gegevens aan te vullen heeft nadien geen toegang meer tot de niet-publieke gegevens). Binnen de Vlaamse overheid heeft ook niemand standaard toegang tot niet-publieke gegevens. Omwille van de organisatorische aard van deze en andere maatregelen en de autonomie van de diverse verwerkingsverantwoordelijken, is het op dit ogenblik niet noodzakelijk ze op te nemen in de regelgeving.

Het standpunt van de VTC om de nodige maatregelen rechtstreeks in het voorontwerp van decreet op te nemen, wordt niet gevolgd.

10. Gegevens in verband met politieke affiliatie – bekendmaking via mandatendatabank

Hoewel die niet vervat zijn in haar besluit, wordt hier bij wege van uitzondering nader ingegaan op de bedenkingen van de VTC over de verwerking van gegevens over politieke affiliatie (concreet: de lijst of de fractie waartoe een mandataris behoort) in de mandatendatabank.

De VTC voert aan dat er op basis van artikel 9 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (de Gegevensbeschermingswet, GBW) een aantal specifieke maatregelen in verband met categorieën van personen die deze gegevens mogen raadplegen genomen zouden moeten worden bij het verwerken van politieke gegevens.

Artikel 9 van de GBW stelt dat deze maatregelen genomen moeten worden bij de verwerking van genetische, biometrische of gezondheidsgegevens. Strikt genomen zijn deze maatregelen dus niet van toepassing bij de verwerking van persoonsgegevens waaruit politieke opvattingen blijken. Deze maatregelen zouden bovendien in strijd zijn met het doel van een publieke mandatendatabank, die een adequate democratische controle mogelijk moet maken.

[3] https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/gelinkt-notuleren

De VTC uit bedenkingen bij de opgegeven rechtvaardigingsgronden en verwijst daarbij naar een eerder advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) (advies nr. 89/2018 van 26 september 2018 in verband met de mandaten- en leidinggevendendatabank). Zij gaat daarbij voorbij aan de bijkomende en uitvoerige motivering die in de memorie bij dit voorontwerp wordt opgenomen wat betreft de eerste rechtvaardigingsgrond (de persoonsgegevens zijn door de betrokkene kennelijk openbaar gemaakt) en gaat helemaal niet in op de tweede rechtvaardigingsgrond (zwaarwegende redenen van algemeen belang). Over die laatste rechtvaardigingsgrond zou de GBA volgens de VTC ook bedenkingen hebben geuit, hoewel die destijds niet in het besluit over de databanken was opgenomen. Nazicht leert dat dit punt dan ook niet aan bod kwam in het GBA-advies. Omdat de VTC zelf niet dieper ingaat op de rechtvaardigingsgronden, is het onduidelijk in hoeverre eventuele aanpassingen noodzakelijk zouden zijn.

Alleszins moet worden benadrukt dat het belang van de lokale democratie in dit geval zwaarder doorweegt dan eventuele bezwaren tegen de verwerking van politieke gegevens in het licht van de mandatendatabank. Zo kunnen burgers via de mandatendatabank nagaan op welke lijst de mandatarissen zich verkiesbaar hebben gesteld of tot welke fractie zij behoren. Dat is een cruciaal instrument voor democratische controle door de burgers zelf. Burgers moeten kunnen inschatten wat een bepaalde mandataris in de huidige maar ook in vorige bestuursperiodes doet of deed en binnen welke politieke context. Verder kunnen zij via de mandatendatabank nagaan of de regels met betrekking tot de semiautomatische aanwijzing van de burgermeester, de belangrijkste mandataris van de gemeente, werden nageleefd. Ook wat de aanname van een constructieve motie van wantrouwen betreft, moet de burger kunnen controleren of aan de decretale voorwaarden werd voldaan.

C.3. Advies Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten

Op 18 mei 2022 heeft de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten (VVSG) advies verleend over dit voorontwerp van decreet. Hieronder volgt een bespreking van de opmerkingen van de VVSG die geen betrekking hebben op de onderwerpen waarover onderhandeld werd binnen het syndicale overlegcomité (cfr. C.1 voor deze punten).

1. Motie van wantrouwen tegen de voorzitter van de raad, gepaard met versterking van de rol van de gemeenteraad en de voorzitter

De VVSG gaat akkoord met de invoering van een constructieve motie van wantrouwen tegen de voorzitter van de gemeenteraad. Ze vraagt dat dat gepaard zou gaan met instrumenten die de rol van de gemeenteraad en de voorzitter versterken.

Er is in de commissie voor Binnenlands Bestuur een engagement opgenomen om de rol van de gemeenteraad te versterken. Er zijn hierover al werksessies georganiseerd met diverse parlementsleden. Het verslag van deze werksessies en het verdere verloop van dit traject werd al ter kennisgeving voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

2. Hersamenstelling commissies na individuele motie(s) van wantrouwen

De VVSG vraagt om ook na de aanname van een of meer individuele moties van wantrouwen de hersamenstelling van de commissies te faciliteren.

De individuele motie van wantrouwen is er niet op gericht om een nieuwe meerderheid tot stand te brengen. Om een nieuwe meerderheid tot stand te brengen, dient het instrument van de collectieve motie van wantrouwen te worden gebruikt.

Het is theoretisch niet uitgesloten dat via de aanname van een individuele motie van wantrouwen de samenstelling van de meerderheid wisselt. Het lijkt evenwel zeer onwaarschijnlijk dat twee derde van de fractie waartoe een schepen behoort een individuele motie zal ondertekenen waardoor ze een schepen en commissiezetel zou verliezen.

3. Verplicht verzekeren van bestuurdersaansprakelijkheid

De VVSG gaat akkoord dat mandatarissen die voor het lokaal bestuur in rechtspersonen een bestuurdersmandaat in de raad van bestuur bekleden, verplicht verzekerd worden. In plaats van die verplichting op te leggen aan het lokaal bestuur waar de betrokken mandataris is verkozen, vraagt de VVSG die verzekeringsplicht bij de rechtspersonen te leggen waar het bestuurdersmandaat wordt uitgeoefend en die verzekeringsplicht uit te breiden naar mandatarissen die lid zijn van een regionaal bestuurscomité en naar personeelsleden van het lokaal bestuur die het lokaal bestuur vertegenwoordigen in een rechtspersoon.

Rekening houdend met vermelde praktijk en het advies van de VVSG, wordt het voorontwerp van decreet aangepast: in een rechtspersoon krijgen de bestuurders een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering van die rechtspersoon. Subsidiair, als deze rechtspersoon geen verzekering afsluit, zorgt het lokaal bestuur daarvoor. Alle leden van een bestuursorgaan, dus zowel bestuurders in een raad van bestuur, als dagelijks bestuurders, als bestuurders in een regionaal bestuurscomité, vallen onder deze verzekeringsregeling.

4. Wijziging rangorde schepenen

De VVSG onderschrijft het principe dat de rangorde van de schepenen kan wijzigen in de loop van de bestuursperiode. Ze vraagt waarom dat in het huishoudelijk reglement moet geregeld worden en wat dat reglement kan zijn. Ze suggereert verder om dat te regelen in artikel 38 van het DLB, dat de verplichte elementen van het huishoudelijk reglement regelt.

De bedoeling is om de gemeenteraad de mogelijkheid te geven om bepaalde regelingen vast te leggen waaronder of wanneer een wijziging in de rangorde kan plaatsvinden. Het gaat bijvoorbeeld om een specifieke meerderheidsvereiste, een temporele voorwaarde enzovoort. De gemeenteraad heeft daarin de autonomie. Als dat via een gewone beslissing van de gemeenteraad zou verlopen, dan heeft de gemeenteraad niet de autonomie om daar specifieke meerderheidsvoorwaarden of temporele voorwaarden aan te koppelen. Artikel 38 van het DLB geeft aan wat er minstens in het huishoudelijk reglement wordt opgenomen. Het is daarom geen exhaustieve lijst. Er wordt voor geopteerd om de mogelijkheid voor de wijziging van de rangorde op te nemen in het artikel dat de rangorde zelf regelt, omdat dat logisch en duidelijk voorkomt. Als het huishoudelijk reglement louter vaststelt dat de rangorde van de schepenen kan gewijzigd worden zonder daaraan andere voorwaarden te koppelen, dan kan dat. Zolang het reglement niets bepaalt over het wijzigen van de rangorde, kan die ook niet gewijzigd worden.

5. Bovengrens inwonersaantal in het kader van weddecompensatie

De VVSG gaat ermee akkoord dat de weddevermindering niet meer wordt beslist door de raad.

Los van deze wijziging vraagt VVSG om in artikel 150 van het DLB de bepaling ‘gemeente met minder dan 50.000 inwoners’ te vervangen door ‘gemeente met minder dan 50.001 inwoners’, om de bovengrens voor weddecompensatie af te stemmen op de inwonersklassen in het besluit van de Vlaamse Regering (BVR) van 6 juli 2018 over het statuut van de lokale mandataris.

Met het Gemeentedecreet in 2005 werd artikel 19 van de Nieuwe Gemeentewet (N.Gem.W.) zonder meer overgenomen en dat "om geen bijkomende weerslag op de budgetten" te realiseren. Deze redenering werd overgenomen bij het DLB en geldt tot op vandaag. Het verhogen van de grens zou betekenen dat een mandataris ongeveer 25.000 euro meer compensatie voor inkomensverlies zou kunnen ontvangen. Door een verschuiving van het inwonersaantal van 50.000 inwoners naar 50.001 inwoners verschuift de cumulgrens van ongeveer 55.000 euro naar 81.000 euro.

Er zijn overigens geen problemen gekend rond de huidige compensatiegrens.

6. Debiteurenbeleid: verhouding tot bevoegdheid bijzonder comité voor de sociale dienst (BCSD)

De VVSG vraagt te verduidelijken hoe het debiteurenbeleid zich verhoudt tot de beslissingen van het BCSD. Is de directeur gebonden door een toekenning van terugvorderbare steun? Voorts suggereert de VVSG dat als de directeur bij het debiteurenbeheer een sociale correctie doet, hij dat zou melden aan de maatschappelijk werker en/of het BCSD om een uniforme dossieraanpak te verzekeren.

Het BCSD is bevoegd voor het nemen van beslissingen over de toekenning, terugvordering, herziening en schorsing van individuele steun op het vlak van de maatschappelijke dienstverlening en de maatschappelijke integratie. De financieel directeur staat in voor de uitvoering van het debiteurenbeheer: het effectief (terug)vorderen en het innen. De directeur is in beginsel gebonden door de terugbetalingsmogelijkheden waartoe het BCSD beslist.

Als het lokaal bestuur beslist om het debiteurenbeleid en het armoedebeleid op elkaar af te stemmen, zal de directeur rekening moeten houden met het kader dat het lokaal bestuur, de gemeente respectievelijk het OCMW, daarover vaststelt.

De directeur rapporteert over het debiteurenbeheer aan de gemeenteraad, respectievelijk de raad voor maatschappelijk welzijn en aan het college van burgemeester en schepenen, respectievelijk het vast bureau. Het doorstromen van informatie naar andere organen, zoals het BCSD en de maatschappelijk werker(s), behoort tot de organisatiebeheersing van het bestuur en moet uitgewerkt worden in de reglementen van het lokaal bestuur.

7. Dubbel presentiegeld voor vervanger voorzitter raad van bestuur

De VVSG gaat inhoudelijk akkoord met deze regeling, maar meent dat de toevoeging overbodig is.

Er werd voor geopteerd om dat op te nemen omwille van de rechtszekerheid. Voorheen werd het expliciet geregeld in artikel 6 van het ondertussen opgeheven BVR van 4 juli 2002 houdende vaststelling van de grenzen en de toekenningsvoorwaarden van het presentiegeld en de andere vergoedingen die in het kader van de bestuurlijke werking van een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging kunnen worden toegekend. Het DLB heeft die expliciete vermelding van de mogelijkheid van een dubbel presentiegeld voor degene die de voorzitter vervangt, niet ingeschreven. Om te vermijden dat men a contrario zou afleiden dat het DLB deze mogelijkheid wilde schrappen, werd ervoor geopteerd dat expliciet te regelen.

8. Uitbreiding publicatieplicht

De VVSG gaat akkoord met deze wijziging. Ze vraagt de informatie over de publicatieplichtige documenten onmiddellijk aan te passen zodat de besturen altijd over een actuele versie beschikken.

De overzichtstabellen van de publicatie- en meldingsplichtige besluiten (zoals opgenomen in de omzendbrief) zijn en worden op de website van het Agentschap Binnenlands Bestuur altijd geactualiseerd. De besturen worden actief van deze actualisering op de hoogte gebracht via de nieuwsbrief van het agentschap.

9. Versterking lokale democratie

Zie punt 1 van ondertitel C.3 voor een repliek over het advies van de VVSG.

10. Ontbrekende maatregelen op basis van recente studie

De VVSG meent dat de wijzigingsvoorstellen over verzelfstandiging en samenwerking, die alleen een optimalisatie of harmonisatie bewerkstelligen, het gevolg zijn van een selectieve lezing van het juridisch-bestuurskundig onderzoek van de universiteiten van Gent en Hasselt.

Verwijzend naar niet-opgenomen voorstellen die in de studie zijn geformuleerd, zoals schrapping van de beperking van de raad van bestuur tot vijftien leden, een directiecomité voor het dagelijks bestuur en delegatie vanuit de raad van bestuur decretaal faciliteren, vraagt de VVSG om dat te herbekijken.

De nieuwe governancebepalingen gelden pas sinds 1 januari 2019 (inwerkingtreding van het DLB) na een kamerbrede discussie in het Vlaams Parlement. Ze streefden onder andere naar een vermindering van de mandaten en de vergoedingen bij de intergemeentelijke verenigingen. De regering wil daar nu geen afbreuk aan doen.

11. Andere elementen met betrekking tot optimalisatie bestuur samenwerkingsverbanden

De VVSG vraagt om de toevoeging van volgende regelingen te overwegen:
- de algemene vergadering van een autonome verzorgingsinstelling of ziekenhuisvereniging kan voor de voorzitter van de raad van bestuur die geen uitvoerend lokaal mandataris is, een bestuurdersvergoeding vaststellen waarvan de hoogte afhankelijk is van de noodzakelijke tijdsinvestering en verantwoordelijkheid die verbonden zijn aan het mandaat;
- (al dan niet beperkt) presentiegeld mogelijk maken voor vergaderingen van regionale bestuurscomités (RBC's);
- wijzigingen in titel 10 en 11 ook doorvoeren in de decreten die andere entiteiten waarin lokale besturen vertegenwoordigd zijn, organiseren (zoals bijvoorbeeld woonmaatschappijen);
- mogelijk maken dat dat de goedkeuring van de statuten van een opdrachthoudende vereniging door een gemeente niet automatisch de beheersoverdracht impliceert voor alle activiteiten van die vereniging.

Wat de bestuurdersvergoeding en de vraag naar presentiegeld voor de RBC's betreft: het recente decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur heeft op basis van een breed politiek draagvlak geleid tot een matiging van het aantal mandaten en de daaraan verbonden remuneraties in de samenwerkingsvormen van de gemeenten en OCMW's. Daar wordt nu geen afbreuk aan gedaan.

De wijziging van regelgeving met betrekking tot de woonmaatschappijen en andere sectoraal of federaal geregelde entiteiten valt buiten het voorwerp van dit voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet over het lokaal bestuur.

De VVSG stelt voor artikel 398, §1, van het DLB zo te wijzigen dat als meervoudige activiteiten en opdrachten worden opgenomen binnen het voorwerp van de opdrachthoudende vereniging, de gemeenteraad bij de beslissing over de

toetreding of wijziging van het voorwerp, ook expliciet bepaalt voor welke activiteiten en opdrachten de gemeente toegetreden en aangesloten is.

Hieraan wordt tegemoetgekomen door een wijziging van artikel 420 van het DLB in die zin dat bij een toetreding tot de opdrachthoudende vereniging aan de gemeente de mogelijkheid wordt geboden om middels het besluit tot toetreding expliciet niet toe te treden voor bepaalde activiteiten of opdrachten.

Bij een statutenwijziging voor de uitbreiding van het doelstellingenkader kan de deelnemende gemeente expliciet beslissen om niet aan te sluiten voor de nieuwe activiteiten en opdrachten. Op die manier is duidelijk op welke activiteiten en opdrachten de beheersoverdracht van toepassing is.

De deelnemende gemeenten die nalaten een dergelijke beslissing te nemen, worden geacht aangesloten te zijn voor het volledige doelstellingenkader van de vereniging.

Daarnaast wordt via een toevoeging in artikel 426, 5°, verduidelijkt dat de statuten per deelnemer de activiteiten en opdrachten waarvoor hij is aangesloten, moeten vermelden.

C.4. Advies Zorgnet-Icuro

Zorgnet-Icuro verleende op 12 mei 2022 een positief advies bij dit voorontwerp van decreet. Het merkt wel op dat een aantal van haar tekstvoorstellen ontbreken, herneemt die en doet bijkomende voorstellen tot wijziging. Hieronder wordt daarop beknopt een repliek geformuleerd.

1. Vergoeding voorzitters en bestuurders ziekenhuis

Volgens Zorgnet-Icuro zou aan de leden van de bestuursorganen van verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn en minstens aan de voorzitters van ziekenhuizen een vergoeding moeten worden toegekend die overeenstemt met de bijzondere werklast.

De repliek als hierboven uiteengezet in titel C.3.11 wordt hernomen.

2. Stemmenaantal beheersorganen

Zorgnet-Icuro vraagt om te preciseren dat het stemmenaantal van elke deelgenoot in een ziekenhuisvereniging moet bepaald zijn in de algemene vergadering en de raad van bestuur, maar niet noodzakelijk in elk beheersorgaan of minstens niet in alle operationele organen. Zorgnet-Icuro verwijst hierbij naar het orgaan van dagelijks bestuur als een operationeel uitvoerend orgaan dat de dagelijkse werking aanstuurt.

De ervaring op het terrein leert dat in diverse verenigingen de raad van bestuur specifieke bevoegdheden delegeert naar een orgaan van dagelijks bestuur, inclusief de voorbereiding van beslissingen van de raad van bestuur, waardoor de werking van dat orgaan de louter operationeel aansturende taken overstijgt.

3. Vernieuwing algemene vergadering ziekenhuisvereniging

Voor Zorgnet-Icuro moet de algemene vergadering van een ziekenhuisvereniging niet noodzakelijk bij elke gemeenteraadsverkiezing integraal vernieuwd worden. Dat is alleen maar nodig voor de vertegenwoordigers van de publieke partner.

Naar aanleiding van de resultaten van de gemeenteraadsverkiezingen kunnen meer of minder ingrijpende wijzigingen plaatsvinden in de samenstelling van de afvaardiging vanuit het lokaal bestuur. Vanuit dat opzicht is het aangewezen dat, naar aanleiding van de vernieuwing van de afvaardiging van de publieke partner, de private partner ook een beslissing neemt over de verlenging of vervanging van zijn afvaardiging.

C.5. Advies Exello.net

Exello.net heeft op 2 juni 2022 advies uitgebracht bij dit voorontwerp van decreet. In wat volgt worden de bedenkingen van Exello.net besproken.

1. Wijziging aan artikel 42 over artikel 185/1 van het DLB

Zie punt 1 van ondertitel C.1 voor een repliek met betrekking tot de onderhandeling in Comité C1.

2. Wijziging aan artikel 43 over artikel 196 van het DLB

Zie punt 1 van ondertitel C.1 voor een repliek met betrekking tot de onderhandeling in Comité C1.

3. Duidelijker onderscheid wat betreft beleid en beheer en versterking rol algemeen directeur

Met het oog op een duidelijker onderscheid tussen beleid en beheer en ter versterking van de rol en functie van de algemeen directeur, vraagt exello.net dat de bevoegdheden in het kader van overheidsopdrachten, exploitatie en investeringen tot aan een bepaalde grens en personeelsaangelegenheden altijd (decretaal) aan de algemeen directeur zouden toekomen. De directeur kan ze dan verder delegeren. Het systeem van organisatiebeheersing en transparante rapportage zou het tegengewicht zijn van deze delegaties.

Vandaag beslist de raad of het college over dergelijke delegatie naar de directeur. De Vlaamse Regering wil aan deze gemeentelijke autonomie geen afbreuk doen.

4. Conformering aan de AVG

Exello.net geeft aan dat in de praktijk vaak de rechtsgrond van artikel 2 van het DLB (algemeen belang) als passe-partout wordt gehanteerd om elke mogelijke verwerking enigszins te verantwoorden en uit de bezorgdheid dat deze rechtsgrond onvoldoende zou zijn.

Zie punt 1 van ondertitel C.2 voor een repliek met betrekking tot het advies van de VTC.

5. Technische opmerkingen

– Vervangingsregeling van schepenen in de randgemeenten en Voeren door in artikel 520 van het DLB het artikel 49, §2, eerste lid, van toepassing te verklaren

De Nieuwe Gemeentewet voorziet niet in een vervangingsregeling van een afwezige schepen (bijvoorbeeld wegens vakantie of korte afwezigheid wegens ziekte) in de randgemeenten en Voeren. Bij de aanname van het Gemeentedecreet en het decreet over het lokaal bestuur is evenmin een vervangingsregeling opgenomen voor deze gemeenten. Dus decretaal of wettelijk bestaat de mogelijkheid niet om zich tijdelijk te laten vervangen als schepen in de randgemeenten en Voeren.

Om dat te verhelpen stelt Exello.net voor de vervangingsregeling zoals opgenomen in artikel 49, §2, eerste lid, van het DLB van toepassing te verklaren op deze gemeenten. Dat kan evenwel niet omdat de schepenen in de rand en Voeren rechtstreeks verkozen zijn. Voorgesteld wordt om in artikel 519 van het DLB een vervangingsregeling in te voegen die erin bestaat dat de tijdelijk afwezige schepen kan vervangen worden door zijn opvolger (= tekstaanpassing).

– Artikel 96 van het voorontwerp maakt verkeerdelijk artikel 79, vierde lid, van het DLB van toepassing op de randgemeenten en Voeren

Door artikel 44 van het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie (DLD) is het artikel 79, vierde lid, van het DLB geschrapt. Er is daarom geen artikel 79, vierde lid, meer vanaf de inwerkingtreding van artikel 44 van het DLD (13 oktober 2024). Daardoor dient het in de toekomst niet langer bestaande artikel 79, vierde lid, ook niet meer uitgesloten te worden voor de randgemeenten en de gemeente Voeren. Dit advies behoeft dus geen tekstaanpassing.

6. Verduidelijkingen

– Bij veel besturen zou het college/vast bureau huurovereenkomsten (waarbij gemeente of OCMW optreedt als huurder) goedkeuren. Gevraagd wordt dat decretaal te verankeren.

Het is niet aangewezen om in te gaan op de vraag om het college bevoegd te maken voor huur. De huur van een onroerend goed kan een aanzienlijke budgettaire impact hebben, waarover bij voorkeur de gemeenteraad zijn goedkeuring moet verlenen. Bovendien impliceert de keuze om een onroerend goed te huren (in plaats van bijvoorbeeld over te gaan tot de aankoop van een onroerend goed) een beleidskeuze, waar alleen de gemeenteraad bevoegd voor is.

Het decreet over het lokaal bestuur is duidelijk op het vlak van bevoegdheidsverdeling. Overeenkomstig artikel 41, tweede lid, 11°, van het decreet over het lokaal bestuur is het niet toegelaten voor de gemeenteraad om de bevoegdheid tot het stellen van daden van beschikking over onroerende goederen te delegeren aan het college van burgemeester en schepenen.

Voor wat het sluiten van huurovereenkomsten tot negen jaar betreft, dient evenwel te worden opgemerkt dat dat een daad van beheer betreft die niet ressorteert onder de oplijsting van artikel 41, tweede lid, van het DLB. Een delegatie is in dat geval dus wel mogelijk.

– Vervanging algemeen directeur.

Voor Exello.net is het niet zo duidelijk wie de algemeen directeur bij afwezigheid (verlof of ziekte) kan vervangen en het vraagt dat te verduidelijken.

Artikel 166 van het DLB stelt geen voorwaarden met betrekking tot de vervanging/vervanger. Het laat het aan de autonomie van het bestuur over om op maat van de eigen organisatie een regeling uit te werken voor de vervanging van de algemeen directeur en financieel directeur bij verhindering of afwezigheid. Aan die autonomie wenst de regering niet te tornen.

Dat neemt niet weg dat hier nog eens kan verduidelijkt worden dat de lokale vervangingsregeling in overeenstemming moet zijn met andere wettelijke bepalingen, waaronder het besluit over de rechtspositieregeling en de wet op de arbeidsovereenkomsten. Als een personeelslid van de gemeente (intern) aangeduid wordt als vervanger, zijn er geen verdere regels bepaald en is de raad volledig vrij om de

vervanging te regelen. Als de raad ervoor opteert om een externe, iemand van buiten de gemeentelijke organisatie, aan te stellen als waarnemer, gebeurt dat met een vervangingscontract dat beantwoordt aan wat daarover in de plaatselijke rechtspositieregeling is uitgewerkt.

Een personeelslid van het OCMW is geen personeelslid van de gemeente. Een OCMW-personeelslid kan ook tijdelijk worden overgedragen aan de gemeente om de rol van waarnemend algemeen of financieel directeur op te nemen.

C.6. Advies Vlofin

Vlofin heeft op 31 mei 2022 advies uitgebracht bij dit voorontwerp van decreet. Het vraagt in de memorie bij de regeling rond geglobaliseerd debiteurenbeheer consequent de term lokaal bestuur te gebruiken, die dan respectievelijk slaat op de gemeente of het OCMW. Dat kan worden gevolgd.

C.7. Advies Raad van State

De afdeling Wetgeving van de Raad van State heeft op 19 september 2022 advies uitgebracht bij dit voorontwerp van decreet (advies 71.887/1/V). Dat heeft geleid tot een aantal bijsturingen van het ontwerp van decreet die eerder minimaal van aard zijn. Hieronder wordt dieper ingegaan op de inhoud van het advies en het gevolg dat daaraan gegeven wordt.

1. Vormvereisten – advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit (advies randnummer 3)

Volgens de Raad van State voorziet artikel 36, lid 4, van de algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG), gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 ervan, in een verplichting om de toezichthoudende autoriteit, bedoeld in de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit te raadplegen bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel, of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking.

Ondertussen werd bij artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens opgericht. De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna: VTC) is een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid en is als toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 36, lid 4, van de AVG verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van de AVG door de instanties. Ten gevolge van artikel 51, lid 1, van de AVG kan immers elke lidstaat een of meer onafhankelijke overheidsinstanties, verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van deze verordening, oprichten.

Sinds de bekendmaking van de aanstelling van de leden van de VTC door de Vlaamse Regering in het Belgisch Staatsblad op 29 maart 2019, is de VTC door artikel 10/4, §1, van voornoemd decreet bevoegd om ofwel uit eigen beweging, ofwel op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering adviezen te verstrekken over elke aangelegenheid met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens. Op die manier moet worden vastgesteld dat er in dit geval een advies is waarbij het voorontwerp is getoetst aan de AVG. Het advies van de raad wordt niet gevolgd.

2. Vermelding essentiële elementen in het kader van AVG (advies randnummer 4.3, 4.4 en 4.5)

a. Bewaartermijn

De Raad van State beschouwt de bewaartermijn als een essentieel element van de verwerking van persoonsgegevens dat in het decreet zelf moet worden bepaald.

In haar advies nr. 2022/041 over dit voorontwerp adviseerde de VTC om maximale bewaartermijnen te voorzien of minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijnen te bepalen. Toen werd al aangegeven dat de regeling van artikel III.81, §2, van het Bestuursdecreet de criteria bevat volgens dewelke de termijnen worden bepaald. Het betreft de manier bij uitstek waarop binnen de Vlaamse overheid de bewaring van gegevens wordt bepaald. De termijnen kunnen variëren in functie van de gegevens. Daarom is het aangewezen om te verwijzen naar de selectielijsten als zodanig en geen termijnen op te nemen in de regelgeving zelf.

De aanbeveling om de bewaartermijnen in de regelgeving zelf op te nemen wordt daarom niet gevolgd. De criteria die toelaten om de bewaartermijnen te bepalen werden al opgenomen door verwijzing naar artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

b. Toegang tot de verwerkte gegevens

De Raad van State geeft aan dat het ontworpen artikel 329/1 van het decreet over het lokaal bestuur een bepaling zou moeten bevatten over de toegang tot de verwerkte gegevens, zoals al het geval is in ontworpen artikel 160, zesde lid, en 301, zevende lid, van het decreet over het lokaal bestuur.

Deze aanbeveling wordt gevolgd en leidt tot een aanpassing van artikel 61 van dit ontwerp van decreet.

c. Definitie van het begrip algemene verordening gegevensbescherming

De Raad van State beveelt aan om een definitie te voorzien voor het begrip algemene verordening gegevensbescherming die voor het volledige decreet geldt. Het decreet over het lokaal bestuur, dat door het voorliggende voorontwerp zal worden gewijzigd, bevat geen algemeen artikel met definities. Een dergelijk artikel invoegen zou ofwel tot een inconsistentie leiden omdat het niet alle definities uit het decreet bevat, ofwel buiten de scope vallen van dit voorontwerp van wijzigingsdecreet omdat het tot een uitgebreide screening van te definiëren begrippen zou leiden. Daarom wordt deze aanbeveling hier niet gevolgd.

3. Eedaflegging uittredend voorzitter installatievergadering (advies randnummer 5)

De Raad van State suggereert een herformulering van het ontworpen artikel 6, §3, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur, zodat duidelijker wordt dat het oudste gemeenteraadslid niet in die hoedanigheid de installatievergadering voorzit.

Dit advies wordt gevolgd en leidt tot een wijziging van artikel 3 van dit ontwerp van decreet.

4. Consequente terminologie – constructieve motie van wantrouwen (advies randnummer 6 en 7)

De Raad van State raadt aan om in het ontworpen artikel 7/1, §1 en §2, van het decreet over het lokaal bestuur dezelfde terminologie te gebruiken, en dus telkens ofwel te spreken over de ‘constructieve motie van wantrouwen’ ofwel de ‘individuele

constructieve motie van wantrouwen'. Verder beveelt de Raad van State aan om in het ontworpen artikel 37, §3, derde lid, van het decreet over het lokaal bestuur de 'collectieve constructieve motie van wantrouwen' te schrijven in plaats van 'collectieve motie van wantrouwen'.

Deze aanbevelingen worden gevolgd en leiden tot een aanpassing van artikel 4 respectievelijk artikel 6, 104 en 105 van dit ontwerp van decreet.

5. Nederlandsclausule bij subsidies (advies randnummer 8)

De Raad van State stelt vast dat de bepaling, opgenomen in het ontworpen artikel 41, vijfde lid, van het decreet over het lokaal bestuur, waarin de inhoud van de subsidiereglementen en van de beslissingen tot toekenning van subsidies wordt geregeld, niet thuishoort in artikel 41 (of in afdeling 3 van hoofdstuk 1, titel 1, deel 2) van het decreet over het lokaal bestuur dat betrekking heeft op de bevoegdheidsverdeling tussen gemeenteraad en college.

Deze aanbeveling wordt niet gevolgd. Het vaststellen van subsidiereglementen en toekennen van nominatieve subsidies behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de gemeenteraad. Het opleggen van de voorwaarde daarbij dat de subsidieontvanger zich engageert om het belang van het Nederlands te erkennen bij het uitvoeren van de gesubsidieerde activiteiten, maakt daar deel van uit. Dat verantwoordt dat die bepaling wordt toegevoegd in artikel 41 van het decreet over het lokaal bestuur.

6. Eedaflegging schepenen (advies randnummer 9)

De Raad van State geeft aan dat het ontworpen artikel 44, eerste lid, van het decreet over het lokaal bestuur, omwille van de rechtszekerheid, best uitdrukkelijk stipuleert dat in het geval de voorzitter van de gemeenteraad ook schepen is, hij de eed als schepen aflegt in handen van het oudste gemeenteraadslid.

Deze aanbeveling wordt gevolgd en leidt tot een aanpassing van artikel 12 van dit ontwerp van decreet.

7. Bijstand juridische raadgever bij tuchtprocedure (advies randnummer 10.4)

In het ontworpen artikel 203, eerste lid, van het decreet over het lokaal bestuur wordt bepaald dat de persoon die het voorwerp uitmaakt van een tuchtprocedure, zich op elk moment tijdens de hoorzitting voor de tuchtoverheid kan laten bijstaan en vertegenwoordigen door een juridisch raadgever. In het tweede lid van artikel 203 wordt toegevoegd dat de tuchtoverheid zich ook mag laten bijstaan door een juridisch raadgever, behalve bij de beraadslaging en de stemming.

In het licht van de wapengelijkheid en gelet op de bedoeling van de stellers van het voorontwerp, zoals die blijkt uit de memorie van toelichting waarbij naar een gelijke decretale verankering wordt gestreefd, beveelt de Raad van State in eerste instantie aan dat het recht op bijstand in het eerste en het tweede lid op dezelfde wijze moeten worden geformuleerd.

Verder beveelt de Raad van State aan om in het ontworpen artikel 203, eerste lid, van het decreet over het lokaal bestuur duidelijk te bepalen dat de betrokkene zich op elk moment tijdens de procedure voor de tuchtoverheid kan laten bijstaan. Het recht op bijstand impliceert immers niet alleen dat de betrokkene tijdens de hoorzitting kan worden bijgestaan of vertegenwoordigd door een juridisch raadgever, maar ook ervoor of erna.

De aanbeveling van de Raad van State wordt gevolgd en resulteert in een aanpassing van artikel 44 van dit ontwerp van decreet en van de memorie van toelichting.

8. Bestuurdersaansprakelijkheid (advies randnummer 11)

De Raad van State adviseert de verplichting van het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap (EVA) en het intergemeentelijk samenwerkingsverband om een bestuurdersaansprakelijkheid af te sluiten, telkens apart, in een nieuw artikel van het decreet over het lokaal bestuur op te nemen.

Op deze suggestie van de raad kan eigenlijk op drie wijzen gereageerd worden: het bestaand wijzigingsvoorstel behouden, twee nieuwe artikelen introduceren waarin de wijziging wordt geconcipieerd, zoals de raad suggereert, of de regeling opnemen in andere bestaande artikelen van het decreet. Dat lijkt dus eerder een technische opportuniteitskeuze van 'plaats' in het decreet. De nagestreefde regeling over aansprakelijkheidsverzekering blijft in elk van de drie mogelijke wijzen van uitwerking klaar en duidelijk. Door hier te kiezen voor het behoud van het wijzigingsvoorstel dat al een eerste keer werd goedgekeurd, wordt de regeling niet meer of minder regelmatig. Omdat het wel de keuze is die tot het minst aantal wijzigingen leidt, blijft ze de voorkeur wegdragen. De suggestie van de Raad van State wordt niet gevolgd.

9. Rechtspositieregeling (advies randnummer 12.2)

Volgens het ontworpen artikel 488, §1, van het decreet over het lokaal bestuur stelt het bevoegde orgaan van de welzijnsvereniging, binnen de grenzen vastgesteld door de Vlaamse Regering, de rechtspositieregeling van het personeel vast, terwijl het ontworpen artikel 499 van het decreet over het lokaal bestuur het bevoegde orgaan van de autonome verzorgingsinstelling machtigt om de rechtspositieregeling van het personeel van het ziekenhuis vast te stellen, zonder evenwel te vermelden dat dat binnen de door de Vlaamse Regering vast te stellen grenzen dient te gebeuren.

Zoals de Raad van State opmerkt betekent dat een verschil in behandeling tussen een welzijnsvereniging en een autonome verzorgingsinstelling en een verschil in behandeling tussen het personeel van deze verenigingen. Volgens een vaste rechtspraak, onder meer van het Grondwettelijk Hof, sluiten de grondwettelijke regels van gelijkheid en niet-discriminatie niet uit dat een verschil in behandeling tussen categorieën van personen (of rechtspersonen) wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de maatregel en met de aard van de terzake geldende beginselen.

Dergelijke verantwoording is aanwezig, gelet onder meer op de specificiteit van de taken die een autonome verzorgingsinstelling (AV) heeft ten opzichte van een welzijnsvereniging. Een AV kan alleen maar opgericht worden met het oog op de exploitatie van een ziekenhuis of van een gedeelte van een ziekenhuis, en dat in tegenstelling tot de oprichting van een welzijnsvereniging. Een welzijnsvereniging kan opgericht worden om een van de opdrachten uit te voeren die aan de centra voor maatschappelijk welzijn zijn toevertrouwd en voor leidinggevende, staf-, expert- en managementfuncties. Het zijn dus twee totaal verschillende publieke verenigingen.

Verder kan ook worden verwezen naar het andere soort van klanten dat door een AV wordt bediend ten opzichte van een welzijnsvereniging. Ook is een andere behandeling redelijk verantwoord, gelet op de subsidieregelingen die een andere behandeling vereisen. Ziekenhuisactiviteiten zorgen voor een andere (federale) financieringsstroom en andere (federale) regelgevingen. Zowel de financiering als de regelgeving zorgen voor andere arbeidsvoorwaarden en een ander statuut dan voor de personeelsleden die tewerkgesteld zijn in een welzijnsvereniging. Hierdoor is de plaatselijke rechtspositieregeling van een welzijnsvereniging niet te

vergelijken met die van een autonome verzorgingsinstelling, waardoor het niet meer te verantwoorden valt om die aan elkaar te koppelen, laat staan te koppelen aan die van het OCMW. Bovendien heeft het ook geen zin om de Vlaamse Regering de bevoegdheid te geven om grenzen vast te leggen voor de rechtspositieregeling van het personeel van een AV, omdat die telkens gelinkt zullen moeten worden met de (meestal) federale regelgeving over ziekenhuisfinanciering, waaraan die verenigingen zich toch al moeten houden. Het is dan ook logisch om de rechtspositieregeling van het personeel van een ziekenhuis te laten vaststellen door het bevoegde orgaan van de vereniging zonder dat hiervoor grenzen vastgesteld worden door de Vlaamse Regering.

Ten slotte is het ook zo dat de autonome verzorgingsinstelling de regels van de beleids- en beheerscyclus niet moeten toepassen, dat in tegenstelling tot de welzijnsverenigingen.

De beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie zijn dus niet geschonden.

10. Inwerkingtredingsbepalingen (advies randnummer 13.1 en 13.2)

De Raad van State raadt aan om artikel 28 van het ontwerp van decreet in werking te stellen op 13 oktober 2024 in plaats van 1 december 2024.

Deze aanbeveling wordt gevolgd en leidt tot een aanpassing van artikel 105, eerste en tweede lid, van het ontwerp van decreet.

Verder geeft de Raad van State aan dat het toepassingsgebied van artikel 105, derde lid, van het ontwerp van decreet zou moeten worden beperkt tot de gemeenten waar voor 13 oktober 2024 maar na de bekendmaking van het ontwerpdecreet in het Belgisch Staatsblad een collectieve constructieve motie van wantrouwen wordt ingediend. Daarbij wijst de Raad van State erop dat een bijzondere reden vereist is voor een afwijking van de gebruikelijke termijn van tien dagen na de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad voor de inwerkingtreding.

Het advies wordt gevolgd en leidt tot een aanpassing van artikel 105, derde lid, van het ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Het decreet over het lokaal bestuur regelt aangelegenheden die behoren tot de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest wat betreft de ondergeschikte besturen (artikel 6, §1, VIII, van de Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen (BWHI)) en het toezicht (artikel 7, §1, van de BWHI), alsook de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap wat betreft het beleid over maatschappelijk welzijn (artikel 5, §1, II, 2°, van de BWHI). Het regelt op grond daarvan organieke regels over zowel de organisatie en werking van gemeenten als die van de OCMW's die hen bedienen en met wie ze in belangrijke mate geïntegreerd zijn.

Dat geldt ook voor dit ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet over het lokaal bestuur. Het regelt zo gemeenschapsaangelegenheden waar het regels over het OCMW betreft en gewestaangelegenheden in de overige gevallen.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van welke wijzigingsartikelen een gewestaangelegenheid en/of een gemeenschapsaangelegenheid betreffen:

Gewestaan-gelegenheid	Gemeenschapsaan-gelegenheid	Artikel ontwerp van decreet	Artikel DLB
		1	
G		2	4
G		3	6
G		4	7
G		5	17
G		6	37
G		7	38
G		8	40
G		9	41
G		10	42
G		11	43
G		12	44
G		13	46
G		14	47
G		15	49
G		16	58
G		17	62
	O	18	69
	O	19	77
	O	20	78
	O	21	80
	O	22	81
	O	23	88
	O	24	95
	O	25	106
	O	26	110
D		27	122
D		28	123
D		29	124/1
D		30	126
D		31	130
D		32	141
D		33	143
	O	34	148
G	O	35	150
G	O	36	159
G	O	37	160
G		38	165
G	O	39	177

	O	40	183
G	O	41	185
G	O	42	185/1
G	O	43	202
G	O	44	203
G	O	45	208
G	O	46	218
G		47	227
G		48	235
G	O	49	239
G	O	50	247
G	O	51	256
G	O	52	257
G	O	53	258
G		54	269
G	O	55	272
	O	56	286
	O	57	290
G	O	58	301
G		59	310
G		60	311
G	O	61	329/1
G		62	336
G		63	337
G		64	339
G		65	340
G		66	345
G		67	347
G		68	347/1
G		69	347/2
G		70	348
G		71	352
G		72	353
	O	73	374
	O	74	379
G		75	382/1
G		76	396
G		77	411
G		78	420
G		79	422
G	O	80	424/1
G		81	426
G		82	448
G		83	458

	O	84	474
G	O	85	488
	O	86	490
	O	87	499
G	O	88	500
	O	89	503
G	O	90	505
G	O	91	511
	O	92	514
G		93	516
G		94	517
G		95	519
	O	96	531
	O	97	536
G		98	539
	O	99	544
G	O	100	548
G		101	121 DLD => 525 DLB
	O	102	/ (10 OCMW-decreet)
G		103	/ (41 N.Gem.W.)
G		104	
G	O	105	

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur

Artikel 2 (4 DLB)

De installatievergadering van de gemeenteraad, en in het verlengde daarvan in beginsel ook die van het college van burgemeester en schepenen, is vervroegd van januari van het jaar na de verkiezingen naar december van het jaar van de verkiezingen. En dus moet vanaf december van het jaar van de verkiezingen de wedde van de mandatarissen correct berekend worden, op basis van de bevolkingsaantallen van 1 januari van het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen. De datum waarop die bevolkingsaantallen in aanmerking worden genomen voor de weddeberekening wordt met deze wijziging dan ook vervroegd naar 1 december na de bekendmaking ervan.

Artikel 3 (6 DLB)

Dit artikel vervangt het tweede lid van artikel 6, §3, van het decreet over het lokaal bestuur en voorziet dat de voorzitter van de installatievergadering niet langer de eed aflegt in handen de burgemeester maar wel in handen van het oudste gemeenteraadslid. Als de voorzitter van de installatievergadering zelf het oudste raadslid is, legt hij de eed af in handen van het op een na oudste gemeenteraadslid. De burgemeester wordt door de wijzigingen in dit decreet niet meer betrokken bij de eedaflegging van de schepenen.

Met de voorzitter van de installatievergadering wordt, met toepassing van artikel 6, §2, van het decreet over het lokaal bestuur, de uittredende voorzitter van de raad bedoeld. Als de uittredende voorzitter van de gemeenteraad de installatievergadering niet kan voorzitten, wordt de installatievergadering voorgezeten door een uittredend lid van het college van burgemeester en schepenen in volgorde van hun rang.

Artikel 4 (7/1 DLB)

Dit artikel voegt een nieuw artikel 7/1 in in het decreet over het lokaal bestuur dat de aanname van een individuele constructieve motie van wantrouwen tegen de voorzitter van de gemeenteraad mogelijk maakt.

Tot nog toe was niet voorzien in de mogelijkheid voor de gemeenteraad om de door hem geïnstalleerde voorzitter van de gemeenteraad te vervangen. Met deze wijziging krijgt de raad die mogelijkheid. Als de meerderheid van de raadsleden met een andere voorzitter verder wil gaan, kan de raad zijn zittende voorzitter ontslaan door een nieuwe voorzitter aan te duiden. De meerderheid van de raadsleden kan dat doen door gedurende de bestuursperiode een individuele motie van wantrouwen aan te nemen tegen de voorzitter van de gemeenteraad.

Paragraaf 1 kent aan de gemeenteraad de mogelijkheid toe om een individuele constructieve motie van wantrouwen aan te nemen tegen de voorzitter van de gemeenteraad.

Paragraaf 2 bepaalt de ontvankelijkheidsvoorwaarden van een constructieve motie van wantrouwen. De motie moet ondertekend zijn door een meerderheid van de raadsleden en door ten minste twee derde van de raadsleden van elke fractie die de motie ondersteunt. Als een fractie maar uit twee verkozenen bestaat, volstaat de handtekening van een van hen. De motie moet een kandidaat-opvolger voordragen voor de voorzitter van de gemeenteraad. Bij de motie moet een akte van voordracht als vermeld in artikel 7, §1 en §2, van het decreet over het lokaal bestuur worden gevoegd. Als een lijst in twee fracties is opgesplitst, wordt, in afwijking van artikel 7 van het decreet over het lokaal bestuur, de akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter ondertekend door de meerderheid van de gemeenteraadsleden die deel uitmaken van de fractie van de kandidaat-voorzitter.

Tot de eerstvolgende vernieuwing van de gemeenteraad wordt een fractie geacht hetzelfde aantal leden te behouden, zoals vastgelegd op de installatievergadering, voor wat betreft het gewicht van de fracties voor de berekening van de meerderheidsvereisten. Het aantal zetels per fractie kan alleen wijzigen ten gevolge van een opvolging tussen twee fracties die een gezamenlijke lijst vormden.

Omdat de constructieve motie niet omwille van het spoedeisende karakter, voorzien in artikel 23 van het decreet over het lokaal bestuur, mag worden geagendeerd, geldt daarover, met toepassing van artikel 21 van het decreet over het lokaal bestuur, de termijn van minstens acht dagen tussen de oproeping van de gemeenteraadsleden en de gemeenteraadszitting.

Deze paragraaf bepaalt ook de temporele ontvankelijkheidsvoorwaarden.

Om een nieuwe voorzitter de kans te geven om zijn rol als voorzitter op te nemen, is het niet toegelaten dat een individuele constructieve motie tegen de voorzitter wordt aangenomen in de periode van één jaar na de installatie van de gemeenteraad.

Om te voorkomen dat de motie wordt gebruikt als een instrument in de verkiezingscampagne, is het ook niet toegelaten dat een constructieve motie wordt aangenomen in de laatste twaalf maanden voor de lokale verkiezingen.

Om een opeenvolging van constructieve individuele moties van wantrouwen tegen een voorzitter van de gemeenteraad te vermijden, is het ook niet toegelaten een nieuwe constructieve motie van wantrouwen in te dienen voor het verval van een termijn van één jaar volgend op de aanname van een individuele motie van wantrouwen tegen de voorzitter van de gemeenteraad.

Paragraaf 3 beschrijft het onderzoek van de voorwaarden van de motie. Voordat de motie ter stemming wordt voorgelegd, onderzoekt de gemeenteraad bij stemming of de motie voldoet aan de voorwaarden opgenomen in paragraaf 2. Als de gemeenteraad vaststelt dat niet aan alle voorwaarden voldaan is, dan verklaart hij de motie zonder voorwerp. Dat is bijvoorbeeld het geval als de motie is ingediend in strijd met de temporele voorwaarden of als de motie onontvankelijk is (ongeldige akte van voordracht, te weinig handtekeningen enzovoort). Een onontvankelijk verklaarde akte van voordracht voor de kandidaat-voorzitter betekent dus dat er niet over de motie kan worden gestemd. Als de regeling dat toch toelaat, dan verdwijnt het constructieve karakter ervan.

De controle van de ontvankelijkheid van de motie van wantrouwen en van de akte van voordracht behoort normaal tot de bevoegdheid van de voorzitter van de raad. Omdat de voorzitter van de raad zelf onderwerp is van deze akte, komt de beoordeling van de ontvankelijkheid in dit geval toe aan de volledige gemeenteraad.

Paragraaf 4 bepaalt dat de aanneming van de motie van wantrouwen ook meteen tot gevolg heeft dat voorzitter tegen wie de motie is gericht, ontslagen wordt uit zijn functie als voorzitter van de raad. De aanneming van de motie heeft ook meteen tot gevolg dat de voorgedragen kandidaat-voorzitter verkozen wordt verklaard.

Voor het aannemen van de motie door de gemeenteraad geldt de regeling van artikel 33 van het decreet over het lokaal bestuur dat bepaalt dat de besluiten genomen worden bij volstrekte meerderheid van stemmen en dat bij staking van stemmen het voorstel is verworpen. Dat betekent dat de bijzondere meerderheid alleen vereist is voor het indienen van een motie. Voor het geldig aannemen daarvan volstaat een gewone meerderheid van de helft plus één van de raadsleden. Voor het aannemen van de motie is dus geen bijzondere meerderheid vereist.

Bij betwisting komt het aan de Raad voor Verkiezingsbetwistingen toe om zich over de ontvankelijkheid van de motie en de akte uit te spreken (artikel 147 van het decreet over het lokaal bestuur).

Artikel 5 (17 DLB)

In artikel 17 van het decreet over het lokaal bestuur wordt de gemeentelijke verzekeringsplicht voor haar verkozen mandatarissen, de gemeenteraadsleden, geregeld.

De gemeente is volgens de huidige regeling verplicht een verzekering af te sluiten voor de burgerlijke aansprakelijkheid, rechtsbijstand bij die burgerlijke aansprakelijkheid en voor ongevallen. De mandataris is alleen maar verzekerd voor situaties die zich voordoen tijdens de normale uitoefening van het mandaat.

In het werkveld bestaat discussie over de verzekeringsplicht over de bestuurdersaansprakelijkheid van de mandatarissen-bestuurders. Dit artikel voegt een gemeentelijke verzekeringsplicht toe voor de raadsleden die de gemeente in de normale uitoefening van hun mandaat vertegenwoordigen als bestuurder in een rechtspersoon als die rechtspersoon nalaat om een verzekering af te sluiten die de bestuurdersaansprakelijkheid van de vertegenwoordigende mandataris als bestuurder dekt. Krachtens artikel 227, 396 en 474 van het decreet over het lokaal bestuur zijn de gemeentelijk extern verzelfstandigde agentschappen, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en de verenigingen of vennootschappen voor maatschappelijk welzijn decretaal verplicht om zelf een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten voor hun bestuurders.

Artikel 6 (37 DLB)

In artikel 37, §3, van het decreet over het lokaal bestuur wordt een lid ingevoegd tussen het tweede en het derde lid. Dit nieuwe derde lid moet ervoor zorgen dat na de aanname van een collectieve constructieve motie van wantrouwen, er een correcte weerspiegeling van de zetelverdeling in de commissies is.

De aanname van een collectieve constructieve motie van wantrouwen wijzigt in principe de meerderheidsverhoudingen binnen de gemeenteraad. De samenstelling van de commissies geven de weerspiegeling weer van de meerderheid in de gemeenteraad. Om die reden moet voorzien worden in de verplichting om de verdeling van de mandaten in de commissies opnieuw te berekenen na de aanname van een collectieve constructieve motie van wantrouwen als door de aanname van de collectieve motie van wantrouwen de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de fracties die deel uitmaken van het college van burgemeester en schepenen, niet meer hoger is dan de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de andere fracties.

Alleen op die manier kan gevrijwaard worden dat de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de fracties waarvan leden deel uitmaken van het college van burgemeester en schepenen, altijd hoger is dan de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de andere fracties.

Als na de aanname van een collectieve constructieve motie van wantrouwen het aantal mandaten dat toekomt aan de fracties waarvan leden deel uitmaken van het college van burgemeester en schepenen hoger is dan de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de andere fracties, worden de commissies niet opnieuw hersamengesteld.

Artikel 7 (38 DLB)

Met dit artikel wordt in artikel 38 van het decreet over het lokaal bestuur punt 9° "de nadere voorwaarden waaronder het recht om verzoekschriften in te dienen, wordt uitgeoefend, en de wijze waarop de verzoekschriften worden behandeld" opgeheven als aangelegenheid die verplicht geregeld moet worden in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad.

Het is niet nodig om in artikel 38 van het decreet over het lokaal bestuur op te leggen dat de regeling over verzoekschriften in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad moet worden uitgewerkt, omdat artikel 304, §5, van het decreet over het lokaal bestuur al bepaalt dat het toekomt aan de gemeenteraad om bij

reglement de wijze te bepalen waarop concreet vorm gegeven moet worden aan dergelijke inspraakmogelijkheden.

Artikel 8 (40 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 40, §1, van het decreet over het lokaal bestuur en heeft tot doel om eventuele onduidelijkheden over de volheid van bevoegdheid van de gemeenteraad weg te nemen.

Door de aanpassing van dit artikel wordt verduidelijkt dat de gemeenteraad over de volheid van bevoegdheid beschikt over de aangelegenheden, vermeld in artikel 2, §1 en §2, van het decreet over het lokaal bestuur, maar niet voor de aangelegenheden, vermeld in artikel 2, §3, van het decreet over het lokaal bestuur. De aangelegenheden, vermeld in artikel 2, §3, hebben immers betrekking op de bevoegdheden van het OCMW en de uitoefening hiervan komt toe aan de organen van het OCMW.

Artikel 9 (41 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 41 van het decreet over het lokaal bestuur.

Door de wijziging aan het derde lid van artikel 41 wordt het mogelijk dat de gemeenteraad bij een differentiëring van de gemeentelijke tarieven voor de opcentiemen op de onroerende voorheffing zowel lagere als hogere tarieven ten opzichte van een vastgesteld basistarief kan vaststellen. Dat kadert binnen de gemeentelijke fiscale autonomie. Voor de adviesprocedure bij de Vlaamse Belastingdienst en het onderzoek naar de technische uitvoerbaarheid wordt geen onderscheid gemaakt tussen afwijkingen met lagere of hogere tarieven.

Daarnaast wordt er een vijfde lid toegevoegd aan artikel 41. Het gebruik van het Nederlands in Vlaanderen is belangrijk. Om actief gebruik van het Nederlands te promoten, wordt bepaald dat de subsidieontvanger het engagement moet aangaan om het belang van het gebruik van het Nederlands te erkennen bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten.

Artikel 10 (42 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 42, §2, van het decreet over het lokaal bestuur.

Het gaat om een rechtzetting van een foutieve verwijzing naar artikel 355 van het decreet over het lokaal bestuur. In artikel 42, §2, van het decreet over het lokaal bestuur wordt de zinsnede ", §1 en §2" opgeheven omdat artikel 355 van het decreet over het lokaal bestuur ingedeeld is in leden en niet in paragrafen.

Artikel 11 (43 DLB)

Dit artikel brengt een wijziging aan in de regeling rond de rangorde van de schepenen zoals opgenomen in paragraaf 4 van artikel 43 van het decreet over het lokaal bestuur.

Het vertrekpunt voor het vaststellen van de rangorde blijft altijd de akte van voordracht. Met het indienen van een ontvankelijke akte van voordracht bepaalt de meerderheid wie schepen wordt en welke kandidaat-schepen welke rang inneemt. De schepenen nemen rang in, in volgorde waarin ze zijn opgenomen in de akte van voordracht. De schepen, vermeld in artikel 42, §1, derde lid, is altijd de laatste schepen in rang na de installatie van een nieuw college.

Deze wijziging biedt de mogelijkheid om na vaststelling van de rangorde op basis van de akte van voordracht de vastgestelde rangorde te wijzigen. De gemeenteraad kan op elk moment de rangorde wijzigen op de wijze, vermeld in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad. Het behoort tot de autonomie van de gemeente om al dan niet in het huishoudelijk reglement te voorzien in deze mogelijkheid en de eventuele voorwaarden die daaraan verbonden zijn. Als de gemeenteraad in het huishoudelijk reglement in deze mogelijkheid voorziet zonder daarbij bijkomende voorwaarden op te nemen, dan kan de gemeenteraad op elk moment en via gewone meerderheid beslissen om de rangorde te wijzigen. De schepen, vermeld in artikel 42, §1, derde lid, van het decreet over het lokaal bestuur, zal altijd na de installatievergadering als laatste schepen in rang toegevoegd worden, maar kan gedurende de bestuursperiode een andere rang toegewezen krijgen als de gemeenteraad daartoe beslist onder de voorwaarden opgenomen in hun huishoudelijk reglement.

In elk geval wordt de burgemeester geacht een hogere rang in te nemen dan de schepenen.

Artikel 12 (44 DLB)

Dit artikel brengt een wijziging aan in de persoon in wiens handen de schepenen de eed afleggen.

De eedaflegging van de gemeenteraadsleden en de burgemeester gebeurt in handen van de voorzitter van de gemeenteraad. Alleen de eedaflegging van de schepenen gebeurt momenteel nog in handen van de burgemeester. Met deze wijziging wordt dat voor elk mandaat gelijkgetrokken en legt iedereen, behalve de voorzitter zelf, de eed af in handen van de voorzitter. Dat lost bovendien het probleem op dat een burgemeester na de aanname van een collectieve motie van wantrouwen de eed moet afnemen van de nieuw verkozen schepenen, terwijl hijzelf onderwerp is van de constructieve motie van wantrouwen.

In het geval de voorzitter van de gemeenteraad ook schepen is, legt hij de eed als schepen af in handen van het oudste gemeenteraadslid naar analogie met de regeling opgenomen in artikel 6, §3, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur, zoals gewijzigd door artikel 3 van dit ontwerp van decreet.

Artikel 13 (46 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 46 van het decreet over het lokaal bestuur door te voorzien in een verduidelijking van de berekening van de meerderheidsvereisten voor de fracties. Daarnaast wijzigt dit artikel de geadresseerden van de kennisgeving van de aanname van de collectieve motie van wantrouwen.

In paragraaf 2 wordt een nieuw lid ingevoegd tussen het huidige eerste en het tweede lid. Overeenkomstig artikel 46, §2, eerste lid, 2° en 3°, van het decreet over het lokaal bestuur dient een ingediende motie ondertekend te zijn door een meerderheid van de raadsleden en door ten minste twee derde van de raadsleden van elke fractie die de motie ondersteunt. Een individuele motie moet gesteund zijn door de fractie waartoe de schepen tegen wie de motie gericht is behoort. In het licht van deze vereiste meerderheden binnen de fracties, wordt in de tweede paragraaf van artikel 46 van het decreet over het lokaal bestuur een lid toegevoegd dat verduidelijkt op welke wijze de fractiegrootte concreet berekend dient te worden. Het principe daarbij is dat een fractie – tot aan de vernieuwing van de gemeenteraad – geacht wordt om hetzelfde aantal zetels te behouden zoals vastgelegd op de installatievergadering. Op de installatievergadering worden de fracties vastgelegd, waarbij de gemaakte keuze van kandidaat-gemeenteraadsleden tot welke fractie ze behoren in geval van een kartellijst niet herroepbaar is (conform artikel 36 van

het decreet over het lokaal bestuur, zoals gewijzigd bij artikel 34 van het decreet van 16 juli 2021 ter versterking van de lokale democratie).

Het eventuele geval waarbij een gemeenteraadslid dus bijvoorbeeld na diens installatie feitelijk als onafhankelijke zou gaan zetelen, of hij de facto uit de fractie gezet wordt, doet hieraan geen afbreuk. Voor de berekening van de tweederdemeerderheid, worden onafhankelijken meegeteld bij de leden van de fractie waartoe ze behoorden tot op het moment dat ze aankondigden als onafhankelijke te zetelen.

Het aantal zetels per fractie kan alleen maar wijzigingen ten gevolge van een opvolging tussen twee fracties die een gezamenlijke lijst vormden. Dergelijke wijzigingenmoeten wel mee in rekening worden genomen bij de berekening van de fractiegrootte.

De berekening van de fractie gebeurt bij de beoordeling van de ontvankelijkheid van elke constructieve motie van wantrouwen op dezelfde manier. Voor de aanname van een individuele motie van wantrouwen tegen de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst, zoals voorzien in artikel 104 van het decreet over het lokaal bestuur, geldt dezelfde redenering ook al dient daar de jure abstractie te worden gemaakt van fracties. Er is alleen maar in de gemeenteraad sprake van fracties.

In paragraaf 5 wordt een wijziging aangebracht in de kennisgeving van de aanname van een collectieve motie van wantrouwen. Door deze wijziging wordt de kennisgeving ook gericht aan de provinciegouverneur. Het is belangrijk dat de provinciegouverneur meteen zicht heeft op de nieuwe (aangewezen) burgemeesters in de provincie. Dat onder andere in het kader van eventuele contacten op het gebied van noodplanning.

Besturen laden de ingediende collectieve motie van wantrouwen en de beslissing van de gemeenteraad daarover op in het loket voor lokale besturen (module Toezicht). Het Agentschap Binnenlands Bestuur maakt deze communicatie over aan de minister van Binnenlands Bestuur en de provinciegouverneur. Uiteraard moet de gemeenteraadsbeslissing ook op de normale wijze worden bekendgemaakt.

Artikel 14 (47 DLB)

Dit artikel voegt een punt 8° en 9° toe aan artikel 47 van het decreet over het lokaal bestuur waarbij er twee bijkomende verhinderingsgronden voor de schepenen worden geëxpliciteerd.

Punt 8° voegt een van rechtswege verhinderingsgrond toe aan artikel 47 van het decreet over het lokaal bestuur. De Raad voor Verkiezingsbetwistingen kan een verkozen raadslid schorsen voor de uitoefening van zijn mandaat als raadslid. De schorsing op grond van artikel 199 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 is voorzien als verhinderingsgrond voor een gemeenteraadslid in artikel 12, 5°, van het decreet over het lokaal bestuur. Een raadslid dat geschorst is ten gevolge van een sanctie opgelegd door de Raad voor Verkiezingsbetwistingen kan evenmin een uitvoerend mandaat opnemen tijdens de periode van de schorsing. Deze verhinderingsgrond was evenwel niet voorzien voor het mandaat als schepen of burgemeester van dat geschorste raadslid. Om discussie te vermijden, wenst de decreetgever dat te verduidelijken.

Punt 9° voegt een bijkomende facultatieve verhinderingsgrond toe in artikel 47 van het decreet over het lokaal bestuur. Deze bijkomende verhinderingsgrond biedt een schepen de mogelijkheid om zich te laten verhinderen als hij een mandaat uitoefent van voorzitter van een federaal, Vlaams of Europees parlement. De schepen die zich om die reden wil laten verhinderen, moet daartoe een schriftelijk verzoek

richten aan de gemeenteraad. De periode van verhindering eindigt als zijn mandaat van voorzitter van een federaal, Vlaams of Europees parlement eindigt.

Deze bijkomende verhinderingsgronden zijn overeenkomstig artikel 60 van het decreet over het lokaal bestuur ook van toepassing op de burgemeester.

Artikel 15 (49 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 49 van het decreet over het lokaal bestuur en verduidelijkt wanneer de gemeenteraad een beslissing kan nemen om een opengevallen schepenmandaat al dan niet in te vullen.

Als in de loop van de legislatuur een schepenmandaat komt open te vallen, is de gemeenteraad niet langer verplicht om een beslissing te nemen om dat mandaat in te vullen. Als er in de akte van voordracht een opvolger is opgenomen en de opvolger geïnstalleerd wordt, kan de gemeenteraad zelfs geen dergelijke beslissing nemen. In die gevallen is de akte van voordracht bindend en kan de gemeenteraad niet beslissen om het opengevallen schepenmandaat niet in te vullen.

De gemeenteraad bezit alleen de bevoegdheid een beslissing te nemen om het opengevallen schepenmandaat niet in te vullen als de persoon die als laatste opvolger is vermeld het mandaat niet kan opnemen of als er geen opvolger is vermeld. Alleen in dat geval kan de gemeenteraad beslissen om het opengevallen schepenmandaat niet in te vullen. Dat is ook opgenomen in artikel 43, §1, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur dat stelt dat in die gevallen tot vervanging wordt overgegaan overeenkomstig artikel 49 van het decreet over het lokaal bestuur. In die gevallen is het mogelijk dat de raad beslist om niet tot vervanging over te gaan.

De raad is niet verplicht om dergelijke beslissing te nemen. Als de gemeenteraad geen dergelijke beslissing neemt en overgaat tot de invulling van dat mandaat, is dat een geldige werkwijze. De invulling kan gebeuren door de installatie van de in de akte van voordracht voorgedragen opvolger of, bij ontbreken van dergelijke opvolger, door verkiezing van een nieuwe schepen binnen de twee maanden na het openvallen van het mandaat.

Als de raad evenwel het mandaat niet wenst in te vullen, dient zij daarvoor een uitdrukkelijke beslissing te nemen. In de decreettekst wordt daarover wel verduidelijkt dat de gemeenteraad niet kan beslissen het mandaat niet langer in te vullen in de gevallen waarbij overeenkomstig artikel 43, §1, tweede lid, een opvolger in de akte van voordracht is vermeld en die opvolger het mandaat opneemt. In dat geval zal de regeling, zoals opgenomen in deze akte van voordracht, immers nageleefd moeten worden.

Verder wordt aan het eerste lid van paragraaf 1 toegevoegd dat de voorzitter van de gemeenteraad de ontvankelijkheid van de akte van voordracht nagaat op de vergadering van de gemeenteraad waarop de akte geagendeerd is. Hiermee verduidelijkt de decreetgever dat de voorzitter van de gemeenteraad de akte op de zitting moet beoordelen en voor de ontvankelijkheidsvoorwaarden rekening moet houden met wie op het moment van de beoordeling van de ontvankelijkheid raadslid is. Omwille van deze wijziging wordt de passage over de ontvankelijkheid in het tweede lid geschrapt.

Artikel 16 (58 DLB)

De mogelijkheid bestaat dat twee verkozenen die behoren tot de grootste fractie van de meerderheid een gelijk aantal naamstemmen behalen. In dat geval is onduidelijk wie burgemeester wordt. Met deze wijziging wordt daar een oplossing

voor voorzien. In die (uitzonderlijke) gevallen is het de verkozene die als hoogste gerangschikt stond op de kandidatenlijst, die aangewezen-burgemeester wordt met het oog op latere benoeming.

De mogelijkheid bestaat dat de nieuwe gemeenteraad wordt geïnstalleerd zonder dat er een stemming heeft plaatsgevonden. Dat heet de verkiezing zonder stemming. In dat geval moet geregeld worden wie burgemeester wordt. De normale procedure van de persoon met het hoogste aantal naamstemmen kan in die gevallen niet worden toegepast. Met deze wijziging komt het burgemeestermandaat toe aan de persoon die het hoogst gerangschikt stond op de lijst met het hoogste aantal zetels.

Doordat een lid wordt ingevoegd tussen het bestaande eerste en tweede lid, dient de verwijzing in het bestaande zesde lid hieraan te worden aangepast.

Artikel 17 (62 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 62, zesde lid, van het decreet over het lokaal bestuur.

De wijziging heeft doorheen het decreet over het lokaal bestuur tot doel uniformiteit te creëren bij de redactie en opbouw van artikelen die de ondeelbaarheid tussen mandaten van de gemeente en mandaten van het OCMW betreffen. Het uitgangspunt daarbij is dat een artikel over een mandaat altijd vermeldt dat met dat mandaat hetzelfde gebeurt als wat met het ondeelbare mandaat gebeurt.

Waar het bestaande artikel 62, zesde lid, van het decreet over het lokaal bestuur regelt dat een gebeurtenis die betrekking heeft op het mandaat van burgemeester, doorwerkt naar het mandaat van voorzitter van het vast bureau, moet dat dan worden omgekeerd. Wat gebeurt met het mandaat van voorzitter van vast bureau werkt door naar het in artikel 62 geregelde mandaat van burgemeester.

De spiegelbepaling van artikel 62 is artikel 81, eerste lid, van het decreet over het lokaal bestuur. Het wordt navenant aangepast in artikel 22, 1°, van dit ontwerp van decreet.

Deze logica wordt doorgetrokken in artikel 18 (over artikel 69 van het decreet over het lokaal bestuur) en artikel 22, 2°, (over artikel 81, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur) van dit ontwerp van decreet.

Artikel 18 (69 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 69, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur.

Het betreft een omkeringsregeling als toegelicht in artikel 17 van dit ontwerp van decreet. De regeling waarbij een gebeurtenis die betrekking heeft op het mandaat van voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn, doorwerkt naar het mandaat van voorzitter van de gemeenteraad, moet worden omgekeerd.

Daarenboven ontbreekt in artikel 69, tweede lid, ook een regeling met betrekking tot de schorsing, de afzetting en de afstand van het mandaat als voorzitter van de gemeenteraad en de doorwerking daarvan naar het mandaat van voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn. Ook dat wordt toegevoegd.

Artikel 19 (77 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 77, derde lid, van het decreet over het lokaal bestuur.

Het expliciteert dat OCMW's, net als gemeenten, met een retributiereglement een billijke vergoeding kunnen vragen voor verstrekte diensten. Ze ontlenen die bevoegdheid aan artikel 173 van de Grondwet samen met artikel 97 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Artikel 20 (78 DLB)

Dit artikel voegt een punt 17°/1 in in het tweede lid van artikel 78 van het decreet over het lokaal bestuur.

Deze wijziging ligt in het verlengde van de aanpassing aan artikel 77, derde lid, van het decreet over het lokaal bestuur, zoals gewijzigd door artikel 19 van dit ontwerp van decreet.

Overeenkomstig artikel 78, eerste lid, van het decreet over het lokaal bestuur kan de raad voor maatschappelijk welzijn zijn bevoegdheden delegeren naar het vast bureau. Met betrekking tot de retributies kan dat evenwel niet voor wat betreft het vaststellen van de machtiging tot het heffen van de retributies en de voorwaarden ervan, inclusief de verminderingen en vrijstellingen. Met andere woorden, de raad voor maatschappelijk welzijn dient zelf het kader vast te stellen, maar kan de verdere uitwerking van de retributiereglementen delegeren naar het vast bureau.

Artikel 21 (80 DLB)

Het bestaande artikel 80, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur regelt dat artikel 48, eerste en tweede lid, van dat decreet van toepassing zijn op de leden van het vast bureau.

Dat leidt ertoe dat de raad voor maatschappelijk welzijn zou kunnen beslissen om een mandaat als lid van het vast bureau niet langer in te vullen. Het komt evenwel niet toe aan de raad voor maatschappelijk welzijn om zich daarover uit te spreken. Het mandaat als lid van het vast bureau is ondeelbaar gekoppeld aan dat van het mandaat als lid van het college van burgemeester en schepenen. Alleen de gemeenteraad kan beslissen om een opengevallen schepenmandaat niet in te vullen, waardoor er ook een mandaat minder ontstaat bij het vast bureau. Daarom wordt in het tweede lid van artikel 80 de doorvertaling van artikel 48 van het decreet over het lokaal bestuur op de leden van het vast bureau beperkt tot het eerste lid.

In het verlengde daarvan wordt een derde lid toegevoegd dat artikel 48, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur van toepassing verklaart op de leden van het vast bureau. Daardoor is verzekerd dat het lid van het vast bureau zijn mandaat blijft uitoefenen tot zijn opvolger is geïnstalleerd, behalve als het ontslag het gevolg is van een onverenigbaarheid of tot de gemeenteraad, met toepassing van artikel 49, §1, eerste lid, van het decreet over het lokaal bestuur heeft beslist om het opengevallen schepenmandaat niet in te vullen. Omwille van de ondeelbaarheid tussen deze mandaten, kan in dat laatste geval het opengevallen mandaat als lid van het vast bureau niet meer ingevuld worden. Het lidmaatschap van het vast bureau is ondeelbaar gekoppeld aan het lidmaatschap van het college van burgemeester en schepenen overeenkomstig artikel 79 van het decreet over het lokaal bestuur.

Artikel 22 (81 DLB)

Dit artikel vervangt artikel 81 van het decreet over het lokaal bestuur. Het betreft een omkeringsregeling als toegelicht in artikel 17 van dit ontwerp van decreet.

De vervanging van het eerste en tweede lid heeft tot doel om een duidelijke regeling te voorzien over de doorwerking van bepaalde gebeurtenissen, die betrekking hebben op het mandaat van burgemeester of schepen, naar het mandaat van voorzitter of lid van het vast bureau. Omdat de vervanging als lid of als voorzitter van het vast bureau, omwille van de ondeelbaarheid tussen de mandaten, automatisch gekoppeld is aan de vervanging als schepen of burgemeester, wordt dat niet meer geëxpliciteerd.

Artikel 23 (88 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 88 van het decreet over het lokaal bestuur.

In artikel 88 van het decreet over het lokaal bestuur wordt een onvolledige verwijzing naar artikel 6, §1, van het decreet over het lokaal bestuur aangepast. Voorheen werd in artikel 88 alleen maar verwezen naar artikel 6, §1, eerste en tweede lid, waarin een regeling is opgenomen over de bijeenroeping van de gemeenteraad voor het geval er geen bezwaar tegen de gemeenteraadsverkiezing werd ingediend bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen. Er was geen verwijzing voorzien naar de regeling die geldt als er wel een bezwaar werd ingediend bij de Raad voor Verkiezingsbetwistingen (cfr. artikel 6, §1, derde tot en met zesde lid, van het decreet over het lokaal bestuur). Met dit artikel wordt deze onvolledige verwijzing rechtgezet en wordt een verwijzing opgenomen naar de volledige paragraaf 1 van artikel 6 van het decreet over het lokaal bestuur.

Artikel 24 (95 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 95, derde lid, van het decreet over het lokaal bestuur door een passage in te voegen ter aanvulling van de procedure van voordrachten en verkozenverklaring voor de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst. Meer concreet zal worden ingeschreven dat, voorafgaand aan de verkozenverklaring van een kandidaat, altijd door de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn zal moeten worden gecontroleerd of de voordrachtsakte ontvankelijk is. Dat is in lijn met de gelijkaardige procedures die elders in het decreet over het lokaal bestuur worden voorzien.

Artikel 25 (106 DLB)

In artikel 103 van het decreet over het lokaal bestuur is het continuïteitsprincipe opgenomen voor de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst als zijn mandaat eindigt door ontslag dat geen gevolg is van een onverenigbaarheid. In artikel 106, §1, van het decreet over het lokaal bestuur was een overgangsregeling ingeschreven waarbij iemand aangeduid wordt om de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst te vervangen als hij of zij ontslag neemt en dat tot een nieuwe voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst is verkozen. Deze bepalingen zorgden voor een dubbele regeling voor de tijdelijke waarneming van de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst, als die ontslag nam dat geen gevolg was van een onverenigbaarheid. Dat is in de praktijk verwarrend. Met deze wijziging wordt verduidelijkt dat in geval van ontslag van de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst dat geen gevolg is van een onverenigbaarheid, het continuïteitsprincipe geldt. In alle andere gevallen, waaronder het ontslag omwille van onverenigbaarheid, geldt de vervangingsregeling zoals voorzien in artikel 106, §1, tweede lid.

Artikel 26 (110 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 110, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur, waarbij de termijn om de notulen van het bijzonder comité voor de sociale dienst aan de leden van het bijzonder comité over te maken wordt gewijzigd.

De notulen van het bijzonder comité voor de sociale dienst moesten acht dagen voor de volgende vergadering worden overgemaakt aan de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst. Sommige comités komen wekelijks samen, waardoor deze regeling onwerkbaar is. Met deze wijziging wordt specifiek de termijn voor het overmaken van de notulen van de vergaderingen van het bijzonder comité voor de sociale dienst uitgebreid. In plaats van uiterlijk acht dagen voor de vergadering kunnen de notulen nu uiterlijk drie dagen voor de vergadering worden bezorgd. Dat geeft de mogelijkheid om de notulen correct en op tijd op te maken en geeft de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst nog voldoende tijd om de notulen na te lezen en te controleren voor aanvang van de volgende zitting.

Artikel 27 (122 DLB)

In artikel 122, eerste lid, van het decreet over het lokaal bestuur worden de woorden "en met dien verstande dat de districtsschepenen de eed afleggen in handen van de voorzitter van de districtsraad" opgeheven. Door de wijziging in artikel 12 van dit ontwerp van decreet leggen de schepenen hun eed af in handen van de voorzitter van de raad. Dat geldt dan met de nodige vertaling ook voor de leden van het districtscollege.

Artikel 28 (123 DLB)

De mogelijkheid bestaat dat twee verkozenen die behoren tot de grootste fractie van de meerderheid een gelijk aantal naamstemmen behalen. In dat geval is onduidelijk wie districtsburgemeester wordt. Met deze wijziging wordt daar een oplossing voor voorzien, naar analogie met de regeling voor de burgemeesteraanduiding in artikel 58 van het decreet over het lokaal bestuur (zoals gewijzigd door artikel 16 van dit ontwerp van decreet).

Artikel 29 (124/1 DLB)

Dit artikel wijzigt het orgaan waaraan de beslissing van het districtsorgaan tot aanname van de collectieve motie van wantrouwen moet worden overgemaakt. In de huidige regelgeving moet deze beslissing ter kennis worden gebracht aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering heeft evenwel in tegenstelling tot bij de aanname van de collectieve motie van wantrouwen door de gemeenteraad geen rol in deze procedure. De beslissing moet in de toekomst ter kennis worden gegeven aan de gemeenteraad in plaats van aan de Vlaamse Regering.

Artikel 30 (126 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 126, eerste lid, van het decreet over het lokaal bestuur.

Er wordt toegevoegd dat het begrip "kandidaat-gemeenteraadsleden" gelezen moet worden als "kandidaat-leden van de districtsraad".

Artikel 31 (130 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 130 van het decreet over het lokaal bestuur.

Aan artikel 130 van het decreet over het lokaal bestuur wordt een tweede lid toegevoegd. In dit lid wordt een regeling uitgewerkt die het districtscollege ertoe verplicht om in afwijking van het eerste lid van artikel 130 op geheime wijze te stemmen over het voorafgaand advies van het districtscollege over een tuchtaangelegenheid voor de districtssecretaris zoals bedoeld in artikel 125, §3, 4°, van het decreet over het lokaal bestuur. De wijziging ligt in het verlengde van de (ratio van de) geheime wijze van stemmen door de tuchtoverheid over de tuchtstraf zelf (zie ook artikel 34 van het decreet over het lokaal bestuur).

Artikel 32 (141 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 141 van het decreet over het lokaal bestuur om het terminologisch in overeenstemming te brengen met de bepalingen over de beleids- en beheerscyclus in het decreet over het lokaal bestuur.

Artikel 33 (143 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 143 van het decreet over het lokaal bestuur.

Aan het eerste lid wordt een punt 7° toegevoegd dat verduidelijkt dat voor de toepassing van titel 4 op de districten "gemeenteraadsverkiezingen" als "districtsraadsverkiezingen" gelezen moet worden. Artikel 249, §4, en artikel 274 van het decreet over het lokaal bestuur, die telkens ook de link tussen gemeente en OCMW betreffen, worden niet van toepassing gemaakt voor de districten (omdat die geen link hebben met het OCMW). Er wordt een lid ingevoegd dat verduidelijkt dat elk lid van de districtsraad de afzonderlijke stemming over een of meer onderdelen van de beleidsrapporten kan eisen en een lid dat verduidelijkt dat een nieuw opgericht district in de eerste bestuursperiode een eenjarig meerjarenplan kan opmaken.

Artikel 34 (148 DLB)

In artikel 148, vierde lid, van het decreet over het lokaal bestuur worden de woorden "de voorzitter van het vast bureau" opgeheven. De burgemeester is van rechtswege de voorzitter van het vast bureau, overeenkomstig artikel 79 van het decreet over het lokaal bestuur. De ambtskledij en onderscheidingstekens van de burgemeester zijn al vastgesteld in het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juli 2018 houdende het statuut van de lokale mandataris.

Artikel 35 (150 DLB)

De procedure voor de weddevermindering van de uitvoerende mandatarissen in artikel 150, §2, van het decreet wordt afgestemd op de procedure voor de weddecompensatie van uitvoerende mandatarissen in artikel 150, §1, van het decreet over het lokaal bestuur en op de procedure voor de vermindering van de presentiegelden van raadsleden in artikel 17, §2, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur.

Artikel 36 (159 DLB)

In artikel 159 van het decreet over het lokaal bestuur wordt respectievelijk de gemeente of het OCMW verplicht een verzekering af te sluiten die de bestuurdersaansprakelijkheid dekt die persoonlijk ten laste komt van de uitvoerende mandatarissen die de gemeente of het OCMW, uit hoofde van hun mandaat, vertegenwoordigen als lid van de raad van bestuur of als dagelijks bestuurder in een rechtspersoon als die rechtspersoon nalaat om een verzekering af te sluiten die de bestuurdersaansprakelijkheid van de vertegenwoordigende mandataris als bestuurder dekt. Krachtens artikel 227, 396 en 474 van het decreet over het lokaal bestuur zijn de gemeentelijk extern verzelfstandigde agentschappen, de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en de verenigingen of vennootschappen voor maatschappelijk welzijn decretaal verplicht om zelf een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten voor hun bestuurders. Zie de toelichting bij artikel 5 van dit ontwerp van decreet voor de verantwoording hierbij.

Artikel 37 (160 DLB)

Dit artikel vervangt het huidige artikel 160 van het decreet over het lokaal bestuur, waarbij de inhoud van het artikel wordt hernomen en geherstructureerd. Artikel 160 wordt ook verder geconformeerd aan de algemene verordening gegevens-

bescherming, in die zin dat een duidelijk decretaal kader wordt opgenomen voor de verwerking van persoonsgegevens van mandatarissen in het licht van de mandatendatabank.

Het eerste lid verduidelijkt wat wordt verstaan onder de algemene verordening gegevensbescherming.

In het tweede lid wordt decretaal verankerd wie voor deze verwerking van persoonsgegevens als verwerkingsverantwoordelijke optreedt in de zin van de algemene verordening gegevensbescherming.

Vervolgens wordt in het derde lid decretaal verankerd wat het doel is van de verwerkingen van persoonsgegevens van mandatarissen. Deze persoonsgegevens kunnen alleen maar verwerkt worden om dit doel te bereiken.

In het vierde lid wordt verduidelijkt op welke gronden de verwerking van persoonsgegevens van mandatarissen is toegestaan. De verwerking wordt uitgevoerd op grond van de decretale verplichting vervat in artikel 160 van het decreet over het lokaal bestuur, maar ook op grond van een taak van algemeen belang, namelijk het faciliteren voor burgers om democratische controle uit te oefenen op lokale besturen.

Een aantal specifieke politieke gegevens worden verwerkt, met name de naam van de lijst waarop een mandataris als raadslid is verkozen, de naam van de fractie waartoe hij behoort of als dat het geval is, de vermelding dat hij als onafhankelijke zetelt. Dat zijn gegevens die door de betrokken mandatarissen zelf worden bekendgemaakt wanneer zij zich verkiesbaar stellen voor de lokale verkiezingen, en opnieuw wanneer zij het mandaat effectief opnemen.

Daarnaast is deze verwerking toegelaten omwille van een reden van zwaarwegend belang, namelijk de democratische controle die de burger moet kunnen uitoefenen op zijn lokaal bestuur. Zo is deze verwerking noodzakelijk om burgers transparantie te bieden over de politieke samenstelling van hun lokaal bestuur. Burgers kunnen hun democratisch controlerecht alleen maar geïnformeerd uitoefenen als zij weten waarvoor mandatarissen staan, welke koerswijzigingen, acties en activiteiten een mandataris doorvoert, ook binnen zijn lijst en fractie, of als een mandataris beslist om als onafhankelijke te zetelen omdat hij het niet eens is met de gang van zaken in de fractie. Door de publicatie van de mandaten in de mandatendatabank, kunnen burgers erop vertrouwen dat zij een authentieke bron raadplegen.

Omdat het gaat om gegevens die sowieso door de betrokken mandatarissen zelf al worden bekendgemaakt, gaat de verwerking niet verder dan noodzakelijk is, maar biedt het louter transparantie en een duidelijk en authentiek overzicht voor de burger.

Het vijfde lid somt de persoonsgegevens van de mandatarissen op die in de databank worden opgenomen. Een van die persoonsgegevens is het geslacht. De opname van dit persoonsgegeven is noodzakelijk omwille van de regels in verband met geslacht in het decreet over het lokaal bestuur. Zo legt het decreet voor verschillende organen de verplichting op dat ze bestaan uit personen van verschillend geslacht. Deze verplichting geldt bijvoorbeeld voor het college van burgemeester en schepenen en de raad voor maatschappelijk welzijn. De opname van dit gegeven in de mandatendatabank is dan ook belangrijk om te kunnen nagaan of aan deze verplichtingen is voldaan.

Het zesde lid verduidelijkt dat de gegevens van de mandatarissen publiek toegankelijk worden gemaakt. Dat geldt niet voor het rijksregisternummer, het geslacht en de geboortedatum.

Wat de bewaartermijn betreft, verwijst het zevende lid naar het Bestuursdecreet dat voorschrijft dat die gespecifieerd moet worden in selectieregels voor elke categorie

van bestuursdocumenten. De selectieregels zijn terug te vinden in het toepasselijke informatiebeheersplan binnen de Vlaamse overheid.

Het laatste lid bepaalt ten slotte dat de Vlaamse Regering de nadere uitvoering van dit artikel regelt. Zo wordt de regeling rond de mandatendatabank verder uitgewerkt in het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende het gebruik van open standaarden door de lokale besturen en tot nadere regeling van de databank van de lokale mandatarissen en van de databank van de leidend ambtenaren.

Artikel 38 (165 DLB)

Artikel 165 van het decreet over het lokaal bestuur wordt opgeheven, omdat het verwijst naar het Wetboek van Koophandel dat opgeheven is, behalve boek II betreffende de zee- en binnenvaart dat na de laatste hervorming (effectief op 1 november 2018) overgebleven is.

Hoewel daden van koophandel niet langer bestaan en daarmee ook het voorwerp van het verbod om zulke daden te stellen vervalt, betekent dat nog altijd geen vrijbrief voor de leidinggevende ambtenaren van de gemeente en het OCMW. Zo maken artikel 169 en 172 van het decreet over het lokaal bestuur de regeling over belangenvermenging als vermeld in artikel 27 van hetzelfde decreet van toepassing op deze ambtenaren. Zo geldt ook voor deze ambtenaren het artikel 191 van dat decreet, dat een regeling vaststelt over met het ambt onverenigbare activiteiten. Ook de andere artikelen in dat decreet over deontologische spelregels voor personeel blijven onverkort op hen van toepassing. Overeenkomstig artikel 193 van het decreet over het lokaal bestuur kan de gemeenteraad die spelregels nader uitwerken of aanvullende verplichtingen opleggen.

Artikel 39 (177 DLB)

Een gemeente kent een grote variatie aan retributies, boetes, terugvorderingen en belastingen, zoals parkeerretributies, bibliotheekboetes, schoolinschrijvingsgeld enzovoort. Dit wijzigingsartikel expliciteert in artikel 177, eerste lid, 2°, van het decreet over het lokaal bestuur dat het debiteurenbeleid met betrekking tot de schuldvorderingen kan ingezet worden in het algemeen belang van armoedebestrijding.

Artikel 3, eerste lid, van het decreet van 21 maart 2003 betreffende de armoedebestrijding heeft tot doel de toegang van elke burger tot de economische, sociale en culturele grondwettelijke rechten te waarborgen en armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting te voorkomen, te verminderen en op te lossen. Het komt de lokale overheden toe binnen hun lokaal beleid en de uitoefening van hun lokale bevoegdheden, bij te dragen aan deze doelstelling van algemeen belang en bijvoorbeeld initiatieven te nemen ter voorkoming van schuldopbouw in de strijd tegen armoede, (cfr. Het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2020-2024, 7.1.13, *Parl.St.* Vl.Parl. 2020-21, nr. 476). De lokale overheden zijn autonoom bij het invullen van initiatieven hiertoe. Zo kunnen ze opteren voor een centralisatie van invorderingen over diensten heen, om een toename in invorderingskosten te voorkomen en in een centraal afbetalingsplan te voorzien voor burgers die zich in een situatie van armoede bevinden. De kwetsbare burger moet zo maar een keer zijn verhaal doen en conform het 'only once'-principe worden zijn gegevens maar eenmaal bij hem opgevraagd of verkregen via authentieke bronnen.

Dergelijke initiatieven van doelgroepgericht globaal debiteurenbeleid kunnen de verwerking van persoonsgegevens noodzakelijk maken. Dat is onder meer het geval als, om financieel kwetsbare burgers of burgers in armoede te kunnen identificeren, de verwerking van persoonsgegevens, door consultatie van onder andere de authentieke bron van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ), noodzakelijk is (conform het principe van de unieke gegevensinzameling, vermeld in

artikel III.69 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018). De uitwisseling van persoonsgegevens van debiteuren over de verschillende stadsdiensten heen, brengt verder ook een verwerking van persoonsgegevens met zich mee. De verwerkingen van persoonsgegevens binnen deze initiatieven kaderen dan binnen een doelstelling van algemeen belang[4], namelijk de bestrijding en voorkoming van armoede. Als een lokaal bestuur een dergelijk initiatief onderneemt, zal het ook reglementen moeten vaststellen die, in lijn met de AVG, voorzien in een regelgevend kader waarin de gemeente rekening houdt met artikel 6.3 van de AVG en onder meer volgende essentiële elementen worden opgenomen:
– het doeleinde van de verwerking;
– de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens;
– de betrokkenen;
– de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
– de opslagperioden;
– de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke.

Dergelijke inzet van het debiteurenbeleid is voorts ook van algemeen, maatschappelijk belang telkens deze vorderingen een gedragssturende doelstelling tot voorwerp hebben.

Artikel 40 (183 DLB)

In artikel 183, §2, van het decreet over het lokaal bestuur worden de subcomités toegevoegd bij de instanties die taken kunnen opleggen aan de maatschappelijk werker. Als de beslissingsbevoegdheid, vermeld in artikel 113 van het decreet over het lokaal bestuur, wordt toevertrouwd aan subcomités, moeten de subcomités ook taken kunnen opdragen aan de maatschappelijk werker. Dat is belangrijk omdat bij oprichting van subcomités het voltallige bijzonder comité voor de sociale dienst veel minder samenkomt.

Artikel 41 (185 DLB)

De wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de stichtingen en de Europese politieke partijen en stichtingen werd opgeheven bij wet van 23 maart 2019 tot invoering van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en houdende diverse bepalingen. De wettelijke basis van een vereniging zonder winstoogmerk is sindsdien terug te vinden in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

Sinds 1 januari 2021 werd de Vlaamse Wooncode omgedoopt tot de 'Vlaamse Codex Wonen van 2021' en werden tegelijk de sociale huisvestingsmaatschappij en het sociaal verhuurkantoor opgevolgd door een nieuwe vennootschap, namelijk de woonmaatschappij. Een verwijzing naar de betrokken regelgeving ligt in lijn met de verwijzing naar de andere overheden die in artikel 185, §1, van het decreet over het lokaal bestuur worden benoemd en waaraan statutaire personeelsleden ter beschikking kunnen worden gesteld.

Woonmaatschappijen zijn overigens vennootschappen die door de lokale besturen worden gecontroleerd. Krachtens artikel 4.39/2, §2, van de Vlaamse Codex Wonen van 2021 beschikken de gemeenten en OCMW's die in het werkingsgebied van de woonmaatschappij liggen en aandeelhouder zijn van de woonmaatschappij, altijd over meer dan 50 procent van het totale aantal stemrechten die verbonden zijn aan de aandelen.

[4] Zie artikel 6 van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG.

De derde paragraaf van artikel 185 van het decreet over het lokaal bestuur wordt opgeheven en krijgt een nieuwe uitwerking in het artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur, ingevoegd door artikel 42 van dit ontwerp van decreet. Er werd voor een opsplitsing gekozen omdat paragraaf 1 en 2 van artikel 185 handelt over het ter beschikking stellen van personeelsleden in statutair dienstverband en paragraaf 3 handelt over het overdragen van zowel personeelsleden in contractueel als statutair dienstverband. Het ter beschikking stellen van personeel en het overdragen van personeel zijn twee totaal verschillende zaken en om elke verwarring te vermijden worden ze dan ook best in twee verschillende artikelen uitgesplitst.

Artikel 42 (185/1 DLB)

In de eerste paragraaf van het nieuwe artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur wordt de opgeheven derde paragraaf van artikel 185 van dat decreet (zie artikel 41 van dit ontwerp van decreet) hernomen, zij het onder een andere redactie. Hij regelt, mét behoud en dus voorrang van andere wettelijke of decretale regelingen, de overdracht van zowel statutair als contractueel personeel tussen alle leden van de gemeentelijke groep (de gemeente, haar OCMW, haar AGB, haar publieke OCMW-verenigingen, het IGS). De overdracht is dus niet mogelijk tussen gemeenten onderling of tussen OCMW's onderling. Ook is het zo dat een gemeente geen personeel kan overdragen naar een OCMW-vereniging als de gemeente er geen deelnemer van is. Wat wel mogelijk is, is een overdracht van personeel van een IGS naar een ander in de veronderstelling dat het ene IGS deelneemt in het andere IGS.

Deze overdrachtregeling is geen zuivere herneming van artikel 185, §3. Ze behelst ook een uitsluiting van de decretale graden en de maatschappelijk werker enerzijds, en de implementatie van Europees recht anderzijds.

Omdat de zogenoemde decretale graden en de maatschappelijk werker sleutelposities innemen binnen de gemeente en het OCMW en ook decretaal verplichte ambten zijn binnen deze besturen, worden zij uitgesloten van overdracht.

Tot slot wordt in de overdrachtregeling de Europese richtlijn 2001/23/EG van de raad van 12 maart 2001 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten betreffende het behoud van de rechten van de werknemers bij overgang van ondernemingen, vestigingen of onderdelen van ondernemingen of vestigingen (hierna Europese richtlijn 2001/23/EG), omgezet. Op grond van die richtlijn behouden de personeelsleden na de overdracht de aard van het dienstverband, hun graad, hun anciënniteiten, hun prestatieregeling, hun salarisschaal en hun rechten en verplichtingen zoals die vastgesteld zijn in hun arbeidscontract of bestaande arbeidsbetrekking (statuut). De overdracht kan ook geen reden voor ontslag zijn. De personeelsleden behouden daarnaast voor minstens een jaar hun rechtspositieregeling.

In de tweede paragraaf wordt onder dezelfde voorwaarden de overdracht geregeld van contractueel personeel van een lid uit de gemeentelijke groep naar een vennootschap of vereniging naar privaat recht waarin dat lid deelneemt, met uitzondering van de woonmaatschappij waarvoor de overdragende overheid geen aandeelhouder hoeft te zijn.

Elders in dit ontwerp van decreet wordt, waar dat nuttig voorkomt omwille van de leesbaarheid en gebruiksvriendelijkheid, verwezen naar dit artikel 185/1 om aan te geven dat het van toepassing is.

Artikel 43 (202 DLB)

In artikel 202, §1, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur wordt verruimd wie als tuchtonderzoeker kan worden aangesteld.

Ter garantie van een objectief en met kennis van zaken gevoerd tuchtonderzoek wordt de aanstelling van de tuchtonderzoeker uitgebreid naar een personeelslid in een openbare dienst. Besturen kunnen op die manier iemand neutraal en deskundig betrekken in het proces. Zo zou een beroep kunnen worden gedaan op de assessoren van de Vlaamse beroepsorganen binnen de diensten van de Vlaamse overheid; dat zijn de raden van beroep tegen ongunstige evaluaties of tuchtstraffen bij statutaire Vlaamse personeelsleden. Een andere opportuniteit voor de besturen zou erin bestaan om samen te werken met andere besturen en een gezamenlijke tuchtambtenaar in te zetten, zoals dat ook met omgevingsambtenaren gebeurt. Hiermee kan ook verder ingezet worden op regiovorming. Het begrip openbare dienst moet in de formele zin (als rechtsvorm) worden begrepen en niet in de functionele zin (inhoudelijke afbakening). Een gemeentelijke vzw beantwoordt met andere woorden niet aan die benadering.

Artikel 44 (203 DLB)

In artikel 203 van het decreet over het lokaal bestuur wordt de term "raadsman", die niet genderneutraal is, vervangen door "juridisch raadgever".

Er wordt een tweede lid toegevoegd, waarin het recht op bijstand van de tuchtoverheid geëxpliciteerd wordt. Het is consequent om het recht op bijstand van een raadsman uitdrukkelijk toe te kennen aan het personeelslid en aan de tuchtoverheid. Conform een opmerking hierover van de Raad van State moet het recht op bijstand in het eerste en het tweede lid op dezelfde wijze worden geformuleerd, om zodoende een gelijke decretale verankering van het recht op bijstand te creëren. Om die reden werd ook het eerste lid aangepast in die zin dat het gaat om een recht op bijstand voor de betrokkene tijdens de gehele procedure voor de tuchtoverheid. Dat geldt dus niet uitsluitend voor de hoorzitting zelf, maar ook bijvoorbeeld bij de inzage van het tuchtdossier vóór de hoorzitting. Dat is een aspect van de rechten van verdediging omdat het de betrokkene in staat stelt op die hoorzitting zijn verweer te voeren. Dat houdt evenwel niet in dat een recht wordt gecreëerd op bijstand tijdens het verhoor door de tuchtonderzoeker. Tijdens het vooronderzoek dat aan de eigenlijke tuchtprocedure voorafgaat, moeten immers de rechten van verdediging als algemeen rechtsbeginsel niet in acht worden genomen.

Artikel 45 (208 DLB)

In artikel 208, §2, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur wordt de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn toegevoegd voor het geval het om de ombudsman van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn gaat. Hij is bevoegd om die ombudsman preventief te schorsen bij hoogdringendheid.

In paragraaf 3 wordt de termijn om de preventieve schorsing bij hoogdringendheid te bevestigen op veertien dagen gebracht in plaats van acht dagen en wordt geregeld dat de betrokkene vooraf door de tuchtoverheid moet worden gehoord. De tuchtoverheid zal op dat moment ook een beslissing nemen over het al dan niet inhouden van salaris.

Omdat zowel het horen als het bevestigen binnen dezelfde termijn van veertien dagen moet gebeuren in het geval van een preventieve schorsing bij hoogdringendheid, geldt het beginsel van de redelijke termijn voor de oproep om gehoord te worden en de ondertekening van het proces-verbaal daarover. Bij de bevestiging zal de tuchtoverheid louter de hoogdringendheid bevestigen en vaststellen dat

de voorwaarden van een preventieve schorsing verenigd zijn. Die procedure doet geen afbreuk aan het voorrecht van de tuchtoverheid om een reguliere procedure van preventieve schorsing op te starten. Het is dus zeer raadzaam om de hoogdringendheid zonder inhouding van salaris en voor een korte duur te bevestigen. De beslissing houdende de verlenging van de preventieve schorsing kan dan volgens de reguliere procedure verlopen.

Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de vraag van het werkveld. De termijn van acht dagen bleek in de praktijk onwerkbaar voor de tuchtoverheid om op tijd een hoorzitting te kunnen organiseren voor ze de preventieve schorsing bij hoogdringendheid, die werd opgelegd door de algemeen directeur (en waar geen hoorplicht geldt), al dan niet bevestigen.

Artikel 46 (218 DLB)

Omdat het organisatiebeheersingssysteem zowel betrekking heeft op de gemeente als op het OCMW, wordt in het tweede lid van artikel 218 van het decreet over het lokaal bestuur het woord 'gemeentelijke' opgeheven.

Artikel 47 (227 DLB)

De invoeging van een tweede lid in artikel 227 van het decreet over het lokaal bestuur verplicht de gemeentelijk extern verzelfstandigde agentschappen, met name het autonoom gemeentebedrijf en het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm, om een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten. Deze verzekering dekt de aansprakelijkheid van alle natuurlijke personen die een bestuurdersbevoegdheid hebben in het agentschap.

Artikel 48 (235 DLB)

Dit artikel heft de verplichting op van de gemeenteraad om kwijting te verlenen aan de bestuurders van het autonoom gemeentebedrijf na de goedkeuring van de rekeningen. In het geval dat de samenstelling van de raad van bestuur van het autonoom gemeentebedrijf identiek is aan die van de gemeenteraad, verleent die gemeenteraad in feite kwijting aan zichzelf. Hoewel kwijting een belangrijk instrument is als bevestiging van het feit dat de bestuurders aan hun verplichtingen hebben voldaan, is deze kwijting niet noodzakelijk.

Dat geldt ook voor het geval waarbij de raad van bestuur niet samenvalt met de gemeenteraad maar daarvan een weerspiegeling is.

De gemeente beschikt immers over voldoende andere middelen om haar rechten ten overstaan van het autonoom gemeentebedrijf te doen gelden (zie artikel 231 en volgende van het decreet over het lokaal bestuur: besluitenlijsten, beleidsrapporten, beheersovereenkomst enzovoort). De wijziging belet niet dat de raad nog altijd deze kwijting zou verlenen.

Artikel 49 (239 DLB)

Met de wijziging van artikel 239 van het decreet over het lokaal bestuur wordt een direct verband gelegd met het door artikel 42 van dit ontwerp van decreet ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur waarin de Europese richtlijn 2001/23/EG wordt omgezet in regelgeving. Voor een nadere toelichting wordt daarom verwezen naar de toelichting bij het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet).

Artikel 50 (247 DLB)

Met de wijziging van artikel 247 van het decreet over het lokaal bestuur wordt een direct verband gelegd met paragraaf 2 van het ingevoegde artikel 185/1 (ingevoegd door artikel 42 van dit ontwerp van decreet) het decreet over het lokaal bestuur waarin de Europese richtlijn 2001/23/EG wordt omgezet in regelgeving. Voor een nadere toelichting wordt daarom verwezen naar de verduidelijking bij het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet). Omdat het hier telkens om een overdracht gaat naar een privaatrechtelijke rechtspersoon, is het alleen maar mogelijk om het contractueel personeel over te dragen vanuit de gemeente naar haar EVA of vanuit het OCMW naar het EVA waarin het OCMW deelneemt. De omgekeerde beweging, een overdracht van het EVA naar de gemeente of het OCMW, wordt hier niet geregeld omdat dat niet behoort tot de bevoegdheid van de decreetgever.

Artikel 51 (256 DLB)

Dit artikel voegt aan artikel 256 van het decreet over het lokaal bestuur een definitie toe over het begrip krediet in het kader van de beleids- en beheerscyclus van de gemeente en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn. Het betreft het bedrag voor ontvangsten en uitgaven binnen één boekjaar, dat de raad in het overzicht van de kredieten in de financiële nota van het meerjarenplan of de aanpassing ervan, toekent aan het uitvoerend orgaan.

Artikel 52 (257 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 257 van het decreet over het lokaal bestuur.

Het decreet over het lokaal bestuur bevat geen expliciete regeling om de kredieten voor het lopende jaar vast te stellen in het jaar zelf. In de situatie dat de gemeente en het OCMW op 1 januari geen vastgesteld meerjarenplan hebben, moeten ze de kredieten voor het lopende boekjaar kunnen vaststellen in dat jaar zelf. Deze toevoeging verduidelijkt dat de besturen in die situatie hun meerjarenplan kunnen aanpassen om alleen de kredieten voor het lopende boekjaar vast te stellen.

Artikel 53 (258 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 258 van het decreet over het lokaal bestuur.

Het verduidelijkt dat gemeenten en OCMW's, naast de onderdelen van kredieten voor investeringen die door omstandigheden niet aangewend zijn in een bepaald boekjaar, ook de ongebruikte ontvangstenkredieten voor leningen en leasings en de resterende uitgavenkredieten voor toegestane leningen kunnen overdragen naar het daaropvolgende boekjaar.

De lokale besturen financieren hun investeringsuitgaven vaak met leningen of leasings. Voor een vlotte werking is het belangrijk dat ze, samen met de niet-gebruikte kredietgedeelten voor investeringsuitgaven, ook de niet-aangewende kredietgedeelten voor de financiering van die investeringsuitgaven kunnen overdragen. Bovendien moet het voor een gemeente of OCMW ook mogelijk zijn om niet-aangewende kredietgedeelten over te dragen voor de uitvoering van investeringen die derden, zoals een autonoom gemeentebedrijf, een welzijnsvereniging of een vzw, uitvoeren met toegestane leningen vanuit de gemeente of het OCMW.

Artikel 54 (269 DLB)

Dit artikel heft het derde lid van artikel 269 van het decreet over het lokaal bestuur op.

Het is niet logisch dat de gemeenteraad voor overheidsopdrachten in dwingende en onvoorziene omstandigheden kan beslissen over de uitgaven, inclusief de bevoegdheid voor het voeren van de plaatsingsprocedure, de gunning en de uitvoering van de overheidsopdracht. Die laatste drie elementen zitten ook in normale omstandigheden niet bij de raad, maar altijd bij het uitvoerende orgaan.

Door de opheffing van dit lid geldt ook bij dwingende en onvoorziene omstandigheden voortaan de bevoegdheid van het college van burgemeester en schepenen onverkort overeenkomstig artikel 56, §3, 4° tot en met 6°, en artikel 56, §4, van het decreet over het lokaal bestuur.

Artikel 55 (272 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 272, §1, derde lid, van het decreet over het lokaal bestuur.

De verregaande samenwerking tussen de gemeente en het OCMW dat de gemeente bedient, komt onder meer tot uiting in het voeren van een gezamenlijk thesauriebeheer. Om een efficiënter thesauriebeheer mogelijk te maken, moet de financieel directeur van de gemeente en het OCMW girale geldtransfers tussen rekeningen van beide rechtspersonen autonoom kunnen uitvoeren, dat wil zeggen zonder dat ze onderworpen zijn aan de verplichte dubbele handtekening van de algemeen en de financieel directeur.

Artikel 56 (286 DLB)

Het eerste lid van dit artikel voegt een aantal besluiten toe aan de opsomming van de publicatieplichtige besluiten in artikel 286, §1, van het decreet over het lokaal bestuur. Deze besluiten werden opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 20 april 2018 betreffende de bekendmaking en raadpleegbaarheid van besluiten en stukken van het lokaal bestuur, betreffende de wijze waarop de reglementen en verordeningen van het lokaal bestuur worden bijgehouden in het register en betreffende de raadpleegbaarheid van de besluiten van de politiezones en hulpverleningszones. Gelet op een uniforme toezichtregeling, is dat evenwel niet voldoende als rechtsgrond. Door de genoemde besluiten te vermelden in artikel 286 van het decreet over het lokaal bestuur, wordt de publicatie van deze besluiten meldingsplichtig in het kader van bestuurlijk toezicht (de toezichtregeling verwijst immers naar artikel 286 van het decreet over het lokaal bestuur), en geldt voor wat betreft de regeling van de toezichttermijn voor deze besluiten een gelijkaardige regeling als voor de overige publicatieplichtige besluiten, vermeld in dit artikel.

Het tweede lid van dit artikel voegt een punt 6° toe aan artikel 286, §2, van het decreet over het lokaal bestuur. De toevoeging zorgt ervoor dat, zoals dat het geval is met betrekking tot de toevoeging van de publicatieplicht voor de besluiten van het autonoom gemeentebedrijf waarin afgeweken wordt van de rechtspositieregeling van het gemeentepersoneel, er een publicatieplicht voor de voorzitter van het vast bureau geldt wat de welzijnsverenigingen betreft waarvan de maatschappelijke zetel zich in de gemeente bevindt, met betrekking tot de besluiten van de welzijnsvereniging, waarbij wordt afgeweken van de rechtspositieregeling van het OCMW-personeel.

Artikel 57 (290 DLB)

Dit artikel vult de leeswijzer in het tweede lid van artikel 290 van het decreet over het lokaal bestuur aan met ""gemeenteraad" wordt gelezen als "raad voor maatschappelijk welzijn"".

Het is noodzakelijk om deze zinsnede toe te voegen omdat er anders geen juridische basis is voor de raad voor maatschappelijk welzijn om de briefwisseling naar een ander adres te laten sturen dan naar de zetel van het OCMW.

Artikel 58 (301 DLB)

Dit artikel vervangt het huidige artikel 301 van het decreet over het lokaal bestuur, waarbij de inhoud van het artikel wordt hernomen en geherstructureerd. Artikel 301 wordt ook verder geconformeerd aan de algemene verordening gegevensbescherming, in die zin dat een duidelijk decretaal kader wordt opgenomen voor de verwerking van persoonsgegevens van leidinggevende ambtenaren in het licht van de leidinggevendendatabank.

Het eerste lid verduidelijkt wat wordt verstaan onder de algemene verordening gegevensbescherming.

In het tweede lid wordt opgesomd van welke personen de gegevens in de databank worden opgenomen.

In het derde lid wordt decretaal verankerd wie voor deze verwerking van persoonsgegevens als verwerkingsverantwoordelijke optreedt in de zin van de algemene verordening gegevensbescherming.

Verder wordt in het vierde lid bepaald wat het doel is van de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van de leidinggevendendatabank. Deze persoonsgegevens kunnen alleen maar verwerkt worden om dit doel te bereiken.

De gronden van de verwerking van persoonsgegevens zijn opgenomen in het vijfde lid. De verwerking wordt uitgevoerd op grond van de decretale verplichting vervat in artikel 301 van het decreet over het lokaal bestuur, maar ook op grond van een taak van algemeen belang. Deze taak houdt de ontwikkeling in van een databank met enkele kerngegevens van de personen die de dagelijkse leiding hebben over een bestuur, zodat burgers en organisaties kunnen nagaan of de informatie die zij verkrijgen correct is en afkomstig is van de juiste persoon.

Het zesde lid somt de persoonsgegevens van de leidinggevende ambtenaren op die in de databank worden opgenomen.

Het zevende lid verduidelijkt dat de gegevens van de mandatarissen publiek toegankelijk worden gemaakt. Dat geldt niet voor het rijksregisternummer.

Wat de bewaartermijn betreft, verwijst het achtste lid naar het Bestuursdecreet dat voorschrijft dat die gespecifieerd moet worden in selectieregels voor elke categorie van bestuursdocumenten. De selectieregels zijn terug te vinden in het toepasselijke informatiebeheersplan binnen de Vlaamse overheid.

Het laatste lid bepaalt ten slotte dat de Vlaamse Regering de nadere uitvoering van dit artikel regelt. Zo wordt de regeling rond de leidinggevendendatabank verder uitgewerkt in het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende het gebruik van open standaarden door de lokale besturen en tot nadere regeling van de databank van de lokale mandatarissen en van de databank van de leidend ambtenaren.

Artikel 59 (310 DLB)

Dit artikel vervangt het tweede lid van artikel 310 van het decreet over het lokaal bestuur. De wijziging kadert in de digitalisering van de initiatieffase van de volksraadpleging. Er wordt geopteerd voor een toekomstbestendige bepaling. Die laat

aan de Vlaamse Regering toe om verschillende wijzen van communicatie (zowel analoog als digitaal) bij besluit te bepalen.

Artikel 60 (311 DLB)

Dit artikel brengt een aantal wijzigingen aan in artikel 311 van het decreet over het lokaal bestuur. Ze kaderen in de digitalisering van de initiatieffase van de volksraadpleging door voor de bestaande bepalingen een digitaalvriendelijke omslag te maken. De wijzigingen laten een toekomstbestendige toepassing toe (zowel digitaal als analoog).

Zo wordt de verwijzing naar een – tot nu toe analoog – formulier geschrapt.

De verzoeker kan ervoor opteren om de petitielijst in analoge of digitale vorm op te maken. Door het gebruik van meerdere petitielijsten toe te laten, kan de verzoeker er bijvoorbeeld voor opteren om naast een petitielijst op papier ook gebruik te maken van een petitielijst in elektronische vorm, wat dus de facto betekent dat men op een hybride wijze handtekeningen kan verzamelen.

Verder wordt de opsomming van de persoonsgegevens in artikel 311, tweede lid, 4°, en derde lid, van het decreet over het lokaal bestuur uitgebreid met de vermelding van het rijksregisternummer van de betrokkenen. Dat opent de mogelijkheid voor het gebruik van een digitaal verzoekschrift of digitale petitielijst. In dat geval komt het rijksregisternummer immers mee met de digitale handtekening. Voor een petitielijst op papier biedt de vermelding van het rijksregisternummer een efficiëntiewinst bij de controle van handtekeningen door het college van burgemeester en schepenen. De verwerking van deze persoonsgegevens wordt gerechtvaardigd op basis van een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust. Op grond van artikel 313 van het decreet over het lokaal bestuur moet het college namelijk onderzoeken of het verzoekschrift voldoet aan de vereisten, waaronder die bepaald in artikel 311 van het decreet over het lokaal bestuur.

Er worden enkele tekstuele wijzigingen aangebracht om de regelgeving over de gemeentelijke volksraadpleging maximaal af te stemmen op de actuele regelgeving van de lokale en provinciale verkiezingen.

Tot slot kan de Vlaamse Regering nadere regels uitwerken waaraan het verzoekschrift of de petitielijst moet voldoen.

Artikel 61 (329/1 DLB)

Dit artikel biedt een decretaal kader voor de verwerking van persoonsgegevens in het licht van het bestuurlijk toezicht.

Het eerste lid verduidelijkt wat wordt verstaan onder de algemene verordening gegevensbescherming.

Tijdens de uitoefening van het bestuurlijk toezicht komen potentieel een waaier aan verschillende persoonsgegevens aan bod. In het tweede lid wordt verduidelijkt door wie deze gegevens verwerkt kunnen worden en het derde lid somt een aantal categorieën van de meest voorkomende persoonsgegevens op:
– onder identificatiegegevens worden bijvoorbeeld de naam en voornaam begrepen;
– contactgegevens kunnen adressen, telefoonnummers, e-mailadressen enzovoort omvatten;
– in sommige gevallen worden politieke gegevens van betrokken mandatarissen verwerkt. Tot welke partij of fractie een mandataris behoort is bijvoorbeeld relevant om de rechtmatigheid van de vertegenwoordiging in de gemeenteraadscommissies na te gaan;

– de laatste categorie van persoonsgegevens is een ruimere categorie, bedoeld om ook die persoonsgegevens te omvatten die verwerkt worden naar aanleiding van beslissingen of het handelen van (personeelsleden of mandatarissen van) een lokaal bestuur. Omdat het bestuurlijk toezicht zowel betrekking heeft op klachten als bekendmakingen van beslissingen en ambtshalve opvragingen, moeten soms zeer uiteenlopende persoonsgegevens worden verwerkt.

Het bestuurlijk toezicht heeft ook betrekking op een aantal categorieën van personen, waarvan de voornaamste zijn opgesomd in het vierde lid:
– om een klacht te kunnen behandelen zullen er een aantal persoonsgegevens van de indiener ervan worden verwerkt, voor zover relevant voor de dossierbehandeling of de inhoud van de klacht. Het gaat dan onder anderen om gewone burgers, maar ook mandatarissen kunnen een klacht indienen bij de toezichthoudende overheid, bijvoorbeeld over een beslissing van hun lokaal bestuur of over de werking van dat bestuur;
– een klacht kan bijvoorbeeld melding maken van de mandatarissen die een beslissing genomen hebben of personeelsleden van het lokaal bestuur die betrokken zijn bij een bepaald dossier of een beslissing. Daarnaast kan een klacht ook gaan over de werking van lokale besturen en worden bepaalde personen in het kader daarvan vernoemd;
– de toezichthoudende overheid gaat de rechtmatigheid na van beslissingen die aan haar worden gemeld, die zij ambtshalve opvraagt of die via een klacht worden aangevochten. In die beslissingen kunnen persoonsgegevens van bijvoorbeeld burgers, personeelsleden of mandatarissen worden vermeld die dan in het kader van het toezicht verwerkt worden.

Het vijfde lid verduidelijkt op basis van welke gronden deze persoonsgegevens kunnen worden verwerkt.

De verwerking wordt uitgevoerd op grond van een grondwettelijke verplichting die verder decretaal is uitgewerkt, maar ook op grond van een taak van algemeen belang, namelijk ervoor zorgen dat de toezichthoudende overheid het bestuurlijk toezicht kan uitoefenen.

De politieke opvattingen die in bepaalde gevallen verwerkt worden, zijn bekendgemaakt door de betrokken mandatarissen zelf wanneer zij zich verkiesbaar stellen voor de lokale verkiezingen, en opnieuw wanneer zij het mandaat effectief opnemen. Deze verwerking is ook toegelaten omwille van de hierboven vermelde reden van zwaarwegend algemeen belang. De gegevens worden alleen maar verwerkt als dat noodzakelijk is voor het uitoefenen van het bestuurlijk toezicht en ze worden niet publiek toegankelijk gemaakt. De verwerking van politieke gegevens gaat dus niet verder dan nodig is.

De persoonsgegevens, vermeld in het derde lid, kunnen worden verwerkt voor zover dat noodzakelijk is voor de uitoefening van het bestuurlijk toezicht.

Wat de bewaartermijn betreft, verwijst het zesde lid naar het Bestuursdecreet, dat voorschrijft dat die gespecifieerd moet worden in selectieregels voor elke categorie van bestuursdocumenten. De selectieregels zijn terug te vinden in het toepasselijke informatiebeheersplan binnen de Vlaamse overheid.

Ten slotte regelt het zevende lid wie toegang heeft tot de persoonsgegevens.

Artikel 62 (336 DLB)

Dit artikel verduidelijkt artikel 336 van het decreet over het lokaal bestuur.

De vorige formulering deed vermoeden dat de toezichtregeling op de gemeenteoverheid volledig van toepassing was op de eengemeentezone en verschilde van de toezichtregeling van de meergemeentezone, wat niet het geval is.

Door de toevoegingen aan dit artikel wordt duidelijk gemaakt dat de toezichtregeling op de eengemeentezone identiek is aan de toezichtregeling op de meergemeentezone en dat de meldingsplicht van de gemeenteoverheid, zoals bepaald in artikel 330 van het decreet over het lokaal bestuur, niet van toepassing is op de een- en meergemeentezone. Zowel de politieraad van de meergemeentezone als de gemeenteraad die besluiten neemt over aangelegenheden van lokale politie van de eengemeentezone moeten binnen de tien dagen nadat ze genomen zijn een lijst met een beknopte omschrijving van de daarin geregelde aangelegenheden verzenden aan de toezichthoudende overheid, zoals bepaald in artikel 337, §1, van het decreet over het lokaal bestuur.

De toepassing van paragraaf 4 van artikel 332 van het decreet over het lokaal bestuur wordt uitgesloten omdat de start van de termijn om klacht in te dienen tegen raadsbesluiten van een politiezone verschilt van de start van de termijn om klacht in te dienen tegen de besluiten van een gemeenteoverheid. Voor de raadsbesluiten van een politiezone wordt dat geregeld in artikel 337, §3, van het decreet over het lokaal bestuur. Door het uitsluiten van paragraaf 4 van artikel 332 van het decreet over het lokaal bestuur ontbreekt voor de raadsbesluiten van de politiezones een specifieke regeling over de stuiting van de termijn van toezicht door het indienen van een klacht. Artikel 63 van dit ontwerp van decreet, dat een paragraaf 4 in artikel 337 van het decreet over het lokaal bestuur toevoegt, komt hieraan tegemoet.

Artikel 63 (337 DLB)

Dit artikel verduidelijkt artikel 337, §1, van het decreet over het lokaal bestuur.

De toevoeging in de eerste paragraaf van dit artikel maakt duidelijk dat de gemeenteraad, die besluiten neemt over aangelegenheden van lokale politie van de eengemeentezone, net zoals de politieraad van de meergemeentezone binnen de tien dagen nadat ze genomen zijn een lijst met een beknopte omschrijving van de daarin geregelde aangelegenheden moet verzenden aan de toezichthoudende overheid.

Artikel 62 van dit ontwerp van decreet sluit in artikel 336 van het decreet over het lokaal bestuur paragraaf 4 van artikel 332 van het decreet over het lokaal bestuur uit, waardoor voor de raadsbesluiten van de politiezones een specifieke regeling over de stuiting van de termijn van toezicht door het indienen van een klacht ontbreekt. De toevoeging van een paragraaf 4 in dit artikel 337 komt hieraan tegemoet.

Artikel 64 (339 DLB)

Dit artikel verduidelijkt artikel 339 van het decreet over het lokaal bestuur.

De toevoeging aan paragraaf 1 van dit artikel maakt duidelijk dat de meldingsplicht van de gemeenteoverheid, zoals bepaald in artikel 330 van het decreet over het lokaal bestuur, niet van toepassing is op de hulpverleningszones. De zoneraad moet binnen de tien dagen nadat ze genomen zijn een lijst met een beknopte

omschrijving van de daarin geregelde aangelegenheden verzenden aan de toezichthoudende overheid, zoals bepaald in artikel 340, §1, van het decreet over het lokaal bestuur.

De toepassing van paragraaf 4 van artikel 332 van het decreet over het lokaal bestuur wordt uitgesloten omdat de start van de termijn om klacht in te dienen tegen besluiten van de zoneraad verschilt van de start van de termijn om klacht in te dienen tegen de besluiten van een gemeenteoverheid. Voor de besluiten van een zoneraad wordt dat geregeld in artikel 340, §3, van het decreet over het lokaal bestuur. Door het uitsluiten van paragraaf 4 van artikel 332 van het decreet over het lokaal bestuur ontbreekt voor de besluiten van de zoneraad een specifieke regeling over de stuiting van de termijn van toezicht door het indienen van een klacht. Artikel 65 van dit ontwerp van decreet dat een paragraaf 4 in artikel 340 van het decreet over het lokaal bestuur toevoegt komt hieraan tegemoet.

Artikel 65 (340 DLB)

Artikel 64 van dit ontwerp van decreet sluit in artikel 339 van het decreet over het lokaal bestuur de toepassing van paragraaf 4 van artikel 332 van het decreet over het lokaal bestuur uit waardoor voor de besluiten van de zoneraad een specifieke regeling over de stuiting van de termijn van toezicht door het indienen van een klacht, ontbreekt. De toevoeging van een paragraaf 4 in artikel 340 komt hieraan tegemoet.

Artikel 66 (345 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 345 van het decreet over het lokaal bestuur dat betrekking heeft op de principiële beslissing tot samenvoeging. Concreet wordt bepaald dat deze gemeenteraadsbeslissing gepubliceerd dient te worden op de webtoepassing van de gemeenten.

Artikel 67 (347 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 347 van het decreet over het lokaal bestuur, dat betrekking heeft op het gezamenlijke voorstel tot samenvoeging van de gemeenteraden. Concreet wordt bepaald dat deze gemeenteraadsbeslissing gepubliceerd dient te worden op de webtoepassing van de gemeenten.

Artikel 68 (347/1 DLB)

Dit artikel wordt ingevoegd om mogelijk te maken dat gelijktijdig twee of meer gemeenten worden samengevoegd en binnen die nieuwe gemeente districten worden opgericht of worden gewijzigd.

Die mogelijkheid bestaat zowel voor samen te voegen gemeenten die voor de fusie nog geen districtswerking kenden als voor samen te voegen gemeenten waarbij een of meerdere gemeente(n) voor de fusie wel al een districtswerking kende(n). In dat laatste geval kan het zowel gaan om een oprichting van een nieuw district of meerdere nieuwe districten op het grondgebied van die samen te voegen gemeente(n) waarop nog geen districten bestond(en), als om een wijziging van een bestaande districtsgrens of bestaande districtsgrenzen waarbij (een deel van) een bestaand district zou worden samengevoegd met (een deel van) het grondgebied van de samen te voegen gemeente(n) waarop nog geen districten bestond(en).

De procedure voor de oprichting en wijziging van districten is bepaald in het bijzonder decreet van 13 april 1999 betreffende de voorwaarden en de wijze van oprichting van binnengemeentelijke territoriale organen. Het voorgestelde artikel

347/1 van het decreet over het lokaal bestuur moet begrepen worden binnen de krijtlijnen zoals uiteengezet in het voormelde bijzonder decreet.

De grens van 100.000 inwoners die nodig is om districten te kunnen oprichten of wijzigen, wordt bepaald op 1 januari van het tweede jaar dat voorafgaat aan de samenvoegingsdatum. Als de samenvoegingsdatum op 1 januari 2025 plaatsvindt, dan wordt het inwonersaantal berekend op 1 januari 2023.

Als de samen te voegen gemeenten gezamenlijk beslissen tot de oprichting of wijziging van districten, moet hun gezamenlijke voorstel tot samenvoeging naast de elementen bepaald in artikel 347 van het decreet over het lokaal bestuur ook de volgende elementen bevatten:

1° de gebiedsomschrijvingen van de districten, vermeld in artikel 3, §1, van het bijzonder decreet van 13 april 1999. Die paragraaf bepaalt dat de gemeenteraden ook de gebiedsomschrijvingen van de districten bepalen, ten laatste op de vergadering waarop beslist wordt tot oprichting van districten. De procedure die hierbij gevolgd moet worden, staat beschreven in artikel 3 van het voormelde bijzonder decreet. Als het gaat om een wijziging, moeten de vormvereisten uit artikel 3, §4, van datzelfde bijzondere decreet in acht genomen worden;

2° de kadastrale gegevens waaruit de grenzen van de districten blijken. Deze gegevens staan toe het inwonersaantal van de districten correct te berekenen, onder meer met het oog op de districtraadsverkiezingen;

3° de bevoegdheden die aan de districtsbesturen worden overgedragen en de criteria betreffende de algemene en specifieke dotaties die aan de districtsbesturen zullen worden verstrekt, respectievelijk vermeld in artikel 3, §5, en artikel 4, §1, van het bijzonder decreet van 13 april 1999. Die paragrafen stellen dat de gemeenteraden ten laatste op de vergadering waarop beslist wordt tot oprichting van districten, bepalen welke bevoegdheden overgedragen worden aan de respectieve organen van de districten, met toepassing van artikel 134 van het decreet over het lokaal bestuur. Ook moeten de gemeenteraden op datzelfde ogenblik bepalen welke algemene en specifieke dotaties aan de districtsbesturen zullen worden verstrekt, met toepassing van artikel 141 van het decreet over het lokaal bestuur.

Onder ‘gezamenlijk’ voorstel tot samenvoeging wordt een ‘identiek’ voorstel verstaan. In concreto betekent dat dus meerdere gemeenteraadsbesluiten over hetzelfde voorstel. De samen te voegen gemeenten moeten het dus eens zijn over de gebiedsafbakening, de bevoegdheidsoverdracht en de toekenning van dotaties, omdat er hierover maar een en identiek voorstel over kan bestaan. Over voormelde elementen moeten de verschillende gemeenteraden een beslissing nemen, ten laatste op die gemeenteraad waarop ze tot de oprichting van de districten beslissen.

In tegenstelling tot de aanduiding van de grenzen van de nieuwe gemeente moet de aanduiding van de districtsgrenzen niet mee opgenomen worden in het ontwerp van samenvoegingsdecreet waarover artikel 348 van het decreet over het lokaal bestuur handelt. De oprichting van districten is namelijk een binnengemeentelijke bevoegdheid die exclusief toebehoort aan de gemeentebesturen.

Artikel 69 (347/2 DLB)

In een gemeente waarin districten opgericht worden of zijn, moet de gemeenteraad het maximaal aantal districtsraden bepalen in een gemeenteraadbeslissing die ten vroegste kan vallen op 1 januari van het jaar waarin de districtraadsverkiezingen vallen. Dat wordt bepaald in artikel 121 van het decreet over het lokaal bestuur.

Naar analogie met dat artikel wordt nu bepaald dat de gemeenteraden die beslist hebben over hun gezamenlijke voorstel tot samenvoeging, hierover ook gezamenlijke gemeenteraadsbeslissingen moeten nemen. Ook hier verwijst de 'gezamenlijke' beslissing naar een 'identieke' bepaling van het aantal districtsschepenen per district. In concreto betekent dat dus meerdere gemeenteraadsbesluiten over dezelfde bepaling.

Omdat het gezamenlijke voorstel tot samenvoeging uiterlijk op 31 december van het tweede jaar dat voorafgaat aan de samenvoegingsdatum genomen moet worden en de bepaling van het maximale aantal districtsschepenen pas genomen kan worden op 1 januari van het jaar waarin de districtraadsverkiezingen plaatsvinden, kan de gezamenlijke bepaling over het maximale aantal districtsschepenen niet opgenomen worden in het gezamenlijke voorstel tot samenvoeging. Als de samenvoegingsdatum op 1 januari 2025 valt, dan moet het gezamenlijke voorstel tot samenvoeging uiterlijk op 31 december 2023 genomen worden. Het bevolkingsaantal op basis waarvan het maximumaantal districtsschepenen bepaald kan worden, is dat van 1 januari 2024, het jaar waarin de districtraadsverkiezingen plaatsvinden.

Artikel 70 (348 DLB)

In artikel 348, derde lid, van het decreet over het lokaal bestuur wordt gesteld dat als de samen te voegen gemeenten niet tot hetzelfde provinciale kiesdistrict behoren, het ontwerp van samenvoegingsdecreet ook de bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 wijzigt. De formulering wordt aangepast. Het ontwerp van samenvoegingsdecreet zal immers altijd de nodige bepalingen over de aanpassing van de bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet bevatten.

Artikel 71 (352 DLB)

Artikel 352 van het decreet over het lokaal bestuur bevat enkele specifieke bepalingen voor de eerste verkiezing van de gemeenteraad van de nieuwe gemeente. Met deze bepaling wordt de term "gemeentesecretarissen" vervangen door de term "algemeen directeurs".

Artikel 72 (353 DLB)

In artikel 353, §3, derde lid, van het decreet over het lokaal bestuur dat betrekking heeft op de installatie van de gemeenteraad van een nieuwe gemeente, wordt een verkeerde verwijzing rechtgezet.

Artikel 73 (374 DLB)

In artikel 374 van het decreet over het lokaal bestuur, dat de algemene principes bij een vrijwillige samenvoeging van gemeenten van toepassing maakt op een samenvoeging van de OCMW's, wordt verduidelijkt dat een verwijzing naar de oorspronkelijke gemeenten moet worden gelezen als een verwijzing naar de oorspronkelijke OCMW's.

Artikel 74 (379 DLB)

In artikel 379 van het decreet over het lokaal bestuur, dat de specifieke regels over de rechtspositieregeling bij een vrijwillige samenvoeging van gemeenten van toepassing maakt op een samenvoeging van de OCMW's, wordt verduidelijkt dat een verwijzing naar de oorspronkelijke gemeente moet worden gelezen als een verwijzing naar het oorspronkelijke OCMW en dat een verwijzing naar de gemeenteraad moet worden gelezen als een verwijzing naar de raad voor maatschappelijk welzijn.

Artikel 75 (382/1 DLB)

Op basis van artikel 363 en 364 van het decreet over het lokaal bestuur wordt het voltallige personeel van de samengevoegde gemeenten van rechtswege overgedragen aan de nieuwe gemeente. Bovendien behoudt het personeelslid na overdracht naast de aard van het dienstverband ook zijn graad. Dat geldt ook voor de adjunct-algemeendirecteur en de adjunct-financieeldirecteur. Naar analogie met artikel 382 van het decreet over het lokaal bestuur wordt daarom dit artikel ingevoegd om mogelijk te maken dat ook gewezen adjunct-algemeendirecteuren en adjunct-financieeldirecteuren van een samengevoegde gemeente in een passende functie van niveau A kunnen worden ingeschaald in de nieuwe gemeente, het nieuwe OCMW, een verzelfstandigd agentschap van de gemeente, een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn of een intergemeentelijk samenwerkingsverband waarin de nieuwe gemeente of het nieuwe OCMW participeert.

Zo kan bijvoorbeeld ook voorkomen worden dat de betrokkenen in een (veel) groter bestuur dan dat waarvoor ze ooit zijn aangesteld, automatisch de vervanger worden van de algemeen respectievelijk financieel directeur.

Artikel 76 (396 DLB)

De toevoeging van een derde paragraaf aan artikel 396 van het decreet over het lokaal bestuur verplicht de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid, met name de projectvereniging, de dienstverlenende vereniging en de opdrachthoudende vereniging, om een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten. Deze verzekering dekt de aansprakelijkheid van alle natuurlijke personen die een bestuurdersbevoegdheid hebben in het samenwerkingsverband.

Artikel 77 (411 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 411 van het decreet over het lokaal bestuur zodat de bepaling over de neerlegging van de jaarrekeningen bij de Nationale Bank van België, en de afwijking daarvan in het geval de projectvereniging de beleids- en beheerscyclus (BBC) volgt, wordt geschrapt. Wie, wat en hoe bij de Nationale Bank moet neerleggen wordt bepaald in het Wetboek van economisch recht.

Artikel 78 (420 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 420 van het decreet over het lokaal bestuur. De wijziging zorgt ervoor dat de gemeente bij haar toetreding tot een opdrachthoudende vereniging kan beslissen om niet toe te treden voor specifieke activiteiten of opdrachten. In dezelfde lijn, kan de deelnemende gemeente beslissen om niet aan te sluiten voor de nieuwe activiteiten of opdrachten bij een statutenwijziging tot uitbreiding van het doelstellingenkader. In voorkomend geval betekent dat dat voor de niet-geselecteerde activiteiten of opdrachten, de regelgeving over overheidsopdrachten geldt.

Bij het ontbreken van de hogervermelde beslissingen wordt verondersteld dat de gemeente voor alle activiteiten en opdrachten, vermeld in de statuten, toegetreden of aangesloten is.

Artikel 79 (422 DLB)

Dit artikel maakt de voorwaarden waaronder een deelnemer kan uittreden uit een dienstverlenende of een opdrachthoudende vereniging ook van toepassing op een gedeeltelijke uittreding. Onder een gedeeltelijke uittreding wordt de uittreding begrepen voor specifieke activiteiten of opdrachten.

Artikel 80 (424/1 DLB)

Met de toevoeging van het nieuwe artikel 424/1 van het decreet over het lokaal bestuur wordt een direct verband gelegd met het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet) waarin de Europese richtlijn 2001/23/EG wordt omgezet in regelgeving. Voor een nadere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet). Het personeel in statutair en contractueel dienstverband kan overgedragen worden naar een dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging als het bestuur waar het personeel vandaan komt, deelnemer is in die vereniging. Het omgekeerde is ook mogelijk om personeel van die verenigingen over te dragen aan een deelnemend bestuur (inclusief een andere dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging).

Artikel 81 (426 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 426 van het decreet over het lokaal bestuur in die zin dat de statuten naast de duidelijk en beperkend omschreven maatschappelijke doelstellingen, het voorwerp moeten vermelden.

Het Wetboek van vennootschappen en verenigingen geldt als aanvullend recht voor de dienstverlenende en de opdrachthoudende verenigingen en verplicht de coöperatieve vennootschap om in zijn statuten zijn voorwerp te vermelden.

De intergemeentelijke samenwerking heeft als finaliteit de gemeenschappelijke behartiging van doelstellingen van gemeentelijk belang. De vermelding van die doelstellingen is essentieel om te vermijden dat de statuten zich beperken tot de vermelding van het voorwerp zonder duidelijk verband met de concrete doelstellingen van de vereniging.

Daarnaast wordt aan punt 5° toegevoegd dat de statuten per deelnemer de activiteiten en de opdrachten waarvoor hij is aangesloten moeten vermelden. Deze oplijsting kan in het ledenregister bij de statuten worden opgenomen.

Artikel 82 (448 DLB)

Dit artikel machtigt de dienstverlenende en de opdrachthoudende vereniging om ook aan degene die de voorzitter van de raad van bestuur vervangt, een dubbel presentiegeld toe te kennen. Het dubbele presentiegeld is verbonden aan het voorzitterschap en wordt alleen toegekend aan de vervanger als hij zetelt als voorzitter van de raad van bestuur.

Artikel 83 (458 DLB)

Dit artikel heft in het derde lid de woorden "van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging" telkens op.

Artikel 84 (474 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 474 van het decreet over het lokaal bestuur.

De wijziging, vermeld in punt 1°, verplicht de verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn om een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten. Deze verzekering dekt de aansprakelijkheid van alle natuurlijke personen die een bestuurdersbevoegdheid hebben in een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn.

De wijziging, vermeld in punt 2°, machtigt de welzijnsvereniging om niet alleen aan de voorzitter van de raad van bestuur per vergadering een dubbel presentiegeld toe te kennen, maar ook aan diens vervanger.

De wijziging, vermeld in punt 3°, legt in paragraaf 4 van datzelfde artikel een direct verband met het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet) waarin de Europese richtlijn 2001/23/EG wordt omgezet in regelgeving. Voor een nadere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet). Zowel het personeel in statutair als in contractueel dienstverband kan overgedragen worden aan een welzijnsvereniging of een autonome verzorgingsinstelling, omdat dat publiekrechtelijke rechtspersonen zijn. Een overdracht aan de privaatrechtelijke verenigingen of vennootschappen voor maatschappelijk welzijn, is alleen mogelijk voor het contractueel personeel.

Artikel 85 (488 DLB)

In paragraaf 1 van artikel 488 van het decreet over het lokaal bestuur wordt de principiële band tussen de rechtspositieregeling van OCMW-personeel en de rechtspositieregeling van het personeel van de welzijnsvereniging niet langer aangehouden. De welzijnsvereniging had al de mogelijkheid om die band gemotiveerd achterwege te laten. Momenteel krijgt de vereniging de autonomie om die rechtspositieregeling eigenstandig in te vullen. De vereniging kan zich daarbij altijd laten inspireren door de rechtspositieregeling van OCMW-personeel of op federale (financierings)regels. Hier kan ook verwezen worden naar de toelichting bij artikel 87 (over artikel 499 van het decreet over het lokaal bestuur).

Paragraaf 2 en 3 worden samengevoegd tot een paragraaf waarin een direct verband wordt gelegd met paragraaf 1 van het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet), waarin de Europese richtlijn 2001/23/EG wordt omgezet in regelgeving. Voor een nadere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet). Door deze wijziging is het nog altijd mogelijk om personeelsleden van het OCMW, de gemeente, de welzijnsvereniging of een autonome verzorgingsinstelling die deelgenoot is van de welzijnsvereniging over te dragen. Ook de omgekeerde beweging (een overdracht van personeel van de welzijnsvereniging naar een van de besturen die deelgenoot is) is op basis van dit artikel mogelijk.

Artikel 86 (490 DLB)

In paragraaf 4 wordt het woord gemeente vervangen door het woord welzijnsvereniging. De voorzitter van het vast bureau is verantwoordelijk voor de publicatie van de jaarrekening van de welzijnsvereniging op de website van de zetelgemeente maar de melding daarover aan de toezichthoudende overheid gebeurt door de welzijnsvereniging.

Artikel 87 (499 DLB)

Dit artikel heft de automatische koppeling op van de rechtspositieregeling van het personeel van de autonome verzorgingsinstelling aan de rechtspositieregeling van het personeel van het OCMW van de zetel van de vereniging.

Daardoor is de autonome verzorgingsinstelling niet langer verplicht iedere rechtspositieregeling van dat zetelbestuur op te volgen en daarvan telkens af te wijken als het specifieke karakter van de autonome verzorgingsinstelling dat vereist. Omwille van de ziekenhuiscontext en navenante federale ziekenhuisregelgevingen is dat

laatste eerder regel dan uitzondering. Voortaan kan de autonome verzorgingsinstelling de rechtspositieregeling van het personeel autonoom vaststellen. Het onderhandelingscomité C1 blijft bevoegd voor overleg en onderhandelingen over de rechtspositieregeling van de autonome verzorgingsinstelling voor zover de materie aan het comité C1 moet worden voorgelegd.

Hierdoor is er een verschil in behandeling tussen een welzijnsvereniging en een autonome verzorgingsinstelling, en ook een verschil in behandeling tussen het personeel van deze twee verenigingen. Volgens vaste rechtspraak, onder meer van het Grondwettelijk Hof, sluiten de grondwettelijke regels van gelijkheid en niet-discriminatie niet uit dat een verschil in behandeling tussen categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de maatregel en met de aard van de terzake geldende beginselen.

Dergelijke verantwoording is aanwezig, gelet onder meer op de specificiteit van de taken die een autonome verzorgingsinstelling (AV) heeft ten opzichte van een welzijnsvereniging. Een AV kan alleen maar opgericht worden met het oog op de exploitatie van een ziekenhuis of van een gedeelte van een ziekenhuis, dat in tegenstelling tot de oprichting van een welzijnsvereniging. Een welzijnsvereniging kan opgericht worden om een van de opdrachten uit te voeren die aan de centra voor maatschappelijk welzijn zijn toevertrouwd en voor leidinggevende, staf-, expert- en managementfuncties. Het zijn dus twee totaal verschillende publieke verenigingen.

Verder kan ook worden verwezen naar het andere soort van klanten dat door een AV wordt bediend ten opzichte van een welzijnsvereniging. Ook is een andere behandeling redelijk verantwoord gelet op de subsidieregelingen die een andere behandeling vereisen. Ziekenhuisactiviteiten zorgen voor een andere (federale) financieringsstroom en andere (federale) regelgevingen. Zowel de financiering als de regelgeving zorgen voor andere arbeidsvoorwaarden en een ander statuut dan voor de personeelsleden die tewerkgesteld zijn in een welzijnsvereniging. Hierdoor is de plaatselijke rechtspositieregeling van een welzijnsvereniging niet te vergelijken met die van een autonome verzorgingsinstelling, waardoor het niet meer te verantwoorden valt om die aan elkaar te koppelen, laat staan te koppelen aan die van het OCMW. Bovendien heeft het ook geen zin om de Vlaamse Regering de bevoegdheid te geven om grenzen vast te leggen voor de rechtspositieregeling van het personeel van een autonome verzorgingsinstelling, omdat die telkens gelinkt zullen moeten worden met de (meestal) federale regelgeving over ziekenhuisfinanciering, waaraan die verenigingen zich toch al dienen te houden. Het is dan ook logisch om de rechtspositieregeling van het personeel van een ziekenhuis te laten vaststellen door het bevoegde orgaan van de vereniging zonder dat hiervoor grenzen vastgesteld worden door de Vlaamse Regering.

Ten slotte is het ook zo dat de autonome verzorgingsinstelling de regels van de beleids- en beheerscyclus niet moeten toepassen, in tegenstelling tot de welzijnsverenigingen.

De beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie zijn dus niet geschonden.

Artikel 88 (500 DLB)

In overeenstemming met artikel 87 van dit ontwerp van decreet past dit artikel 88, artikel 500 van het decreet over het lokaal bestuur aan, door de onderwerping aan de rechtspositieregeling van het OCMW van de zetel van de vereniging en de verplichting om de publicatie van de besluiten tot afwijking daarvan toe te voegen aan de lijst van bepalingen die niet van toepassing zijn op de autonome verzorgingsinstelling.

Artikel 89 (503 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 503 van het decreet over het lokaal bestuur dat handelt over de verplichte vermeldingen in de statuten van de ziekenhuisvereniging.

In eerste instantie worden een aantal technische wijzigingen doorgevoerd in punt 3° en 4° van artikel 503. Zo worden de verwijzingen naar de gecoördineerde ziekenhuiswet van 7 augustus 1987 vervangen door verwijzingen naar de gecoördineerde ziekenhuiswet van 10 juli 2008. In lijn met die laatste wet, moet de term geneesheren worden vervangen door de term artsen.

Er wordt verduidelijkt in punt 6° van artikel 503 dat de leden van een ziekenhuisvereniging ervoor kunnen opteren om zelf het mandaat van bestuurder op te nemen of om een natuurlijke persoon als bestuurder voor te dragen. Op die manier kan de ziekenhuisvereniging zich conformeren aan het Wetboek van vennootschappen en verenigingen dat bepaalt dat een bestuurder-rechtspersoon zich maar kan laten vertegenwoordigen door één natuurlijke persoon als vaste vertegenwoordiger.

Verder wordt in punt 7° van artikel 503 de verdeelsleutel voor het stemmenaantal in de algemene vergadering en in de andere beheersorganen uitgebreid tot alle naar economische maatstaven waardeerbare vormen van inbreng verbonden aan het ingebrachte ziekenhuis.

Artikel 90 (505 DLB)

Met deze wijziging wordt een direct verband gelegd met paragraaf 2 van het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet) waarin de Europese richtlijn 2001/23/EG wordt omgezet in regelgeving. Voor een nadere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet).

Om misverstanden hierover uit te sluiten wordt hier nog eens bevestigd dat het niet zo is dat, omdat hier alleen gesproken wordt over terbeschikkingstelling van statutair personeel, dat impliceert dat de terbeschikkingstelling van personeel in contractueel dienstverband uitgesloten of verboden zou zijn. Zo zijn en blijven de elders vastgestelde terbeschikkingstellingsregelingen onverkort van toepassing. Zo blijft bijvoorbeeld de federale regelgeving van toepassing die is voorzien in artikel 60, §7, van de OCMW-wet: "[…] In afwijking van de bepalingen van artikel 31 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers kunnen de werknemers aangeworven door de centra krachtens een arbeidsovereenkomst, met toepassing van het tweede lid van deze paragraaf, door deze centra ter beschikking worden gesteld van privaatrechtelijke of publiekrechtelijke rechtspersonen, de externe gebruikers genaamd." Zo blijft ook artikel 61 van de OCMW-wet gelden: "[…] In afwijking van de bepalingen van artikel 31 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers, kunnen de werknemers verbonden krachtens een arbeidsovereenkomst met de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, met toepassing van dit lid, door deze centra ter beschikking worden gesteld aan de partners die met het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn een overeenkomst hebben gesloten op basis van onderhavige organieke wet." Dezelfde verduidelijking kan ook gelden bij artikel 91 van dit ontwerp van decreet.

Deze wijziging heft bovendien de omschrijving van de inbreng op. Wat onder de inbreng in een ziekenhuisvereniging begrepen moet worden is vermeld in artikel 503, §2, van het decreet over het lokaal bestuur.

Artikel 91 (511 DLB)

Met deze wijziging wordt een direct verband gelegd met paragraaf 2 van het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet) waarin de Europese richtlijn 2001/23/EG wordt omgezet in regelgeving. Zie daarom de verduidelijking bij het ingevoegde artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur (artikel 42 van dit ontwerp van decreet).

Artikel 92 (514 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 514, §2, van het decreet over het lokaal bestuur in die zin dat de noodzaak om samen te werken met een private partner in het kader van de oprichting van een woonzorgvereniging of op de toetreding tot een woonzorgvennootschap, niet langer aangetoond moet worden.

In de praktijk is gebleken dat die noodzaak quasi niet afdoende te motiveren valt. Voortaan moet niet langer de noodzaak maar de meerwaarde van de samenwerking met de private partner aangetoond worden naast de meerwaarde van deze samenwerking in een privaatrechtelijke rechtspersoon.

Die samenwerking kan bijvoorbeeld een meerwaarde bieden omwille van de nabijheid of de complementariteit van de dienstverlening van de private partner.

Artikel 93 (516 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 516 van het decreet over het lokaal bestuur en strekt ertoe te verduidelijken dat door de rechtstreekse verkiezing van schepenen, de regeling over het initiatiefrecht over de coalitievorming niet van toepassing is op de gemeente Voeren en de gemeenten, vermeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966.

Artikel 94 (517 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 517 van het decreet over het lokaal bestuur en verduidelijkt dat het gewijzigde artikel 30 van het decreet over het lokaal bestuur niet van toepassing is op de gemeente Voeren en de gemeenten, vermeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966. Artikel 30 van het decreet over het lokaal bestuur betreft een genderregeling (de zogenaamde genderschepen buiten de raad). Een genderregeling is niet verenigbaar met de rechtstreekse verkiezing van schepenen die geldt in de genoemde gemeenten.

Artikel 95 (519 DLB)

In artikel 519 wordt een tweede lid toegevoegd dat het mogelijk maakt om een tijdelijk afwezige schepen in de randgemeenten en de gemeente Voeren te vervangen.

In artikel 49, §2, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur is voorzien in een mogelijke vervangingsregeling voor een tijdelijk afwezige schepen. Deze regeling is niet van toepassing op de randgemeenten en de gemeente Voeren. In de Nieuwe Gemeentewet is evenmin voorzien in een vervangingsregeling voor een tijdelijk afwezige schepen van deze gemeenten (bijvoorbeeld wegens vakantie of omwille van ziekte). Deze wijziging vult die lacune op.

Als het bestuur van een randgemeente of de gemeente Voeren een tijdelijk afwezige schepen wil vervangen, dan dient daarbij rekening te worden gehouden met de rechtstreekse verkiezing van de schepenen. Als het bestuur een tijdelijke

vervanger wil aanduiden, dan moet dat de vervanger zijn die overeenkomstig artikel 15, §2, achtste lid, van de Nieuwe Gemeentewet de eerste opvolger is van de verkozen schepen.

De tijdelijke vervanging is niet mogelijk voor een schepen die overeenkomstig artikel 13bis van de Nieuwe Gemeentewet aangewezen-burgemeester wordt. De aangewezen-burgemeester kan, als hij al als schepen was verkozen, in geen enkel geval worden vervangen tot er een burgemeester is benoemd.

Artikel 96 (531 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 531, §1, van het decreet over het lokaal bestuur zoals dat van toepassing zal zijn na de inwerkingtreding van artikel 123 van het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie en heeft tot doel een aantal foutieve verwijzingen te corrigeren.

In het derde lid van artikel 531, §1, van het decreet over het lokaal bestuur worden de foutieve verwijzingen naar artikel 203, derde lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 en artikel 25 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges vervangen door een verwijzing naar artikel 18bis van de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

In het vierde lid van artikel 531, §1, van het decreet over het lokaal bestuur wordt een foutieve verwijzing naar artikel 25 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges vervangen door een verwijzing naar artikel 18bis van de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Artikel 97 (536 DLB)

In artikel 536, §2, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur wordt de verwijzing naar het presentiegeld voor het bijwonen van de vergaderingen van het bijzonder comité voor de sociale dienst geschrapt omdat er geen bijzonder comité voor de sociale dienst geïnstalleerd wordt in Voeren en de gemeenten, vermeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, en deze verwijzing daardoor zonder voorwerp is.

Daarnaast worden in paragraaf 4 de verzekeringen die het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn moet afsluiten om de aansprakelijkheid te dekken die persoonlijk ten laste komt van haar leden van de raad voor maatschappelijk welzijn, bij de normale uitoefening van het mandaat, afgestemd op de aansprakelijkheidsregeling uit artikel 17, §5, van het decreet over het lokaal bestuur zoals die al van toepassing is op de gemeenteraadsleden overeenkomstig artikel 516 van het decreet over het lokaal bestuur. Voor een nadere toelichting over deze aansprakelijkheidsregeling, wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 5 van dit ontwerp van decreet.

Tot slot wordt een nieuwe paragraaf 5 toegevoegd waardoor de regeling uit artikel 17, §6, van het decreet over het lokaal bestuur wordt doorgetrokken naar de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn onder dezelfde voorwaarden.

Artikel 98 (539 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 539 van het decreet over het lokaal bestuur.

De regeling over de constructieve motie van wantrouwen is niet van toepassing op de gemeente Voeren en de gemeenten, vermeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966.

Daarenboven kan er geen bijzonder comité voor de sociale dienst geïnstalleerd worden in Voeren en de gemeenten, vermeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966.

Aan artikel 539 van het decreet over het lokaal bestuur wordt daarom een zinsnede toegevoegd om te verduidelijken dat de regeling van punt 18°, dat verwijst naar artikel 104 van het decreet over het lokaal bestuur (constructieve motie van wantrouwen tegen de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst) niet mag worden doorgetrokken naar de gemeente Voeren en de gemeenten, vermeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966.

Artikel 99 (544 DLB)

Dit artikel wijzigt artikel 544, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur. Meer concreet wordt verduidelijkt dat alleen de bevoegdheden, vermeld in artikel 113, eerste lid, van het decreet over het lokaal bestuur, uitgeoefend kunnen worden door het vast bureau in de gemeente Voeren en de gemeenten, vermeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966.

Artikel 100 (548 DLB)

In artikel 548, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur wordt de bepaling opgeheven waardoor de vergoedingen van de burgemeester en schepenen ook hun opdracht als voorzitter of lid van het vast bureau, of voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst omvatten. In Voeren en de gemeenten, vermeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, is de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn namelijk van rechtswege de voorzitter van het vast bureau en is er geen bijzonder comité voor de sociale dienst waardoor deze bepaling in het tweede lid zonder voorwerp was.

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie

Artikel 101 (121 DLD => 525 DLB)

Dit artikel vervangt de wijziging aangebracht door artikel 121 van het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie, aan het artikel 525 van het decreet over het lokaal bestuur.

De vervanging strekt ertoe te verduidelijken dat artikel 62, eerste lid, 2°, e), van het decreet over het lokaal bestuur – waarin de benoeming van de nieuwe burgemeester na aanname van de constructieve motie van wantrouwen wordt geregeld – niet van toepassing is in de gemeente Voeren en de gemeenten, vermeld in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966.

Artikel 520 van het decreet over het lokaal bestuur regelt namelijk dat de procedure tot de aanname door de gemeenteraad van een constructieve motie van wantrouwen niet op genoemde gemeenten van toepassing is als gevolg van de federale bijzondere regelingen die gelden voor die gemeenten, met name wat betreft de rechtstreekse verkiezing van de schepenen en aanduiding van de burgemeester.

Om technische redenen moet deze wijziging aangebracht worden in het decreet van 16 juli 2021.

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Afdeling 1. Opheffingsbepalingen

Artikel 102

Dit artikel heft paragraaf 5 en 6 van artikel 10 van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn op. Deze paragrafen werden onbedoeld niet mee opgeheven door artikel 578 van het decreet over het lokaal bestuur. Deze vergissing wordt nu alsnog rechtgezet.

Artikel 103

Artikel 41 van de Nieuwe Gemeentewet heeft betrekking op de overtreding van artikel 165 van het decreet over het lokaal bestuur. Gelet op de opheffing van artikel 165 door artikel 38 van dit ontwerp van decreet, wordt deze bepaling zinledig. Vandaar dat ook artikel 41 van de Nieuwe Gemeentewet wordt opgeheven.

Afdeling 2. Overgangsbepaling

Artikel 104

In de gemeenten waar sinds de inwerkingtreding van het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft de versterking van de lokale democratie, al een collectieve motie van wantrouwen is aangenomen, worden de commissies opnieuw samengesteld als door de aanname van de collectieve motie van wantrouwen het aantal mandaten dat toekomt aan de fracties waarvan leden deel uitmaken van het college van burgemeester en schepenen niet hoger is dan de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de andere fracties.

Afdeling 3. Inwerkingtredingsbepaling

Artikel 105

Het principe is dat dit ontwerp van decreet in werking treedt op de tiende dag na de datum van bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad. Hierop zijn er een aantal uitzonderingen. Deze uitzonderingen staan vermeld in het eerste tot en met vierde lid van dit artikel. Op grond van deze uitzonderingen zullen artikelen respectievelijk in werking gesteld worden op 13 oktober 2024 en op 1 december 2024 en wordt een specifieke inwerkingtreding geregeld voor die gemeenten en districten waar voor 13 oktober 2024 een collectieve motie wordt ingediend. Daarnaast stelt de Vlaamse Regering de inwerkingtreding vast van twee artikelen.

De artikelen, vermeld in het eerste lid, moeten met het oog op de algehele vernieuwing van de bestuursorganen in december 2024 na de verkiezing in werking treden op de dag van de gemeenteraadsverkiezingen, georganiseerd op 13 oktober 2024.

De artikelen, vermeld in het tweede lid, moeten in werking treden voordat de installatievergadering plaatsvindt, dat is op een van de eerste vijf werkdagen van december.

In afwijking van het eerste en tweede lid, treden in die gemeenten en districten waar voor 13 oktober 2024 maar ten vroegste op de tiende dag na de bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad een collectieve constructieve motie van wantrouwen wordt ingediend, de bepalingen met betrekking tot de eedaflegging van de schepenen en de aanduiding van de burgemeester, in werking op de dag van de indiening van de motie.

De inwerkingtreding van artikel 59 en 60 over de volksraadpleging wordt nader bepaald door de Vlaamse Regering. Het is de bedoeling dat de huidige regeling en de nieuwe regeling, die digitalisering nastreeft en die via een nieuw besluit wordt uitgewerkt, zonder lacune op elkaar aansluiten.

Onderstaand schema ter verduidelijking:

Principe: tien dagen na de datum van bekendmaking in het Belgisch Staatsblad			
Uitzonderingen:			
Art. WD	**Art. DLB**	**Inhoud**	**Inwerkingtreding**
2	4, §3, 2e lid	Berekening wedden op basis van bevolkingsaantallen 1 december van verkiezingsjaar	1 dec 2024
3	6, §3, 2e lid	Eedaflegging voorzitter installatie-vergadering in handen van oudste gemeenteraadslid	1 dec 2024
12	44, 1e lid	Eedaflegging schepenen in handen van voorzitter gemeenteraad in plaats van burgemeester	1 dec 2024
16	58, §1	Regeling aanduiding burgemeester bij verkozenen grootste fractie met gelijk aantal stemmen + regeling aanduiding burgemeester bij gemeente zonder gemeenteraadsverkiezing	13 okt 2024
27	122, 1e lid	Aanpassing doorvertaling districten gelet op wijziging art 44 DLB (eedaflegging in handen van voorzitter gemeenteraad)	1 dec 2024
28	123	Aanpassing doorvertaling districten gelet op wijziging art 58 DLB (aanduiding burgemeester bij verkozenen grootste fractie met gelijk aantal stemmen)	13 okt 2024
59-60	310-311	Faciliteren van digitale initiatieffase van volksraadpleging	Via BVR
93	516	Aanpassing kruisverwijzing: initiatiefrecht niet van toepassing (Rand & Voeren)	13 okt 2024
94	517	Aanpassing kruisverwijzing: geen schepen buiten de raad (Rand & Voeren)	13 okt 2024
96	531, §1	Aanpassing kruisverwijzing DBRC/LPKD (Rand & Voeren)	13 okt 2024

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

VOORONTWERP VAN DECREET
van 1 april 2022

Vlaamse Regering

Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur

Art. 2. In artikel 4, §3, tweede lid, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het woord "januari" en de zinsnede ", bekendgemaakt" worden de woorden "van het jaar waarin de gemeenteraadsverkiezingen plaatsvinden" ingevoegd;

2° de zinsnede "vanaf 1 januari" wordt vervangen door de zinsnede "vanaf 1 december".

Art. 3. In artikel 6, §3, van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"De voorzitter van de installatievergadering legt, als die herkozen is als gemeenteraadslid, de eed af in handen van het oudste gemeenteraadslid. Als het oudste gemeenteraadslid de installatievergadering voorzit en herkozen is als gemeenteraadslid, legt dat gemeenteraadslid de eed af in handen van het op een na oudste gemeenteraadslid".

Art. 4. In hetzelfde decreet, het laatste gewijzigd bij decreet van 16 juli 2021, wordt een artikel 7/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"§ 1. De gemeenteraad kan een constructieve motie van wantrouwen aannemen tegen de voorzitter van de gemeenteraad.

§ 2. De constructieve motie van wantrouwen voldoet aan al de volgende voorwaarden:
1° ze is ondertekend door de meerderheid van de raadsleden;
2° ze is ondertekend door ten minste twee derde van de raadsleden van elke fractie die de motie ondersteunt. Als een fractie slechts uit twee verkozenen bestaat, volstaat de handtekening van één van hen;
3° ze draagt voor de voorzitter van de gemeenteraad een kandidaat-opvolger voor;
4° er is een ontvankelijke akte van voordracht bijgevoegd als vermeld in artikel 7, §1 en §2. Als een lijst in twee fracties is opgesplitst, wordt, in afwijking van artikel 7, de akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter ondertekend door de meerderheid van de gemeenteraadsleden die deel uitmaken van de fractie van de kandidaat-voorzitter. Als de fractie van de kandidaat-voorzitter slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen;
5° ze is uiterlijk acht dagen voor de gemeenteraadszitting aan de algemeen directeur bezorgd.

Tot de eerstvolgende vernieuwing van de gemeenteraad wordt een fractie geacht hetzelfde aantal leden te behouden, zoals vastgelegd op de installatievergadering, voor wat betreft het gewicht van de fracties voor de berekening van de meerderheidsvereisten als vermeld in het eerste lid. Het aantal zetels per fractie kan enkel wijzigen ten gevolge van een opvolging tussen twee fracties die een gezamenlijke lijst vormden.

De constructieve motie van wantrouwen kan niet bij spoedeisendheid in bespreking worden gebracht als vermeld in artikel 23.

De constructieve motie van wantrouwen kan niet worden ingediend op de volgende momenten:
1° in de periode van één jaar na de installatie van de gemeenteraad;
2° in de periode van twaalf maanden voor de dag van de verkiezingen voor de volledige vernieuwing van de gemeenteraden;
3° als er tegen de voorzitter een individuele constructieve motie van wantrouwen is aangenomen, voor een termijn van één jaar vervallen is.

De algemeen directeur bezorgt de constructieve motie van wantrouwen met de bijgevoegde akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter aan de voorzitter van de gemeenteraad. De voorzitter van de gemeenteraad agendeert de akte op de eerstvolgende vergadering.

§ 3. De gemeenteraad beoordeelt op de eerstvolgende vergadering na het indienen van de motie van wantrouwen bij stemming of de motie voldoet aan de voorwaarden, vermeld in paragraaf 2. Als de gemeenteraad vaststelt dat niet aan de voorwaarden is voldaan, verklaart hij de motie zonder voorwerp. Als de motie

ontvankelijk is verklaard, stemt de gemeenteraad over de aanname van de motie van wantrouwen.

§ 4. Als de gemeenteraad de constructieve motie van wantrouwen aanneemt, is de voorzitter ontslagen. De voorgedragen kandidaat-voorzitter wordt verkozen verklaard."

Art. 5. In artikel 17, §5, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden de woorden "deze paragraaf" vervangen door de woorden "het eerste lid";

2° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

"De gemeente sluit naast de verzekering, vermeld in het eerste lid, de volgende verzekeringen af:
1° een verzekering om de bestuurdersaansprakelijkheid te dekken die persoonlijk ten laste komt van gemeenteraadsleden, bij de normale uitoefening van hun mandaat, als ze de gemeente vertegenwoordigen in een rechtspersoon als lid van de raad van bestuur of als dagelijks bestuurder;
2° een verzekering voor ongevallen die de gemeenteraadsleden overkomen in het kader van de normale uitoefening van hun mandaat.".

Art. 6. In artikel 37, §3 van hetzelfde decreet wordt tussen het tweede en het derde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:
"In afwijking van het tweede lid worden de commissies opnieuw samengesteld na de aanname van een collectieve motie van wantrouwen als door de aanname van de collectieve motie van wantrouwen het aantal mandaten dat toekomt aan de fracties waarvan leden deel uitmaken van het college van burgemeester en schepenen niet hoger is dan de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de andere fracties."

Art. 7. In artikel 38, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt punt 9° opgeheven.

Art. 8. Aan artikel 40, §1, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede ", §1 en §2" toegevoegd.

Art. 9. In artikel 41, derde lid, van hetzelfde decreet, toegevoegd bij het decreet van 18 mei 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "de bevoegdheid tot het bepalen van vrijstellingen en verminderingen, of elke andere vorm van differentiëring met lagere tarieven" wordt vervangen door de woorden "de bevoegdheid tot het bepalen van elke vorm van differentiëring van de tarieven";

2° in punt 1° wordt de zinsnede "een voorstel van gemeenteraadsbesluit dat vrijstellingen, verminderingen of differentiëring met lagere tarieven vaststelt"

vervangen door de woorden "een voorstel van gemeenteraadsbesluit dat een differentiëring van tarieven vaststelt";

3° in punt 3° worden de woorden "vrijstellingen of verminderingen" vervangen door het woord "differentiëring".

Art. 10. In artikel 42, §2, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede ", § 1 en § 2" opgeheven.

Art. 11. In artikel 43, §4 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen de zinsnede "benoeming in." en de woorden "De schepen" wordt de zin "De gemeenteraad kan in elk geval, op de wijze bepaald in het huishoudelijk reglement, de rangorde van de schepenen wijzigen." ingevoegd.

2° na de woorden "de laatste schepen in rang" wordt de zinsnede ", tenzij de gemeenteraad de rangorde van die schepen wijzigt op de wijze bepaald in het huishoudelijk reglement." ingevoegd.

Art. 12. In artikel 44, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt het woord "burgemeester" vervangen door de woorden "voorzitter van de gemeenteraad".

Art. 13. In artikel 46 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd dat luidt als volgt:

"Tot de eerstvolgende vernieuwing van de gemeenteraad wordt een fractie geacht hetzelfde aantal leden te behouden, zoals vastgelegd op de installatievergadering, voor wat betreft het gewicht van de fracties voor de berekening van de meerderheidsvereisten als vermeld in het eerste lid. Het aantal zetels per fractie kan enkel wijzigen ten gevolge van een opvolging tussen twee fracties die een gezamenlijke lijst vormden."

2° in paragraaf 5 worden de woorden "en aan de provinciegouverneur" toegevoegd.

Art. 14. Aan artikel 47 van hetzelfde decreet worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

"8° de schepen die als gemeenteraadslid geschorst is op grond van artikel 199 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011;

9° de schepen die het mandaat uitoefent van voorzitter van een federaal, Vlaams of Europees Parlement als de schepen daar schriftelijk om verzoekt. In voorkomend geval geldt de verhindering zolang de schepen dat mandaat als voorzitter uitoefent.".

Art. 15. In artikel 49, §1, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede "beslist de gemeenteraad met behoud van de toepassing van artikel 42, §3, eerste lid, of het opengevallen schepenmandaat wordt ingevuld" vervangen door de zinsnede "kan de gemeenteraad met behoud van de toepassing van artikel 42, §3, eerste lid, beslissen om het opengevallen schepenmandaat niet in te vullen. Deze mogelijkheid bestaat niet als er in de akte van voordracht een opvolger is vermeld overeenkomstig artikel 43 en de opvolger geïnstalleerd wordt";

2° aan het eerste lid worden de volgende zinnen toegevoegd: "De voorzitter van de gemeenteraad gaat de ontvankelijkheid na van de akte van voordracht op de vergadering van de gemeenteraad waarop de akte geagendeerd is. In voorkomend geval wordt de voorgedragen kandidaat-schepen verkozen verklaard."

3° in het tweede lid worden de zinnen "De voorzitter van de gemeenteraad gaat na of de akte van voordracht ontvankelijk is. In voorkomend geval wordt de voorgedragen kandidaat-schepen verkozen verklaard op de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad." opgeheven.

Art. 16. In artikel 58, §1, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt tussen de zinsnede "benoemd tot burgemeester." en de woorden "Tot de eerstvolgende vernieuwing" de zin "Als twee verkozenen van de grootste coalitiefractie een gelijk hoogste aantal naamstemmen hebben behaald, is de kandidaat die het hoogst gerangschikt stond op de lijst, de aangewezen burgemeester." ingevoegd;

2° tussen het eerste en het tweede lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"In het geval van verkiezing zonder stemming, is de hoogst gerangschikte kandidaat op de lijst met het hoogste aantal zetels de aangewezen burgemeester.";

3° in het bestaande zesde lid, dat het zevende lid wordt, wordt het woord "tweede" vervangen door het woord "derde" en wordt het woord "vierde" vervangen door het woord "vijfde".

Art. 17. In artikel 62 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt het zesde lid vervangen door wat volgt:

"De verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing als voorzitter van het vast bureau houdt van rechtswege de verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing in als burgemeester.".

Art. 18. In artikel 69 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"Het verval van het mandaat van raadslid, de verhindering, de afstand van mandaat, de afzetting, de schorsing en het ontslag uit het mandaat als voorzitter van de gemeenteraad houden van rechtswege het verval van het mandaat van

raadslid, de verhindering, de afstand van mandaat, de afzetting, de schorsing en het ontslag uit het mandaat van voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn in.".

Art. 19. In artikel 77, derde lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en op het inwendige bestuur ervan." vervangen door de zinsnede ", de retributies en het inwendige bestuur van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.".

Art. 20. In artikel 78, tweede lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt een punt 17°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"17°/1 het vaststellen van de machtiging tot het heffen van de retributies en de voorwaarden ervan, inclusief verminderingen en vrijstellingen;".

Art. 21. In artikel 80 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt tussen de zinsnede "45, 47 en 48" en de woorden "zijn van toepassing" de zinsnede ", eerste lid," ingevoegd;

2° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 48, tweede lid, is van toepassing op de leden van het vast bureau, met dien verstande dat "schepen" wordt gelezen als "lid van het vast bureau".".

Art. 22. Artikel 81 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 81. De verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing als burgemeester houden ook de verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing als voorzitter van het vast bureau in.

De verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing als schepen houden ook de verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing als lid van het vast bureau in.

Art. 23. In artikel 88 van hetzelfde decreet wordt de zinsnede ", eerste en tweede lid" opgeheven.

Art. 24. In artikel 95, derde lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de woorden "In dat geval is" vervangen door de zinsnede "De voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn gaat na of de voordrachtsakte ontvankelijk is overeenkomstig de voorwaarden, vermeld in artikel 92, derde tot en met zevende lid. In voorkomend geval wordt".

Art. 25. In artikel 106, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt tussen het woord "voorzitterschap" en het woord "waargenomen" de zinsnede ", behalve in geval van ontslag dat niet het gevolg is van een onverenigbaarheid," ingevoegd.

Art. 26. Aan artikel 110, tweede lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt een punt 9° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"9° "acht dagen" als vermeld in artikel 32, tweede lid, als "drie dagen".".

Art. 27. In artikel 122, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "en met dien verstande dat de districtsschepenen de eed afleggen in handen van de voorzitter van de districtsraad" opgeheven.

Art. 28. In artikel 123, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt tussen de zinsnede "wordt de verkozene voor de districtsraad van die lijst met het hoogste aantal naamstemmen districtsburgemeester." en de woorden "Tot de eerstvolgende vernieuwing" de zin "Als twee verkozenen van de grootste coalitiefractie een gelijk hoogste aantal naamstemmen hebben behaald, is de kandidaat die het hoogst gerangschikt stond op de lijst, de districtsburgemeester." ingevoegd.

Art. 29. In artikel 124/1, §5, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 16 juli 2021, worden de woorden "Vlaamse Regering" vervangen door het woord "gemeenteraad".

Art. 30. In artikel 126, eerste lid, van hetzelfde decreet worden tussen de zinsnede ""de leden van de districtsraad"," en de zinsnede ""de gemeenteraad"" de zinsnede ""de kandidaat-gemeenteraadsleden" wordt gelezen als "de kandidaat-leden van de districtsraad"," ingevoegd.

Art. 31. Aan artikel 130 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het eerste lid wordt geheim gestemd over het voorafgaande advies van het districtscollege, vermeld in artikel 125, §3, 4°.".

Art. 32. In artikel 141 van hetzelfde decreet worden de woorden "de gemeentebegroting" vervangen door de woorden "het meerjarenplan of de aanpassing ervan".

Art. 33. In artikel 143 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede "artikel 249, § 3, artikel 256 en 264, tweede lid," vervangen door de zinsnede "artikel 249, §3 en §4, artikel 256, artikel 264, tweede lid, en artikel 274,";

2° tussen het tweede en het derde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"De districtsraad stemt telkens over het geheel van het beleidsrapport. In afwijking daarvan kan elk raadslid de afzonderlijke stemming eisen over een of meer onderdelen die hij aanwijst. In dat geval mag de districtsraad pas over het geheel van het beleidsrapport stemmen na de afzonderlijke stemming. Als die afzonderlijke stemming tot gevolg heeft dat het ontwerp van beleidsrapport moet

worden gewijzigd, wordt de stemming over het geheel verdaagd tot een volgende vergadering van de raad.".

Art. 34. In artikel 148, vierde lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede ", de schepenen en de voorzitter van het vast bureau" vervangen door de woorden "en de schepenen".

Art. 35. In artikel 150, §2, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zin "Als ten gevolge van de toekenning van de bezoldiging, vermeld in artikel 149, andere wettelijke of reglementaire bezoldigingen, vergoedingen of toelagen verminderd worden of vervallen, vermindert de gemeenteraad, op verzoek van de burgemeester of de betrokken schepen, die bezoldiging overeenkomstig dat verzoek." vervangen door de zinnen "Als ten gevolge van de toekenning van de bezoldiging, vermeld in artikel 149, andere wettelijke of reglementaire bezoldigingen, vergoedingen of toelagen verminderd worden of vervallen, vermindert de gemeente, op voorwaarde dat de burgemeester of de betrokken schepen daar zelf om verzoekt, die bezoldiging overeenkomstig dat verzoek. De algemeen directeur stelt vast of aan de voormelde voorwaarden is voldaan.";

2° in het tweede lid wordt de zin "Als ten gevolge van de toekenning van de bezoldiging, vermeld in artikel 149, andere wettelijke of reglementaire bezoldigingen, vergoedingen of toelagen verminderd worden of vervallen, vermindert de raad voor maatschappelijk welzijn, op verzoek van de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst, vermeld in artikel 42, § 1, derde lid, die bezoldiging overeenkomstig dat verzoek." vervangen door de zinnen "Als ten gevolge van de toekenning van de bezoldiging, vermeld in artikel 149, andere wettelijke of reglementaire bezoldigingen, vergoedingen of toelagen verminderd worden of vervallen, vermindert het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, op voorwaarde dat de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst, vermeld in artikel 42, §1, derde lid, daar zelf om verzoekt, die bezoldiging overeenkomstig dat verzoek. De algemeen directeur stelt vast of aan de voormelde voorwaarden is voldaan.".

Art. 36. In artikel 159 van hetzelfde decreet wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

"De gemeente of het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn sluit naast de verzekering, vermeld in het eerste lid, de volgende verzekeringen af:

1° een verzekering om de bestuurdersaansprakelijkheid te dekken die persoonlijk ten laste komt van de burgemeester, de schepen, de voorzitter van het vast bureau of het lid van het vast bureau, bij de normale uitoefening van hun mandaat, als ze de gemeente of het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn vertegenwoordigen in een rechtspersoon als lid van de raad van bestuur of als dagelijks bestuurder;

2° een verzekering voor ongevallen van de burgemeester, de schepen, de voorzitter van het vast bureau, het lid van het vast bureau of de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst die zich voordoen bij de normale uitoefening van hun mandaat.".

Art. 37. Artikel 160 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 160. In dit artikel wordt verstaan onder algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG.

Een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid houdt een databank bij met gegevens over de mandatarissen van het lokaal bestuur. De aldus aangewezen entiteit is met betrekking tot die gegevens verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4, punt 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De verwerking, vermeld in het tweede lid, heeft als doel de transparantie en de toegankelijkheid voor het publiek met betrekking tot de besturen en organisaties waarin de mandatarissen actief zijn, te bevorderen en de democratische controle te faciliteren.

De verwerking, vermeld in het tweede lid, is gebaseerd op artikel 6, eerste lid, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming. Voor zover er gegevens worden verwerkt in verband met politieke opvattingen, is die verwerking toegelaten op grond van artikel 9, tweede lid, e) en g), van de voormelde verordening.

De databank, vermeld in het tweede lid, bevat de volgende gegevens van de mandatarissen: de voornaam, de achternaam, het rijksregisternummer, het geslacht, de geboortedatum, de naam van de lijst waarop ze als raadslid zijn verkozen, de naam van de fractie waartoe ze behoren of, in voorkomend geval, de melding dat ze als onafhankelijke zetelen, alsook, in voorkomend geval, de bevoegdheden die ze toegewezen krijgen, en de begin- en einddatum van hun mandaat. Die gegevens worden ter beschikking gesteld door het lokaal bestuur waarbij de mandataris actief is. De databank houdt het historische overzicht van die gegevens bij.

De gegevens van de mandatarissen, vermeld in het vijfde lid, worden met uitzondering van het rijksregisternummer, het geslacht en de geboortedatum publiek toegankelijk gemaakt door de entiteit die door de Vlaamse Regering overeenkomstig het tweede lid is aangewezen.

De gegevens, vermeld in het vijfde lid, worden bewaard overeenkomstig de regeling die geldt met toepassing van artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

De Vlaamse Regering regelt de nadere uitvoering van dit artikel.".

Art. 38. Artikel 165 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. 39. Aan artikel 177, eerste lid, 2°, van hetzelfde decreet wordt de volgende zin toegevoegd:

"Dat debiteurenbeheer kan plaatsvinden rekening houdend met onder meer de doelstelling van bestrijding en voorkoming van armoede en overeenkomstig het lokaal beleid.".

Art. 40. In artikel 183, §2, van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden "of het bijzonder comité voor de sociale dienst" en de zinsnede ", of namens de voorzitter" de woorden "of zijn subcomités" ingevoegd.

Art. 41. In artikel 185 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, punt 6°, wordt de zinsnede "de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de stichtingen en de Europese politieke partijen en stichtingen," vervangen door de zinsnede "het Wetboek van vennootschappen en verenigingen,";

2° aan paragraaf 1, eerste lid, wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"7° de woonmaatschappij, vermeld in boek 4, deel 1, titel 3, van de Vlaamse Codex Wonen van 2021.";

3° paragraaf 3 wordt opgeheven.

Art. 42. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt een artikel 185/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 185/1. §1. Met behoud van andersluidende wettelijke of decretale bepalingen en met uitzondering van de personeelsleden, vermeld in artikel 162, §1, en 183, §1, kunnen een gemeente, het autonoom gemeentebedrijf van die gemeente, het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat de gemeente bedient, een publiekrechtelijke vereniging van dat openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en een intergemeentelijk samenwerkingsverband waarin een van de voormelde besturen deelneemt, aan elkaar personeel overdragen onder de volgende voorwaarden:

1° de overdracht van personeel is nader bepaald in de rechtspositieregeling van het personeel dat wordt overgedragen;
2° bij de overdracht is de voor het personeelslid geldende rechtspositieregeling nageleefd;
3° het bevoegde orgaan van het bestuur waarnaar het personeelslid overgedragen wordt, keurt de overdracht goed;
4° de personeelsleden behouden na de overdracht de aard van het dienstverband, hun graad, hun anciënniteit, hun prestatieregeling en hun salarisschaal;
5° de overdracht kan geen reden voor ontslag zijn;
6° de personeelsleden behouden hun rechten en verplichtingen zoals vastgesteld in hun arbeidscontract of bestaande arbeidsbetrekking;
7° de personeelsleden behouden voor minstens een jaar hun rechtspositieregeling.

De Vlaamse Regering kan verdere minimale waarborgen vaststellen.

§2. Met behoud van andersluidende wettelijke of decretale bepalingen en met uitzondering van de personeelsleden, vermeld in artikel 162, §1, en 183, §1, kunnen de overheden, vermeld in paragraaf 1, contractueel personeel overdragen aan een gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm, een ziekenhuisvereniging, een vereniging of vennootschap voor sociale dienstverlening, een woonzorgvereniging of woonzorgvennootschap of aan een woonmaatschappij als vermeld in boek 4, deel 1, titel 3, van de Vlaamse Codex Wonen van 2021, onder de volgende voorwaarden:

1° de overdragende overheid is een deelgenoot van de overnemende rechtspersoon, met uitzondering van de woonmaatschappij, waarvan de overdragende overheid geen aandeelhouder hoeft te zijn;
2° de overdracht van personeel is nader bepaald in de rechtspositieregeling van het personeel dat wordt overgedragen;
3° bij de overdracht is de voor het personeelslid geldende rechtspositieregeling nageleefd;
4° het bevoegde orgaan van de rechtspersoon waarnaar het personeelslid overgedragen wordt, keurt de overdracht goed;
5° de personeelsleden behouden na de overdracht de aard van het dienstverband, hun graad, hun anciënniteit, hun prestatieregeling en hun salarisschaal;
6° de overdracht kan geen reden voor ontslag zijn;
7° de personeelsleden behouden hun rechten en verplichtingen zoals vastgesteld in hun arbeidscontract of bestaande arbeidsbetrekking;
8° de personeelsleden behouden voor minstens een jaar hun rechtspositieregeling.

De Vlaamse Regering kan verdere minimale waarborgen vaststellen.”.

Art. 43. In artikel 196, §2, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden de woorden “binnen de grenzen vastgesteld in dit decreet” opgeheven;

2° er wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De bevoegde organen kunnen de beslissings- en ondertekeningsbevoegdheid alleen toevertrouwen aan personeelsleden van het andere bestuur, vermeld in het tweede lid, als voldaan is aan al de volgende voorwaarden:

1° het gaat om een gemeentelijke bevoegdheid die ook aan gemeentepersoneel kan worden toevertrouwd of om een bevoegdheid van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn die ook aan personeel van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn kan worden toevertrouwd;
2° het bevoegde orgaan van de gemeente gaat akkoord met het toevertrouwen aan een personeelslid van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, of het bevoegde orgaan van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn gaat akkoord met het toevertrouwen aan een personeelslid van de gemeente;
3° het personeelslid gaat akkoord met het toevertrouwen van de beslissings- en ondertekeningsbevoegdheid;

4° de eindverantwoordelijkheid blijft bij het bevoegde orgaan dat de bevoegdheid toevertrouwt en het personeelslid handelt louter in naam en voor rekening van het bevoegde orgaan.".

Art. 44. In artikel 202, §1, van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"Als tuchtonderzoeker kan worden aangesteld elk personeelslid dat werkzaam is in een openbare dienst met een graad die minstens gelijkwaardig is aan de graad van het tuchtrechtelijk vervolgd personeelslid.".

Art. 45. In artikel 203 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het woord "moment" en het woord "laten" worden de woorden "tijdens de hoorzitting voor de tuchtoverheid" ingevoegd;

2° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"De tuchtoverheid mag zich eveneens laten bijstaan door een raadsman, behalve bij de beraadslaging en de stemming.".

Art. 46. In artikel 208 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, tweede lid, wordt tussen de woorden "de voorzitter van de gemeenteraad" en de woorden "in hoogdringende gevallen" de zinsnede "of, in voorkomend geval, de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn," ingevoegd;

2° in paragraaf 3, eerste lid, wordt het woord "acht" vervangen door het woord "veertien";

3° in paragraaf 3 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"De preventief geschorste personeelsleden, vermeld in paragraaf 2, worden voorafgaand aan de bevestiging, vermeld in het eerste lid, gehoord door de tuchtoverheid.".

Art. 47. In artikel 218, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt het woord "gemeentelijke" opgeheven.

Art. 48. In artikel 235, §4, van hetzelfde decreet wordt het derde lid opgeheven.

Art. 49. Aan artikel 239 van hetzelfde decreet wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 185/1 is van toepassing bij de overdracht van personeel.".

Art. 50. Aan artikel 247 van hetzelfde decreet wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 185/1, §2, is van toepassing bij de overdracht van contractueel personeel.".

Art. 51. Aan artikel 256 van hetzelfde decreet wordt de volgende zin toegevoegd:

"Een krediet is het bedrag voor ontvangsten en uitgaven binnen één boekjaar, dat toegekend is in de financiële nota van het meerjarenplan of de aanpassing ervan.".

Art. 52. Aan artikel 257, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "of vast te stellen" toegevoegd.

Art. 53. In artikel 258, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "en financiering," vervangen door de zinsnede ", op te nemen leningen en leasings en toegestane leningen en betalingsuitstel,".

Art. 54. In artikel 269 van hetzelfde decreet wordt het derde lid opgeheven.

Art. 55. In artikel 272, §1, derde lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden "Daaronder vallen" en de woorden "niet de betalingen" de zinsnede "ook de betalingen tussen de gemeente en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat de gemeente bedient, maar" ingevoegd.

Art. 56. Aan artikel 286 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 worden een punt 12° tot en met 14° toegevoegd, die luiden als volgt:

"12° de jaarrekeningen van de gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen in privaatrechtelijke vorm;
13° de besluiten van de raad van bestuur van de autonome gemeentebedrijven en de inhoud ervan, waarbij wordt afgeweken van de rechtspositieregeling van het gemeentepersoneel;
14° de besluiten over retributies van de raad van bestuur van de autonome gemeentebedrijven en de inhoud ervan.";

2° aan paragraaf 2 wordt een punt 6° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"6° de besluiten, en de inhoud ervan, van de welzijnsvereniging, waarbij wordt afgeweken van de rechtspositieregeling van het OCMW-personeel, voor wat de welzijnsverenigingen betreft waarvan de maatschappelijke zetel zich in de gemeente bevindt.".

Art. 57. In artikel 290, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de zinsnede ""vast bureau"" en het woord "en" de zinsnede ", "gemeenteraad" wordt gelezen als "raad voor maatschappelijk welzijn"" ingevoegd.

Art. 58. Artikel 301 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 21 december 2018, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 301. In dit artikel wordt verstaan onder algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG.

Een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid houdt een databank bij met gegevens over:

1° de aangestelde en waarnemend algemeen directeur van de gemeente;

2° de aangestelde en waarnemend financieel directeur van de gemeente;

3° de leidend ambtenaar van het autonoom gemeentebedrijf;

4° de personeelsleden die namens de gemeente, het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en het autonoom gemeentebedrijf verantwoordelijk zijn voor de digitale communicatie met de Vlaamse overheid.

De aldus aangewezen entiteit is met betrekking tot de gegevens, vermeld in het tweede lid, verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4, punt 7) van de algemene verordening gegevensbescherming.

De verwerking, vermeld in het tweede lid, heeft als doel burgers, ondernemingen, organisaties en overheidsinstellingen in staat te stellen te verifiëren dat ontvangen data betrouwbaar en authentiek zijn en uitgaan van een daartoe gemachtigd persoon.

De verwerking, vermeld in het tweede lid, is gebaseerd op artikel 6, eerste lid, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De databank bevat de volgende gegevens van de betrokkenen, vermeld in het tweede lid: de voornaam, de achternaam, het rijksregisternummer, contactgegevens en de begin- en einddatum van de aanstelling. Die gegevens worden ter beschikking gesteld door de gemeente en het autonoom gemeentebedrijf. De databank houdt het historische overzicht van die gegevens bij.

De gegevens, vermeld in het zesde lid, van de betrokkenen, vermeld in het tweede lid, die in functie zijn, worden, met uitzondering van het rijksregisternummer, door de entiteit die door de Vlaamse Regering overeenkomstig het tweede lid is aangewezen, publiek toegankelijk gemaakt.

De gegevens, vermeld in het zesde lid, worden bewaard overeenkomstig de regeling die geldt met toepassing van artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

De Vlaamse Regering regelt de nadere uitvoering van dit artikel.".

Art. 59. In artikel 310 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van communicatie tussen de indieners van het verzoek en de gemeente.".

Art. 60. In artikel 311 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden "een formulier dat bestaat uit" opgeheven;

2° in het tweede lid, 4°, wordt de zinsnede "de naam, de voornamen, de geboortedatum en de woonplaats" vervangen door de zinsnede "de voornaam, de achternaam, de geboortedatum, het rijksregisternummer en het adres";

3° in het derde lid wordt de zinsnede "naam, voornamen, geboortedatum en woonplaats" vervangen door de zinsnede "voornaam, de achternaam, de geboortedatum, het rijksregisternummer en het adres";

4° het vierde lid wordt vervangen door wat volgt:

"De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen waaraan het verzoekschrift of de petitielijst, vermeld in het eerste lid, moet voldoen.".

Art. 61. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt aan deel 2, titel 7, hoofdstuk 1, een artikel 329/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 329/1. In dit artikel wordt verstaan onder algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG.

De binnen de Vlaamse overheid bevoegde entiteit verwerkt in het kader van het bestuurlijk toezicht de persoonsgegevens die noodzakelijk zijn om het bestuurlijk toezicht te kunnen uitoefenen.

De verwerking van de gegevens, vermeld in het tweede lid, heeft in het bijzonder betrekking op de volgende categorieën van persoonsgegevens:
1° identificatiegegevens;
2° contactgegevens;
3° politieke gegevens;
4° andere persoonsgegevens die worden meegedeeld of opgevraagd naar aanleiding van de werking of beslissingen van lokale besturen.

De verwerking van de gegevens, vermeld in het tweede lid, heeft in het bijzonder betrekking op de volgende categorieën van natuurlijke personen:
1° personen die een klacht indienen bij de toezichthoudende overheid;
2° personen die in een klacht bij de toezichthoudende overheid worden genoemd;
3° personen die in een beslissing van het lokaal bestuur worden genoemd.

De verwerking van persoonsgegevens, vermeld in het tweede lid, is gebaseerd op artikel 6, eerste lid, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming. Voor zover er gegevens worden verwerkt in verband met

politieke opvattingen, is de verwerking toegelaten op grond van artikel 9, tweede lid, e) en g), van de voormelde verordening.

De gegevens, vermeld in het derde lid, worden bewaard overeenkomstig de regeling die geldt met toepassing van artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.".

Art. 62. In artikel 336 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "De bepalingen van hoofdstuk 1 tot en met 3 zijn, met uitzondering van artikel 332, § 2 en § 3 , binnen de grenzen" wordt vervangen door de zinsnede "De bepalingen van hoofdstuk 1 tot en met 3 van deze titel zijn, met uitzondering van artikel 330 en 332, §2, §3 en §4, binnen de grenzen";

2° de zinsnede "met dien verstande dat "de gemeenteoverheid" wordt gelezen als "de organen en personeelsleden van de meergemeentezones"" wordt vervangen door de zinsnede "met dien verstande dat wat de meergemeentezones betreft "de gemeenteoverheid" wordt gelezen als "de organen en personeelsleden van de meergemeentezones", "gemeenteraad" wordt gelezen als "politieraad" en "college van burgemeester en schepenen" wordt gelezen als "politiecollege"".

Art. 63. In artikel 337 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden tussen de woorden "Van de besluiten van de politieraad" en de woorden "wordt binnen tien dagen nadat ze genomen zijn" de woorden "en van de besluiten van de gemeenteraad over aangelegenheden van lokale politie" ingevoegd;

2° er wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§4. De termijn, vermeld in paragraaf 1, wordt gestuit door de verzending van een klacht aan de toezichthoudende overheid, op voorwaarde dat die klacht verstuurd wordt op de wijze bepaald door de Vlaamse Regering, binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3.

Een nieuwe termijn als vermeld in paragraaf 1, gaat in op de dag die volgt op de verzending van de klacht.".

Art. 64. In artikel 339 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "met uitzondering van artikel 332, § 2 en § 3, van dit decreet" wordt vervangen door de zinsnede "met uitzondering van artikel 330 en 332, §2, §3 en §4,";

2° de zinsnede """, gemeenteraad" wordt gelezen als "zoneraad" en "college van burgemeester en schepenen" wordt gelezen als "zonecollege"" wordt toegevoegd.

Art. 65. Aan artikel 340 van hetzelfde decreet wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§4. De termijn, vermeld in paragraaf 1, wordt gestuit door de verzending van een klacht aan de toezichthoudende overheid, op voorwaarde dat die klacht verstuurd wordt op de wijze, bepaald door de Vlaamse Regering, binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3.

Een nieuwe termijn als vermeld in paragraaf 1, gaat in op de dag die volgt op de verzending van de klacht.".

Art. 66. Aan artikel 345 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"De principiële beslissing tot samenvoeging wordt gepubliceerd op de webtoepassing van de gemeenten.".

Art. 67. Aan artikel 347 van hetzelfde decreet wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Het gezamenlijke voorstel tot samenvoeging wordt gepubliceerd op de webtoepassing van de gemeenten.".

Art. 68. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt een artikel 347/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 347/1. Als de som van de inwoners van de samen te voegen gemeenten op 1 januari van het tweede jaar dat voorafgaat aan de samenvoegingsdatum, meer dan 100.000 inwoners bedraagt, kunnen de gemeenteraden van de samen te voegen gemeenten beslissen om op de samenvoegingsdatum binnengemeentelijke territoriale organen, districten genoemd, op te richten of te wijzigen, met inachtneming van de voorwaarden, vermeld in het bijzonder decreet van 13 april 1999 betreffende de voorwaarden en de wijze van oprichting van binnengemeentelijke territoriale organen.

In het geval, vermeld in het eerste lid, bevat het gezamenlijke voorstel tot samenvoeging bijkomend aan de elementen, vermeld in artikel 347, tweede lid:

1° de gebiedsomschrijvingen van de districten, vermeld in artikel 3, §1, van het voormelde bijzonder decreet;
2° de kadastrale gegevens waaruit de grenzen van de districten blijken;
3° de bevoegdheden die aan de districtsbesturen worden overgedragen en de criteria betreffende de algemene en specifieke dotaties die aan de districtsbesturen zullen worden verstrekt, respectievelijk vermeld in artikel 3, §5, en artikel 4, §1, van het voormelde bijzonder decreet.".

Art. 69. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt een artikel 347/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 347/2. De gemeenteraden die beslist hebben over het gezamenlijk voorstel tot samenvoeging, nemen op uiterlijk 1 juni van het jaar waarin de districtraadsverkiezingen plaatsvinden, per district, dat door hen opgericht of gewijzigd zal worden, een gezamenlijke beslissing over het maximale aantal districtsschepenen voor de volgende bestuursperiode op basis van de bevolkingsaantallen van het toekomstige district. Het inwonersaantal dat in aanmerking wordt genomen, is het aantal personen dat ingeschreven is in het

rijksregister van de natuurlijke personen die op 1 januari van het jaar van de districtsraadsverkiezingen hun hoofdverblijfplaats in het desbetreffende toekomstige district hadden.

Het districtscollege moet, met inbegrip van de districtsburgemeester, minstens twee leden bevatten.".

Art. 70. In artikel 348 hetzelfde decreet wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

"Het ontwerp van samenvoegingsdecreet bevat de nodige bepalingen over de aanpassing van de bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011.".

Art. 71. In artikel 352, tweede lid, 7°, van hetzelfde decreet worden de woorden "De gemeentesecretarissen" vervangen door de woorden "De algemeen directeurs".

Art. 72. In artikel 353, §3, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede "vierde lid," opgeheven;

2° in het tweede lid wordt de zinsnede "vierde lid," opgeheven;

3° in het derde lid wordt de zinsnede "zesde lid," opgeheven.

Art. 73. In artikel 374 van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "en "de gemeenteraden" wordt gelezen als "de raden voor maatschappelijk welzijn"" vervangen door de zinsnede ", "de gemeenteraden" wordt gelezen als "de raden voor maatschappelijk welzijn" en "de oorspronkelijke gemeenten" wordt gelezen als "de oorspronkelijke OCMW's".".

Art. 74. Artikel 379 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 379. Artikel 365 is van toepassing op het nieuwe OCMW, met dien verstande dat "de oorspronkelijke gemeente" wordt gelezen als "het oorspronkelijke OCMW", "de nieuwe gemeente" wordt gelezen als "het nieuwe OCMW" en "de gemeenteraad" wordt gelezen als "de raad voor maatschappelijk welzijn".".

Art. 75. In artikel 411 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het tweede lid wordt opgeheven;

2° in het bestaande derde lid, dat het tweede lid wordt, worden de woorden "In dat geval zijn het eerste en tweede lid" vervangen door de woorden "In dat geval is het eerste lid".

Art. 76. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt een artikel 424/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 424/1. Artikel 185/1 is van toepassing bij de overdracht van personeel.".

Art. 77. In artikel 426 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt punt 2° vervangen door wat volgt:

"2° het voorwerp en de maatschappelijke doelstellingen van gemeentelijk belang, die duidelijk en beperkend omschreven zijn;".

Art. 78. In artikel 448, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden "voorzitter van de raad van bestuur" en de woorden "en aan de voormelde vertrouwenspersonen" de zinsnede ", aan zijn vervanger" ingevoegd.

Art. 79. In artikel 458, §1, derde lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging" telkens opgeheven.

Art. 80. In artikel 474 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 25 mei 2018 en 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, eerste lid, wordt tussen de woorden "voorzitter van de raad van bestuur" en de woorden "en aan de voormelde vertrouwenspersonen" de zinsnede ", aan zijn vervanger" ingevoegd;

2° aan paragraaf 4 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 185/1, §1, is van toepassing bij de overdracht van personeel aan een welzijnsvereniging of een autonome verzorgingsinstelling. Artikel 185/1, §2, is van toepassing bij de overdracht van contractueel personeel aan een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn of aan rechtspersonen andere dan die welke winstoogmerk hebben.".

Art. 81. In artikel 488 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

"§2. Artikel 185/1, §1, is van toepassing bij de overdracht van personeel.";

2° paragraaf 3 wordt opgeheven.

Art. 82. In artikel 490, §4, van hetzelfde decreet wordt het woord "gemeente" vervangen door het woord "welzijnsvereniging".

Art. 83. Artikel 499 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 499. Het bevoegde orgaan van de vereniging stelt de rechtspositieregeling van het personeel van het ziekenhuis vast.".

Art. 84. In artikel 500 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 december 2018 en 16 juli 2021, wordt de zinsnede "artikel 286, §2, 5°" vervangen door de zinsnede "artikel 286, §2, 5° en 6°" en wordt tussen de zinsnede "artikel 485, derde lid," en de zinsnede "artikel 489" de zinsnede "artikel 488, §1, eerste en tweede lid," ingevoegd.

Art. 85. In artikel 503 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 3° wordt het woord "geneesheren" vervangen door het woord "artsen" en wordt de zinsnede "130, § 3, 4°, van de gecoördineerde wet op de ziekenhuizen van 7 augustus 1987" vervangen door de zinsnede "144, §3, 4° van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen";

2° in punt 4° wordt de zinsnede "gecoördineerde wet op de ziekenhuizen van 7 augustus 1987" vervangen door de zinsnede "gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen";

3° in punt 6° wordt de zinsnede "raad van bestuur van de vereniging zonder winstoogmerk," vervangen door de zinsnede "raad van bestuur, of de vertegenwoordigers van een rechtspersoon-bestuurder,";

4° in punt 7° worden de woorden "tot het aantal bedden of de omzet van het ingebrachte" vervangen door de woorden "tot de naar economische maatstaven waardeerbare inbreng van het".

Art. 86. Artikel 505 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 505. De oprichtingsakte van de vereniging zonder winstoogmerk waarvan een of meer openbare centra voor maatschappelijk welzijn lid zijn, en de akte waarbij een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn of een rechtspersoon als vermeld in artikel 501 verklaart lid te willen worden van de vereniging en waarbij de vereniging die toetreding aanvaardt, regelen ook de inbreng en de overname van het contractuele personeel of de terbeschikkingstelling van het statutaire personeel, met uitzondering van de personeelsleden, vermeld in artikel 162, §1, en artikel 183, §1.

Artikel 185/1, §2, is van toepassing bij de overdracht van contractueel personeel.".

Art. 87. In artikel 511, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "of terbeschikkingstelling van het personeel met behoud van bezoldiging en geldelijke anciënniteit" worden vervangen door de zinsnede "van het contractuele personeel of terbeschikkingstelling van het statutaire personeel, met uitzondering van de personeelsleden, vermeld in artikel 162, §1, en artikel 183, §1";

2° een tweede lid wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 185/1, §2, is van toepassing bij de overdracht van contractueel personeel.".

Art. 88. In artikel 514, §2, 1°, van hetzelfde decreet worden de woorden "noodzaak om een private partner aan te trekken wordt aangetoond" vervangen door de woorden "meerwaarde van het aantrekken van een private partner" en wordt het woord "wordt" vervangen door het woord "worden".

Art. 89. In artikel 516 van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden "met uitzondering van" en de zinsnede "artikel 7, §6," de zinsnede "artikel 5, §3," ingevoegd.

Art. 90. In artikel 517 van hetzelfde decreet wordt tussen de zinsnede "Artikel 18 tot en met 39 van dit decreet" en de woorden "zijn van toepassing" de zinsnede ", met uitzondering van artikel 30," ingevoegd.

Art. 91. In artikel 531, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het derde lid wordt de zinsnede "artikel 25 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges" vervangen door de zinsnede "artikel 18bis van de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn,";

2° in het vierde lid wordt de zinsnede "artikel 203, derde lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 of met toepassing van artikel 25 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges" vervangen door de zinsnede "artikel 18bis van de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn".

Art. 92. In artikel 536 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden "en voor het bijwonen van de vergaderingen van het bijzonder comité voor de sociale dienst" opgeheven;

2° aan paragraaf 4 worden een tweede en een derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

"De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de uitvoering van het eerste lid.

Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn sluit naast de verzekering, vermeld in het eerste lid, de volgende verzekeringen af:

1° een verzekering om de bestuurdersaansprakelijkheid te dekken die persoonlijk ten laste komt van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn, bij de normale uitoefening van hun mandaat, als ze het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn vertegenwoordigen in een rechtspersoon als lid van de raad van bestuur of als dagelijks bestuurder;

2° een verzekering voor ongevallen die de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn overkomen in het kader van de normale uitoefening van hun mandaat.";

3° er wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§5. Behalve in geval van herhaling is het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van de geldboeten waartoe leden van de raad voor maatschappelijk welzijn worden veroordeeld wegens een misdrijf dat ze hebben begaan bij de normale uitoefening van hun mandaat, met uitzondering van een persoonlijke inbreuk op de verkeersreglementering.

De regresvordering van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn ten aanzien van de veroordeelde leden van de raad voor maatschappelijk welzijn is beperkt tot de gevallen van bedrog, zware schuld of lichte schuld die bij hen gewoonlijk voorkomen.".

Art. 93. In artikel 539 van hetzelfde decreet wordt tussen de zinsnede "Artikel 77 en 78 van dit decreet" en de woorden "zijn van toepassing" de zinsnede ", met uitzondering van artikel 78, tweede lid, 18°," ingevoegd.

Art. 94. In artikel 544, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de zinsnede "artikel 113" en de woorden "van dit decreet" de zinsnede ", eerste lid," ingevoegd.

Art. 95. In artikel 548, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de zin "De wedde, het vakantiegeld, de eindejaarspremie en de uittredingsvergoeding van de burgemeester en van de schepenen omvatten de vergoeding voor hun opdracht als voorzitter of als lid van het vast bureau en, in voorkomend geval, als voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst." opgeheven.

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie

Art. 96. Artikel 121 van het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 121. In artikel 525 van hetzelfde decreet, wordt de zinsnede "Artikel 79, vierde lid, en artikel 62, zesde lid en zevende lid" vervangen door de zinsnede "Artikel 62, eerste lid, 2°, e), zesde lid en zevende lid".".

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Afdeling 1. Opheffingsbepalingen

Art. 97. Artikel 10 van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 22 december 2017, wordt opgeheven.

Art. 98. Artikel 41 van de Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2017, wordt opgeheven.

Afdeling 2. Overgangsbepaling

Art. 99. In een gemeente waar op de tiende dag na de bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad al een collectieve constructieve motie van wantrouwen is aangenomen, worden met toepassing van artikel 37 van het decreet over het lokaal bestuur, de commissies opnieuw samengesteld als door de aanname van de collectieve motie van wantrouwen het aantal mandaten dat toekomt aan de fracties waarvan leden deel uitmaken van het college van burgemeester en schepenen niet hoger is dan de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de andere fracties.

Afdeling 3. Inwerkingtredingsbepaling

Art. 100. De volgende artikelen treden, met het oog op de algehele vernieuwing van de bestuursorganen in december 2024 na de verkiezing, georganiseerd op 13 oktober 2024, in werking op 13 oktober 2024:
1° artikel 16;
2° artikel 89;
3° artikel 90;
4° artikel 91.

De volgende artikelen van dit decreet treden, met het oog op de installatievergadering in december, in werking op 1 december 2024:
1° artikel 2;
2° artikel 3;
3° artikel 12;
4° artikel 27;
5° artikel 28.

In afwijking van het eerste en tweede lid treden in een gemeente waar voor 13 oktober 2024 een collectieve motie wordt ingediend, artikel 12 en 16 in werking op de dag van de indiening van de motie, en treden in een district waar voor 13 oktober 2024 een collectieve motie wordt ingediend, artikel 12, 16, 27 en 28 in werking op de dag van de indiening van de motie.”

De volgende artikelen van dit decreet treden in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum:
1° artikel 59;
2° artikel 60.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

ADVIES VAN DE VLAAMSE TOEZICHTCOMMISSIE VOOR DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS

Vlaamse overheid

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2022/041 van 19 april 2022

over

tekst	voorontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur
roepnaam	(decreet wijziging decreet lokaal bestuur)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 1 april 2022

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Bart Somers, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen van 7 april 2021, ontvangen door de VTC op 11 april 2022;

Brengt op 19 april 2022 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Binnenlands Bestuur (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een voorontwerp van decreet *tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur* (hierna "het Ontwerp"), meer bepaald met betrekking tot artikelen 37, 39, 58, 60 en 61.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het Regeerakkoord 2019-2024 gaat uit van een efficiënte, slagkrachtige, transparante, burgergerichte en toegankelijke overheid als basis voor het creëren van welvaart, welzijn en vertrouwen bij de Vlaamse burger. Deze kwaliteitseis geldt zowel voor de Vlaamse overheid als voor de lokale besturen. In het licht daarvan, wordt de **organieke regelgeving voor de lokale besturen verder vereenvoudigd**.

4. Het Ontwerp behandelt:

- de verzelfstandigings- en samenwerkingsvormen**:** de optimalisatie en/of harmonisering ervan en professionalisering in het algemeen en van het ziekenhuislandschap in het bijzonder.
- inhoudelijke verbeteringen op het vlak van organisatie en werking, inzake mandatarissen en personeel, inzake lokale financiën, verduidelijking van de toezichtregeling voor politiezones, faciliteren van vrijwillige fusies van gemeenten, een verbetering van het proces van de volksraadpleging met een digitalisering van de initiatieffase, technische verbeteringen en een conformering aan de AVG.

5. Wat dit laatste betreft haalt de Memorie van Toelichting aan (onderlijning VTC):

"29. In haar advies van 8 september 2020 bij een eerdere voorgestelde wijziging aan het decreet lokaal bestuur, adviseerde de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (hierna VTC genoemd) om een screening door te voeren van de bestaande regelgeving om na te gaan of alle essentiële elementen van de geplande gegevensverwerkingen zijn opgenomen. Dit ontwerp van decreet wil hieraan tegemoetkomen wat het decreet over het lokaal bestuur betreft.

30. Bij nazicht van de verwerkingen die, al is het impliciet, worden geregeld in het decreet over het lokaal bestuur, kan er een onderscheid worden gemaakt tussen de verwerkingen die verricht worden door de Vlaamse overheid en de verwerkingen die worden verricht door anderen, in het bijzonder de lokale besturen. Dit ontwerp van decreet respecteert de autonomie die de lokale besturen in deze hebben. Het regelt enkel de AVG-conformiteit van verwerkingen die worden verricht door de Vlaamse overheid. Dit houdt in dat ervoor geopteerd wordt om de andere verwerkingen te laten regelen door de ter zake bevoegde verwerkingsverantwoordelijken, met name de lokale besturen.

31. Dit ontwerp van decreet werkt de verwerkingen in functie van de mandaten- en leidinggevendendatabank en van het bestuurlijk toezicht, verder uit. Zo wordt voor deze verwerkingen, voor zover dat nog niet is gebeurd, aangegeven welk doel ze nastreven, wat de grondslag ervoor is, welke gegevens er worden verwerkt, wie de betrokkenen zijn en hoe de bewaringstermijn van de gegevens wordt bepaald. Voor de andere verwerkingen binnen de Vlaamse overheid, deze inzake eretitels, tucht en de controle van presentiegelden, is in het decreet over het lokaal bestuur zelf al een aanzet van regeling uitgewerkt of wordt die regeling nader uitgevoerd in een besluit van de Vlaamse Regering."

6. De volgende bepalingen van het Ontwerp handelen over de verwerking van persoonsgegevens door de Vlaamse Overheid:

***"Art. 37.** Artikel 160 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:*

"Art. 160. In dit artikel wordt verstaan onder algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG.

Een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid houdt een databank bij met gegevens over de mandatarissen van het lokaal bestuur. De aldus aangewezen entiteit is met betrekking tot die gegevens verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4, punt 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De verwerking, vermeld in het tweede lid, heeft als doel de transparantie en de toegankelijkheid voor het publiek met betrekking tot de besturen en organisaties waarin de mandatarissen actief zijn, te bevorderen en de democratische controle te faciliteren.

De verwerking, vermeld in het tweede lid, is gebaseerd op artikel 6, eerste lid, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming. Voor zover er gegevens worden verwerkt in verband met politieke opvattingen, is die verwerking toegelaten op grond van artikel 9, tweede lid, e) en g), van de voormelde verordening.

De databank, vermeld in het tweede lid, bevat de volgende gegevens van de mandatarissen: de voornaam, de achternaam, het rijksregisternummer, het geslacht, de geboortedatum, de naam van de lijst waarop ze als raadslid zijn verkozen, de naam van de fractie waartoe ze behoren of, in voorkomend geval, de melding dat ze als onafhankelijke zetelen, alsook, in voorkomend geval, de bevoegdheden die ze toegewezen krijgen, en de begin- en einddatum van hun mandaat. Die gegevens worden ter beschikking gesteld door het lokaal bestuur waarbij de mandataris actief is. De databank houdt het historische overzicht van die gegevens bij.

De gegevens van de mandatarissen, vermeld in het vijfde lid, worden met uitzondering van het rijksregisternummer, het geslacht en de geboortedatum publiek toegankelijk gemaakt door de entiteit die door de Vlaamse Regering overeenkomstig het tweede lid is aangewezen.

De gegevens, vermeld in het vijfde lid, worden bewaard overeenkomstig de regeling die geldt met toepassing van artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

De Vlaamse Regering regelt de nadere uitvoering van dit artikel.".

"Art. 39. *Aan artikel 177, eerste lid, 2°, van hetzelfde decreet wordt de volgende zin toegevoegd:*

"Dat <u>debiteurenbeheer</u> kan plaatsvinden rekening houdend met onder meer de doelstelling van bestrijding en voorkoming van armoede en overeenkomstig het lokaal beleid.".

Dat artikel luidt dan:

"De financieel directeur staat in volle onafhankelijkheid in voor:
1° de voorafgaande krediet- en wetmatigheidscontrole van de beslissingen van de gemeente en van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn met budgettaire en financiële impact, overeenkomstig de voorwaarden, vermeld in artikel 266 en 267;
2° het debiteurenbeheer, in het bijzonder de invordering van de fiscale en niet-fiscale ontvangsten en het verlenen van kwijting. Dat debiteurenbeheer kan plaatsvinden rekening houdend met onder meer de doelstelling van bestrijding en voorkoming van armoede en overeenkomstig het lokaal beleid. (…)"

"Art. 58. *Artikel 301 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 21 december 2018, wordt vervangen door wat volgt:*

"Art. 301. In dit artikel wordt verstaan onder algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG.

Een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid houdt <u>een databank bij met gegevens over</u>:

1° de aangestelde en waarnemend <u>algemeen directeur</u> van de gemeente;

2° de aangestelde en waarnemend <u>financieel directeur</u> van de gemeente;

3° de <u>leidend ambtenaar van het autonoom gemeentebedrijf</u>;

4° de personeelsleden die namens de gemeente, het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en het autonoom gemeentebedrijf verantwoordelijk zijn voor de digitale communicatie met de Vlaamse overheid.

De aldus aangewezen entiteit is met betrekking tot de gegevens, vermeld in het tweede lid, verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4, punt 7) van de algemene verordening gegevensbescherming.

De verwerking, vermeld in het tweede lid, heeft als doel burgers, ondernemingen, organisaties en overheidsinstellingen in staat te stellen te verifiëren dat ontvangen data betrouwbaar en authentiek zijn en uitgaan van een daartoe gemachtigd persoon.

De verwerking, vermeld in het tweede lid, is gebaseerd op artikel 6, eerste lid, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De databank bevat de volgende gegevens van de betrokkenen, vermeld in het tweede lid: de voornaam, de achternaam, het rijksregisternummer, contactgegevens en de begin- en einddatum van de aanstelling. Die gegevens worden ter beschikking gesteld door de gemeente en het autonoom gemeentebedrijf. De databank houdt het historische overzicht van die gegevens bij.

De gegevens, vermeld in het zesde lid, van de betrokkenen, vermeld in het tweede lid, die in functie zijn, worden, met uitzondering van het rijksregisternummer, door de entiteit die door de Vlaamse Regering overeenkomstig het tweede lid is aangewezen, publiek toegankelijk gemaakt.

De gegevens, vermeld in het zesde lid, worden bewaard overeenkomstig de regeling die geldt met toepassing van artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

De Vlaamse Regering regelt de nadere uitvoering van dit artikel.".

***"Art. 60.** In artikel 311 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:*

1° in het eerste lid worden de woorden "een formulier dat bestaat uit" opgeheven;

2° in het tweede lid, 4°, wordt de zinsnede "de naam, de voornamen, de geboortedatum en de woonplaats" vervangen door de zinsnede "de voornaam, de achternaam, de geboortedatum, het rijksregisternummer en het adres";

3° in het derde lid wordt de zinsnede "naam, voornamen, geboortedatum en woonplaats" vervangen door de zinsnede "voornaam, de achternaam, de geboortedatum, het rijksregisternummer en het adres";

4° het vierde lid wordt vervangen door wat volgt:

"De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen waaraan het verzoekschrift of de petitielijst, vermeld in het eerste lid, moet voldoen.".

Dat artikel luidt dan:

"Het verzoek wordt ingediend met een verzoekschrift en een petitielijst.

Het verzoekschrift bevat de volgende vermeldingen:
1° de naam van de gemeente;
2° de tekst van artikel 196 van het Strafwetboek;
3° de vraag of vragen waarop de voorgenomen volksraadpleging betrekking heeft;
4° de voornaam, de achternaam, de geboortedatum, het rijksregisternummer en het adres van de personen die het initiatief nemen tot de volksraadpleging.

De petitielijst bevat naast de vermeldingen in het tweede lid ook de naam, voornamen, geboortedatum en woonplaats van iedereen die het verzoekschrift heeft ondertekend.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen waaraan het verzoekschrift of de petitielijst, vermeld in het eerste lid, moet voldoen."

*"**Art. 61.** In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt aan deel 2, titel 7, hoofdstuk 1, een artikel 329/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:*

"Art. 329/1. In dit artikel wordt verstaan onder algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG.

De binnen de Vlaamse overheid bevoegde entiteit verwerkt in het kader van het bestuurlijk toezicht de persoonsgegevens die noodzakelijk zijn om het bestuurlijk toezicht te kunnen uitoefenen.

De verwerking van de gegevens, vermeld in het tweede lid, heeft in het bijzonder betrekking op de volgende categorieën van persoonsgegevens:

1° identificatiegegevens;

2° contactgegevens;

3° politieke gegevens;

4° andere persoonsgegevens die worden meegedeeld of opgevraagd naar aanleiding van de werking of beslissingen van lokale besturen.

De verwerking van de gegevens, vermeld in het tweede lid, heeft in het bijzonder betrekking op de volgende categorieën van natuurlijke personen:

1° personen die een klacht indienen bij de toezichthoudende overheid;

2° personen die in een klacht bij de toezichthoudende overheid worden genoemd;

3° personen die in een beslissing van het lokaal bestuur worden genoemd.

De verwerking van persoonsgegevens, vermeld in het tweede lid, is gebaseerd op artikel 6, eerste lid, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming. Voor zover er gegevens worden verwerkt in verband met politieke opvattingen, is de verwerking toegelaten op grond van artikel 9, tweede lid, e) en g), van de voormelde verordening.

De gegevens, vermeld in het derde lid, worden bewaard overeenkomstig de regeling die geldt met toepassing van artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.".

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

7. De memorie van toelichting verwijst naar een advies van 8 september 2020, wat advies nr. VTC/A/W/2020/34[1] betreft, waarin onder meer gesteld werd:

"6. De voorgelegde bepalingen bevatten zeer specifieke wijzigingen aan de bestaande wetgeving. De VTC kan in het kader van voorliggende adviesvraag geen beoordeling doen van de bestaande wetgeving die nu aangepast wordt. Uit de lezing van de bepalingen die nu gewijzigd worden, leidt ze evenwel af dat die bestaande wetgeving waarschijnlijk niet voldoet aan de eisen die gesteld worden door de AVG qua essentiële vermeldingen. Zo worden er in bijvoorbeeld artikel 197 LPKD bewaartermijnen vermeld voor de aangiften van giften die minimale termijnen zijn en geen beperkte termijnen, zoals vereist op basis van de AVG. De VTC is van oordeel dat er wat de bestaande wetgeving betreft, onvoldoende gescreend werd op AVG-conformiteit. De VTC beveelt aan dat dat nog zal gebeuren."

[1] Advies over het voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse decreten wat betreft versterking van de lokale democratie https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_W_2020_34_advies.pdf

8. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn:

- artikel 37: mandatarissen van het lokaal bestuur;
- artikel 39: debiteuren van fiscale en niet – fiscale schulden aan een lokaal bestuur;
- artikel 58: aangestelde en waarnemende algemeen directeur, aangestelde en waarnemende financieel directeur, leidend ambtenaar van een autonoom gemeentebedrijf, de personeelsleden die namens de gemeente, het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en het autonoom gemeentebedrijf verantwoordelijk zijn voor de digitale communicatie met de Vlaamse overheid;
- artikel 60: verzoekers om een volksraadpleging te houden en ondertekenaars van de petities daarbij;
- artikel 61: personen die een klacht indienen bij de toezichthoudende overheid, personen die in een klacht bij de toezichthoudende overheid worden genoemd, personen die in een beslissing van het lokaal bestuur worden genoemd.

en dat het minstens de volgende gegevens betreft:

- artikel 37: identificatie- en contactgegevens, politieke gegevens, beroepsgegevens;
- artikel 39: identificatie- en contactgegevens, financiële gegevens;
- artikel 58: identificatie- en contactgegevens, beroepsgegevens;
- artikel 60: identificatie- en contactgegevens;
- artikel 61: identificatiegegevens, contactgegevens, politieke gegevens, andere persoonsgegevens die worden meegedeeld of opgevraagd naar aanleiding van de werking of beslissingen van lokale besturen.

9. Het betreft informatie over natuurlijke personen zoals politieke gegevens en beroepsgegevens met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

10. Het decreet dat door het Ontwerp gewijzigd wordt, bevat geen (en zeker geen systematische) regeling voor de bescherming van persoonsgegevens[2].

11. De VTC stelt vast dat de adviesvragers ervan uitgaan dat de wettelijke basis voor de verwerkingen van de lokale besturen niet bij decreet moet worden vastgelegd. Ze verwijzen daarvoor naar de autonomie van de lokale besturen.

12. De VTC wijst erop dat de toepassing van artikel 22 van de Grondwet een formeel decreet - waarin de essentiële elementen van de verwerking zijn opgenomen- vraagt als wettelijke grond voor de verwerking. Als die wettelijke grond er is, kan die verder uitgewerkt worden in lokale reglementen. Bijgevolg moeten er dringend decretale bepalingen komen, om te beginnen de generieke verwerkingen. Dat zou kunnen in het decreet lokaal bestuur of in aparte sectorale regelgeving. Ook voor verwerkingen die specifiek zijn voor een lokaal bestuur en betrekking hebben op het privé-leven, moet er eerst een decretale grondslag aanwezig zijn.

13. Enkel het debiteurenbeheer (zie infra) door de lokale besturen wordt in dit Ontwerp omkaderd inzake gegevensverwerking.

14. De Memorie van Toelichting stelt zo onder meer:

> *"Zo kunnen ze opteren voor een centralisatie van invorderingen over diensten heen, om een toename in invorderingskosten te voorkomen en in een centraal afbetalingsplan te voorzien voor burgers die zich in een situatie van armoede bevinden. De kwetsbare burger moet zo slechts één keer zijn verhaal doen en conform het only once principe worden zijn gegevens slechts éénmaal bij hem opgevraagd of*

[2] De VTC ziet dit ook niet voor de in de context vermelde regeling inzake eretitels, tucht en de controle van presentiegelden.

bekomen via authentieke bronnen.

Dergelijke initiatieven van doelgroepgericht 'globaal debiteurenbeleid' kunnen de verwerking van persoonsgegevens noodzakelijk maken. Dit is onder meer het geval wanneer, teneinde financieel kwetsbare burgers of burgers in armoede te kunnen identificeren, de verwerking van persoonsgegevens, door consultatie van onder andere de authentieke bron van de Kruispuntbank van Sociale Zekerheid (KSZ), noodzakelijk is (conform het principe van de unieke gegevensinzameling, vermeld in artikel III.69 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018). De uitwisseling van persoonsgegevens van debiteuren over de verschillende stadsdiensten heen, brengt verder ook een verwerking van persoonsgegevens met zich mee. De verwerkingen van persoonsgegevens binnen deze initiatieven kaderen dan binnen een doelstelling van algemeen belang[1], namelijk de bestrijding en voorkoming van armoede. Als een lokaal bestuur een dergelijk initiatief onderneemt, zal het ook reglementen moeten vaststellen die, in lijn met de AVG, voorzien in een regelgevend kader waarin de gemeente rekening houdt met artikel 6.3 van de AVG en onder meer volgende essentiële elementen worden opgenomen:
(…)."

15. Het komt de stellers van het Ontwerp er dus toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving - elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.

16. Het Ontwerp vermeldt expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden voor de artikelen 37 (mandatarissendatabank), 58 (leidinggevendendatabank) en 61 (klachtbehandeling), met name "voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust" en "taak van (zwaarwegend) algemeen belang."

- voor artikel 37 (mandatarissen) is dat respectievelijk op grond van artikel 160 van het decreet lokaal bestuur en het faciliteren voor burgers om democratische controle uit te oefenen op lokale besturen;
- voor 58 (leidinggevendendatabank) is dat respectievelijk op grond van artikel 301 van het decreet over het lokaal bestuur en "de ontwikkeling in van een databank met enkele kerngegevens van de personen die de dagelijkse leiding hebben over een bestuur, zodat burgers en organisaties kunnen nagaan of de informatie die zij verkrijgen correct is en afkomstig is van de juiste persoon".
- voor wat artikel 39 (debiteuren) betreft, is dit respectievelijk op basis van artikel 3, eerste lid, van het decreet van 21 maart 2003 betreffende de armoedebestrijding en "de bestrijding en voorkoming van armoede", met verwijzing naar het aspect gedragssturende doelstelling van de vorderingen;
- voor wat artikel 60 (klachtbehandeling) betreft, is dit respectievelijk op basis van een grondwettelijke verplichting (artikel 162, GW[3]) die verder decretaal is uitgewerkt en het ervoor zorgen dat de toezichthoudende overheid het bestuurlijk toezicht kan uitoefenen.

17. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden voor wat artikel 60 (verzoek volksraadpleging) betreft op basis van de rechtvaardigingsgrond "voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust". De VTC beveelt aan om de rechtvaardigingsgrond voor artikel 60 ook op te nemen in de Memorie van Toelichting.

18. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM[4], artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende

[1] Zie art. 6 van Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG*

[3] 6° het optreden van de toezichthoudende overheid of van de federale wetgevende macht om te beletten dat de wet wordt geschonden of het algemeen belang geschaad.

[4] Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen[5] van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn. [6]

19. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, c), AVG[7], die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk afgebakend zijn[8]. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG[9], die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.

20. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.

21. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.

22. De VTC wijst erop dat er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG, namelijk politieke gegevens.

---

[5] Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

[6] EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GwH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GwH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GwH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., "*L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparance et contrôle*" , Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

[7] "c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;"

[8] Artikel 6, 3, AVG. Voor wat punt e) betreft, bestaat de doelstelling van de verwerking in de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht.

[9] "e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;"

23. Deze gegevens behoeven een bijzondere rechtvaardigingsgrond. Het Ontwerp verwijst voor zover er gegevens worden verwerkt in verband met politieke opvattingen, naar artikel 9, tweede lid, e) en g), AVG:

> *"e) de verwerking heeft betrekking op persoonsgegevens die kennelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt;"*
> *"g) de verwerking is noodzakelijk om redenen van zwaarwegend algemeen belang, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene;"*

24. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikelen 9 AVG behoeven ook strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van artikel 9 WVG dat aangeeft welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:

- de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
- de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
- ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.

25. Het Ontwerp doet dit evenwel niet en maakt deze gegevens integendeel ook publiek (zie infra).

26. De verwijzing naar artikel 9, tweede lid, e) werd al eens weerlegd door de federale Gegevensbeschermingsautoriteit. Die sprak ook bedenkingen uit bij het beroep op het punt g) (zie infra bij luik 5 van dit advies).

3. Doelbinding

27. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).

28. De volgende doeleinden worden in het Ontwerp vermeld of kunnen eruit afgeleid worden:

- artikel 37: om de transparantie en de toegankelijkheid voor het publiek met betrekking tot de besturen en de organisaties waarin de mandatarissen actief zijn te bevorderen en de democratische controle te faciliteren;
- artikel 39: om initiatieven te nemen in het debiteurenbeheer ter voorkoming van schuldopbouw in de strijd tegen armoede;
- artikel 58: om burgers, ondernemingen, organisaties en overheidsinstellingen in staat te stellen te verifiëren dat ontvangen data betrouwbaar en authentiek zijn en uitgaan van een daartoe gemachtigd persoon;
- artikel 60: om na te gaan of een verzoekschrift voor een volksraadpleging op rechtsgeldige wijze ingediend werd;
- artikel 61: om het bestuurlijk toezicht te kunnen uitoefenen.

29. Het doeleinde inzake debiteurenbeheer wordt in het Ontwerp te vaag omschreven: *"Dat debiteurenbeheer kan plaatsvinden rekening houdend met <u>onder meer</u> de doelstelling van bestrijding en voorkoming van armoede en overeenkomstig het lokaal beleid."*

30. De toelichting bij het Ontwerp geeft volgende verduidelijking:

> *"22. Er wordt geëxpliciteerd dat lokale overheden hun debiteurenbeleid kunnen inzetten om armoede te bestrijden. Dat kan bijvoorbeeld door te opteren voor een centralisatie van invorderingen over*

gemeentelijke diensten heen, om een toename in invorderingskosten te voorkomen en in een centraal afbetalingsplan te voorzien voor burgers die zich in een situatie van armoede bevinden. Er zijn voor deze gegevensuitwisseling te weinig garanties dat de gegevens effectief gebruikt worden in het voordeel van de betrokkene. Het lijkt op basis van de ontwerpbepaling evenzeer mogelijk om de gegevens enkel te gebruiken om vlotter schulden te kunnen invorderen. Hierover werden in het verleden al vragen gesteld wat de eventuele uitwisseling tussen gemeente en OCMW betrof. Het duidelijk stellen van de doeleinden moet natuurlijk gepaard gaan met overwegingen in verband met de proportionaliteit van de geplande verwerkingen."

31. De VTC wijst er voor de volledigheid op dat voor de actieve openbaarmaking van persoonsgegevens een uitvoerige motivering moet kunnen worden gegeven[10] (artikel 37 en artikel 58: zie infra).

32. De doeleinden zijn voor het overige welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.

4. Verantwoordelijkheid

33. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.

34. Het Ontwerp geeft voor wat artikel 37 en 58 betreft delegatie aan de Vlaamse Regering voor het bepalen van de verwerkingsverantwoordelijke.

35. Het Ontwerp noemt in artikel 61 de binnen de Vlaamse Overheid bevoegde entiteit. De VTC is van mening dat dit exacter omschreven dient te worden (welke entiteit?) zodat de betrokkenen perfect weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten.

36. Voor wat artikel 39 betreft, wordt autonomie gegeven aan de lokale overheden bij het invullen van initiatieven ter bestrijding van armoede, waaronder het bepalen van de verwerkingsverantwoordelijke (zie hoger).

37. Voor artikel 60 is geen verwerkingsverantwoordelijke aangegeven zodat het Ontwerp op dat punt aangepast dient te worden.

38. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)[11] voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.

39. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**[12] met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG.

---

[10] H.v.J, 18 juni 2020 (Grote Kamer), C-78/18, nummer 120 – 128, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:62018CJ0078&qid=1652084733745&from=NL

[11] Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit: https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf)

[12] Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening

40. De VTC verwijst in dit kader naar het punt:

3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5]

41. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht[13].

5. Minimale gegevensverwerking

42. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

43. De **categorieën betrokkenen** zijn:

- artikel 37: mandatarissen van het lokaal bestuur;
- artikel 39: debiteuren van fiscale en niet -fiscale schulden aan een lokaal bestuur;
- artikel 58: aangestelde en waarnemende algemeen directeur, aangestelde en waarnemende financieel directeur, leidend ambtenaar van een autonoom gemeentebedrijf, de personeelsleden die namens de gemeente, het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en het autonoom gemeentebedrijf verantwoordelijk zijn voor de digitale communicatie met de Vlaamse overheid [14];
- artikel 60: verzoekers om een volksraadpleging te houden en ondertekenaars van de petities;
- artikel 61: personen die een klacht indienen bij de toezichthoudende overheid, personen die in een klacht bij de toezichthoudende overheid worden genoemd, personen die in een beslissing van het lokaal bestuur worden genoemd.

en de **categorieën gegevens** zijn:

- artikel 37: identificatie- en contactgegevens, politieke gegevens, beroepsgegevens;
- artikel 39: identificatie- en contactgegevens, financiële gegevens;
- artikel 58: identificatie- en contactgegevens, beroepsgegevens;
- artikel 60: identificatie- en contactgegevens;
- artikel 61: identificatiegegevens; contactgegevens; politieke gegevens; andere persoonsgegevens die worden meegedeeld of opgevraagd naar aanleiding van de werking of beslissingen van lokale besturen.

44. Wat de **categorieën gegevens** betreft heeft de VTC volgende bedenkingen:

45. De VTC doet opmerken dat een “achternaam” niet bestaat maar dat dit “naam” hoort te zijn.

46. In de artikelen 37, 58 en 60 is er sprake van het rijksregisternummer. De VTC wijst op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen die een machtigingsvereiste

---

Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties
https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf

[13] Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: “Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit.”

[14] Het is de VTC niet duidelijk wie hiermee worden bedoeld: de communicatieambtenaar waarschijnlijk, maar het zou ook de ICT-verantwoordelijke kunnen zijn.

instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van en de toegang tot het rijksregisternummer[15].

47. In artikel 37 is sprake van het geslacht maar in de Memorie van Toelichting wordt niet verduidelijkt waarom het vermelden van het geslacht noodzakelijk is. De VTC beveelt aan om het geslacht te schrappen in het Ontwerp dan wel te verduidelijken in de Memorie waarom dit strikt noodzakelijk is.

48. Wat de categorie "politieke gegevens betreft", verantwoordt de Memorie van Toelichting het publiek maken van de gegevens als volgt:

"*De verwerking wordt uitgevoerd op grond van de decretale verplichting vervat in artikel 160 van het decreet over het lokaal bestuur, maar ook op grond van een taak van algemeen belang, namelijk het faciliteren voor burgers om democratische controle uit te oefenen op lokale besturen.*
Een aantal specifieke politieke gegevens worden verwerkt, met name de naam van de lijst waarop een mandataris als raadslid is verkozen, de naam van de fractie waartoe hij behoort of als dat het geval is, de vermelding dat hij als onafhankelijke zetelt. Dit zijn gegevens die door de betrokken mandatarissen zelf worden bekendgemaakt wanneer zij zich verkiesbaar stellen voor de lokale verkiezingen, en opnieuw wanneer zij het mandaat effectief opnemen.
Daarnaast is deze verwerking toegelaten omwille van een reden van zwaarwegend belang, namelijk de democratische controle die de burger moet kunnen uitoefenen op zijn lokaal bestuur. Zo is deze verwerking noodzakelijk om burgers transparantie te bieden over de politieke samenstelling van hun lokaal bestuur. Burgers kunnen hun democratisch controlerecht enkel geïnformeerd uitoefenen wanneer zij weten waarvoor mandatarissen staan, welke koerswijzigingen, acties en activiteiten een mandataris doorvoert, ook binnen zijn lijst en fractie, of wanneer een mandataris beslist om als onafhankelijke te zetelen omdat hij het niet eens is met de gang van zaken in de fractie. Door de publicatie van de mandaten in de mandatendatabank, kunnen burgers erop vertrouwen dat zij een authentieke bron raadplegen.
Omdat het gaat om gegevens die sowieso door de betrokken mandatarissen zelf al worden bekendgemaakt, gaat de verwerking niet verder dan noodzakelijk is, maar biedt het louter transparantie en een duidelijk en authentiek overzicht voor de burger[16]."

49. De VTC verwijst naar het advies van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) nr. 89/2018 van 26 september 2018[17], randnummers 21 e.v. (zie uittreksel in bijlage). Ze schaart zich in het bijzonder achter het principe dat de betrokkene op elk moment zijn recht van rectificatie moet kunnen uitoefenen over zijn politieke voorkeur (artikel 16 AVG) zonder mee te moeten delen wat zijn actuele politieke affiliatie is (of dat er überhaupt sprake is van enige wens tot affiliatie).

50. Wat het publiek maken van de gegevens van de leidinggevenden betreft, wordt de verwerking volgens de toelichting uitgevoerd op grond van de decretale verplichting vervat in artikel 301 van het decreet over het lokaal bestuur, maar ook op grond van een taak van algemeen belang. Deze taak houdt de ontwikkeling in van een databank met enkele kerngegevens van de personen die de dagelijkse leiding hebben over een bestuur, zodat burgers en organisaties kunnen nagaan of de informatie die zij verkrijgen correct is en afkomstig is van de juiste persoon (zie verder onder beveiliging).

51. Wat de instanties die **toegang** hebben betreft: de door de Vlaamse Regering aangeduide entiteit (artikelen 37 en 58), de financieel directeur (artikel 39), het College van Burgemeester en Schepenen (artikel 60) en de bevoegde entiteit (zie opmerking hoger – artikel 61).

52. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens, namelijk van de lokale besturen aan het Agentschap en eventueel (dit is niet geheel duidelijk) van de gemeente naar het OCMW en omgekeerd in het kader

[15] Zie artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*

[16] Memorie van Toelichting, pagina 24-25.

[17] Advies nr. 89/2018 van 26 september 2018 over voorontwerpen van besluit van de Vlaamse Regering houdende het gebruik van open standaarden door de lokale besturen en provinciale besturen en tot nadere regeling van de databanken van de lokale en provinciale mandatarissen en van de databank van de leidend ambtenaren en voorontwerp van ministerieel besluit houdende bepaling en beheer van de open standaarden en de technische voorwaarden voor de akten en documenten, voor de mandatendatabank en voor de databank van de leidend ambtenaren (CO-A-2018-087)

van het debiteurenbeheer. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.

53. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol. Voor algemene protocollen dringt de VTC aan op het voorleggen van een adviesvraag.

54. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

55. Wat de **bewaartermijn** betreft, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt voor wat de artikelen 39 en 60 betreft. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang de verwerkingsverantwoordelijke mag bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt.

56. Voor de artikelen 37, 58 en 61 verwijst het Ontwerp naar de beheersregels, conform artikel III.81, §2, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, die echter geen maximale termijnen opleggen.

57. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, adviseert de VTC om in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens te voorzien, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen.

6. Juistheid

58. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).

59. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijken hiertoe de nodige maatregelen nemen.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

60. De VTC neemt er akte van dat het te wijzigen decreet in artikel 223 afwijkingen op de **AVG-rechten** ingevoerd heeft in toepassing van artikel 23, lid 1, i), AVG met betrekking tot de bevoegdheden van Audit Vlaanderen [documentatie voor zitting VTC: zie bijlage]. De VTC heeft al meermaals advies gegeven over deze afwijkingsmogelijkheid en erop gewezen dat dit slecht kan onder strikte voorwaarden.

61. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.

62. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 61, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

63. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.

64. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid. Dit geldt ook voor wat de gegevens met betrekking tot de leidinggevenden betreft, aangezien het doel is dat de burger zekerheid moet hebben dat data betrouwbaar en authentiek zijn en uitgaan van een daartoe gemachtigd persoon.

65. Ook de digitalisering van de volksraadplegingen is een verwerking die bijzondere aandacht inzake beveiliging vraagt. De VTC verwijst naar de problematiek van fraude bij referenda en verkiezingen in het buitenland.

66. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:

- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
- het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
- het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
- een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.

67. De VTC beveelt aan om het publieke gedeelte van de mandaten- en leidinggevendendatabanken zo op te zetten dat ze niet indexeerbaar zijn door zoekmachines. Een burger kan dan naar de functie zoeken en de nodige controles uitoefenen zonder dat voor eender welk doel kan gezocht worden op naam. Dit belet niet dat bijvoorbeeld toezichtambtenaren en onderzoekers eigen toegangen zouden kunnen krijgen. Dit is nu anders opgezet (je kan (ook) de volledige lijst van de leidinggevenden downloaden[18]) zodat spamming en (spear)phishing heel gemakkelijk is.

68. Bijkomend beveelt de VTC aan dat bij publicatie duidelijk het doel vermeld wordt en erop gewezen wordt dat de gegevens niet mogen hergebruikt worden voor andere doelen.

69. Wat de mogelijke doelstelling wetenschappelijk onderzoek betreft, herinnert de VTC eraan dat een latere verwerking voor statistische en/of wetenschappelijke doeleinden in principe gebeuren aan de hand van anonieme gegevens (dus volledig losgekoppeld van de naam van de mandatarissen). Enkel als dit niet mogelijk is, kan men werken met gecodeerde of in laatste instantie niet-gecodeerde persoonsgegevens.

70. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling[19] ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen[20] die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer[21] en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom[22].

---

[18] https://leidinggevenden.lokaalbestuur.vlaanderen.be

[19] Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf)

[20] Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf)

[21] Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

[22] *Audit trailing* of *beveiligd controlespoor*.

III. BESLUIT

71. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- dringend werk van te maken van het scheppen van een decretale basis voor de verwerkingen door de lokale besturen (voor zover dit nog niet in sectorale wetgeving geregeld is);
- de rechtvaardigingsgrond voor de verwerking in artikel 60 opnemen in de Memorie van Toelichting (luik 2);
- de bevoegde entiteit van artikel 61 bepalen (luik 4);
- de verwerkingsverantwoordelijke van artikel 60 bepalen (luik 4);
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
- het geslacht schrappen in artikel 37, dan wel verduidelijken in de Memorie van Toelichting waarvoor dit strikt noodzakelijk is (luik 5);
- de bewaartermijnen van de gegevens bepalen of minstens criteria op te nemen om de maximale bewaartermijn te bepalen (luik 5);
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7);
- beveiligingsmaatregelen uitwerken.

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door:Hans Graux (Signature)
Getekend op:2022-05-09 20:32:59 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed



IV. Bijlagen:

Uittreksel uit advies GBA nr. 89/2018 van 26 september 2018

"21. Gelet op het risico voor de betrokken personen (zie hierna) acht de Autoriteit het essentieel dat bij een officiële publicatie van persoonsgegevens de finaliteit steeds wordt bepaald in de reglementering. Dit is des te meer het geval indien het bovendien gaat om bijzondere (gevoelige) categorieën van persoonsgegevens zoals de politieke affiliatie van de betrokkene. De beschrijving van de finaliteit is onder meer noodzakelijk om de proportionaliteit van de verwerking te toetsen (artikel 5.1 c) AVG).

22. De doelstelling voor de publicatie van bepaalde persoonsgegevens van de verwerkingen is niet expliciet verwoord in de reglementering. In een antwoord verwijst de aanvrager wel naar de uitleg in de Memorie van Toelichting bij de artikelen 160 en 301 van het Decreet Lokaal Bestuur[10].

*23. De Autoriteit neemt op basis van deze toelichting aan dat de transparantie aangaande de aanduiding van de mandatarissen in de lokale besturen en provincies de democratische werking van de instellingen dient op basis van een **authentieke bron**. Transparantie is in dat opzicht een hoeksteen van de democratie. Het publiceren van mandaten na afloop van de lokale en provinciale verkiezingen kan dus een legitieme doelstelling dienen in een democratische maatschappij.*

24. De voormelde algemene motivering verklaart evenwel nog niet wat de precieze noodzaak is om ook de politieke affiliatie van elke betrokkene openbaar te maken (en bijvoorbeeld niet enkel de naam van de betrokkene en zijn/haar mandaat). De Autoriteit stelde derhalve een bijkomende vraag aan de aanvrager aangaande de noodzaak om de politieke affiliatie van de betrokkenen mee op te nemen in het publieke gedeelte van de databank.

25. De aanvrager stelde in antwoord "de politieke affiliatie wordt door de betrokkene publiek bekend gemaakt door zich verkiesbaar te stellen en opnieuw door het mandaat ook effectief op te nemen. Burgers kunnen hun democratisch controlerecht enkel geïnformeerd uitoefenen wanneer zij weten waarvoor mandatarissen staan, welke koerswijzigingen een mandataris doorvoert, welke acties en activiteiten zij als mandataris uitvoeren, ook binnen hun lijst en fractie uitoefenen, wanneer een mandataris beslist om als onafhankelijke te zetelen omdat men het niet eens is met de gang van zaken in de fractie, enz. De mandatendatabank heeft tot doel burgers de nodige transparantie te bieden over de samenstelling van hun lokaal bestuur om zo de democratische controle te faciliteren. De politieke samenstelling is daar dus een essentieel onderdeel van."

26. De Autoriteit neemt hiervan akte. Zij wijst echter op volgende elementen waarmee de aanvrager rekening dient te houden

• Er is in het licht van het dataprotectierecht een verschil tussen het kenbaar maken van een voorkeur door een gedrag van de betrokkene op bepaalde momenten (bv. plaatsen van een affiche of verkiezingsplakkaat waaruit een politieke voorkeur blijkt) en de registratie van die voorkeur (of dat gedrag) door een overheid in een databank op basis van een door de overheid uitgewerkte reglementering.

• De motivering voor de publicatie van de politieke affiliatie is ook van een andere aard dan de motivering van het publiceren van de andere (mandaat en naam) gegevens van de betrokkene als authentieke bron.

• De betrokkene moet op elk moment zijn recht van rectificatie kunnen uitoefenen aangaande zijn politieke voorkeur (artikel 16 AVG) zonder mee te moeten delen wat zijn actuele politieke affiliatie is (of dat er überhaupt sprake is van enige wens tot affiliatie). De betrokkene moet ook kunnen beoordelen of zijn / haar voorkeur wel of niet kan worden gepubliceerd of deze publicatie eventueel moet worden gewijzigd. Het principe van deze zeggenschap (via een wettelijke vertrouwelijkheidsplicht) wordt beschermd door het principieel verwerkingsverbod van artikel 9.1 AVG op het gebied van politieke opvattingen, genetische gegevens, biometrische gegevens, gegevens over de gezondheid en het seksueel gedrag en de seksuele gerichtheid. Eventuele uitzonderingen hierop onder artikel 9.2 AVG moeten afdoende worden gemotiveerd en afdoende waarborgen beiden (zie hierna).

27. De Autoriteit begrijpt dus het argument van de burgerlijke mogelijkheid tot controle op de politieke affiliatie van een lokaal bestuur maar wijst op het feit dat op grond van de AVG tegelijk ook een evenwicht moet worden gevonden met de voorwaarden van de AVG die een zeggenschap van de betrokkene toekent via de voormelde artikelen.

(1) Expliciete motivering

28. De Autoriteit is van oordeel dat deze bijzondere doelstelling voor de publicatie van de politieke affiliatie ook expliciet moet worden verwoord in de reglementering, met een bepaling die hergebruik van deze gegevens voor andere doeleinden expliciet uitsluit (artikel 5.1 b) AVG).

(2) Artikel 9.2. AVG

29. Verder kan de verwerking van de politieke affiliatie van de betrokkene enkel gebeuren op basis van een uitzonderingsgrond onder artikel 9.2 AVG. De Autoriteit acht artikel 9.2 e) AVG hier niet toepasselijk (zie hiervoor). Eventueel zou artikel 9.2. a) AVG kunnen worden ingeroepen op voorwaarde dat aanzienlijke inspanningen worden genomen om te werken met een toestemming die aan alle strenge voorwaarden van de AVG voldoet (vrije, intrekbare, actieve, expliciete, bewijsbare,… wilsuiting van de betrokkene), hetgeen zeker geen formaliteit is.

(3) afdoende waarborgen door het Agentschap binnenlands bestuur
30. De AVG legt de verwerkingsverantwoordelijke ook op om rekening te houden met de risico's voor de betrokkene (zogenaamde "risicogebaseerde aanpak"). Verwerkingen onder de vorm van ***openbare databanken houden bijzondere risico's in*** *die variëren naar gelang de context en aard van de gepubliceerde persoonsgegevens[11]. Zo wordt informatie uit publieke databanken vaak op hergebruikt voor andere finaliteiten die niet verenigbaar zijn met de voormelde finaliteit. De AVG wordt hierbij vaak geschonden omdat het hergebruik niet transparant of niet voorzienbare wijze voor de betrokkenen gebeurt en zonder enige rechtsgrond om de verwerking te rechtvaardigen. De Autoriteit stelt met name vast dat de mandaathouders door het openbaar karakter van de databank vandaag onvoldoende worden beschermd tegen de volgende risico's, ongeacht de aard van hun politieke voorkeur:*

11 Zie bijvoorbeeld de publicatie van de identiteit van de geschorste sportbeoefenaars (GwH 19 januari 2005, nr. 16/2005), de publicatie in de KBO (zie randnummer 11 van het advies 43/2015 van 9 september 2015, gepubliceerd op https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/advies_43_2015.pdf) de openbaarheid van de rol op de rechtbanken
• het risico op uitsluiting van een lidmaatschap of functie (bv. bij mutualiteit, vakbond) op basis van bepaalde assumpties qua gedrag of ideologische voorkeuren die zouden kunnen worden verbonden aan het opkomen voor een bepaalde lijst;
• het risico voor de reputatie van de betrokkene door het vergelijken van bestanden met andere publieke[12] en private databanken (bvb private websites die het cumulgedrag in kaart brengen en hieraan een publieke beoordeling over de betrokkene aan koppelen);
• het persoonlijk viseren van de betrokkene op sociale media wegens zijn (vermeende) politieke voorkeur (zgn. "politieke trolling");

31. Gelet op de vereiste van intrekbaarheid van elke toestemming moet ***elke betrokkene individueel de mogelijkheid krijgen om op elk moment zonder nadelige gevolgen de publiciteit van zijn politieke affiliatie in te trekken****. Zonder deze waarborg schendt de publicatie van de politieke affiliatie artikel 9 AVG.*

32. Voor de publicatie van de politieke affiliatie is een afdoende motivering met afweging van evenredigheid en noodzakelijkheid bovenal vereist (artikel 5.1 c)) AVG) en moet ook rekening worden gehouden met de risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. "

Toepassing van artikel 23, AVG in het bestaande decreet

"Artikel 223.

Om zijn bevoegdheid te kunnen uitoefenen, heeft Audit Vlaanderen toegang tot alle informatie en documenten, ongeacht de drager ervan, en tot alle gebouwen, ruimtes en installaties waar taken worden uitgevoerd van de besturen. (…)

Met toepassing van artikel 23, lid 1, i), van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) heeft de persoon, op wie de rapportering betrekking heeft, geen toegang tot die verklaringen, behalve met toestemming van degene die de onregelmatigheid heeft gerapporteerd.

Met toepassing van artikel 23, lid 1, e) en h), van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) kan Audit Vlaanderen beslissen om de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet toe te passen bij de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van een onderzoek dat betrekking heeft op een welbepaalde natuurlijke persoon, als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in het vijfde tot en met het dertiende lid.

De afwijkingsmogelijkheid, vermeld in het vierde lid, geldt alleen gedurende de periode waarin de betrokkene het voorwerp uitmaakt van een controle, een onderzoek of de voorbereidende werkzaamheden die daarmee verband houden, in het kader

van de decretale en reglementaire opdrachten van Audit Vlaanderen, op voorwaarde dat het voor het goede verloop van het onderzoek noodzakelijk is of kan zijn dat de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet worden toegepast. De duur van de voorbereidende werkzaamheden mag in voorkomend geval niet meer bedragen dan een jaar vanaf de ontvangst van een verzoek tot uitoefening van een van de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening.

De persoonsgegevens, vermeld in het vierde lid, worden niet langer bewaard dan nodig is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt.

De afwijkingsmogelijkheid, vermeld in het vierde lid, heeft geen betrekking op de gegevens die losstaan van het voorwerp van het onderzoek dat of van de controle die de weigering of beperking van de rechten, vermeld in het vierde lid, rechtvaardigt.

Als de betrokkene in het geval, vermeld in het vierde lid, tijdens de periode, vermeld in het vijfde lid, een verzoek indient op basis van artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, bevestigt de bevoegde functionaris voor gegevensbescherming de ontvangst daarvan.

De bevoegde functionaris voor gegevensbescherming brengt de betrokkene schriftelijk, zo snel mogelijk en in elk geval binnen een maand vanaf de dag die volgt op de dag waarop hij het verzoek heeft ontvangen, op de hoogte van elke weigering of beperking van de rechten, vermeld in het vierde lid. De verdere informatie over de nadere redenen voor die weigering of die beperking hoeft niet te worden verstrekt als dat de decretale en reglementaire opdrachten van Audit Vlaanderen zou ondermijnen, met behoud van de toepassing van het elfde lid. Als het nodig is, kan de voormelde termijn met twee maanden worden verlengd, rekening houdend met het aantal aanvragen en de complexiteit ervan. De verwerkingsverantwoordelijke brengt de betrokkene binnen een maand vanaf de dag die volgt op de dag waarop hij het verzoek heeft ontvangen, op de hoogte van die verlenging en van de redenen voor het uitstel.

De bevoegde functionaris voor gegevensbescherming informeert de betrokkene ook over de mogelijkheid om een verzoek in te dienen bij de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens conform artikel 10/5 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer en om een beroep in rechte in te stellen.

De bevoegde functionaris voor gegevensbescherming noteert de feitelijke of juridische gronden waarop de beslissing is gebaseerd. Die informatie houdt hij ter beschikking van de voormelde Vlaamse toezichtcommissie.

Nadat het onderzoek afgesloten is, worden de rechten, vermeld in artikel 13 tot en met 22 van de voormelde verordening, in voorkomend geval, conform artikel 12 van de voormelde verordening opnieuw toegepast.

Als een dossier dat persoonsgegevens als vermeld in het vierde lid, bevat, naar het Openbaar Ministerie is gestuurd en kan leiden tot activiteiten onder leiding van het Openbaar Ministerie of een onderzoeksrechter, en er onduidelijkheid is over het geheim van het onderzoek onder leiding van het Openbaar Ministerie of een onderzoeksrechter, mag de bevoegde functionaris voor gegevensbescherming op verzoek van de betrokkene overeenkomstig artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening pas antwoorden nadat het Openbaar Ministerie of, in voorkomend geval, de onderzoeksrechter heeft bevestigd dat een antwoord het onderzoek niet in het gedrang brengt of kan brengen."

ADVIES VAN ZORGNET-ICURO

Aan de heer Bart Somers
Viceminister-president
Minister van Binnenlands Bestuur,
Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen

Brussel, donderdag 12 mei 2022

Contact Tom Balthazar, tom.balthazar@zorgneticuro.be, 0477 26 01 10

Betreft: adviesaanvraag over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur

Mijnheer de Minister,

Wij danken u voor de mededeling van het voorontwerp van decreet tot wijziging van het Decreet Lokaal Bestuur, door ons ontvangen op 13 april jl.

Wij hebben de teksten van het voorontwerp en van de memorie goed doorgenomen en noteren met genoegen dat rekening is gehouden met meerdere suggesties voor de verfijning en de modernisering van het Decreet Lokaal Bestuur die namens de Vlaamse ziekenhuizen en zorginstellingen werden geformuleerd door Zorgnet-Icuro.

Globaal kunnen wij dus positief advies uitbrengen over het voorontwerp, althans met betrekking tot de implicaties voor de verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn.

Wij betreuren evenwel dat geen rekening werd gehouden met enkele goed gemotiveerde voorstellen die eerder werden ingediend (o.m. op 29 juni 2021, via het sjabloon dat wij mochten ontvangen van het Agentschap Binnenlands Bestuur).

Het gaat om de volgende drie punten.

1. ***De mogelijkheid om aan de leden van de bestuursorganen van verenigingen en vennootschappen voor maatschappelijk welzijn en minstens aan de voorzitters van ziekenhuizen een vergoeding toe te kennen die overeenstemt met de zeer bijzondere en soms erg hoge werklast.***

Dit werd als volgt gemotiveerd:

Art. 474§2 bepaalt thans dat de leden van de raad van bestuur en de algemene vergadering van welzijnsverenigingen en autonome verzorgingsinstellingen per vergadering een presentiegeld kunnen ontvangen dat maximaal gelijk kan zijn aan het hoogste bedrag dat uitkeerbaar is aan een lid van de raad voor maatschappelijk welzijn voor een zitting van voormelde raad. Er kan geen vergoeding worden toegekend aan de leden van andere opgerichte commissies en comités. Dezelfde beperking wordt ingevoerd voor de vertegenwoordigers van de OCMW's of gemeenten in de bestuursorganen van ziekenhuisverenigingen, verenigingen voor sociale dienstverlening, de vennootschappen voor sociale dienstverlening, de woonzorgverenigingen en de woonzorgvennootschappen.

De professionalisering in de gezondheidssector en welzijnssector vereist een verdere professionalisering van de bestuursorganen. In de voormelde verenigingen en vennootschappen bestaan er naast de algemene vergadering en de raad van bestuur diverse andere comités en commissies die vaak ook vereist zijn vanuit wettelijk oogpunt. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan:

- POC (overlegorgaan met de medische raad)
- BOC (overlegorgaan met de syndicale afgevaardigden)
- HR-comité
- Auditcomité
- Financiële commissie
- Comité voor preventie en bescherming op het werk
- …

In deze comités zetelen (soms ook vanuit een wettelijke vereiste) noodzakelijkerwijze één of meerdere bestuurders en/of de voorzitter. Deze comités komen een aantal keer per jaar (sommige maandelijks) samen en vergen een gedegen voorbereiding van alle leden, dus ook van de bestuurders die hierin zetelen.

Daarnaast behelst de invulling van de voorzittersfunctie van voormelde verenigingen (i) de nodige inhoudelijke kennis en (ii) een belangrijke tijdsinvestering. De voorzitter heeft minimaal volgend takenpakket:

- Waakt over de goede werking van de Raad van Bestuur en alle bestuurders en formuleert voorstellen ter verbetering
- Stelt de kalender van de activiteiten van de Algemene Vergadering, de Raad van Bestuur en het Bureau samen, organiseert en zit de diverse bijeenkomsten van de governance-organen van de Vereniging voor, en waakt over de tijdige afhandeling van de bijhorende administratie (agenda, uitnodigingen, bijlagen, verslagen…)

- Stemt de voortgang van de Vereniging af met de Algemeen Directeur en bereidt vergaderingen van en informatieverspreiding aan de Raad van Bestuur en het Bureau voor
- Organiseert de corporate governance van de Vereniging en waakt over de naleving van bijhorende procedures en processen
- Houdt vinger aan de pols bij alle bestuurders van alle deelgenoten om te weten wat leeft bij de deelgenoten, waakt over de cohesie tussen de deelgenoten en de verschillende bestuurders
- Richt werkgroepen en ad-hoc commissies op bij belangrijke werkzaamheden van de bestuursorganen
- Creëert de juiste omstandigheden zodat de bestuurders van alle deelgenoten de gelegenheid krijgen een actieve en constructieve bijdrage tot de werking van de Raad van Bestuur te leveren
- Vertegenwoordigt de Vereniging bij officiële instanties
- Initieert, stuurt en volgt het proces op waarbij de bestuurders hun eigen werking evalueren en voorstellen ter verbetering formuleren
- Vergaart informatie over wijzigingen en toekomstige uitdagingen in de sector en hun impact op de strategie van de Vereniging

Tenslotte vergt de netwerkvorming in de ziekenhuissector extra inspanningen van zowel de voorzitter als de overige bestuurders.

In private gezondheidszorginstellingen worden al deze taken, alsook het bijwonen van deze commissies en comités op marktconforme wijze vergoed. Doordat dezelfde vergoedingsmogelijkheden zoals in de private sector onbestaande zijn voor de publieke sector verliest de publieke sector aantrekkingskracht voor de professionele bestuurder. Hierdoor ontstaat een onmiskenbare ongelijkheid in behandeling tussen de private en publieke gezondheidszorginstellingen nu beide sectoren enerzijds exact dezelfde professionaliteit nodig hebben in hun bestuursorganen en anderzijds de publieke sector geen enkele mogelijkheid heeft tot het vergoeden van de te leveren prestaties.

Dit ongerechtvaardigde verschil tussen de publieke en private zorginstellingen kan er op termijn toe leiden dat de bestuursorganen van private gezondheidszorginstellingen meer expertise kunnen aantrekken en performanter kunnen werken.

Specifiek voor de ziekenhuisverenigingen, verenigingen voor sociale dienstverlening, de vennootschappen voor sociale dienstverlening, de woonzorgverenigingen en de woonzorgvennootschappen stelt zich nog een bijkomende ongelijkheid nu de leden van de raad van bestuur, de algemene vergadering en de overige comités en commissies verschillend worden vergoed voor exact hetzelfde takenpakket afhankelijk van wie hen heeft afgevaardigd. Indien zij zetelen als afgevaardigde van een OCMW of gemeente kan aan hen enkel een presentiegeld worden toegekend onder de bovenstaande stringente voorwaarden, indien zij echter zetelen als afgevaardigden van een private partner kan hun vergoeding marktconform worden bepaald. Hierdoor dreigt het evenwicht tussen de private en publieke partners in deze instellingen teloor te gaan, nu enkel de private partner mogelijkheden heeft om de inspanningen van haar afgevaardigden marktconform te vergoeden.

Sommige ziekenhuisnetwerken bestaan uit een combinatie van enerzijds private ziekenhuizen en anderzijds openbare ziekenhuizen. De opstart en uitbouw van deze netwerken zal jaren in beslag nemen en vereist een goede onderhandeling tussen de diverse ziekenhuizen. Aan de onderhandelingstafel zitten echter enerzijds bestuurders die vergoed worden voor hun prestaties (private ziekenhuizen) en anderzijds bestuurders die zelfs helemaal niet vergoed worden voor hun prestaties (ziekenhuizen – OCMW verenigingen).

Het vervullen van een bestuursmandaat en het voorzitterschap in een private welzijnsinstelling of een welzijnsinstelling – OCMW vereniging vereist dezelfde professionaliteit, inzet en kunde. De vergoedingsmogelijkheden dienen dan ook dezelfde te zijn en niet af te hangen van het publieke dan wel private karakter van de instelling.

Voor de ziekenhuissector is het aanvullend ook belangrijk om te wijzen op de bijzondere taken die aan de ziekenhuisbeheerder worden toebedeeld en die niet zomaar kunnen gedelegeerd worden aan de algemeen directeur of het management.

Hoewel de leden van de raad van bestuur in elke rechtspersoon een belangrijke opdracht hebben, voorziet de Ziekenhuiswet toch in specifieke taken voor de raad van bestuur, in het bijzonder in de relatie met de ziekenhuisartsen.

Aangezien de voorzitter optreedt als coördinator van de raad van bestuur en als vertegenwoordiger van de raad in de relatie met de ziekenhuisartsen, met de operationeel verantwoordelijkheden van het ziekenhuis en met externe partijen, leidt dit vooral tot een grotere werklast voor de voorzitter.

Waar de taak van de raad van bestuur in vennootschappen en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden vooral bestaat uit het bepalen van de strategie en het controleren van het management, zijn hier in de Ziekenhuiswet toch bijzondere taken aan toegevoegd voor het bestuursorgaan van het ziekenhuis.

Dit blijkt uit volgende elementen van de Ziekenhuiswet:

- De definitie van de ziekenhuisbeheerder in art. 8, 1° ("het orgaan dat volgens het juridisch statuut van het ziekenhuis belast is met het beheer van de uitbating van het ziekenhuis");
- De omschrijving van de taak van de ziekenhuisbeheerder in art. 16 ("De algemene en uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de ziekenhuisactiviteit op het vlak van de organisatie en de werking alsook op het financiële vlak berust bij de beheerder. De beheerder bepaalt het algemene beleid van het ziekenhuis; hij neemt de beheersbeslissingen met inachtneming van de procedures in titel IV");
- De taak van de ziekenhuisbeheerder in de relatie met de netwerken in art. 16 ("in het kader van het locoregionaal klinisch ziekenhuisnetwerk waarvan het ziekenhuis deel uitmaakt, draagt de beheerder van het ziekenhuis op operationeel vlak de verantwoordelijkheid voor volgende punten...");
- De nood van regelmatig overleg tussen de ziekenhuisbeheerder en de medische raad, voorgeschreven door art. 143;

- Het feit dat in de relatie met de medische raad, het advies gegeven wordt aan de beheerder (art. 137) en moet ingewonnen worden door de beheerder (art. 138). Dit betekent dat ook de (voorafgaande) informele onderhandelingen over deze adviezen vaak met een delegatie van de ziekenhuisbeheerder gebeuren;

- De nood tot overleg tussen ziekenhuisbeheerder en medische raad bij het uitbrengen van een zogenaamde "versterkt" of "verzwaard" advies (art. 139);

- De nood tot bemiddeling tussen ziekenhuisbeheerder en de medische raad, indien het overleg na een versterkt advies niet tot een oplossing leidt (art. 140);

- De samenstelling van het Permanent Overlegcomité voorzien in art. 142 (bestaande uit een delegatie van de ziekenhuisbeheerder en de medische raad);

- Het feit dat de algemene regeling (met daarin de essentiële bepalingen over de juridische en financiële relatie met de ziekenhuisartsen) vastgesteld wordt op voorstel van de ziekenhuisbeheerder (art. 144, § 2). Dit impliceert dat ook de onderhandelingen over deze algemene regeling (en over de wijzigingen daarvan) met een delegatie van de ziekenhuisbeheerder gebeuren;

- De mogelijkheid dat overeenkomsten afgesloten worden tussen de ziekenhuisbeheerder en de medische raad over de bijdragen van de artsen in de maatregelen om de medische activiteit in stand te houden (art. 155, §1, 4°). Over deze voor de praktijk erg belangrijke overeenkomsten moet evident onderhandeld worden. Het gaat in concreto om de bijdragen van de artsen in de (onvermijdelijke) financiële verliezen van de ziekenhuizen.

Bij al deze taken kan de directeur van het ziekenhuis evident belangrijke voorbereidende bijstand leveren, maar deze taken blijven een verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan waarbij de voorzitter een centrale rol speelt.

Om al deze redenen menen wij dat de strenge beperking van presentiegelden niet aangepast is aan de specificiteit van de sector en in het bijzonder van de ziekenhuissector waar een gepaste vergoeding voor de leden van het bestuursorgaan, en in het bijzonder van de voorzitter, noodzakelijk is. Wij stellen daarom voor hierover de nodige vrijheid te geven aan de algemene vergadering die evident niet arbitrair kan werken en haar beslissingen moet verantwoorden en motiveren. De leden van de algemene vergadering zullen hun beslissing indien nodig ook moeten verantwoorden ten opzichte van de besturen die hen aanstelden.

Voorstel:

Artikel 474§2 vervangen door:

§ 2. Het presentiegeld dat wordt toegekend aan de leden van de raad van bestuur, de algemene vergadering en andere opgerichte organen en/of commissies van de

welzijnsverenigingen en de autonome verzorgingsinstellingen wordt bepaald door de algemene vergadering van voormelde instellingen.

Er kan door de algemene vergadering eveneens een bijkomende vergoeding worden toegekend aan bestuurders of leden van de algemene vergadering die met een bijzondere opdracht zijn belast, in functie van de tijdsinvestering die deze opdracht met zich meebrengt.

Dezelfde regels zijn van toepassing op de vertegenwoordigers van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn of de gemeenten in de bestuursorganen van de ziekenhuisverenigingen, de verenigingen voor sociale dienstverlening, de vennootschappen voor sociale dienstverlening, de woonzorgverenigingen en de woonzorgvennootschappen.

2. ***De precisering dat het stemmenaantal van elke deelgenoot in een ziekenhuisvereniging moet bepaald zijn in de algemene vergadering en de raad van bestuur, maar niet noodzakelijk in elke beheersorgaan of minstens niet in alle operationele organen***.

Dit werd als volgt gemotiveerd:

In art. 503, 7° is het aangewezen te verduidelijken dat er slechts één ander beheersorgaan is, m.n. de raad van bestuur.

Het orgaan van dagelijks bestuur is een operationeel uitvoerend orgaan dat de dagelijkse werking aanstuurt en staat onder toezicht van de raad van bestuur conform art. 9:10 WVV. Een verhoudingsgewijze deelname van de deelgenoten is niet efficiënt om een ziekenhuis goed te leiden in zijn dagelijkse werking. Er dient te worden vermeden dat deelgenoten zich op het operationele vlak gaan bemoeien.

Tekstvoorstel art. 503, 7°

"dat het stemmenaantal in de algemene vergadering en in de raad van bestuur waarover elke deelgenoot beschikt (….)"

3. De nuance dat de algemene vergadering van een ziekenhuisvereniging niet noodzakelijk bij elke gemeenteraadsverkiezing integraal moet vernieuwd worden, maar dat dit enkel nodig is voor de vertegenwoordigers van de publieke partner

Dit werd als volgt gemotiveerd:

Artikel 503, 8° bepaalt *"dat het mandaat van al de bestuurders beperkt is in duur en telkens van rechtswege eindigt op de eerste algemene vergadering van de vereniging*

die plaatsvindt nadat al de raden voor maatschappelijk welzijn van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn die lid zijn van de vereniging, geïnstalleerd zijn". Het van rechtswege beëindigen van het mandaat zou enkel moeten gelden voor de mandaten van afgevaardigden van de publieke bestuurders (of afgevaardigden van OCMW's of publieke verenigingen).

Wij hopen dat U en de Vlaamse Regering alsnog rekening zullen willen houden met deze suggesties en zijn evident bereid deze nader te verduidelijken.

Met oprechte achting,

Margot Cloet
Gedelegeerd bestuurder

Koen Michiels
Voorzitter

ADVIES VAN DE VERENIGING VAN VLAAMSE STEDEN EN GEMEENTEN

18 mei 2022

VVSG-standpunt bij ontwerp van wijzigingen decreet lokaal bestuur

Goedgekeurd door de raad van bestuur op 18 mei 2022

1. Context

Op 1 april 2022 keurde de Vlaamse regering een voorontwerp van decreet goed met een reeks aanpassingen aan het decreet lokaal bestuur, zowel inhoudelijke als technische.[1]
De Vlaamse regering vroeg hierover een formeel advies aan de VVSG.
We focussen in dit standpunt op de belangrijkste inhoudelijke wijzigingen.

2. Inhoudelijke wijzigingen

2.1. Eedaflegging voorzitter installatievergadering

De voorzitter van de installatievergadering (in principe de uittredende voorzitter van de raad, en anders een lid van het uittredende college in volgorde van de rang) legt de eed af in de handen van het oudste gemeenteraadslid (of op een na oudste raadslid als de voorzitter dat zelf is) en niet langer in handen van de burgemeester.

VVSG-standpunt: akkoord.

2.2. Constructieve motie van wantrouwen mogelijk tegen raadsvoorzitter

Tot nu toe kon de constructieve motie van wantrouwen zich alleen richten tegen de leden van het college van burgemeester en schepenen (vast bureau). Deze wijziging maakt dit ook mogelijk tegen de raadsvoorzitter. Een dergelijke motie is niet mogelijk in het eerste jaar na de installatie van de gemeenteraad, noch in de laatste twaalf maand na de lokale verkiezingen. Het onderzoek naar de ontvankelijkheid van de motie (voldoende handtekeningen e.d.) gebeurt door de voltallige gemeenteraad, niet door de raadsvoorzitter zelf omdat die betrokken partij is.

VVSG-standpunt:
Akkoord met het voorstel van een mogelijke constructieve motie van wantrouwen tegen de voorzitter van de gemeenteraad, op voorwaarde dat er tegelijkertijd instrumenten komen ter versterking van de rol van de gemeenteraad en de voorzitter.

[1] Nota Vlaamse regering – Memorie van toelichting – Voorontwerp van decreet

2.3. Gewicht van de fracties

Vandaag blijft het gewicht van een raadsfractie gedurende de hele legislatuur gelijk, ook als raadsleden hun fractie verlieten om als onafhankelijke te zetelen of aan te sluiten bij een andere fractie. Het voorontwerp behoudt dit principe, op één punt na: het aantal fractieleden kan wel wijzigen door de opvolging op lijsten die bestaan uit twee fracties.

VVSG-standpunt: akkoord.

2.4. Hersamenstelling commissies na constructieve motie van wantrouwen

Door een constructieve motie van wantrouwen veranderen de meerderheidsverhoudingen in een gemeente. Het decreet lokaal bestuur bepaalde al dat de raadscommissies zo worden samengesteld dat de fracties die de coalitie in de raad vormen, ook in de raadscommissie de meerderheid moeten hebben. De voorgestelde wijziging maakt het nu mogelijk om die samenstelling aan te passen als deze meerderheidsvoorwaarde na een constructieve motie van wantrouwen niet meer vervuld is.

VVSG-standpunt: akkoord, met dien verstande dat deze hersamenstelling ook moet mogelijk zijn na een of meer individuele moties van wantrouwen. Ook die kunnen immers leiden tot een gewijzigde verhouding tussen meerderheid en oppositie.

2.5. Verzekering voor bestuursmandaten

Een gemeente was al verplicht een verzekering burgerlijke aansprakelijkheid, rechtsbijstand bij die burgerlijke aansprakelijkheid en ongevallen af te sluiten voor de normale uitoefening van het mandaat door de verkozenen. De decreetgever breidt die verplichting nu uit naar de bestuurdersaansprakelijkheid voor mandaten namens de gemeente of het OCMW in rechtspersonen.

VVSG-standpunt: de VVSG vindt het een goede zaak dat de bestuurdersaansprakelijkheid voortaan verplicht verzekerd wordt, weliswaar met volgende opmerkingen:

- De VVSG vindt dat de verzekering van de bestuurdersaansprakelijkheid beter afgesloten wordt door de rechtspersonen zelf, in elk geval al voor die waarvoor Vlaanderen dit (via het decreet lokaal bestuur of andere regelgeving) kan opleggen. Door de nu voorgestelde aanpak dreigen binnen dezelfde raad van bestuur verschillende verzekeringen en dekkingen te bestaan, en is het zelfs mogelijk dat sommige bestuurders onverzekerd blijven. Ook het omgekeerde is mogelijk, nl. dat zowel de gemeente (het OCMW) als de rechtspersoon een verzekering afsluiten. In elk geval is het vandaag al zo dat alle streekontwikkelingsintercommunales zelf een dergelijke verzekering voor hun bestuurders hebben afgesloten.
- Waarom wordt de verzekering beperkt tot ‘lid van de raad van bestuur of als dagelijks bestuurder’? Op basis van art. 442, §2 decreet lokaal bestuur kunnen ook aan regionale bestuurscomités statutaire beslissingsbevoegdheden (en dus verantwoordelijkheden) worden toevertrouwd. Ook dit is trouwens een argument om de verzekeringsplicht bij de rechtspersoon te leggen, zodat die dit kan aanpassen aan de eigen specifieke realiteit.

- Besturen vaardigen ook soms medewerkers af naar samenwerkingsverbanden. Ook voor hen zou de verzekering voor bestuurdersaansprakelijkheid moeten gelden.

2.6. Rangorde schepenen kan aangepast worden

Tot nu toe vloeide de rangorde van de schepenen binnen het college voort uit de akte van voordracht. Daarnaast bekleedde de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst als toegevoegde schepen altijd de laatste rang. Het voorontwerp geeft de gemeenteraad de mogelijkheid om die rangorde aan te passen, met dien verstande dat de burgemeester altijd de eerste rang blijft bekleden. De wijze waarop de rangorde kan worden aangepast, moet worden opgenomen in het huishoudelijk reglement.

VVSG-standpunt: akkoord met het principe (mogelijke wijziging van de rangorde van de schepenen), maar de vraag rijst waarom dit in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad moet worden geregeld, en wat dan 'de wijze bepaald in het huishoudelijk reglement' wel kan zijn. Is een gemeenteraadsbeslissing die gewoon de rangorde wijzigt niet veel eenvoudiger?
Als het toch via het huishoudelijk reglement moet, dan gebeurt dat het best door een toevoeging van de verplichte elementen van het huishoudelijk reglement in art. 38 van het decreet lokaal bestuur.

2.7. Eedaflegging schepenen

De eedaflegging van de schepenen gebeurt niet langer in de handen van de burgemeester, maar in die van de raadsvoorzitter. Dat lost (ook) het probleem op van nieuwe schepenen die de eed afleggen in de handen van een burgemeester die het voorwerp is van een constructieve motie van wantrouwen.

VVSG-standpunt: akkoord

2.8. Bijkomende verhinderingsgronden voor burgemeester en schepenen

De lijst met mogelijke verhinderingsredenen voor burgemeesters en schepenen wordt uitgebreid met (automatisch) de gevolgen van de schorsing als raadslid en (op vraag) het uitvoeren van het mandaat als voorzitter van een federaal, Vlaams of Europees parlement.

VVSG-standpunt: akkoord

2.9. Niet-invulling opengevallen schepenambt kan niet bij opvolger

De gemeenteraad beschikte al over de mogelijkheid om in de loop van de bestuursperiode een opengevallen schepenambt niet in te vullen. Hieraan wordt nu toegevoegd dat de gemeenteraad die mogelijkheid niet heeft als er op de akte van voordracht van de betrokken schepen een opvolger was vermeld en die opvolger het mandaat ook opneemt.

VVSG-standpunt: akkoord

2.10. Verzending notulen bijzonder comité voor de sociale dienst (BCSD)

Het decreet lokaal bestuur bepaalt vandaag dat de notulen van het BCSD acht dagen voor de volgende vergadering aan de leden moeten worden bezorgd. Bij een wekelijkse vergadering kan dat natuurlijk niet. Het voorontwerp maakt daar nu drie dagen van.

VVSG-standpunt: akkoord

2.11. Beslissing over weddevermindering niet langer bij de raad

Een uitvoerend mandataris kan een weddevermindering vragen om bv. een sociale uitkering (bv. pensioen) te vrijwaren. Tot nu toe keurde de gemeenteraad (OCMW-raad) deze aanvraag goed. Nu is het de gemeente (het OCMW) zelf, nadat de algemeen directeur heeft vastgesteld dat aan de voorwaarden werd voldaan.

VVSG-standpunt: akkoord.
De VVSG herhaalt wel haar eerdere vraag (ook m.b.t. art. 150 DLB) om de bepaling 'gemeente met minder dan 50.000 inwoners' te vervangen door 'gemeente met minder dan 50.001 inwoners'. Op die manier wordt de bovengrens voor de mogelijkheid om een weddecompensatie te krijgen voor het verlies van sociale uitkeringen afgestemd op de inwonersklassen in het Besluit van de Vlaamse regering van 6 juli 2018 over het statuut van de lokale mandataris.

2.12. Debiteurenbeleid met sociale accenten

Er komt een bepaling die zegt dat het debiteurenbeheer van de gemeente of het OCMW, dat gebeurt onder de verantwoordelijkheid van de financieel directeur, rekening kan houden met de doelstelling van bestrijding en voorkoming van armoede en het lokale beleid in het algemeen, bv. met een centraal afbetalingssysteem over de diensten heen. Deze decreetwijziging biedt een juridische basis voor de uitwisseling van persoonsgegevens die voor dit geïntegreerde debiteurenbeleid noodzakelijk is.

VVSG-standpunt: akkoord, met dien verstande dat de VVSG duidelijkheid vraagt over hoe zich dit verhoudt tot de bevoegdheid van het BCSD op het vlak van individuele steunverlening. Wat gebeurt er bv. als het BCSD terugvorderbare steun toekent, inclusief de terugbetalingsmodaliteiten? Is de financieel directeur hieraan gebonden, of niet? Daarnaast stelt de VVSG voor dat als de financieel directeur bij het debiteurenbeheer een sociale correctie doet, hij of zij dit steeds moet melden aan de maatschappelijk werker en/of het BCSD zodat ook vanuit dat oogpunt de uniforme dossieraanpak verzekerd is.

2.13. Subcomités kunnen opdracht geven aan maatschappelijk werker

Het voorontwerp creëert de mogelijkheid dat ook subcomités van het bijzonder comité voor de sociale dienst opdrachten geven aan de maatschappelijk werkers. Tot nu toe moesten die van het voltallige BCSD komen, wat niet logisch is als het OCMW werkt met subcomités.

VVSG-standpunt: akkoord

2.14. Terbeschikkingstelling statutair personeel aan woonmaatschappijen

Het voorontwerp creëert de mogelijkheid dat personeelsleden in statutair dienstverband, voor zover de rechtspositieregeling dat mogelijk maakt, ter beschikking worden gesteld aan een woonmaatschappij.

VVSG-standpunt: akkoord

2.15. Overdracht personeel tussen lokale entiteiten

Het voorontwerp koppelt een aantal voorwaarden aan de overdracht van personeel (zonder de algemeen en financieel directeur of de maatschappelijk werker) tussen een gemeente, een autonoom gemeentebedrijf van die gemeente, het OCMW van die gemeente en een OCMW-vereniging of intergemeentelijk samenwerkingsverband waarin de gemeente (het OCMW) deelneemt. Die voorwaarden golden voordien niet en zijn gebaseerd op de overdrachtsregeling in de Europese Richtlijn 2001/23/EG van 12 maart 2001. Het gaat over:

- de overdracht van personeel moet bepaald zijn in de rechtspositieregeling;
- bij de overdracht wordt de rechtspositieregeling nageleefd;
- het bevoegde orgaan van het bestuur waarnaar het personeelslid overgedragen wordt, keurt de overdracht goed;
- de personeelsleden behouden na de overdracht de aard van het dienstverband, hun graad, anciënniteit, prestatieregeling en salarisschaal;
- de overdracht kan geen reden voor ontslag zijn;
- de personeelsleden behouden hun rechten en verplichtingen zoals bepaald in hun arbeidsovereenkomst of -betrekking;
- de personeelsleden behouden voor minstens een jaar hun rechtspositieregeling.

Daarnaast kan de Vlaamse regering nog verdere minimale waarborgen vaststellen.
Verder krijgen diezelfde besturen ook de mogelijkheid om contractanten over te dragen naar een gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm (bv. een gemeentelijke vzw), een ziekenhuisvereniging, een vereniging of vennootschap voor sociale dienstverlening, een woonzorgvereniging of -vennootschap of een woonmaatschappij, met als extra voorwaarde bovenop de al genoemde, het feit dat de overdragende overheid deelgenoot is van de overnemende rechtspersoon. Bij een woonmaatschappij geldt die voorwaarde niet, en ook hier kan de Vlaamse regering verdere minimale waarborgen vaststellen.

VVSG-standpunt:

- De Vlaamse regering wil het toepassingsgebied van de Europese richtlijn over het behoud van rechten van werknemers bij overgang van onderneming, uitbreiden tot (1) statutair personeel, (2) tot individuele overdrachten en (3) overdrachten van diensten die geen economische activiteit behelzen. De Europese richtlijn geldt in principe enkel bij overdracht van dienst van een economische activiteit, waarbij het contractueel personeel werkzaam in de overgedragen dienst, de overnemer volgt. Er zijn zeker argumenten voor deze drievoudige uitbreiding (zelfde spelregels voor statutair en contractueel personeel, zowel bij overdracht van dienstverlening als bij individuele overdrachten en dit in alle gevallen van herstrucureringen, niet alleen als het een economische

activiteit betreft). Toch kan deze uitbreiding in sommige situaties voor sommige besturen lastig zijn, bv. wanneer men met het personeel een equivalente regeling wil afspreken die niet dezelfde is maar wel ten minste gelijkwaardig.

- De VVSG vraagt een rechtsbasis om personeel ook te kunnen overdragen tussen gemeenten onderling, tussen OCMW's onderling of tussen gemeenten en OCMW's van een verschillend grondgebied. Dat kan bv. via het nieuwe decreet regiovorming (met een wijzigingsbepaling in het decreet lokaal bestuur), waardoor zeker binnen een referentieregio een overdracht zou mogelijk worden.
- In de lijst met voorwaarden voor de overdracht van personeel moeten de punten 4°, 6° en 7° samengenomen of herschreven worden. Zoals ze geformuleerd staan kan dit tot interpretatieproblemen leiden.[2]
- Is artikel 197 DLB[3] nog nodig? Kan dit niet geschrapt worden, gelet op het nieuwe artikel 185/1 DLB dat eveneens de overdracht van personeel regelt?
- Bij de diverse vormen van verzelfstandiging en samenwerking (cf. artikel 239, 247, 424/1, 474, 488, 505 en 511), wordt telkens verwezen naar artikel 185/1. Is dit nodig? Worden deze verschillende vormen van rechtspersonen niet gevat door artikel 185/1 zelf?

2.16. Striktere regels voor delegatie beslissings- en ondertekeningsbevoegdheid aan personeel van gemeente en OCMW

Het voorontwerp neemt striktere regels op i.v.m. het toevertrouwen van de beslissings- en ondertekeningsbevoegdheden aan personeelsleden van het eigen bestuur (gemeente/OCMW), of het andere bestuur (OCMW/gemeente).

VVSG-standpunt: niet akkoord. Door deze wijziging zou het personeelslid dat deze beslissings- en ondertekeningsbevoegdheid ontvangt, akkoord moeten gaan. De VVSG is het met dit vetorecht van het personeelslid niet eens, omdat de figuur van lastgeving hier niet van toepassing is, wel de figuur van delegatie. Een personeelslid werkt in ondergeschikt gezag. Een algemeen directeur werkt voor gemeente en OCMW samen. Hij of zij

---

[2] 4° de personeelsleden behouden na de overdracht de aard van het dienstverband, hun graad, hun anciënniteit, hun prestatieregeling en hun salarisschaal;
6° de personeelsleden behouden hun rechten en verplichtingen zoals vastgesteld in hun arbeidscontract of bestaande arbeidsbetrekking;
7° de personeelsleden behouden voor minstens een jaar hun rechtspositieregeling. De Vlaamse Regering kan verdere minimale waarborgen vaststellen.

[3] Art. 197 DLB**: *'Met uitzondering van de personeelsleden, vermeld in artikel 162, § 1, kan de gemeenteraad personeel overdragen aan het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat de gemeente bedient, op voorwaarde dat de geldende rechtspositieregeling van het gemeentepersoneel nageleefd wordt en na goedkeuring van de raad voor maatschappelijk welzijn. De Vlaamse Regering kan daarvoor de minimale voorwaarden vaststellen.***
Met uitzondering van de personeelsleden, vermeld in artikel 183, § 1, kan de raad voor maatschappelijk welzijn personeel overdragen aan de gemeente die door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn wordt bediend, op voorwaarde dat de geldende rechtspositieregeling van het personeel nageleefd wordt, en na goedkeuring van de gemeenteraad van de gemeente die door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn wordt bediend. De Vlaamse Regering kan daarvoor de minimale voorwaarden vaststellen.'

moet zijn beslissings- en ondertekeningsbevoegdheid kunnen delegeren naar een gemeente- of OCMW-personeelslid.

2.17. Ruimere keuze van tuchtonderzoeker

Het decreet lokaal bestuur bepaalt dat een tuchtonderzoeker een personeelslid moet zijn dat werkt in een gemeente, OCMW of een verzelfstandigde entiteit van de gemeente of het OCMW. Het voorontwerp breidt deze mogelijkheid nu uit naar een 'personeelslid in een openbare dienst'.

VVSG-standpunt:

- De uitbreiding van de mogelijkheden om een tuchtonderzoeker aan te duiden, is een goede zaak. Maar wat wordt bedoeld met 'openbare dienst': gaat het om een formele afbakening (rechtsvorm) of om een inhoudelijke afbakening (criterium Nationale Bank van België). Is een gemeentelijke vzw een openbare dienst in de betekenis van dit artikel?
- Wat wordt bedoeld met een 'graad die minstens gelijkwaardig is aan de graad van het tuchtrechtelijk vervolgd personeelslid', als de andere overheid met een ander systeem van graden werkt? Mag onder 'minstens gelijkwaardige graad' verstaan worden: 'waaraan minstens dezelfde salarisschaal (of -schalen) gekoppeld wordt (worden)'?

2.18. Meer tijd voor bevestiging preventieve schorsing bij hoogdringendheid

Het voorontwerp geeft de tuchtoverheid veertien dagen (i.p.v. acht) om de preventieve schorsing bij hoogdringendheid uitgesproken door de algemeen directeur te bevestigen. Voordien moet de betrokken medewerker gehoord worden.

VVSG-standpunt: akkoord.

2.19. Geen kwijting meer aan raad van bestuur autonoom gemeentebedrijf

De beslissing van de gemeenteraad om kwijting te verlenen een de raad van bestuur van een autonoom gemeentebedrijf (AGB) verdwijnt. Die kwijting had al geen zin als de raad van bestuur en de gemeenteraad helemaal samenvielen. Als dat niet zo is, beschikt de gemeenteraad volgens de decreetgever over voldoende sturingsmiddelen t.a.v. het AGB. Voor alle duidelijkheid, de mogelijkheid om kwijting te geven blijft wel behouden.

VVSG-standpunt: akkoord.

2.20. Thesauriebeheer gemeente-OCMW

In principe moeten uitgaande girale betalingen een dubbele handtekening meekrijgen van de algemeen en de financieel directeur. Het voorontwerp corrigeert dit voor girale betalingen tussen gemeente en OCMW, en dat vanuit een efficiënter gezamenlijk thesauriebeleid.

VVSG-standpunt: akkoord.

2.21. Digitalisering initiatieffase volksraadpleging

Het voorontwerp maakt de digitalisering van de initiatieffase van de volksraadpleging mogelijk, zonder dat de analoge mogelijkheden daardoor verdwijnen.

VVSG-standpunt: akkoord.

2.22. Onmiddellijke invoering van districten bij fusie

Gemeenten met ten minste 100.000 inwoners kunnen districten inrichten. Daarvoor is een gemeenteraadsbeslissing nodig. Als deze inwonersgrens bereikt wordt door de fusie zelf, kan de gemeenteraad in de huidige versie van het decreet lokaal bestuur pas na afloop van de eerste fusielegislatuur met districten starten, want de gemeenten die elk afzonderlijk geen 100.000 inwoners tellen, kunnen niet beslissen om districten te installeren en meteen al bij de start ook daarvoor raadsleden te laten verkiezen.
Het voorontwerp lost dit probleem op, door de bevoegdheid om districten in te richten bij de gemeenteraden van de samen te voegen gemeenten te leggen. Ze moeten dan uiteraard ook de gebiedsomschrijving van de nieuwe districten bepalen, de bevoegdheden die aan de districten vanuit de (nieuwe) gemeente zullen worden overgedragen en het maximale aantal districtsschepenen.

VVSG-standpunt: akkoord

2.23. Dubbel presentiegeld voor vervangen voorzitter raad van bestuur

Het voorontwerp breidt de al bestaande mogelijkheid van een dubbel presentiegeld voor de voorzitter van de raad van bestuur van een intergemeentelijk samenwerkingsverband en een welzijnsvereniging uit naar diegene die hem of haar vervangt.

VVSG-standpunt: akkoord, al rijst de vraag of dit moest geregeld worden. Een vervanger wordt immers op dat moment (tijdelijk) voorzitter, inclusief alle eraan verbonden rechten en verplichtingen. Uiteraard geldt het dubbele presentiegeld alleen voor de duur van de vervanging.

2.24. Schrapping koppeling rechtspositie autonome verzorgingsinstelling aan die van OCMW van zetel

Vandaag is de rechtspositieregeling van een autonome verzorgingsinstelling gekoppeld aan die van het OCMW van de gemeente waar de zetel van de vereniging gevestigd is. Het voorontwerp schrapt deze koppeling, waardoor de autonome verzorgingsinstelling niet telkens het zetel-OCMW moet volgen en vervolgens afwijkingen bepalen.

VVSG-standpunt: akkoord, maar de VVSG vraagt dat dezelfde werkwijze ook gevolgd wordt in artikel 488, §1 DLB zodat de koppeling met het zetel-OCMW ook voor een welzijnsvereniging geschrapt wordt. Zeker welzijnsverenigingen die actief zijn in de zorg wijken qua rechtspositieregeling steeds meer af van die van het OCMW-moederbestuur. Het motief voor de ‘ontkoppeling’ voor ziekenhuizen geldt ook voor welzijnsverenigingen.

2.25. Ziekenhuisvereniging: aanpassing vertegenwoordiging en stemverhoudingen

Het voorontwerp maakt het mogelijk dat de leden van een ziekenhuisvereniging zelf het mandaat van bestuurder opnemen of een natuurlijke persoon als bestuurder voordragen. Daarnaast kan het stemmenaantal in de algemene vergadering en de andere organen worden verdeeld op basis van alle naar economische maatstaven waardeerbare vormen van inbreng.

VVSG-standpunt: akkoord

2.26. Inperking terbeschikkingstelling personeel van ziekenhuisvereniging, vereniging of vennootschap voor sociale dienstverlening aan OCMW

Het voorontwerp beperkt de mogelijke terbeschikkingstelling van medewerkers van een ziekenhuisvereniging, vereniging of vennootschap voor sociale dienstverlening aan het OCMW tot statutair personeel.

VVSG-standpunt: niet akkoord. De terbeschikkingstelling van contractueel personeel is immers ook mogelijk met toepassing van artikel 61 van de OCMW-wet of met toepassing van de Wet van 24 juli 1987. De VVSG merkt op dat de decreetgever niet motiveert waarom de terbeschikkingstelling van contractanten wordt geschrapt.

2.27. Woonzorgvereniging of woonzorgvennootschap: niet noodzaak maar meerwaarde van samenwerking met private partner aantonen

Het voorontwerp schrapt de verplichting om de noodzaak van de samenwerking met een private partner door een woonzorgvereniging of -vennootschap aan te tonen. Volgens de memorie is dit immers moeilijk tot onmogelijk. In de plaats komt de motivering van de verwachte meerwaarde van de beoogde samenwerking.

VVSG-standpunt: akkoord

3. Technische wijzigingen

3.1. Weddeberekening mandatarissen

Er gebeurt een technische aanpassing waardoor de weddeberekening van de uitvoerende mandatarissen die begin december aantreden na de gemeenteraadsverkiezingen van oktober (cf. de eerder ingevoerde bepaling dat de installatievergadering niet langer plaats vindt in januari, maar een maand eerder), correct kan gebeuren.

VVSG-standpunt: akkoord.

3.2. Voorwaarden voor verzoekschriften niet meer in huishoudelijk reglement gemeenteraad

De voorwaarden om verzoekschriften in te dienen is geen verplicht onderdeel meer van het huishoudelijk reglement, om elders in het decreet lokaal bestuur al staat dat de gemeenteraad deze voorwaarden vastlegt.

VVSG-standpunt: akkoord.

3.3. Inperking 'volheid van bevoegdheid' gemeenteraad

De volheid van bevoegdheid van de gemeenteraad m.b.t. de bevoegdheden van het OCMW (art. 2, §3) wordt geschrapt, want hiervoor is alleen de OCMW-raad bevoegd.

VVSG-standpunt: akkoord.

3.4. Ruimere omschrijving tariefdifferentiatie opcentiemen OV

De mogelijkheid van de gemeenteraad om opcentiemen op de onroerende voorheffing te differentiëren, tot nu toe 'beperkt' tot 'bepalen van vrijstellingen en verminderingen, of elke andere vorm van differentiëring met lagere tarieven' verruimd naar de bevoegdheid tot 'het bepalen van elke vorm van differentiëring van de tarieven'.

VVSG-standpunt: akkoord

3.5. Melding constructieve motie van wantrouwen aan de gouverneur

De aanname van een constructieve motie van wantrouwen moet ook worden gemeld aan de provinciegouverneur, zodat die meteen ook weet wie de nieuwe burgemeester is.

VVSG-standpunt: akkoord

3.6. Specificaties bij aanstelling burgemeester

Vanaf de volgende bestuursperiode (en nu al na een constructieve motie van wantrouwen) wordt diegene met de meeste voorkeurstemmen die behoort tot de grootste fractie van de (nieuwe) coalitie automatisch burgemeester. Het voorontwerp verduidelijkt dit principe nu op twee punten:

- Bij een gelijk aantal voorkeurstemmen gaat de sjerp naar de hoogst gerangschikte op de lijst. Dat geldt ook voor de districtsburgemeester.
- Bij een verkiezing zonder stemming, wordt de hoogst gerangschikte kandidaat van de lijst met het hoogste aantal zetels de burgemeester.

VVSG-standpunt: akkoord

3.7. Explicitering bevoegdheid van de OCMW-raad voor retributieheffing

Op basis van de Grondwet en de Organieke OCMW-wet van 1976 konden OCMW's al retributies heffen. Deze bevoegdheid wordt nu geëxpliciteerd in het decreet lokaal bestuur. Daarnaast wordt ook in de mogelijkheid voorzien dat, zoals ook geldt voor de gemeenteraad t.a.v. het college, de OCMW-raad de bevoegdheid m.b.t. de verdere uitwerking van de retributiereglementen kan delegeren naar het vast bureau.

VVSG-standpunt: akkoord

3.8. Controle voordrachtsakten leden bijzonder comité

Het voorontwerp expliciteert dat de controle van de voordrachtsakten voor de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst moet gebeuren door de voorzitter van de OCMW-raad.

VVSG-standpunt: akkoord

3.9. Ontslag voorzitter bijzonder comité voor de sociale dienst

Net als bij de andere lokale mandaten, wordt nu ook voor de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst verduidelijkt dat hij of zij, na een ontslag om andere redenen dan een onverenigbaarheid, voorzitter blijft tot er een nieuwe voorzitter is (continuïteitsprincipe).

VVSG-standpunt: akkoord

3.10. Melding constructieve motie van wantrouwen district

De beslissing van de districtsraad over een constructieve motie van wantrouwen moet niet langer aan de Vlaamse regering maar aan de gemeenteraad worden bezorgd.

VVSG-standpunt: akkoord

3.11. Geheime stemming advies districtscollege over tuchtprocedure

Het voorontwerp voert de verplichting in voor het districtscollege om geheim te stemmen over het voorafgaande advies over een tuchtaangelegenheid t.a.v. de districtssecretaris.

VVSG-standpunt: akkoord

3.12. Verwerking persoonsgegevens

De Vlaamse overheid organiseert een mandatendatabank met gegevens over lokale mandatarissen. Een andere databank bevat de gegevens van de lokale leidinggevenden. De bepalingen hierover worden nu in afgestemd op de vereisten van de algemene verordening gegevensbescherming (‘GDPR’), met o.m. vermelding van de gegevens die in de databank worden opgenomen en welke daarvan publiek toegankelijk worden gemaakt. Daarnaast bevat het voorontwerp de juridische basis voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het bestuurlijk toezicht op lokale besturen.

VVSG-standpunt: akkoord

3.13. Schrapping verbod op daden van koophandel

Het decreet lokaal bestuur bevat een verbod voor algemeen en financieel directeurs voor het stellen van daden van koophandel. Deze bepaling wordt geschrapt, omdat het Wetboek van Koophandel niet meer bestaat. Uiteraard blijven voor de betrokken directeurs de regels over belangenvermenging en het verbod op het uitvoeren van met het ambt onverenigbare activiteiten bestaan.

VVSG-standpunt: akkoord

3.14. Recht op juridische bijstand tuchtoverheid

Hoewel het impliciet al zo werd begrepen, expliciteert het voorontwerp dat ook de tuchtoverheid zich kan laten bijstaan door een juridisch raadgever of advocaat.

VVSG-standpunt: akkoord, maar wel met de vraag om de term ‘raadsman’ genderneutraal te maken (bv. ‘juridisch raadgever’).

3.15. BBC-aanpassingen

Ter verduidelijking voert het voorontwerp een definitie in van het begrip krediet binnen de beleids- en beheerscyclus: ‘Een krediet is het bedrag voor ontvangsten en uitgaven binnen één boekjaar, dat toegekend is in de financiële nota van het meerjarenplan of de aanpassing ervan.’
Daarnaast expliciteert het voorontwerp de mogelijkheid voor de raad om in de loop van het jaar kredieten voor dat jaar zelf vast te stellen.
Verder wordt de mogelijkheid om ongebruikte investeringskredieten over te dragen uitgebreid naar kredieten voor op te nemen leningen en leasings en voor toegestane leningen over te dragen naar het volgende jaar.

VVSG-standpunt: akkoord

3.16. Correctie regeling dringende uitgaven

Het voorontwerp schrapt de bepaling dat in dringende gevallen de gemeenteraad (OCMW-raad) ook beslist over de plaatsingsprocedure, de gunning en de uitvoering van de overheidsopdracht, terwijl dit ook in normale omstandigheden altijd een bevoegdheid van het college van burgemeester en schepenen (vast bureau) is.

VVSG-standpunt: akkoord

3.17. Publicatieplicht

De publicatieplicht op de gemeentelijke webstek verruimt, o.a. met enkele besluiten die al waren vermeld in het Besluit van de Vlaamse regering van 20 april 2018. Het gaat over:

- Jaarrekeningen van privaatrechtelijke extern verzelfstandigde agentschappen
- Besluiten van de raad van bestuur van AGB’s waarbij wordt afgeweken van de gemeentelijke rechtspositieregeling
- Besluiten i.v.m. retributies door AGB’s.
- Besluiten van welzijnsverenigingen waarbij wordt afgeweken van de rechtspositieregeling van het OCMW.
- Principiële fusiebeslissing en definitieve fusiebeslissing.

VVSG-standpunt: akkoord. De VVSG vraagt wel dat de circulaire van 14 december 2018[4] met een overzicht van de publicatieplichtige documenten dan onmiddellijk wordt aangepast, zodat de besturen altijd over een actuele versie beschikken.

3.18. Toezicht op politie- en hulpverleningszones

Het voorontwerp brengt een aantal verduidelijkingen aan m.b.t. het toezicht door de Vlaamse regering op politie- en hulpverleningszones, nl.:

- De explicitering dat de toezichtsregeling op eengemeentezones gelijk is aan die op meergemeentezones.
- De invoering van een mogelijke stuiting van de toezichtstermijn voor gemeenteraadsbesluiten van de politiezones en zoneraadsbesluiten voor de hulpverleningszones.
- De verplichting om binnen de tien dagen gemeenteraadsbesluiten over de lokale politie naar het toezicht te sturen.

VVSG-standpunt: akkoord

3.19. Indienen jaarrekening bij Nationale Bank

De verplichting voor een projectvereniging om de jaarrekening in te dienen bij de Nationale Bank van België verdwijnt.

VVSG-standpunt: akkoord

3.20. Extra vermelding in statuten dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen

Het voorontwerp bepaalt dat de statuten van dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen ook het voorwerp van de samenwerking moeten bevatten. Dit vloeit voort uit het aanvullend recht van het Wetboek vennootschappen en verenigingen. Bovendien moeten de doelstellingen ‘van gemeentelijk belang’ zijn.

VVSG-standpunt: akkoord

3.21. Andere aanpassingen

Het voorontwerp bevat verder een reeks aanpassingen die foutieve verwijzingen of andere fouten rechtzetten (bv. dat het initiatiefrecht na de verkiezingen niet geldt in Voeren en de zes randgemeenten rond Brussel), bepaalde keuzes expliciteren of ze consequent doortrekken over het hele decreet en verwijzingen naar andere wetgeving corrigeren, zonder (veel) inhoudelijke gevolgen.

VVSG-standpunt: akkoord

[4] Omzendbrief KB/ABB 2018/4 van 14 december 2018 betreffende het bestuurlijk toezicht en de bekendmakingsplicht in het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en het Provinciedecreet van 9 december 2005.

4. Overige vaststellingen en voorstellen

De VVSG stelt vast dat op het vlak van de versterking van de lokale democratie of de optimalisering van de werking van samenwerkingsverbanden van gemeenten en OCMW's, dit voorontwerp in gebreke blijft. Daarnaast formuleert de VVSG ook enkele aanvullende voorstellen op het vlak van personeel.

4.1. Versterking lokale democratie

Het voorontwerp bepaalt dat ook de raadsvoorzitter kan verdwijnen naar aanleiding van een constructieve motie van wantrouwen (zie hoger). Tegelijk bevat het voorontwerp vreemd genoeg geen enkele bepaling die de lokale democratie, de rol van de raad en raadsvoorzitter, kan versterken. We denken dan bv. aan een verplichte ondersteuning van de raad(svoorzitter), het invoeren van een verbod om de functie van raadsvoorzitter en een uitvoerend mandaat te cumuleren, enz.

De VVSG vraagt dat op korte termijn samen met de Vlaamse overheid voorstellen worden ontwikkeld (cf. de recente debatten met een parlementaire werkgroep die Vlaams minister Somers begin 2022 organiseerde) die nog voor de volgende gemeenteraadsverkiezingen in decreetteksten kunnen worden omgezet.

4.2. Optimalisering bestuur samenwerkingsverbanden

4.2.1. Suggesties recent evaluatierapport

De memorie van toelichting bij dit voorontwerp zegt o.m. het volgende*: 'Het recente juridisch-bestuurskundig onderzoek van de universiteiten van Gent en Hasselt stelt bottom-up vast dat het werkveld met het organiek palet van verzelfstandigings- en samenwerkingsvormen tevreden is. Dat palet dekt zo goed als alle taken, opdrachten en doelstellingen van de lokale besturen af. In het verlengde van die vaststelling formuleert dit ontwerp van decreet geen fundamentele hervorming, een reductie of uitbreiding van het aantal vormen. De voorliggende wijzigingsvoorstellen met betrekking tot verzelfstandiging en samenwerking van lokale besturen beogen in dezelfde lijn enkel een optimalisatie en/of een harmonisatie te bewerkstelligen.'*

Dit is voor de VVSG een selectieve lezing van de bedoelde studie, want die bevat ook een reeks uitdrukkelijke voorstellen tot aanpassing van de regelgeving, met o.m.:

- De schrapping van de beperking van de raad van bestuur tot 15 leden.
- Samenwerkingsverbanden de mogelijkheid geven om een directiecomité ten behoeve van het dagelijks bestuur te installeren.
- Delegatie mogelijk maken vanuit de raad van bestuur.

De VVSG vraagt om aan de hand van deze studie de bestaande regeling te herbekijken en waar nodig bij te sturen, vertrekkend vanuit volgende overwegingen:

- De efficiënte en effectieve werking van de bestuursorganen
- De democratische betrokkenheid van de besturen bij de besluitvorming binnen het samenwerkingsverband
- De terugkoppeling vanuit het samenwerkingsverband naar de lokale besturen
- De eventuele inschakeling van regionale bestuurscomités als instrument om bij samenwerkingsverbanden met veel besturen een te grote raad van bestuur te vermijden

4.2.2. Andere elementen

De VVSG vraagt om naar aanleiding van dit ontwerpdecreet ook de toevoeging van volgende elementen te overwegen:

- De mogelijkheid inbouwen dat de algemene vergadering van een autonome verzorgingsinstelling of ziekenhuisvereniging voor de voorzitter van de raad van bestuur die geen uitvoerend lokaal mandataris is, kan voorzien in een bestuurdersvergoeding waarvan de hoogte afhankelijk is van de noodzakelijke tijdsinvestering en verantwoordelijkheid die verbonden zijn aan het mandaat;
- De mogelijkheid inbouwen dat ook voor vergaderingen van regionale bestuurscomités (die trouwens statutair ook beslissingsbevoegdheden en dus verantwoordelijkheden kunnen krijgen) een (eventueel half) presentiegeld kan worden toegekend.
- De gevraagde wijzigingen in 4.2.1. en 4.2.2., ook voor zover relevant, in de decreten die andere entiteiten waarin lokale besturen vertegenwoordigd zijn, organiseren, zoals bv. woonmaatschappijen.
- Een oplossing voor het probleem dat de toezichthoudende overheid oordeelt dat de goedkeuring van de statuten van een opdrachthoudende vereniging door een gemeente automatisch de beheersoverdracht impliceert voor alle activiteiten van die vereniging, waardoor gemeenten (mogelijk onbedoeld) hierin zelf geen initiatief meer kunnen nemen. Die oplossing kan bestaan in het toevoegen, meteen na de eerste zin van art. 398, §1 DLB, van de volgende bepaling: *'In geval van meervoudige activiteiten en opdrachten opgenomen binnen het voorwerp van de vereniging wordt in de gemeenteraadsbeslissing tot toetreding of bij wijziging van het voorwerp expliciet bepaald voor welke activiteiten en opdrachten de gemeente toegetreden en aangesloten is.'*

4.3. Aanvullende voorstellen personeel

4.3.1. Aanstelling onderwijzend personeel

De VVSG vraagt om in dit voorontwerp van decreet de al lang gevraagde afstemming van de delegatiemogelijkheden ten aanzien van het personeel van het gemeentelijke onderwijs met die van de rest van het gemeentepersoneel op te nemen. Concreet vragen we om in artikel 4 §5 Decreet Rechtspositie Gesubsidieerd Onderwijs 27.03.1991 de delegatie op ambtelijk niveau van de aanstellingsbevoegdheid maar ook van de bevoegdheid inzake terbeschikkingstelling en verloven en afwezigheden van het gesubsidieerd personeel van het gemeentelijk onderwijs, mogelijk te maken.

4.3.2. Automatisme adjunct algemeen of financieel directeur bij fusie

Gemeenten met meer dan 60.000 inwoners kunnen een adjunct algemeen directeur aanstellen.[5] De functie van adjunct financieel directeur bestaat in principe niet.
Op bovenstaande regels werd een uitzondering gemaakt naar aanleiding van de integratie gemeente-OCMW eind 2018. Concreet konden de besturen er toen voor kiezen om de niet als algemeen (financieel) directeur aangestelde oud-gemeente- of OCMW-secretaris (financieel beheerder) aan te stellen als adjunct algemeen (financieel) directeur,

[5] Art. 162, §1 decreet lokaal bestuur.

ongeacht het aantal inwoners van de betrokken gemeente.[6] Dezelfde regeling gold voor de algemeen en financieel directeurs op overtal van de gemeenten die op 1 januari 2019 fuseerden.[7]

Het gevolg is dat vandaag in Vlaanderen niet alleen sommige besturen met meer dan 60.000 inwoners over een adjunct algemeen directeur beschikken, maar ook veel middelgrote en zelfs kleine besturen, met daar bovenop ook een aantal adjunct financieel directeurs. Voor alle duidelijkheid, de functie van adjunct in deze overgangsregelingen geldt altijd ten persoonlijke titel: als de betrokkene het bestuur verlaat of een andere functie opneemt, verdwijnt ze.

Voor de fusies van 2025 bevat het decreet lokaal bestuur opnieuw de mogelijkheid dat de algemeen (financieel) directeurs van de fuserende gemeenten die in het nieuwe bestuur niet meer die functie opnemen adjunct worden. Daarnaast kunnen ze ook worden aangesteld in een passende functie van niveau A in de nieuwe gemeente, het nieuwe OCMW, een verzelfstandigd agentschap van de gemeente, een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn waarin het OCMW participeert of een intergemeentelijk samenwerkingsverband.

Het probleem is dat een dergelijke overgangsregeling niet bestaat voor de adjunct algemeen (financieel) directeur die het bestuur heeft ten gevolge van de integratie gemeente-OCMW of een eerdere fusie. Met andere woorden, zonder decreetswijziging blijven zij deze adjunctfunctie uitoefenen, in een per definitie (veel) groter bestuur dan dat waarvoor ze ooit zijn aangesteld. Wellicht zijn een aantal van die adjuncten hiervoor ook helemaal geen vragende partij, want de adjunct is in elk geval de eerste vervanger van de titularis.

De VVSG stelt dan ook voor om art. 382 van het decreet lokaal bestuur zo te wijzigen dat ook een adjunct algemeen (financieel) directeur die in het nieuwe bestuur niet als algemeen (financieel) directeur wordt aangesteld, kan worden aangesteld als adjunct algemeen (financieel) directeur, in een passende functie van niveau A in de nieuwe gemeente, het nieuwe OCMW, een verzelfstandigd agentschap van de gemeente, een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn waarin het OCMW participeert of een intergemeentelijk samenwerkingsverband.

5. Lokaal effectenrapport

In de memorie van toelichting lezen we het volgende:

'De voorgestelde wijzigingen leiden niet tot bijkomende inzet van het personeel dat in dienst is en noopt evenmin tot werving van extra personeel of meerkosten voor de lokale en provinciale besturen. Ze geven geen aanleiding tot een toename van de werkingsuitgaven of lopende uitgaven van de lokale besturen, noch geven ze aanleiding tot bijkomende investeringen of schulden. Aan de ontvangstenzijde, leiden ze niet direct tot bijkomende financiële middelen die aan de lokale en provinciale besturen ter beschikking gesteld moeten worden om het voorontwerp van decreet na te leven.

Conclusie: het bijgaande voorontwerp van decreet heeft geen negatieve weerslag.'

[6] Art. 589, §1 en §2 decreet lokaal bestuur.

[7] Art. 382 decreet lokaal bestuur.

Dit is (helaas alweer) een zeer rooskleurige voorstelling van zaken. Alleen al de verplichting om mandaten in samenwerkingsverbanden extra te verzekeren, leidt tot bijkomende uitgaven. Ook de digitalisering van de initiatieffase van de volksraadpleging zal wellicht niet gratis zijn, tenzij de Vlaamse overheid de bedoeling heeft om hiervoor zelf software te ontwikkelen en ter beschikking te stellen.

De VVSG herhaalt haar vraag om het lokale effectenrapport bij ontwerpen van regelgeving niet langer als een verplicht nummertje te beschouwen, maar ernstig te nemen.

Jan Leroy (red.)

ADVIES VAN DE VLAAMSE LOKALE FINANCIEEL DIRECTEURS

Vermeiren Céline

Van: Tom Gevaert <Tom.Gevaert@beernem.be>
Verzonden: dinsdag 31 mei 2022 15:46
Aan: Opsomer Bram
CC: Luc Jolie; Vermeiren Céline; Herwig Hoskens; stefan himpens harelbeke (stefan.himpens@harelbeke.be); 'Geert.vergaerde@gent.be'; Stefan.Somers@stad.gent
Onderwerp: advies Vlofin tweede wijziging DLB en regiodecreet

Urgentie: Hoog

Geachte heer Opsomer,

Hierbij laattijdig (waarvoor onze verontschuldigingen) het advies van Vlofin rond de wijzigingen in het DLB.

Omtrent de referentieregio's hebben we geen opmerkingen namens Vlofin.

We formuleren een positief advies m.b.t. het advies DLB.

We zijn blij met de verbeteringen die het decreet biedt m.b.t. het voeren van een gecentraliseerd debiteurenbeheer voor gemeente en OCMW.

We merken wel op dat er in de memorie van toelichting m.b.t. artikel 177 nog gesproken wordt over 'stadsdiensten' en 'de gemeente'.
Op andere plaatsen is er steeds sprake van de lokale overheid wat impliceert dat dit geldt voor zowel de entiteit gemeente als de entiteit OCMW.

Daarom suggereren we twee wijzigingen:
- We stellen voor om het woord 'stadsdiensten' in de zin … '*De uitwisseling van persoonsgegevens van debiteuren over de verschillende stadsdiensten heen, brengt verder ook een verwerking van persoonsgegevens met zich mee*' … te vervangen door het woord 'diensten van het lokaal bestuur'.
- We stellen voor om de woorden 'de gemeente' in de zin … *'Als een lokaal bestuur een dergelijk initiatief onderneemt, zal het ook reglementen moeten vaststellen die, in lijn met de AVG, voorzien in een regelgevend kader waarin de gemeente rekening houdt met artikel 6.3 van de AVG en onder meer volgende essentiële elementen worden opgenomen*' … te vervangen door 'het lokaal bestuur'

Met vriendelijke groeten,

vlofin_
Tom Gevaert
voorzitter
050 28 91 30
Vlaamse Lokale Financieel Directeurs VZW
www.vlofin.be

ADVIES VAN EXELLO.NET

I. Standpunt & advies Exello.net over het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet lokaal bestuur

1. Verzelfstandigings- en samenwerkingsvormen
    - Het dossier tot oprichting van - of de toetreding van het OCMW tot een vereniging of vennootschap van privaatrecht van woon- en zorgcentra moet niet langer getoetst worden aan de noodzaak om een private partner aan te trekken, maar enkel aan de meerwaarde daarvan en van de keuze voor de privaatrechtelijke rechtsvorm in kwestie.

      In de praktijk is gebleken dat de “noodzaak” quasi niet afdoende te motiveren valt. De “meerwaarde” die nu als toetssteen gebruikt wordt kan bijvoorbeeld liggen in de nabijheid of de complementariteit van de dienstverlening van de private partner. Binnen de werknemersorganisaties bestaat echter de nodige bezorgdheid omtrent deze bepaling gezien gevreesd wordt dat dit een opening zal bieden naar een verregaande privatisering binnen de sector.

2. Inhoudelijke verbeteringen op vlak van organisatie en werking van lokale besturen, het statuut van hun mandatarissen, het personeel, en de lokale financiën:
    - De gemeente en het OCMW zorgen ervoor dat de bestuurdersaansprakelijkheid van de mandatarissen die hen vertegenwoordigen als lid van de raad van bestuur of als dagelijks bestuurder in een rechtspersoon verzekerd is: dit is een belangrijke wijziging.

      Een aantal besturen hadden hier al oog voor in de polissen. Maar dat was niet het geval voor alle lokale besturen. Wie mandaat uitoefent omdat de gemeenteraad/OCMW raad deze persoon hiertoe benoemt/voordraagt, moet in die hoedanigheid afdoende beschermd worden.

      Maar, zie beperking laatste bullet:
        - In artikel 17 van het decreet over het lokaal bestuur wordt de gemeentelijke verzekeringsplicht ten aanzien van haar verkozen mandatarissen, de gemeenteraadsleden geregeld. De gemeente is volgens de huidige regeling verplicht een verzekering af te sluiten voor de burgerlijke aansprakelijkheid, rechtsbijstand bij die burgerlijke aansprakelijkheid en voor ongevallen. De mandataris is slechts verzekerd voor situaties die zich voordoen tijdens de normale uitoefening van het mandaat.

          In het werkveld bestaat discussie over de verzekeringsplicht ten aanzien van de bestuurdersaansprakelijkheid van de mandatarissen-bestuurders.

          Dit artikel voegt een gemeentelijke verzekeringsplicht toe ten aanzien van de raadsleden die de gemeente in de normale uitoefening van hun mandaat vertegenwoordigen als bestuurder in een rechtspersoon.

        - In artikel 159 van het decreet over het lokaal bestuur, wordt respectievelijk de gemeente of het OCMW verplicht een verzekering af te sluiten die de bestuurdersaansprakelijkheid dekt die persoonlijk ten laste komt van de uitvoerende mandatarissen die de gemeente of het OCMW, uit hoofde van hun mandaat, vertegenwoordigen als lid van de raad van bestuur of als dagelijks bestuurder in een rechtspersoon. Zie de toelichting bij artikel 5 van dit ontwerp van decreet voor de verantwoording hierbij. In beginsel worden de gemeente en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn

vertegenwoordigd door hun raadsleden, in sommige gevallen gebeurt de vertegenwoordiging echter door een uitvoerend mandataris.

Zie bijvoorbeeld artikel 404, §1, vierde lid, van het decreet over het lokaal bestuur, dat ook expliciet de burgemeesters en de schepenen vermeldt. Het is logisch dat een mandataris die gemandateerd wordt door zijn bestuur gedekt wordt door dat bestuur voor het mandaat dat aan hem/haar is toegewezen.

- artikel 159 DLB gaat over de uitvoerend mandatarissen nl. burgemeester, schepenen, voorzitter en leden VB en voorzitter BCSD. Ontwerp en memorie van toelichting kloppen. Het enige wat nieuw is, is de vermelding van een verzekering voor de bestuurdersaansprakelijkheid.

- art 42 over artikel 185 DLB: in art 185/1 §1 is de samenhang van voorwaarde 4, 5 en 7 niet duidelijk, kan best tekstueel verduidelijkt worden; in hetzelfde artikel §2 geldt dat ook voor voorwaarde 5, 7 en 8.

- Art. 43 over artikel 196 §2, het nieuw toe te voegen lid DLB over beslissingen en ondertekening tussen gemeente en OCMW: het vetorecht van een personeelslid onder 3 lijkt me strijdig te zijn met de arbeidswetgeving voor contractuelen (ondergeschikt verband). Sowieso raar verhaal, een personeelslid aan wie een bevoegdheid van het eigen bestuur gedelegeerd is, kan die niet weigeren, maar als het diezelfde bevoegdheid ook voor het ander bestuur krijgt, moet het personeelslid instemmen?

- De bepalingen over terbeschikkingstelling en overdracht van het personeel worden geherstructureerd en waar nodig aangepast aan de Europese richtlijn rond overdracht;
  - De derde paragraaf van artikel 185 van het decreet over het lokaal bestuur wordt opgeheven en krijgt een nieuwe uitwerking in het artikel 185/1 van het decreet over het lokaal bestuur, ingevoegd door artikel 42 van dit ontwerp van decreet. Er werd voor een opsplitsing gekozen omdat paragraaf 1 en 2 van artikel 185 handelt over het ter beschikking stellen van personeelsleden in statutair dienstverband en paragraaf 3 handelt over het overdragen van zowel personeelsleden in contractueel als statutair dienstverband. Het ter beschikking stellen van personeel en het overdragen van personeel zijn twee totaal verschillende zaken en om elke verwarring te vermijden worden ze dan ook best in twee verschillende artikels uitgesplitst.
  -> dit is absoluut positief en een verduidelijking!

- De regeling rond het toevertrouwen van beslissingsbevoegdheid aan personeel in de beheersovereenkomst over de samenwerking van gemeente en OCMW op het vlak van personeel wordt op scherp gesteld;
  - Artikel 43 (196 DLB): Aan artikel 196, §2, van het decreet over het lokaal bestuur wordt een lid toegevoegd om de contouren van wat bepaald wordt in het tweede lid (“tegelijk kan worden bepaald dat de bevoegde organen hun beslissings- en ondertekenings-bevoegdheid kunnen toevertrouwen aan de personeelsleden van het andere bestuur binnen de grenzen vastgesteld in dit decreet”) scherp te stellen. De eerder vage en voor discussie vatbare passus “binnen de grenzen vastgesteld in dit decreet” wordt om dezelfde reden opgeheven. Hierbij wordt uitgegaan van lastgeving - in overeenstemming met artikel 1984 tot en met 2010 van het oud Burgerlijk Wetboek - aan personeelsleden van het ander bestuur en niet van een eigenlijke delegatie van bevoegdheden. De lastgeving is enkel

mogelijk als beide partijen akkoord gaan. Het moet ook om een bevoegdheid gaan die overgedragen kan worden naar personeelsleden van het eigen bestuur.
-> positief

- Een duidelijker onderscheid wat betreft beleid en beheer is aangewezen. Om daartoe te komen zou delegatie van bevoegdheden in het kader van overheidsopdrachten exploitatie / investeringen tot aan een bepaalde grens en personeelsaangelegenheden best altijd in alle besturen toegewezen worden aan de algemeen directeur die dan eventueel kan verder delegeren . Het systeem van organisatiebeheersing en transparante rapportage zouden het tegengewicht zijn van deze delegaties.

  Nu is dit afhankelijk van wat de gemeenteraad en het college al dan niet willen delegeren. Dit kan de functie van de AD verder beklemtonen , professionaliseren en versterken.

3. Verduidelijking van de toezichtregeling voor politiezones
   Geen opmerkingen

4. Faciliteren van vrijwillige fusies van gemeenten: districtsvorming
   Geen opmerkingen

5. Verbetering van het proces van volksraadpleging (digitalisering initiatieffase)
   Geen opmerkingen

6. Conformering aan de AVG
   - Geen inhoudelijke opmerkingen wat betreft de voorgestelde aanpassingen. Dit gaat om het creëren van een duidelijke rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens die gebeurt door een Vlaamse instantie.
     Men wil de lokale besturen zelf de vrijheid laten om allerlei zaken te regelen waardoor er geen specifieke rechtsgrond voorzien wordt in het Decreet Lokaal Bestuur voor verwerkingen van persoonsgegevens. In de praktijk wordt momenteel vaak de rechtsgrond van artikel 2 DLB (algemeen belang) als passe partout gehanteerd om elk mogelijke verwerking enigszins te verantwoorden. Dit is niet alleen een gevaarlijk precedent, veelal is deze rechtsgrond onvoldoende om een verwerking louter en alleen hierop te baseren. In tijden waar proactief handelen hoog in het vaandel gedragen wordt, zou het wenselijk zijn dat op zijn minst deze werkwijze een grondslag zou kunnen terugvinden in het DLB.

7. Technische verbeteringen
   a. Er ontbreekt een artikel, met name de wijziging van art. 520 dat per ongeluk art. 49§2 1ste lid niet van toepassing heeft verklaard terwijl dit wel van toepassing zou moeten zijn in de randgemeenten cfr voorgaande situatie GD/NGW.
      - Een artikel toevoegen tussen artikel 90 en 91:
        Bijvoorbeeld:
        In artikel 520 van hetzelfde decreet wordt in de zinsnede *"…en 49, § 1, § 2 en § 3, van dit decreet…",* §2 geschrapt."

   b. Artikel 96 maakt verkeerdelijk art. 79, vierde lid, van toepassing op randgemeenten (*de burgemeester die buiten de raad is benoemd, is in alle gevallen stemgerechtigd in het vast bureau*). Dit is een foutje volgens Exello en dient opnieuw als NVT te worden toegevoegd in dit artikel. De rest mbt art.62 is OK.

8. Verduidelijkingen

a. Uit contacten met ABB en onderling overleg tussen algemeen directeurs blijkt dat vele besturen al jarenlang onrechtmatig huurovereenkomsten (waarbij gemeente of OCMW optreedt als huurder) laten goedkeuren door het college/vast bureau. Dat kan wel maar dan moet er een delegatiebesluit zijn waarbij gemeenteraad/OCMW-raad dit delegeert aan college/vast bureau. Dit wordt dan rechtgezet op de volgende gemeenteraad/OCMW-raad in juni. Een aanpassing zou de transparantie en rechtszekerheid ten goede komen.

b. Suggestie voor toevoeging: Vervanging algemeen directeur (ART. 166): Op dit ogenblik kan de AD bij afwezigheid (verlof of ziekte) enkel vervangen worden door een personeelslid tewerkgesteld bij het gemeentebestuur. Dit is in de praktijk vaak niet optimaal, ook personeel tewerkgesteld bij het OCMW-bestuur in aanmerking moeten (kunnen) komen. Dit kan opgelost worden door de bepalingen te verruimen dan wel een mogelijkheid tot de opmaak van een specifieke beheersovereenkomst mogelijk te maken. Indien de regelgever van oordeel is dat dit vandaag reeds mogelijk is (lees: niet verboden) dan wordt gevraagd om dit te verduidelijken in het decreet dan wel de memorie van toelichting.

(Opmerking: In "Het decreet lokaal bestuur in vraag en antwoord" staat op blz. 140: "Wie komt als waarnemend (adjunct-)algemeen directeur in aanmerking? Het Decreet Lokaal Bestuur legt geen voorwaarden op waaraan de waarnemend directeur moet voldoen, niet op het vlak van diploma of ervaring, en evenmin op het vlak van werkgeverschap. Een gemeente kan dus ook werken met een waarnemend algemeen directeur die in dienst is van het eigen OCMW, of van een ander bestuur. De gemeenteraad (en bij delegatie het CBS en eventueel de AD zelf) kan uiteraard zelf wel bijkomende voorwaarden koppelen aan het waarnemerschap).

Een aanvulling/aanpassing zou ook hier meer duidelijkheid geven.

II. Standpunt & advies Exello/net over het voorontwerp decreet regiovorming

1. Indeling in referentieregio's
    - Er is een grote verscheidenheid binnen de vastgelegde regio's wat betreft de grootte. Het is onduidelijk dat het een louter geografische regio of een bestuurlijke regio betreft. Dit dient duidelijker te worden gesteld.
    - De rol en positie van regio's ten opzichte van de structuur van de provincies blijft echter enigszins ambigue. Men poogt dit onderscheid te beargumenteren a.h.v. het onderscheid tussen enerzijds de bovenlokale werking (bevoegdheid provincie) en anderzijds de intergemeentelijke werking (initiatief bij lokale besturen) maar dit onderscheid komt artificieel over. In elk geval is er in dit kader duidelijk sprake van overlappende bevoegdheden tussen de taken van de provincie en de doelstellingen van regiovorming nl. wanneer het gaat over gebiedsgerichte samenwerking. Hierbij aansluitend is het ook onduidelijk wat de rol en de weging/impact van (kleine) lokale besturen binnen de regio kan betekenen.

2. Toepassingsgebied
    - De uitzondering dient een uitzondering te zijn en dient bijgevolg beperkt te worden tot samenwerkingen die betrekking hebben op meerdere referentieregio's. Uitzonderingen dienen dan ook uitgebreid te worden gemotiveerd. De lijst met uitzonderingen (art.5) is dan ook niet coherent en wordt beperkt gemotiveerd in de memorie van toelichting.
        - Bijvoorbeeld voor de leidinggebonden nutssectoren is het wel logisch dat ze in de uitzonderingslijst staan.

3. Principes van regioconform samenwerken
    - Akkoord met VVSG-standpunt
    - Gevaar bij VVSG-voorstel: De VVSG is voorstander van een systeem waarbij lokale besturen en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden zich administratief vlot kunnen aanpassen aan de referentieregio, maar dit zonder de belangen van (de leden van) het intergemeentelijk samenwerkingsverband te schaden. Hierbij moet gekeken worden naar de gemeenten die vertrekken én naar de gemeenten die erbij komen. Verder zou het niet mogen kunnen dat intergemeentelijke samenwerkingsverbanden de ene gemeente die niet tot de referentieregio behoort uitsluit, en een andere niet. Een parallelle aanpak lijkt hier aangewezen. Verder uit te zoeken wat de gevolgen zijn tav intergemeentelijke samenwerkingen.

4. Afstemming van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden op de referentieregio's
    - Cfr punt 1

5. Afschaffing goedkeuringstoezicht voor regioconforme samenwerking. Invoering van voorafgaand niet-bindend advies
    - Akkoord en geen aanvullingen, afschaffing goedkeuringstoezicht ligt in de lijn met de evolutie die we achter de rug hebben.

6. Behoud goedkeuringstoezicht in overgang
   Geen opmerkingen

7. Regiomobiliteit
    - Akkoord met basisprincipe maar zonder beperkingen
    - Regiomobiliteit zou nefast kunnen zijn voor kleinere gemeenten of kan net een mogelijkheid om elkaar bij te staan in geval van problemen?

- Het zal niet makkelijk zal zijn om overal dezelfde rechtspositieregeling te hebben gezien elk bestuur zijn eigen formatie en eigenheden heeft en ook eigen inschaling.
- Beheersovereenkomsten tussen (meerdere) gemeenten kunnen hierbij een instrument zijn.

8. Democratische verantwoording van de regiowerking
    - Wat is het voorwerp van de rapportering (college en GR)? Regelen via lokale autonomie of wat zijn de contouren – opnemen in de memorie van toelichting?
    - Noodzakelijk om de toekomstige regeling analoog op te vatten als degene die gelden voor intergemeentelijke samenwerking (parlementair debat gaande over conceptnota voor nieuwe regelgeving over versterking van de democratische controle op intergemeentelijke samenwerkingsverbanden).

9. Aanbouwdecreet
    - Vele bestaande samenwerkingsverbanden komen niet overeen met de nieuwe regiokaart (bv. Eerstelijnszone, woonmaatschappijen, vervoersmaatschappijen,…) Nog veel tijd en energie steken in de afstemming met andere beleidsdomeinen.
    - Blijft onderscheid tussen Vlaams opgelegde en gestimuleerde samenwerkingen overeind? Is dit laatste type wenselijk?
    - Politiezone en Hulpverleningszone worden federaal geregeld.

10. Wijzigingen aan decreet lokaal bestuur
    - Akkoord met standpunt VVSG
    - Wanneer 2 lokale besturen, elk aan een andere kant van de referentieregio-grens willen fuseren, is de enige juridische oplossing inderdaad dat de regiokaart wordt hertekend. Impact of de initiële afbakeningslogica? Zijn de kaarten maw echt logisch? Impact op sectorale decreten/financieringen? Dus moet weloverwogen zijn met geen belangenverlies? Het is verdedigbaar dat de betrokken lokale besturen dan de lead moeten nemen en dus art 347 DLB als kapstok te nemen. Met 1 voorstel naar Vlaanderen gaan, waar Vlaanderen enkel gemotiveerd van kan afwijken.

11. Algemene opmerkingen
    - Waarom geen ‘verzameldecreet’ dat meteen ook de principes vastlegt voor de Vlaamse sectorale aanpassingen conform de regioafbakeningen? Gelijk oversteken. Zoniet, de lokale timing verplaatsen naar een BVR.
    - Vanuit juridisch standpunt dringt zich de vraag op hoe de Vlaamse regering invulling zal geven aan de discretionaire bevoegdheid waarover zij beschikt in het kader van het toekennen van tijdelijke en definitieve afwijkingen. Momenteel is dit erg onduidelijk en verwijst de regeling enkel naar de vormelijke aspecten waaraan een aanvraag dient te voldoen. Welke methodiek en concrete principes en criteria de VR zal hanteren om te beslissen of een afwijkende IGS al dan niet een tijdelijke, dan wel definitieve afwijking zal verkrijgen, zijn momenteel onduidelijk.
    - Wat eveneens ontbreekt : Vlaamse monitoring, evaluatie en periodieke rapportering voortgang implementatie van dit decreet in het Vlaams parlement. Wat Vlaanderen van de gemeenten vraagt, doet het zelf niet.
    - Wat gaat er gebeuren met de federaal bepaalde samenwerkingsverbanden zoals brandweer- en politiezones?

EINDVERSLAG NR. 2022/12 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE OP 11 MEI 2022 WERDEN GEVOERD IN DE ONDERAFDELING 'VLAAMS GEWEST EN VLAAMSE GEMEENSCHAP' VAN DE EERSTE AFDELING VAN HET COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN

Onderafdeling Comité C1
Provinciale en plaatselijke overheidsdiensten

Eindverslag nr. 2022/12
houdende de conclusies van de onderhandelingen die
op 11 mei 2022 werden gevoerd in de
onderafdeling 'Vlaams Gewest en Vlaamse Gemeenschap' van de eerste
afdeling van het comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten

Over: voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en meer bepaald de artikelen 38, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49, 50, 76, 80, 81, 83, 84, 86 en 87;

Genoemd voorontwerp van decreet, zoals gewijzigd na de onderhandelingen, wordt als bijlage aan dit eindverslag toegevoegd.

Door de afvaardiging van de overheid, samengesteld als volgt:

1. de heer Bart Somers, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, Voorzitter,
2. mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Ondervoorzitter,
3. de heer Jan Jambon, Vlaams minister-president van de Vlaamse Regering.

enerzijds,

en de afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties, samengesteld als volgt:

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten (ACOD),

- het Algemeen Christelijk Vakverbond Openbare Diensten (ACV Openbare Diensten),

- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt (VSOA),

en de afvaardiging van de werkgeversdelegaties, samengesteld als volgt:

- de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG),

- de vzw Zorgnet-Icuro,

anderzijds,

werd over genoemd voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en meer bepaald de artikelen 38, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49, 50, 76, 80, 81, 83, 84, 86 en 87;

1° wat de vakorganisaties betreft,

- **geen akkoord** bereikt met de **ACOD;**
- **geen akkoord bereikt met het ACV OD;**
- **geen akkoord** bereikt met het **VSOA.**

Opmerkingen:

ACOD

Het standpunt van ACOD LRB wordt gevraagd over een beperkt aantal artikelen, namelijk de artikelen 38, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49, 50, 76, 80, 81, 83, 84, 86 en 87.

Alhoewel het niet wordt gevraagd, wil ACOD LRB vooreerst toch een mening verkondigen over artikel 88 van dit voorontwerp. Dit is immers een rechtstreekse aanval op de eerste 2 artikelen en op artikel 60, §6 van de organieke OCMW-wet:

"Artikel 1. *Elke persoon heeft recht op maatschappelijke dienstverlening. Deze heeft tot doel eenieder in de mogelijkheid te stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid. Er worden openbare centra voor maatschappelijk welzijn opgericht die, onder de door deze wet bepaalde voorwaarden, tot opdracht hebben deze dienstverlening te verzekeren.*

Art. 2. *De openbare centra voor maatschappelijk welzijn zijn openbare instellingen met rechtspersoonlijkheid. Zij vervangen de commissies van openbare onderstand waarvan zij alle goederen, rechten, lasten en verplichtingen overnemen. Iedere gemeente van het Rijk wordt bediend door een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.*

Art. 60, § 6. *(Waar de noodzakelijkheid zich voordoet, richt het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, desgevallend in het kader van een bestaande planning, inrichtingen of diensten op met sociaal, curatief of preventief karakter, breidt deze uit en beheert deze. De noodzaak tot het oprichten of het uitbreiden van een inrichting of van een dienst moet blijken uit een dossier dat een onderzoek bevat naar de behoeften van de gemeente en/of de streek en naar de gelijkaardige inrichtingen of diensten die reeds in functie zijn, een beschrijving van de wijze van functioneren, een nauwkeurige raming van de kostprijs en van de uitgaven die moeten gedaan worden, alsook, indien mogelijk, inlichtingen die een vergelijking met gelijkaardige instellingen en diensten mogelijk maken. De oprichting of de uitbreiding van inrichtingen of diensten, die in aanmerking kunnen komen voor het genieten van toelagen op het vlak van hetzij de investeringen, hetzij van de werking, kan alleen beslist worden op basis van een dossier waaruit blijkt dat de door de organieke wetgeving of reglementering voor het toekennen van deze toelagen voorziene voorwaarden, nageleefd zullen worden. Onverminderd de machtigingen te verkrijgen vanwege andere overheidsorganen, wordt het besluit om een inrichting of een dienst op te richten of uit te breiden voor goedkeuring voorgelegd aan de gemeenteraad (...), zodra het besluit van die aard is dat het een tegemoetkoming uit de gemeentebegroting zal meebrengen of deze zal verhogen.)"*

Volgens dit voorontwerp moet er niet langer aangetoond worden dat er een noodzaak is om samen te werken met een private partner in het kader van een oprichting woonzorgcentrum. Alleen nog de meerwaarde van samenwerking moet aangetoond worden, alsook dat dit in een privévorm moet zijn. Er worden zelfs voorbeelden gegeven ter motivering: de nabijheid of de complementariteit van de dienstverlening van de private partner volstaan als argument.

Dit gaat voor ACOD LRB veel te ver, en we zijn benieuwd om het standpunt van de Raad van State met betrekking tot deze bepaling te kennen. Want ook de Raad van State verwees reeds in vroegere arresten naar het belang van het aantonen van de noodzaak. Ook de redenering met betrekking tot het afstoten van diensten staat hier ter discussie. Dit is een gelijkaardig argument als gebruikt ten aanzien van het privatiseringsdossier OCMW Oostende, dat eveneens werd overgemaakt aan de Raad van State.

Over naar de concrete punten die hier besproken mogen worden. Dat werd een zoektocht, en dan moeten we als ACOD LRB opnieuw verwijzen naar het respect voor het sociaal overleg. Herhaaldelijk hebben de vakbonden aangehaald dat de vergaderingen van Comité C1 hoegenaamd geen onderhandelingen zijn (volgens het juridisch woordenboek: schriftelijke of mondelinge processen van geven-en-nemen tussen partijen die, indien succesvol, met een deal of overeenkomst worden afgesloten). We hebben hiervoor al meermaals verwezen naar Omzendbrief BA 97/10 van 21 mei 1997 betreffende het toepassingsgebied van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel en van het koninklijk besluit van 28 september 1984 tot uitvoering van die wet, waarbij volgende passage van belang is: *“Deze teksten regelen voor de verschillende bestuursniveaus onder andere de samenstelling en de bevoegdheden van de onderhandelings- en overlegcomités. Het respect voor deze bepalingen is een substantiële vormvereiste. Ik stel echter vast dat bepaalde overheden deze regelingen niet of onvolledig toepassen, of de regelingen tot een formaliteit laten verworden. Onderhandelingen en overleg veronderstellen echte gesprekken met de andere partijen. Met echte gesprekken wordt bedoeld het doorspreken met respect voor de wederzijdse finaliteiten (woord en wederwoord). Een houding waarbij de overheid haar standpunt enkel ter kennis meedeelt, zonder mogelijkheid tot echte discussie, is dan ook strijdig met de wet.”*

Aangezien de minister geen acties heeft ondernomen om dit euvel te verhelpen voor toekomstige dossiers, heeft het uiteraard geen zin dat wij als ACOD LRB deelnemen aan de vergaderingen van Comité C1. Blijkbaar vindt de minister het geen probleem dat de vakbonden niet aanwezig zijn.

In dit dossier gaat de minister nog een stap verder. Bij de vraag naar standpuntbepaling bij e-mail van 13 juni 2022 werd verwezen naar de onderhandelingen van 11 mei 2022 en het verslag van deze vergadering dat werd meegestuurd met de documenten voor de vergadering van 22 juni 2022. De tekst die werd onderhandeld op 11 mei 2022 (in afwezigheid van de vakorganisaties) werd echter aangepast op een later tijdstip. Op 8 juni 2022 kregen we eveneens een e-mail met als titel “gewijzigde artikelen in het voorontwerp …”. Hierbij werden tabellen doorgestuurd met aanduiding van oud en nieuw en werden de wijzigingen ook verduidelijkt. Als bijlage mochten we ook de gewijzigde tekst ontvangen. Het was wat zoeken naar de juiste bepalingen, en het is vooral de vraag of deze elementen wel voorgelegd werden aan de vergadering van comité C1. Hier en daar werden toch belangrijke aanpassingen doorgevoerd, ook aanpassingen die niet blijken uit het voorgaande verslag.

Tuchtprocedure – Artikel 43-44 (Artikel 202-203 DLB)

De tuchtprocedure wordt aangepast:
- Het tuchtonderzoek mag worden toevertrouwd aan “een personeelslid in een openbare dienst”. Het moet niet meer het eigen bestuur zijn, maar er kan iemand neutraal en deskundig betrokken worden. Dit verhoogt de objectiviteit van het onderzoek. Het biedt ook een mogelijkheid om samen te werken met meerdere besturen en één gemeenschappelijke tuchtambtenaar in te zetten.
- De bijstand door een juridisch raadgever wordt beperkt tot “tijdens de hoorzitting voor de tuchtoverheid” ipv “op elk moment”. De vraag is wat men hiermee wil bereiken. Betrokkene kan zich immers ook laten bijstaan voor en na de hoorzitting. Moeten we hier iets achter zoeken? Kan het slaan op de prerogatieven van de vakbond? Ook de tuchtoverheid kan zich voortaan laten bijstaan door een juridisch raadgever. Dit is nieuw in DLB, maar werd reeds toegestaan. Men wil dit enkel decretaal verankeren. Alhoewel het niet expliciet stond ingeschreven werd het in het verleden al toegestaan op grond van artikel 20, eerste lid, 2°, van het BVR van 20 juli 2018 (uitnodiging voor de Beroepscommissie, en daardoor betrokken partij. Elke opgeroepen partij kan zich laten vertegenwoordigen, dus ook het bestuur). Vroeger werd dit eveneens toegestaan op basis van artikel 298 DLB: de gemeenteraad kan eventueel een advocaat aanwijzen om namens de gemeente te verschijnen in rechte.

Voor ACOD LRB scheppen deze artikelen verwarring. Het aanstellen van een juridisch raadgever door de tuchtoverheid kan immers de rechtsgelijkheid van de partijen in het gedrang brengen. Een bestuur kan hierdoor dure advocatenbureaus het vuile werk laten opknappen en met juridische spitsvondigheden de rechtsgang bemoeilijken. De verwijzing naar artikel 298 DLB is te simpel. Het bestuur zal dan alleszins moeten verantwoorden of dit redelijke kosten zijn. De motivering moet duidelijk zijn, ook voor de financieel directeur.

Met andere woorden, in het uitzonderlijke geval dat de tuchtoverheid inderdaad een beroep zou moeten doen op een juridisch raadgever zijn er voldoende rechtsmiddelen voorhanden om dit toe te staan. Uiteraard moet het gaan om een uitzondering en moet dit ook zodanig gemotiveerd worden.
De aanpassing van deze artikelen is absoluut niet nodig, en creëert verwarring.

De samenvoeging van gemeenten + oprichting districten

Dit heeft geen meerwaarde en dient enkel om terug meerdere postjes te creëren. Het lijkt een oplossing voor een individueel probleem, waarbij fusies moeilijk verteerd worden.

Leidinggevende ambtenaren mochten vroeger geen daden van koophandel stellen. Dit wordt geschrapt omdat ook het Wetboek van Koophandel werd opgeheven (behalve voor zeevaart).

Er worden geen nieuwe bepalingen opgenomen in de plaats van het bovenstaande. Men beperkt zich tot het verwijzen naar belangenvermenging, onverenigbaarheden en deontologische regels. ACOD LRB was voorstander van een uitbreiding van deze bepaling.

Terbeschikkingstelling en overdracht van personeel.

Het is eigenlijk een toepassing van Europese richtlijnen, maar het blijft een moeilijk gegeven dat men in twee richtingen personeel kan overdragen binnen samenwerkingsverbanden en verzelfstandigingen. ACOD LRB meent dat hier een

gevaar verbonden is met betrekking tot de gelijke toegang tot het openbaar ambt en andere beginselen van behoorlijk bestuur.

Op basis hiervan tekent ACOD LRB **een protocol van niet-akkoord.** Strikt genomen werd de vraag tot standpuntbepaling voorgelegd. In dat geval is bovenstaande het standpunt van ACOD LRB.

ACV OD

Van bovenstaand ontwerp van decreet zijn slechts een beperkt aantal artikelen ter onderhandeling voorgelegd (de artikelen 38, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49, 50, 76, 80, 81, 83, 84, 86 en 87). Maar omdat wij van mening zijn dat art 88 een uitholling inhoudt van art. 60, §6 van de organieke wet OCMW, geven wij hier alvast volgende opmerking mee:
Artikel 60, § 6, bepaalt dat: “waar de noodzakelijkheid zich voordoet, het (OCMW), desgevallend in het kader van een bestaande planning, inrichtingen of diensten (opricht) met sociaal, curatief of preventief karakter, deze (uitbreidt) en deze (beheert)”. De bedoelde noodzaak moet blijken uit een onderzoek naar de behoeften, in het licht van de bestaande inrichtingen of diensten van gelijke aard. Door in het art 88 van bovenstaand decreet de woorden “noodzaak om een private partner aan te trekken wordt aangetoond” te vervangen door de woorden “meerwaarde van het aantrekken van een private partner” en wordt het woord “wordt” vervangen door het woord “worden”, menen wij dat de decreetgever ten onrechte de bepalingen van art. 60, §6 van de organieke wet OCMW uitholt.

Verder willen wij nog volgende opmerkingen meegeven:

Art. 38. verwijst naar het Wetboek van Koophandel, dat opgeheven is. Hiermee is het verbod voor leidinggevende ambtenaren om ‘daden van koophandel’ te stellen ook verdwenen. Wij kunnen ons niet vinden in de stelling dat de schrapping van art. 165 DLB ondervangen wordt door andere artikelen; art 169 stelt enkel “De algemeen directeur en, in voorkomend geval, de adjunct- algemeendirecteur kunnen geen vakbondsafgevaardigde zijn in de lokale besturen van de gemeente waar ze zijn tewerkgesteld.” Ook de bepalingen in art. 172 DLB en ook 191 (onverenigbaarheden; verwijzing art. 27) zijn volgens ons onvoldoende om de bepalingen in het geschrapte art. 165 DLB te ondervangen.

Art. 44: De bepaling “Als tuchtonderzoeker kan worden aangesteld elk personeelslid dat werkzaam is in een openbare dienst met een graad die minstens gelijkwaardig is aan de graad van het tuchtrechtelijk vervolgd personeelslid.” lijkt ons helemaal geen verbetering. Een tuchtonderzoeker aanstellen uit ‘om het even welke openbare dienst’ dient de rechtszekerheid niet.

Art. 45: Wij hebben geen probleem met de explicitering van de feitelijke toestand dat ook de tuchtoverheid kan bijgestaan worden door een raadsman. Wel verzetten wij ons ten stelligste tegen de beperking van bijstand voor onderworpene aan tucht tot “tijdens de hoorzitting voor de tuchtoverheid” terwijl betrokkene zich op heden op “elk moment kan laten bijstaan”.

Art. 46: Wij zijn geen voorstander van het uitbreiden van de termijn voor preventieve schorsing bij hoogdringendheid van 8 naar 14 dagen. De uitbreiding van de termijn staat haaks op het ‘hoogdringend’ karakter.

Art.80: Wij hebben geen probleem met het voorstel om de welzijnsvereniging niet alleen aan de voorzitter van de raad van bestuur per vergadering een dubbel presentiegeld toe te kennen, maar ook aan diens vervanger.

Art.83: Het opheffen van de automatische koppeling van de RPR van het personeel van de AV aan de RPR van het OCMW van de zetel van de vereniging lijkt ons aanvaardbaar, zolang het onderhandelingscomité C1 bevoegd blijft voor overleg en onderhandelingen over de RPR van de AV.

Toegevoegde wijzigingen na het exclusief overleg met de werkgeversvertegenwoordiging:
Art.81: Voor de welzijnsverenigingen nemen wij hetzelfde standpunt in als voor de AV (art.83)

Ten slotte willen wij meegeven dat wij de wijze waarop deze onderhandelingen gevoerd werden betreuren en wensen wij te wijzen op het feit dat deze volgens de Omzendbrief BA 97/10 van 21 mei 1997 “strijdig zijn met de wet”.

Wij besluiten dan ook deze onderhandelingen met een niet akkoord.

VSOA

Uit het wijzigingsdecreet blijkt algemeen en ondubbelzinnig, dat de deur wagenwijd wordt open gezet voor verregaande privatiseringen, mogelijks commercialiseringen.

Regelgeving voor contractueel personeel wordt in één pennentrek van toepassing op statutair personeel. Men verwijst hiervoor in de documenten voor onderhandeling naar een Europese richtlijn 2001/23/EG.
Een Europese richtlijn heeft ook geen directe werking in de Europese lidstaten. Opdat de richtlijn toepassing kan vinden in het nationale recht, dient ze door de lidstaten te worden omgezet en dit binnen een door de richtlijn duidelijk gedefinieerde periode.

Hoewel de Europese richtlijn duidelijk haar toepassingsgebied aangeeft, blijkt dat, na omzetting in nationaal recht, nog steeds onzekerheid bestaat omtrent de gevolgen op het personeel bij bewegingen van ondernemingen van en naar de publieke sector.

Enerzijds werd de Europese richtlijn in België omgezet in een collectieve arbeidsovereenkomst. Een collectieve arbeidsovereenkomst is echter, per definitie, niet van toepassing op de publieke sector. Anderzijds blijkt dat, indien de Europese richtlijn in België wel correct zou zijn omgezet, deze regeling nog steeds niet zou volstaan om de arbeidsrechtelijke aspecten van overgangen van onderneming van en naar de publieke sector volledig te omvatten. Als gevolg van de Europese richtlijn worden contractueel en statutair overheidspersoneel namelijk op een verschillende manier behandeld.

In de lokale openbare sector is één regelgeving, nl. de rechtspositieregeling van toepassing op het personeel (contractueel en statutair) van de gemeente en van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.
Desbetreffend document bevat alle rechten en verplichtingen voor dit personeel zodat het niet mogelijk is om de bepalingen van een richtlijn, die bovendien werd omgezet in een collectieve arbeidsovereenkomst, van toepassing te maken op het voltallige personeel (contractueel en statutair) in de lokale sector.

Wij kunnen dan ook geen akkoord geven mbt de wijziging in dit ontwerp van document omdat wij van oordeel zijn dat:

- Er geen wettelijke regeling voorhanden is om het voltallige personeel dat ressorteert onder het DLB via de bedoelde rechtspositieregeling over te dragen.
- Verder willen wij opmerken dat er in de voorliggende documenten tegenstrijdigheden worden vastgesteld, zodat het ontwerp van wijziging de toets van behoorlijk bestuur nooit kan doorstaan.

2° wat de werkgeversorganisaties betreft,

- **een akkoord** bereikt met de **VVSG, met opmerkingen;**

- **een akkoord** bereikt met **Zorgnet-Icuro, met opmerkingen.**

Opmerkingen:

VVSG

De VVSG gaat akkoord met de personeelswijzigingen aan het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur en meer bepaald de artikelen 38, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49, 50, 76, 80, 81, 83, 84, 86 en 87.

1. Toch wenst de VVSG volgende opmerking mee te geven bij het nieuw in te voegen artikel 185/1 in het genoemde decreet van 22.12.2017, over de overdracht personeel tussen lokale entiteiten:

   De Vlaamse regering wil het toepassingsgebied van de Europese richtlijn over het behoud van rechten van werknemers bij overgang van onderneming, uitbreiden tot (1) statutair personeel, (2) tot individuele overdrachten en (3) overdrachten van diensten die geen economische activiteit behelzen. De Europese richtlijn geldt in principe enkel bij overdracht van dienst van een economische activiteit, waarbij het contractueel personeel werkzaam in de overgedragen dienst, de overnemer volgt. Er zijn zeker argumenten voor deze drievoudige uitbreiding (zelfde spelregels voor statutair en contractueel personeel, zowel bij overdracht van dienstverlening als bij individuele overdrachten en dit in alle gevallen van herstructureringen, niet alleen als het een economische activiteit betreft). Niettemin kan deze uitbreiding in sommige situaties voor sommige besturen lastig zijn, bv. wanneer men met het personeel een equivalente regeling wil afspreken die niet dezelfde is maar wel ten minste gelijkwaardig.

2. De VVSG vraagt om in dit voorontwerp van decreet de al lang gevraagde afstemming van de delegatiemogelijkheden ten aanzien van het personeel van het gemeentelijke onderwijs met die van de rest van het gemeentepersoneel op te nemen. Concreet vragen we om in artikel 4 §5 Decreet Rechtspositie Gesubsidieerd Onderwijs 27.03.1991 de delegatie op ambtelijk niveau van de aanstellingsbevoegdheid maar ook van de bevoegdheid inzake terbeschikkingstelling en verloven en afwezigheden van het gesubsidieerd personeel van het gemeentelijk onderwijs, mogelijk te maken.

Zorgnet-Icuro

Art. 83. Gezien de specifieke ziekenhuiscontext en de federale financieringsregels is het logisch dat de RPR van de autonome verzorgingsinstellingen ontkoppeld wordt van de RPR van het OCMW-personeel. Dus akkoord met de ontkoppeling tussen beiden.

M.b.t. de memorie van toelichting over dit artikel zijn er twee opmerkingen:

- In de memorie van toelichting staat: “Voortaan kan de algemene vergadering van de autonome verzorgingsinstellingen de rechtspositieregeling van het personeel autonoom vast stellen.” Is het vastleggen van de RPR van een autonome verzorgingsinstelling niet eerder een bevoegdheid van het beheersorgaan (in plaats van algemene vergadering) van de autonome verzorgingsinstelling?

- In de memorie van toelichting staat het volgende: “Het onderhandelingscomité C1 blijft bevoegd voor overleg en onderhandelingen over de rechtspositieregeling van de autonome verzorgingsinstellingen”. Het is duidelijker indien er zou staan: ““Het onderhandelingscomité C1 blijft bevoegd voor overleg en onderhandelingen over de rechtspositieregeling van de autonome verzorgingsinstellingen voor zover de materie aan het comité C1 moet worden voorgelegd”

Brussel, 24 juni 2022

Voor de overheid,

Bart Somers,
Voorzitter, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen

Hilde Crevits,
Ondervoorzitter, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Jan Jambon,
Minister-president van de Vlaamse Regering

Voor de werkgeversdelegaties,

Kris Snijkers,
Algemeen directeur Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten

Klaartje Theunis,
Directeur P&O en VSB van de vzw Zorgnet-Icuro

Voor de representatieve vakorganisaties,

Willy Van Den Berge,
Federaal secretaris van de Algemene Centrale van de Openbare Diensten

Christoph Vandenbulcke,
Nationaal secretaris van het Algemeen Christelijk Vakverbond - Openbare Diensten

Christel Demerlier,
Voorzitter regio Vlaanderen van het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt Lokale en Regionale besturen

VOORONTWERP VAN DECREET
van 8 juli 2022

Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur

Art. 2. In artikel 4, §3, tweede lid, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het woord "januari" en de zinsnede ", bekendgemaakt" worden de woorden "van het jaar waarin de gemeenteraadsverkiezingen plaatsvinden" ingevoegd;

2° de zinsnede "vanaf 1 januari" wordt vervangen door de zinsnede "vanaf 1 december".

Art. 3. In artikel 6, §3, van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"De voorzitter van de installatievergadering legt, als die herkozen is als gemeenteraadslid, de eed af in handen van het oudste gemeenteraadslid. Als het oudste gemeenteraadslid de installatievergadering voorzit en herkozen is als gemeenteraadslid, legt dat gemeenteraadslid de eed af in handen van het op een na oudste gemeenteraadslid".

Art. 4. In hetzelfde decreet, het laatste gewijzigd bij decreet van 16 juli 2021, wordt een artikel 7/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"§ 1. De gemeenteraad kan een constructieve motie van wantrouwen aannemen tegen de voorzitter van de gemeenteraad.

§ 2. De constructieve motie van wantrouwen voldoet aan al de volgende voorwaarden:
1° ze is ondertekend door de meerderheid van de raadsleden;
2° ze is ondertekend door ten minste twee derde van de raadsleden van elke fractie die de motie ondersteunt. Als een fractie slechts uit twee verkozenen bestaat, volstaat de handtekening van één van hen;
3° ze draagt voor de voorzitter van de gemeenteraad een kandidaat-opvolger voor;
4° er is een ontvankelijke akte van voordracht bijgevoegd als vermeld in artikel 7, §1 en §2. Als een lijst in twee fracties is opgesplitst, wordt, in afwijking van artikel 7, de akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter ondertekend door de meerderheid van de gemeenteraadsleden die deel uitmaken van de fractie van de kandidaat-voorzitter. Als de fractie van de kandidaat-voorzitter slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen;
5° ze is uiterlijk acht dagen voor de gemeenteraadszitting aan de algemeen directeur bezorgd.

Tot de eerstvolgende vernieuwing van de gemeenteraad wordt een fractie geacht hetzelfde aantal leden te behouden, zoals vastgelegd op de installatievergadering, voor wat betreft het gewicht van de fracties voor de berekening van de meerderheidsvereisten als vermeld in het eerste lid. Het aantal zetels per fractie kan enkel wijzigen ten gevolge van een opvolging tussen twee fracties die een gezamenlijke lijst vormden.

De constructieve motie van wantrouwen kan niet bij spoedeisendheid in bespreking worden gebracht als vermeld in artikel 23.

De constructieve motie van wantrouwen kan niet worden ingediend op de volgende momenten:
1° in de periode van één jaar na de installatie van de gemeenteraad;
2° in de periode van twaalf maanden voor de dag van de verkiezingen voor de volledige vernieuwing van de gemeenteraden;
3° als er tegen de voorzitter een individuele constructieve motie van wantrouwen is aangenomen, voor een termijn van één jaar vervallen is.

De algemeen directeur bezorgt de constructieve motie van wantrouwen met de bijgevoegde akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter aan de voorzitter van de gemeenteraad. De voorzitter van de gemeenteraad agendeert de akte op de eerstvolgende vergadering.

§ 3. De gemeenteraad beoordeelt op de eerstvolgende vergadering na het indienen van de motie van wantrouwen bij stemming of de motie voldoet aan de voorwaarden, vermeld in paragraaf 2. Als de gemeenteraad vaststelt dat niet aan de voorwaarden is voldaan, verklaart hij de motie zonder voorwerp. Als de motie

ontvankelijk is verklaard, stemt de gemeenteraad over de aanname van de motie van wantrouwen.

§ 4. Als de gemeenteraad de constructieve motie van wantrouwen aanneemt, is de voorzitter ontslagen. De voorgedragen kandidaat-voorzitter wordt verkozen verklaard."

Art. 5. In artikel 17, §5, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden de woorden "deze paragraaf" vervangen door de woorden "het eerste lid";

2° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

"De gemeente sluit naast de verzekering, vermeld in het eerste lid, de volgende verzekeringen af:
1° een verzekering om de bestuurdersaansprakelijkheid te dekken die persoonlijk ten laste komt van gemeenteraadsleden, bij de normale uitoefening van hun mandaat, als ze de gemeente vertegenwoordigen als lid van de raad van bestuur of als dagelijks bestuurder in een rechtspersoon indien die rechtspersoon geen bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering heeft afgesloten voor de vertegenwoordigende mandataris;
2° een verzekering voor ongevallen die de gemeenteraadsleden overkomen in het kader van de normale uitoefening van hun mandaat.".

Art. 6. In artikel 37, §3 van hetzelfde decreet wordt tussen het tweede en het derde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:
"In afwijking van het tweede lid worden de commissies opnieuw samengesteld na de aanname van een collectieve motie van wantrouwen als door de aanname van de collectieve motie van wantrouwen het aantal mandaten dat toekomt aan de fracties waarvan leden deel uitmaken van het college van burgemeester en schepenen niet hoger is dan de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de andere fracties."

Art. 7. In artikel 38, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt punt 9° opgeheven.

Art. 8. Aan artikel 40, §1, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede ", §1 en §2" toegevoegd.

Art. 9. In artikel 41 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het derde lid wordt de zinsnede "de bevoegdheid tot het bepalen van vrijstellingen en verminderingen, of elke andere vorm van differentiëring met lagere tarieven" vervangen door de woorden "de bevoegdheid tot het bepalen van elke vorm van differentiëring van de tarieven";

2° in het derde lid, punt 1°, wordt de zinsnede "een voorstel van gemeenteraadsbesluit dat vrijstellingen, verminderingen of differentiëring met lagere tarieven vaststelt" vervangen door de woorden "een voorstel van gemeenteraadsbesluit dat een differentiëring van tarieven vaststelt";

3° in het derde lid, punt 3°, worden de woorden "vrijstellingen of verminderingen" vervangen door het woord "differentiëring";

4° er wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In het geval, vermeld in het tweede lid, 23°, bepalen de subsidiereglementen en de beslissingen tot toekenning van nominatieve subsidies steeds als een van de subsidievoorwaarden dat de gesubsidieerde zich engageert om het belang van het gebruik van het Nederlands te erkennen bij het uitvoeren van de gesubsidieerde activiteiten.".

Art. 10. In artikel 42, §2, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede ", § 1 en § 2" opgeheven.

Art. 11. In artikel 43, §4 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen de zinsnede "benoeming in." en de woorden "De schepen" wordt de zin "De gemeenteraad kan in elk geval, op de wijze bepaald in het huishoudelijk reglement, de rangorde van de schepenen wijzigen." ingevoegd.

2° na de woorden "de laatste schepen in rang" wordt de zinsnede ", tenzij de gemeenteraad de rangorde van die schepen wijzigt op de wijze bepaald in het huishoudelijk reglement." ingevoegd.

Art. 12. In artikel 44, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt het woord "burgemeester" vervangen door de woorden "voorzitter van de gemeenteraad".

Art. 13. In artikel 46 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd dat luidt als volgt:

"Tot de eerstvolgende vernieuwing van de gemeenteraad wordt een fractie geacht hetzelfde aantal leden te behouden, zoals vastgelegd op de installatievergadering, voor wat betreft het gewicht van de fracties voor de berekening van de meerderheidsvereisten als vermeld in het eerste lid. Het aantal zetels per fractie kan enkel wijzigen ten gevolge van een opvolging tussen twee fracties die een gezamenlijke lijst vormden."

2° in paragraaf 5 worden de woorden "en aan de provinciegouverneur" toegevoegd.

Art. 14. Aan artikel 47 van hetzelfde decreet worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

"8° de schepen die als gemeenteraadslid geschorst is op grond van artikel 199 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011;

9° de schepen die het mandaat uitoefent van voorzitter van een federaal, Vlaams of Europees Parlement als de schepen daar schriftelijk om verzoekt. In voorkomend geval geldt de verhindering zolang de schepen dat mandaat als voorzitter uitoefent.".

Art. 15. In artikel 49, §1, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede "beslist de gemeenteraad met behoud van de toepassing van artikel 42, §3, eerste lid, of het opengevallen schepenmandaat wordt ingevuld" vervangen door de zinsnede "kan de gemeenteraad met behoud van de toepassing van artikel 42, §3, eerste lid, beslissen om het opengevallen schepenmandaat niet in te vullen. Deze mogelijkheid bestaat niet als er in de akte van voordracht een opvolger is vermeld overeenkomstig artikel 43 en de opvolger geïnstalleerd wordt";

2° aan het eerste lid worden de volgende zinnen toegevoegd: "De voorzitter van de gemeenteraad gaat de ontvankelijkheid na van de akte van voordracht op de vergadering van de gemeenteraad waarop de akte geagendeerd is. In voorkomend geval wordt de voorgedragen kandidaat-schepen verkozen verklaard."

3° in het tweede lid worden de zinnen "De voorzitter van de gemeenteraad gaat na of de akte van voordracht ontvankelijk is. In voorkomend geval wordt de voorgedragen kandidaat-schepen verkozen verklaard op de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad." opgeheven.

Art. 16. In artikel 58, §1, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt tussen de zinsnede "benoemd tot burgemeester." en de woorden "Tot de eerstvolgende vernieuwing" de zin "Als twee verkozenen van de grootste coalitiefractie een gelijk hoogste aantal naamstemmen hebben behaald, is de kandidaat die het hoogst gerangschikt stond op de lijst, de aangewezen burgemeester." ingevoegd;

2° tussen het eerste en het tweede lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"In het geval van verkiezing zonder stemming, is de hoogst gerangschikte kandidaat op de lijst met het hoogste aantal zetels de aangewezen burgemeester.";

3° in het bestaande zesde lid, dat het zevende lid wordt, wordt het woord "tweede" vervangen door het woord "derde" en wordt het woord "vierde" vervangen door het woord "vijfde".

Art. 17. In artikel 62 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt het zesde lid vervangen door wat volgt:

"De verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing als voorzitter van het vast bureau houdt van rechtswege de verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing in als burgemeester.".

Art. 18. In artikel 69 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"Het verval van het mandaat van raadslid, de verhindering, de afstand van mandaat, de afzetting, de schorsing en het ontslag uit het mandaat als voorzitter van de gemeenteraad houden van rechtswege het verval van het mandaat van raadslid, de verhindering, de afstand van mandaat, de afzetting, de schorsing en het ontslag uit het mandaat van voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn in.".

Art. 19. In artikel 77, derde lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en op het inwendige bestuur ervan." vervangen door de zinsnede ", de retributies en het inwendige bestuur van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.".

Art. 20. In artikel 78, tweede lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt een punt 17°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"17°/1 het vaststellen van de machtiging tot het heffen van de retributies en de voorwaarden ervan, inclusief verminderingen en vrijstellingen;".

Art. 21. In artikel 80 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt tussen de zinsnede "45, 47 en 48" en de woorden "zijn van toepassing" de zinsnede ", eerste lid," ingevoegd;

2° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 48, tweede lid, is van toepassing op de leden van het vast bureau, met dien verstande dat "schepen" wordt gelezen als "lid van het vast bureau".".

Art. 22. Artikel 81 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 81. De verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing als burgemeester houden ook de verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing als voorzitter van het vast bureau in.

De verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing als schepen houden ook de verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing als lid van het vast bureau in.

Art. 23. In artikel 88 van hetzelfde decreet wordt de zinsnede ", eerste en tweede lid" opgeheven.

Art. 24. In artikel 95, derde lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de woorden "In dat geval is" vervangen door de zinsnede "De voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn gaat na of de voordrachtsakte ontvankelijk is overeenkomstig de voorwaarden, vermeld in artikel 92, derde tot en met zevende lid. In voorkomend geval wordt".

Art. 25. In artikel 106, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt tussen het woord "voorzitterschap" en het woord "waargenomen" de zinsnede ", behalve in geval van ontslag dat niet het gevolg is van een onverenigbaarheid," ingevoegd.

Art. 26. Aan artikel 110, tweede lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt een punt 9° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"9° "acht dagen" als vermeld in artikel 32, tweede lid, als "drie dagen".".

Art. 27. In artikel 122, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "en met dien verstande dat de districtsschepenen de eed afleggen in handen van de voorzitter van de districtsraad" opgeheven.

Art. 28. In artikel 123, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt tussen de zinsnede "wordt de verkozene voor de districtsraad van die lijst met het hoogste aantal naamstemmen districtsburgemeester." en de woorden "Tot de eerstvolgende vernieuwing" de zin "Als twee verkozenen van de grootste coalitiefractie een gelijk hoogste aantal naamstemmen hebben behaald, is de kandidaat die het hoogst gerangschikt stond op de lijst, de districtsburgemeester." ingevoegd.

Art. 29. In artikel 124/1, §5, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 16 juli 2021, worden de woorden "Vlaamse Regering" vervangen door het woord "gemeenteraad".

Art. 30. In artikel 126, eerste lid, van hetzelfde decreet worden tussen de zinsnede ""de leden van de districtsraad"," en de zinsnede ""de gemeenteraad"" de zinsnede ""de kandidaat-gemeenteraadsleden" wordt gelezen als "de kandidaat-leden van de districtsraad"," ingevoegd.

Art. 31. Aan artikel 130 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het eerste lid wordt geheim gestemd over het voorafgaande advies van het districtscollege, vermeld in artikel 125, §3, 4°.".

Art. 32. In artikel 141 van hetzelfde decreet worden de woorden "de gemeentebegroting" vervangen door de woorden "het meerjarenplan of de aanpassing ervan".

Art. 33. In artikel 143 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede "artikel 249, § 3, artikel 256 en 264, tweede lid," vervangen door de zinsnede "artikel 249, §3 en §4, artikel 256, artikel 264, tweede lid, en artikel 274,";

2° tussen het eerste en het tweede lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het eerste lid is artikel 254 niet van toepassing gedurende de eerste bestuursperiode van een nieuw opgericht district. Voor het einde van het eerste kwartaal van de eerste bestuursperiode wordt een eenjarig meerjarenplan vastgesteld voor het eerste jaar van die bestuursperiode. Voor het einde van het jaar dat volgt op de gemeenteraadsverkiezingen wordt een meerjarenplan vastgesteld dat start in het tweede jaar dat volgt op de gemeenteraadsverkiezingen en afloopt op het einde van het jaar na het jaar van de daaropvolgende gemeenteraadsverkiezingen. Elk van die meerjarenplannen bestaat uit een strategische nota, een financiële nota en een toelichting die conform artikel 255 zijn opgemaakt.";

3° tussen het bestaande tweede lid, dat het derde lid wordt, en het bestaande derde lid, dat het vijfde lid wordt, wordt een vierde lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"De districtsraad stemt telkens over het geheel van het beleidsrapport. In afwijking daarvan kan elk raadslid de afzonderlijke stemming eisen over een of meer onderdelen die hij aanwijst. In dat geval mag de districtsraad pas over het geheel van het beleidsrapport stemmen na de afzonderlijke stemming. Als die afzonderlijke stemming tot gevolg heeft dat het ontwerp van beleidsrapport moet worden gewijzigd, wordt de stemming over het geheel verdaagd tot een volgende vergadering van de raad.".

Art. 34. In artikel 148, vierde lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede ", de schepenen en de voorzitter van het vast bureau" vervangen door de woorden "en de schepenen".

Art. 35. In artikel 150, §2, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zin "Als ten gevolge van de toekenning van de bezoldiging, vermeld in artikel 149, andere wettelijke of reglementaire bezoldigingen, vergoedingen of toelagen verminderd worden of vervallen, vermindert de gemeenteraad, op verzoek van de burgemeester of de betrokken schepen, die bezoldiging overeenkomstig dat verzoek." vervangen door de zinnen "Als ten gevolge van de toekenning van de bezoldiging, vermeld in artikel 149, andere wettelijke of reglementaire bezoldigingen, vergoedingen of toelagen verminderd worden of vervallen, vermindert de gemeente, op voorwaarde dat de burgemeester of de betrokken schepen daar zelf om verzoekt, die bezoldiging overeenkomstig dat verzoek. De algemeen directeur stelt vast of aan de voormelde voorwaarden is voldaan.";

2° in het tweede lid wordt de zin "Als ten gevolge van de toekenning van de bezoldiging, vermeld in artikel 149, andere wettelijke of reglementaire

bezoldigingen, vergoedingen of toelagen verminderd worden of vervallen, vermindert de raad voor maatschappelijk welzijn, op verzoek van de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst, vermeld in artikel 42, § 1, derde lid, die bezoldiging overeenkomstig dat verzoek." vervangen door de zinnen "Als ten gevolge van de toekenning van de bezoldiging, vermeld in artikel 149, andere wettelijke of reglementaire bezoldigingen, vergoedingen of toelagen verminderd worden of vervallen, vermindert het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, op voorwaarde dat de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst, vermeld in artikel 42, §1, derde lid, daar zelf om verzoekt, die bezoldiging overeenkomstig dat verzoek. De algemeen directeur stelt vast of aan de voormelde voorwaarden is voldaan.".

Art. 36. In artikel 159 van hetzelfde decreet wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

"De gemeente of het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn sluit naast de verzekering, vermeld in het eerste lid, de volgende verzekeringen af:

1° een verzekering om de bestuurdersaansprakelijkheid te dekken die persoonlijk ten laste komt van de burgemeester, de schepen, de voorzitter van het vast bureau of het lid van het vast bureau, bij de normale uitoefening van hun mandaat, als ze de gemeente of het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn vertegenwoordigen als lid van de raad van bestuur of als dagelijks bestuurder in een rechtspersoon indien die rechtspersoon geen bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering heeft afgesloten voor de vertegenwoordigende mandataris;

2° een verzekering voor ongevallen van de burgemeester, de schepen, de voorzitter van het vast bureau, het lid van het vast bureau of de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst die zich voordoen bij de normale uitoefening van hun mandaat.".

Art. 37. Artikel 160 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 160. In dit artikel wordt verstaan onder algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG.

Een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid houdt een databank bij met gegevens over de mandatarissen van het lokaal bestuur. De aldus aangewezen entiteit is met betrekking tot die gegevens verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4, punt 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De verwerking, vermeld in het tweede lid, heeft als doel de transparantie en de toegankelijkheid voor het publiek met betrekking tot de besturen en organisaties waarin de mandatarissen actief zijn, te bevorderen en de democratische controle te faciliteren.

De verwerking, vermeld in het tweede lid, is gebaseerd op artikel 6, eerste lid, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming. Voor zover er

gegevens worden verwerkt in verband met politieke opvattingen, is die verwerking toegelaten op grond van artikel 9, tweede lid, e) en g), van de voormelde verordening.

De databank, vermeld in het tweede lid, bevat de volgende gegevens van de mandatarissen: de voornaam, de achternaam, het rijksregisternummer, het geslacht, de geboortedatum, de naam van de lijst waarop ze als raadslid zijn verkozen, de naam van de fractie waartoe ze behoren of, in voorkomend geval, de melding dat ze als onafhankelijke zetelen, alsook, in voorkomend geval, de bevoegdheden die ze toegewezen krijgen, en de begin- en einddatum van hun mandaat. Die gegevens worden ter beschikking gesteld door het lokaal bestuur waarbij de mandataris actief is. De databank houdt het historische overzicht van die gegevens bij.

De gegevens van de mandatarissen, vermeld in het vijfde lid, worden met uitzondering van het rijksregisternummer, het geslacht en de geboortedatum publiek toegankelijk gemaakt door de entiteit die door de Vlaamse Regering overeenkomstig het tweede lid is aangewezen.

De gegevens, vermeld in het vijfde lid, worden bewaard overeenkomstig de regeling die geldt met toepassing van artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

De Vlaamse Regering regelt de nadere uitvoering van dit artikel.”.

Art. 38. Artikel 165 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. 39. Aan artikel 177, eerste lid, 2°, van hetzelfde decreet wordt de volgende zin toegevoegd:

“Dat debiteurenbeheer kan plaatsvinden rekening houdend met onder meer de doelstelling van bestrijding en voorkoming van armoede en overeenkomstig het lokaal beleid.”.

Art. 40. In artikel 183, §2, van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden “of het bijzonder comité voor de sociale dienst” en de zinsnede “, of namens de voorzitter” de woorden “of zijn subcomités” ingevoegd.

Art. 41. In artikel 185 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, punt 6°, wordt de zinsnede “de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de stichtingen en de Europese politieke partijen en stichtingen,” vervangen door de zinsnede “het Wetboek van vennootschappen en verenigingen,”;

2° aan paragraaf 1, eerste lid, wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“7° de woonmaatschappij, vermeld in boek 4, deel 1, titel 3, van de Vlaamse Codex Wonen van 2021.”;

3° paragraaf 3 wordt opgeheven.

Art. 42. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt een artikel 185/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 185/1. §1. Met behoud van andersluidende wettelijke of decretale bepalingen en met uitzondering van de personeelsleden, vermeld in artikel 162, §1, en 183, §1, kunnen een gemeente, het autonoom gemeentebedrijf van die gemeente, het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat de gemeente bedient, een publiekrechtelijke vereniging van dat openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en een intergemeentelijk samenwerkingsverband waarin een van de voormelde besturen deelneemt, aan elkaar personeel overdragen onder de volgende voorwaarden:

1° de overdracht van personeel is nader bepaald in de rechtspositieregeling van het personeel dat wordt overgedragen;
2° bij de overdracht is de voor het personeelslid geldende rechtspositieregeling nageleefd;
3° het bevoegde orgaan van het bestuur waarnaar het personeelslid overgedragen wordt, keurt de overdracht goed;
4° de personeelsleden behouden na de overdracht de aard van het dienstverband, hun graad, hun anciënniteit, hun prestatieregeling, hun salarisschaal en hun rechten en verplichtingen zoals vastgesteld in hun arbeidscontract of bestaande arbeidsbetrekking;
5° de overdracht kan geen reden voor ontslag zijn;
6° de personeelsleden behouden voor minstens een jaar hun rechtspositieregeling.

De Vlaamse Regering kan verdere minimale waarborgen vaststellen.

§2. Met behoud van andersluidende wettelijke of decretale bepalingen en met uitzondering van de personeelsleden, vermeld in artikel 162, §1, en 183, §1, kunnen de overheden, vermeld in paragraaf 1, contractueel personeel overdragen aan een gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm, een ziekenhuisvereniging, een vereniging of vennootschap voor sociale dienstverlening, een woonzorgvereniging of woonzorgvennootschap of aan een woonmaatschappij als vermeld in boek 4, deel 1, titel 3, van de Vlaamse Codex Wonen van 2021, onder de volgende voorwaarden:

1° de overdragende overheid is een deelgenoot van de overnemende rechtspersoon, met uitzondering van de woonmaatschappij, waarvan de overdragende overheid geen aandeelhouder hoeft te zijn;
2° de overdracht van personeel is nader bepaald in de rechtspositieregeling van het personeel dat wordt overgedragen;
3° bij de overdracht is de voor het personeelslid geldende rechtspositieregeling nageleefd;
4° het bevoegde orgaan van de rechtspersoon waarnaar het personeelslid overgedragen wordt, keurt de overdracht goed;
5° de personeelsleden behouden na de overdracht de aard van het dienstverband, hun graad, hun anciënniteit, hun prestatieregeling, hun salarisschaal en hun rechten en verplichtingen zoals vastgesteld in hun arbeidscontract of bestaande arbeidsbetrekking;
6° de overdracht kan geen reden voor ontslag zijn;

7° de personeelsleden behouden voor minstens een jaar hun rechtspositieregeling.

De Vlaamse Regering kan verdere minimale waarborgen vaststellen.”.

Art. 43. In artikel 202, §1, van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Als tuchtonderzoeker kan worden aangesteld elk personeelslid dat werkzaam is in een openbare dienst met een graad die minstens gelijkwaardig is aan de graad van het tuchtrechtelijk vervolgd personeelslid.”.

Art. 44. In artikel 203 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het woord “moment” en het woord “laten” worden de woorden “tijdens de hoorzitting voor de tuchtoverheid” ingevoegd;

2° het woord “raadsman” wordt vervangen door de woorden “juridisch raadgever”;

3° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De tuchtoverheid mag zich eveneens laten bijstaan door een juridisch raadgever, behalve bij de beraadslaging en de stemming.”.

Art. 45. In artikel 208 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, tweede lid, wordt tussen de woorden “de voorzitter van de gemeenteraad” en de woorden “in hoogdringende gevallen” de zinsnede “of, in voorkomend geval, de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn,” ingevoegd;

2° in paragraaf 3, eerste lid, wordt het woord “acht” vervangen door het woord “veertien”;

3° in paragraaf 3 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De preventief geschorste personeelsleden, vermeld in paragraaf 2, worden voorafgaand aan de bevestiging, vermeld in het eerste lid, gehoord door de tuchtoverheid.”.

Art. 46. In artikel 218, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt het woord “gemeentelijke” opgeheven.

Art. 47. In artikel 227 van hetzelfde decreet wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap sluit een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af.".

Art. 48. In artikel 235, §4, van hetzelfde decreet wordt het derde lid opgeheven.

Art. 49. Aan artikel 239 van hetzelfde decreet wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 185/1 is van toepassing bij de overdracht van personeel.".

Art. 50. Aan artikel 247 van hetzelfde decreet wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 185/1, §2, is van toepassing bij de overdracht van contractueel personeel.".

Art. 51. Aan artikel 256 van hetzelfde decreet wordt de volgende zin toegevoegd:

"Een krediet is het bedrag voor ontvangsten en uitgaven binnen één boekjaar, dat toegekend is in de financiële nota van het meerjarenplan of de aanpassing ervan.".

Art. 52. Aan artikel 257, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "of vast te stellen" toegevoegd.

Art. 53. In artikel 258, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "en financiering," vervangen door de zinsnede ", op te nemen leningen en leasings en toegestane leningen en betalingsuitstel,".

Art. 54. In artikel 269 van hetzelfde decreet wordt het derde lid opgeheven.

Art. 55. In artikel 272, §1, derde lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden "Daaronder vallen" en de woorden "niet de betalingen" de zinsnede "ook de betalingen tussen de gemeente en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat de gemeente bedient, maar" ingevoegd.

Art. 56. Aan artikel 286 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 worden een punt 12° tot en met 14° toegevoegd, die luiden als volgt:

"12° de jaarrekeningen van de gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen in privaatrechtelijke vorm;
13° de besluiten van de raad van bestuur van de autonome gemeentebedrijven en de inhoud ervan, waarbij wordt afgeweken van de rechtspositieregeling van het gemeentepersoneel;
14° de besluiten over retributies van de raad van bestuur van de autonome gemeentebedrijven en de inhoud ervan.";

2° aan paragraaf 2 wordt een punt 6° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"6° de besluiten, en de inhoud ervan, van de welzijnsvereniging, waarbij wordt afgeweken van de rechtspositieregeling van het OCMW-personeel, voor wat de welzijnsverenigingen betreft waarvan de maatschappelijke zetel zich in de gemeente bevindt.".

Art. 57. In artikel 290, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de zinsnede ""vast bureau"" en het woord "en" de zinsnede ", "gemeenteraad" wordt gelezen als "raad voor maatschappelijk welzijn"" ingevoegd.

Art. 58. Artikel 301 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 21 december 2018, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 301. In dit artikel wordt verstaan onder algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG.

Een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid houdt een databank bij met gegevens over:

1° de aangestelde en waarnemend algemeen directeur van de gemeente;
2° de aangestelde en waarnemend financieel directeur van de gemeente;
3° de leidend ambtenaar van het autonoom gemeentebedrijf;
4° de personeelsleden die namens de gemeente, het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en het autonoom gemeentebedrijf verantwoordelijk zijn voor de digitale communicatie met de Vlaamse overheid.

De aldus aangewezen entiteit is met betrekking tot de gegevens, vermeld in het tweede lid, verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4, punt 7) van de algemene verordening gegevensbescherming.

De verwerking, vermeld in het tweede lid, heeft als doel burgers, ondernemingen, organisaties en overheidsinstellingen in staat te stellen te verifiëren dat ontvangen data betrouwbaar en authentiek zijn en uitgaan van een daartoe gemachtigd persoon.

De verwerking, vermeld in het tweede lid, is gebaseerd op artikel 6, eerste lid, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De databank bevat de volgende gegevens van de betrokkenen, vermeld in het tweede lid: de voornaam, de achternaam, het rijksregisternummer, contactgegevens en de begin- en einddatum van de aanstelling. Die gegevens worden ter beschikking gesteld door de gemeente en het autonoom gemeentebedrijf. De databank houdt het historische overzicht van die gegevens bij.

De gegevens, vermeld in het zesde lid, van de betrokkenen, vermeld in het tweede lid, die in functie zijn, worden, met uitzondering van het rijksregisternummer, door de entiteit die door de Vlaamse Regering overeenkomstig het tweede lid is aangewezen, publiek toegankelijk gemaakt.

De gegevens, vermeld in het zesde lid, worden bewaard overeenkomstig de regeling die geldt met toepassing van artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

De Vlaamse Regering regelt de nadere uitvoering van dit artikel.".

Art. 59. In artikel 310 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van communicatie tussen de indieners van het verzoek en de gemeente.".

Art. 60. In artikel 311 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden "een formulier dat bestaat uit" opgeheven en worden de woorden "een petitielijst" vervangen door de woorden "een of meerdere petitielijsten";

2° in het tweede lid, 4°, wordt de zinsnede "de naam, de voornamen, de geboortedatum en de woonplaats" vervangen door de zinsnede "de voornaam, de achternaam, de geboortedatum, het rijksregisternummer en het adres";

3° in het derde lid wordt de zinsnede "naam, voornamen, geboortedatum en woonplaats" vervangen door de zinsnede "voornaam, de achternaam, de geboortedatum, het rijksregisternummer en het adres";

4° het vierde lid wordt vervangen door wat volgt:

"De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen waaraan het verzoekschrift of de petitielijst, vermeld in het eerste lid, moet voldoen.".

Art. 61. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt aan deel 2, titel 7, hoofdstuk 1, een artikel 329/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 329/1. In dit artikel wordt verstaan onder algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG.

De binnen de Vlaamse overheid bevoegde entiteit verwerkt in het kader van het bestuurlijk toezicht de persoonsgegevens die noodzakelijk zijn om het bestuurlijk toezicht te kunnen uitoefenen.

De verwerking van de gegevens, vermeld in het tweede lid, heeft in het bijzonder betrekking op de volgende categorieën van persoonsgegevens:
1° identificatiegegevens;
2° contactgegevens;
3° politieke gegevens;

4° andere persoonsgegevens die worden meegedeeld of opgevraagd naar aanleiding van de werking of beslissingen van lokale besturen.

De verwerking van de gegevens, vermeld in het tweede lid, heeft in het bijzonder betrekking op de volgende categorieën van natuurlijke personen:
1° personen die een klacht indienen bij de toezichthoudende overheid;
2° personen die in een klacht bij de toezichthoudende overheid worden genoemd;
3° personen die in een beslissing van het lokaal bestuur worden genoemd.

De verwerking van persoonsgegevens, vermeld in het tweede lid, is gebaseerd op artikel 6, eerste lid, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming. Voor zover er gegevens worden verwerkt in verband met politieke opvattingen, is de verwerking toegelaten op grond van artikel 9, tweede lid, e) en g), van de voormelde verordening.

De gegevens, vermeld in het derde lid, worden bewaard overeenkomstig de regeling die geldt met toepassing van artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.".

Art. 62. In artikel 336 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "De bepalingen van hoofdstuk 1 tot en met 3 zijn, met uitzondering van artikel 332, § 2 en § 3 , binnen de grenzen" wordt vervangen door de zinsnede "De bepalingen van hoofdstuk 1 tot en met 3 van deze titel zijn, met uitzondering van artikel 330 en 332, §2, §3 en §4, binnen de grenzen";

2° de zinsnede "met dien verstande dat "de gemeenteoverheid" wordt gelezen als "de organen en personeelsleden van de meergemeentezones"" wordt vervangen door de zinsnede "met dien verstande dat wat de meergemeentezones betreft "de gemeenteoverheid" wordt gelezen als "de organen en personeelsleden van de meergemeentezones", "gemeenteraad" wordt gelezen als "politieraad" en "college van burgemeester en schepenen" wordt gelezen als "politiecollege"".

Art. 63. In artikel 337 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden tussen de woorden "Van de besluiten van de politieraad" en de woorden "wordt binnen tien dagen nadat ze genomen zijn" de woorden "en van de besluiten van de gemeenteraad over aangelegenheden van lokale politie" ingevoegd;

2° er wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§4. De termijn, vermeld in paragraaf 1, wordt gestuit door de verzending van een klacht aan de toezichthoudende overheid, op voorwaarde dat die klacht verstuurd wordt op de wijze bepaald door de Vlaamse Regering, binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3.

Een nieuwe termijn als vermeld in paragraaf 1, gaat in op de dag die volgt op de verzending van de klacht.".

Art. 64. In artikel 339 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "met uitzondering van artikel 332, § 2 en § 3, van dit decreet" wordt vervangen door de zinsnede "met uitzondering van artikel 330 en 332, §2, §3 en §4,";

2° de zinsnede "", gemeenteraad" wordt gelezen als "zoneraad" en "college van burgemeester en schepenen" wordt gelezen als "zonecollege"" wordt toegevoegd.

Art. 65. Aan artikel 340 van hetzelfde decreet wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§4. De termijn, vermeld in paragraaf 1, wordt gestuit door de verzending van een klacht aan de toezichthoudende overheid, op voorwaarde dat die klacht verstuurd wordt op de wijze, bepaald door de Vlaamse Regering, binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3.

Een nieuwe termijn als vermeld in paragraaf 1, gaat in op de dag die volgt op de verzending van de klacht.".

Art. 66. Aan artikel 345 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"De principiële beslissing tot samenvoeging wordt gepubliceerd op de webtoepassing van de gemeenten.".

Art. 67. Aan artikel 347 van hetzelfde decreet wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Het gezamenlijke voorstel tot samenvoeging wordt gepubliceerd op de webtoepassing van de gemeenten.".

Art. 68. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt een artikel 347/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 347/1. Als de som van de inwoners van de samen te voegen gemeenten op 1 januari van het tweede jaar dat voorafgaat aan de samenvoegingsdatum, meer dan 100.000 inwoners bedraagt, kunnen de gemeenteraden van de samen te voegen gemeenten beslissen om op de samenvoegingsdatum binnengemeentelijke territoriale organen, districten genoemd, op te richten of te wijzigen, met inachtneming van de voorwaarden, vermeld in het bijzonder decreet van 13 april 1999 betreffende de voorwaarden en de wijze van oprichting van binnengemeentelijke territoriale organen.

In het geval, vermeld in het eerste lid, bevat het gezamenlijke voorstel tot samenvoeging bijkomend aan de elementen, vermeld in artikel 347, tweede lid:

1° de gebiedsomschrijvingen van de districten, vermeld in artikel 3, §1, van het voormelde bijzonder decreet;
2° de kadastrale gegevens waaruit de grenzen van de districten blijken;
3° de bevoegdheden die aan de districtsbesturen worden overgedragen en de criteria betreffende de algemene en specifieke dotaties die aan de

districtsbesturen zullen worden verstrekt, respectievelijk vermeld in artikel 3, §5, en artikel 4, §1, van het voormelde bijzonder decreet.".

Art. 69. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt een artikel 347/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 347/2. De gemeenteraden die beslist hebben over het gezamenlijk voorstel tot samenvoeging, nemen op uiterlijk 1 juni van het jaar waarin de districtraadsverkiezingen plaatsvinden, per district, dat door hen opgericht of gewijzigd zal worden, een gezamenlijke beslissing over het maximale aantal districtsschepenen voor de volgende bestuursperiode op basis van de bevolkingsaantallen van het toekomstige district. Het inwonersaantal dat in aanmerking wordt genomen, is het aantal personen dat ingeschreven is in het rijksregister van de natuurlijke personen die op 1 januari van het jaar van de districtsraadsverkiezingen hun hoofdverblijfplaats in het desbetreffende toekomstige district hadden.

Het districtscollege moet, met inbegrip van de districtsburgemeester, minstens twee leden bevatten.".

Art. 70. In artikel 348 hetzelfde decreet wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

"Het ontwerp van samenvoegingsdecreet bevat de nodige bepalingen over de aanpassing van de bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011.".

Art. 71. In artikel 352, tweede lid, 7°, van hetzelfde decreet worden de woorden "De gemeentesecretarissen" vervangen door de woorden "De algemeen directeurs".

Art. 72. In artikel 353, §3, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede "vierde lid," opgeheven;

2° in het tweede lid wordt de zinsnede "vierde lid," opgeheven;

3° in het derde lid wordt de zinsnede "zesde lid," opgeheven.

Art. 73. In artikel 374 van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "en "de gemeenteraden" wordt gelezen als "de raden voor maatschappelijk welzijn"" vervangen door de zinsnede ", "de gemeenteraden" wordt gelezen als "de raden voor maatschappelijk welzijn" en "de oorspronkelijke gemeenten" wordt gelezen als "de oorspronkelijke OCMW's".".

Art. 74. Artikel 379 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 379. Artikel 365 is van toepassing op het nieuwe OCMW, met dien verstande dat "de oorspronkelijke gemeente" wordt gelezen als "het oorspronkelijke OCMW", "de nieuwe gemeente" wordt gelezen als "het nieuwe

OCMW" en "de gemeenteraad" wordt gelezen als "de raad voor maatschappelijk welzijn".".

Art. 75. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt een artikel 382/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 382/1. In afwijking van artikel 364 kan een gewezen adjunct-algemeen directeur of een gewezen adjunct-financieel directeur van een samengevoegde gemeente met behoud van zijn geldelijke anciënniteit aangesteld worden in een passende functie van niveau A in:
1° de nieuwe gemeente;
2° het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat de nieuwe gemeente bedient;
3° een verzelfstandigde entiteit van de nieuwe gemeente;
4° een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat de nieuwe gemeente bedient;
5° een intergemeentelijk samenwerkingsverband zoals bedoeld in deel 3, titel 3 waarvan de nieuwe gemeente een deelnemende gemeente is.

De gewezen adjunct-algemeen directeur of gewezen adjunct-financieel directeur wordt ingeschaald in de salarisschaal die verbonden is aan de passende functie. Hij behoudt de salarisschaal die hij genoot als adjunct-algemeen directeur of adjunct-financieel directeur in zijn oorspronkelijke gemeente, zolang het salaris op basis daarvan gunstiger is dan het salaris dat hij zou genieten na de inschaling.".

Art. 76. Aan artikel 396 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt een derde paragraaf toegevoegd, die luidt als volgt:

"§3. Het samenwerkingsverband sluit een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af.".

Art. 77. In artikel 411 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het tweede lid wordt opgeheven;

2° in het bestaande derde lid, dat het tweede lid wordt, worden de woorden "In dat geval zijn het eerste en tweede lid" vervangen door de woorden "In dat geval is het eerste lid".

Art. 78. In artikel 420 van hetzelfde decreet worden na het eerste lid twee leden toegevoegd die luiden als volgt:

"Bij de toetreding tot een opdrachthoudende vereniging kan de gemeenteraad beslissen niet aan te sluiten voor specifieke activiteiten of opdrachten. In voorkomend geval wordt deze beslissing vermeld in de beslissing tot toetreding. Bij het ontbreken van een dergelijke beslissing wordt de gemeente geacht aangesloten te zijn voor alle activiteiten en opdrachten van de vereniging.

Bij de uitbreiding van het doelstellingenkader van de opdrachthoudende vereniging kan de gemeenteraad beslissen om niet aan te sluiten voor de nieuwe activiteiten en opdrachten. In voorkomend geval wordt deze beslissing vermeld in de beslissing over de goedkeuring van de statutenwijziging tot uitbreiding van het doelstellingenkader. Bij het ontbreken van een dergelijke beslissing wordt de gemeente geacht aangesloten te zijn voor alle activiteiten en opdrachten van de vereniging.".

Art. 79 In artikel 422, eerste lid van hetzelfde decreet worden de volgende wijziging aangebracht:

1° tussen het woord "tot" en het woord "uittreding" worden de woorden "gehele of gedeeltelijke" ingevoegd.

2° aan het eerste lid wordt een zin toegevoegd die luidt als volgt:

"In het geval van een gedeeltelijke uittreding vermeldt de desbetreffende beslissing de activiteiten of opdrachten waarvoor de deelnemer beslist om uit te treden.

Art. 80. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt een artikel 424/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 424/1. Artikel 185/1 is van toepassing bij de overdracht van personeel.".

Art. 81. In artikel 426 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 2° wordt vervangen door wat volgt:

"2° het voorwerp en de maatschappelijke doelstellingen van gemeentelijk belang, die duidelijk en beperkend omschreven zijn;";

2° punt 5° wordt vervangen door wat volgt:

"5° de nauwkeurige aanduiding van de deelnemers, hun inbreng, hun verbintenissen en de activiteiten en opdrachten waarvoor elke deelnemer aangesloten is;".

Art. 82. In artikel 448, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden "voorzitter van de raad van bestuur" en de woorden "en aan de voormelde vertrouwenspersonen" de zinsnede ", aan zijn vervanger" ingevoegd.

Art. 83. In artikel 458, §1, derde lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging" telkens opgeheven.

Art. 84. In artikel 474 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 25 mei 2018 en 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen paragraaf 1 en paragraaf 2 wordt een paragraaf ingevoegd, die luidt als volgt:

"§1/1. De vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn sluit een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af.";

2° in paragraaf 2, eerste lid, wordt tussen de woorden "voorzitter van de raad van bestuur" en de woorden "en aan de voormelde vertrouwenspersonen" de zinsnede ", aan zijn vervanger" ingevoegd;

3° aan paragraaf 4 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 185/1, §1, is van toepassing bij de overdracht van personeel aan een welzijnsvereniging of een autonome verzorgingsinstelling. Artikel 185/1, §2, is van toepassing bij de overdracht van contractueel personeel aan een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn of aan rechtspersonen andere dan die welke winstoogmerk hebben.".

Art. 85. In artikel 488 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

"§1. Het bevoegde orgaan van de welzijnsvereniging stelt, binnen de grenzen die vastgesteld zijn door de Vlaamse Regering, de rechtspositieregeling van het personeel vast.";

2° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

"§2. Artikel 185/1, §1, is van toepassing bij de overdracht van personeel.";

3° paragraaf 3 wordt opgeheven.

Art. 86. In artikel 490, §4, van hetzelfde decreet wordt het woord "gemeente" vervangen door het woord "welzijnsvereniging".

Art. 87. Artikel 499 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 499. Het bevoegde orgaan van de vereniging stelt de rechtspositieregeling van het personeel van het ziekenhuis vast.".

Art. 88. In artikel 500 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 december 2018 en 16 juli 2021, wordt de zinsnede "artikel 286, §2, 5°" vervangen door de zinsnede "artikel 286, §2, 5° en 6°" en wordt tussen de zinsnede "artikel 485, derde lid," en de zinsnede "artikel 489" de zinsnede "artikel 488, §1, eerste en tweede lid," ingevoegd.

Art. 89. In artikel 503 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 3° wordt het woord "geneesheren" vervangen door het woord "artsen" en wordt de zinsnede "130, § 3, 4°, van de gecoördineerde wet op de ziekenhuizen van 7 augustus 1987" vervangen door de zinsnede "144, §3, 4° van de

gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen";

2° in punt 4° wordt de zinsnede "gecoördineerde wet op de ziekenhuizen van 7 augustus 1987" vervangen door de zinsnede "gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen";

3° in punt 6° wordt de zinsnede "raad van bestuur van de vereniging zonder winstoogmerk," vervangen door de zinsnede "raad van bestuur, of de vertegenwoordigers van een rechtspersoon-bestuurder,";

4° in punt 7° worden de woorden "tot het aantal bedden of de omzet van het ingebrachte" vervangen door de woorden "tot de naar economische maatstaven waardeerbare inbreng van het".

Art. 90. Artikel 505 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 505. De oprichtingsakte van de vereniging zonder winstoogmerk waarvan een of meer openbare centra voor maatschappelijk welzijn lid zijn, en de akte waarbij een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn of een rechtspersoon als vermeld in artikel 501 verklaart lid te willen worden van de vereniging en waarbij de vereniging die toetreding aanvaardt, regelen ook de inbreng en de overname van het contractuele personeel of de terbeschikkingstelling van het statutaire personeel, met uitzondering van de personeelsleden, vermeld in artikel 162, §1, en artikel 183, §1.

Artikel 185/1, §2, is van toepassing bij de overdracht van contractueel personeel.".

Art. 91. In artikel 511, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "of terbeschikkingstelling van het personeel met behoud van bezoldiging en geldelijke anciënniteit" worden vervangen door de zinsnede "van het contractuele personeel of terbeschikkingstelling van het statutaire personeel, met uitzondering van de personeelsleden, vermeld in artikel 162, §1, en artikel 183, §1";

2° een tweede lid wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 185/1, §2, is van toepassing bij de overdracht van contractueel personeel.".

Art. 92. In artikel 514, §2, 1°, van hetzelfde decreet worden de woorden "noodzaak om een private partner aan te trekken wordt aangetoond" vervangen door de woorden "meerwaarde van het aantrekken van een private partner" en wordt het woord "wordt" vervangen door het woord "worden".

Art. 93. In artikel 516 van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden "met uitzondering van" en de zinsnede "artikel 7, §6," de zinsnede "artikel 5, §3," ingevoegd.

Art. 94. In artikel 517 van hetzelfde decreet wordt tussen de zinsnede "Artikel 18 tot en met 39 van dit decreet" en de woorden "zijn van toepassing" de zinsnede ", met uitzondering van artikel 30," ingevoegd.

Art. 95. Aan artikel 519 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Als een schepen tijdelijk afwezig is, kan hij, met behoud van de toepassing van artikel 13bis, §1 van de Nieuwe Gemeentewet, worden vervangen door het raadslid aangewezen overeenkomstig artikel 15, §2, achtste lid van de Nieuwe Gemeentewet.".

Art. 96. In artikel 531, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het derde lid wordt de zinsnede "artikel 25 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges" vervangen door de zinsnede "artikel 18bis van de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn,";

2° in het vierde lid wordt de zinsnede "artikel 203, derde lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 of met toepassing van artikel 25 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges" vervangen door de zinsnede "artikel 18bis van de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn".

Art. 97. In artikel 536 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden "en voor het bijwonen van de vergaderingen van het bijzonder comité voor de sociale dienst" opgeheven;

2° aan paragraaf 4 worden een tweede en een derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

"De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de uitvoering van het eerste lid.

Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn sluit naast de verzekering, vermeld in het eerste lid, de volgende verzekeringen af:

1° een verzekering om de bestuurdersaansprakelijkheid te dekken die persoonlijk ten laste komt van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn, bij de normale uitoefening van hun mandaat, als ze het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn vertegenwoordigen als lid van de raad van bestuur of als dagelijks bestuurder in een rechtspersoon indien die rechtspersoon geen bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering heeft afgesloten voor de vertegenwoordigende mandataris;

2° een verzekering voor ongevallen die de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn overkomen in het kader van de normale uitoefening van hun mandaat.";

3° er wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§5. Behalve in geval van herhaling is het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van de geldboeten waartoe leden van de raad voor maatschappelijk welzijn worden veroordeeld wegens een misdrijf dat ze hebben begaan bij de normale uitoefening van hun mandaat, met uitzondering van een persoonlijke inbreuk op de verkeersreglementering.

De regresvordering van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn ten aanzien van de veroordeelde leden van de raad voor maatschappelijk welzijn is beperkt tot de gevallen van bedrog, zware schuld of lichte schuld die bij hen gewoonlijk voorkomen.".

Art. 98. In artikel 539 van hetzelfde decreet wordt tussen de zinsnede "Artikel 77 en 78 van dit decreet" en de woorden "zijn van toepassing" de zinsnede ", met uitzondering van artikel 78, tweede lid, 18°," ingevoegd.

Art. 99. In artikel 544, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de zinsnede "artikel 113" en de woorden "van dit decreet" de zinsnede ", eerste lid," ingevoegd.

Art. 100. In artikel 548, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de zin "De wedde, het vakantiegeld, de eindejaarspremie en de uittredingsvergoeding van de burgemeester en van de schepenen omvatten de vergoeding voor hun opdracht als voorzitter of als lid van het vast bureau en, in voorkomend geval, als voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst." opgeheven.

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie

Art. 101. Artikel 121 van het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 121. In artikel 525 van hetzelfde decreet, wordt de zinsnede "Artikel 79, vierde lid, en artikel 62, zesde lid en zevende lid" vervangen door de zinsnede "Artikel 62, eerste lid, 2°, e), zesde lid en zevende lid".".

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Afdeling 1. Opheffingsbepalingen

Art. 102. Artikel 10 van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 22 december 2017, wordt opgeheven.

Art. 103. Artikel 41 van de Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2017, wordt opgeheven.

Afdeling 2. Overgangsbepaling

Art. 104. In een gemeente waar op de tiende dag na de bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad al een collectieve constructieve motie van wantrouwen is aangenomen, worden met toepassing van artikel 37 van het decreet over het lokaal bestuur, de commissies opnieuw samengesteld als door de aanname van de collectieve motie van wantrouwen het aantal mandaten dat toekomt aan de fracties waarvan leden deel uitmaken van het college van burgemeester en schepenen niet hoger is dan de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de andere fracties.

Afdeling 3. Inwerkingtredingsbepaling

Art. 105. De volgende artikelen treden, met het oog op de algehele vernieuwing van de bestuursorganen in december 2024 na de verkiezing, georganiseerd op 13 oktober 2024, in werking op 13 oktober 2024:
1° artikel 16;
2° artikel 93;
3° artikel 94;
4° artikel 96.

De volgende artikelen van dit decreet treden, met het oog op de installatievergadering in december, in werking op 1 december 2024:
1° artikel 2;
2° artikel 3;
3° artikel 12;
4° artikel 27;
5° artikel 28.

In afwijking van het eerste en tweede lid treden in een gemeente waar voor 13 oktober 2024 een collectieve motie wordt ingediend, artikel 12 en 16 in werking op de dag van de indiening van de motie, en treden in een district waar voor 13 oktober 2024 een collectieve motie wordt ingediend, artikel 12, 16, 27 en 28 in werking op de dag van de indiening van de motie.”

De volgende artikelen van dit decreet treden in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum:
1° artikel 59;
2° artikel 60.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 71.887/1/V
van 19 september 2022

over

een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur’

Op 12 juli 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse Minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen verzocht binnen een termijn van dertig dagen van rechtswege verlengd tot 26 augustus 2022[*], een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet 'tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur'.

Het voorontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 13 september 2022. De kamer was samengesteld uit Wouter PAS, staatsraad, voorzitter, Koen MUYLLE en Inge VOS, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht STEEN, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 19 september 2022.

*

[*] Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond[1], alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest strekt in hoofdzaak tot wijziging van het decreet van 22 december 2017 ‘over het lokaal bestuur’ (artikelen 2 tot 100 van het voorontwerp). Onder meer worden de regels betreffende de verzelfstandiging en de samenwerking van lokale besturen gewijzigd teneinde een optimalisatie of een harmonisatie van de verzelfstandigheids- en samenwerkingsvormen te bewerkstelligen, wordt in het verlengde van het decreet van 16 juli 2021 ‘tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie’ in een aantal wijzigingen voorzien op het vlak van de organisatie en de werking van de lokale besturen, wordt het statuut van de lokale mandatarissen en van het personeel gewijzigd, wordt de regeling van het toezicht op de politiezones verduidelijkt, wordt de vrijwillige fusie van gemeenten vergemakkelijkt door in de mogelijkheid te voorzien van onmiddellijk districten op te richten, wordt in de mogelijkheid voorzien om de initiatieffase van een volksraadpleging digitaal te laten verlopen en wordt het decreet van 22 december 2017 in overeenstemming gebracht met verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’ (hierna: de algemene verordening gegevensbescherming).

Daarnaast wordt artikel 121 van het voormelde decreet van 16 juli 2021 vervangen (artikel 101) en worden artikel 10 van het decreet van 19 december 2008 ‘betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn’ (artikel 102) en artikel 41 van de Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988 (artikel 103) opgeheven.

De meeste bepalingen van het aan te nemen decreet treden in werking de tiende dag na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, behalve een aantal bepalingen die pas op 13 oktober of 1 december 2024 in werking treden (artikel 105, eerste en tweede lid). In gemeenten en districten waar vóór 13 oktober 2024 een collectieve constructieve motie van wantrouwen wordt ingediend, treden een aantal bepalingen die betrekking hebben op de eedaflegging in werking op de dag van de indiening van de motie (artikel 105, derde lid). De artikelen 59 en 60 van het aan te nemen decreet, die de gemeentelijke volksraadpleging betreffen, treden in werking op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum (artikel 105, vierde lid).

[1] Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

VORMVEREISTEN

3. Het voorontwerp bevat bepalingen die verband houden met de verwerking van persoonsgegevens.

Bij de adviesaanvraag is advies nr. 2022/041 gevoegd dat de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens op 19 april 2022 over het voorontwerp heeft uitgebracht.

Zoals de Raad van State, afdeling Wetgeving, reeds in tal van adviezen heeft opgemerkt, dient met betrekking tot die bepalingen niet enkel het advies te worden ingewonnen van de Vlaamse toezichtcommissie, maar ook het advies van de (federale) Gegevensbeschermingsautoriteit bedoeld in de wet van 3 december 2017 'tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit'. Het is immers die autoriteit die belast is met het toezicht op de naleving van de 'algemene' regels inzake de verwerking van persoonsgegevens, met inbegrip van de algemene regels die de federale overheid ter uitvoering van de algemene verordening gegevensbescherming heeft vastgesteld. Daaronder valt ook de bevoegdheid om, wat die regels betreft, advies te geven teneinde te voldoen aan de adviesverplichting waarin artikel 36, lid 4, van de algemene verordening gegevensbescherming, gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 van die verordening, voorziet.[2]

De conclusie is dan ook dat het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit alsnog moet worden ingewonnen vooraleer het voorontwerp doorgang kan vinden.

ALGEMENE OPMERKINGEN

4.1. Krachtens artikel 22 van de Grondwet geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, voor elke schending van het recht op het privéleven, dat het formeel legaliteitsbeginsel dient te worden nageleefd.

Doordat artikel 22 van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de "essentiële elementen" voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.[3]

---

[2] Adv.RvS 61.267/2/AV van 27 juni 2017 over het voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 3 december 2017, *Parl.St*. Kamer 2016-17, nr. 54-2648/001, 106-115 (opmerkingen 1 tot 6) en 117 (opmerking 3).

[3] Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof: zie inzonderheid GwH 18 maart 2010, nr. 29/2010, B.16.1; GwH 20 februari 2020, nr. 27/2020, B.17.

In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel "essentiële elementen" uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.[4]

4.2. Uit de memorie van toelichting blijkt dat met de ontworpen regelingen van de mandaten- en leidinggevendendatabank en van het bestuurlijk toezicht (artikelen 37, 58 en 61 van het voorontwerp) wordt beoogd hieraan tegemoet te komen en om "voor deze verwerkingen, voor zover dat nog niet is gebeurd, [aan te geven] welk doel ze nastreven, wat de grondslag ervoor is, welke gegevens er worden verwerkt, wie de betrokkenen zijn en hoe de bewaringstermijn van de gegevens wordt bepaald".

Hieromtrent moet evenwel op het volgende worden gewezen.

4.3. In de ontworpen artikelen 160, zevende lid, 301, achtste lid, en 329/1, zesde lid, van het decreet van 22 december 2017 wordt, om de maximale bewaartermijn vast te stellen, bepaald dat de in die artikelen vermelde gegevens "worden bewaard overeenkomstig de regeling die geldt met toepassing van artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018".

Luidens artikel III.87, § 1, eerste lid, 2°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 regelen de selectieregels voor elke categorie van bestuursdocumenten "het administratieve of juridische nut, verduidelijkt door een bewaartermijn met bijbehorende motivering". Zoals de Raad van State, afdeling Wetgeving, eerder reeds heeft vastgesteld is in dat artikel zelf geen bewaartermijn opgenomen.[5]

Vermits de bewaartermijn als een essentieel element van de verwerking van persoonsgegevens moet worden beschouwd, kan het bepalen van die termijn niet zonder meer worden gedelegeerd, en al helemaal niet worden overgelaten aan een selectiecommissie die, overeenkomstig artikel III.88, § 1, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 de selectieregels opstelt en actualiseert of goedkeurt.

Veeleer dan te verwijzen naar artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 zal de maximale bewaartermijn van de te verwerken gegevens in de ontworpen artikelen 160, zevende lid, 301, achtste lid, en 329/1, zesde lid, van het decreet van 22 december 2017 zelf moeten worden bepaald.

---

[4] Adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 'betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie', *Parl.St.*Kamer 2020-21, nr. 1951/1, opmerking 101. Zie ook GwH 10 maart 2022, nr.33/2022, B.13.1.

[5] Adv.RvS 71.656/1 van 29 juni 2022 over een voorontwerp van decreet 'tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie en het decreet van 7 juli 2017 tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid, tot vaststelling van vergunningsnormen voor private uitbetalingsactoren en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 betreffende de oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin', opmerking 4.

4.4. Wat de toegang tot de verwerkte gegevens betreft, wordt in de ontworpen artikelen 160, zesde lid, en 301, zevende lid, van het decreet van 22 december 2017 bepaald dat de in de mandaten- en leidinggevendendatabank vervatte gegevens, mits een aantal uitzonderingen, publiek toegankelijk worden gemaakt.

Het ontworpen artikel 329/1 van het decreet van 22 december 2017, daarentegen, bevat geen gelijkaardige bepaling, of enige andere regeling, wat de toegang betreft tot de persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van het bestuurlijk toezicht. Om te voldoen aan het in artikel 22 van de Grondwet vervatte legaliteitsbeginsel zal die bepaling moeten worden aangevuld met een regeling waarin wordt bepaald wie toegang heeft tot die gegevens.

4.5. De ontworpen artikelen 160, 301 en 329/1 van het decreet van 22 december 2017 vangen alle drie aan met een definitie van het begrip "algemene verordening gegevensbescherming". Teneinde dergelijke herhalingen te vermijden, lijkt het raadzaam om in een definitie te voorzien die voor het ganse decreet geldt. Een dergelijke handelwijze heeft als voordeel dat dan ook de bestaande verwijzingen naar die verordening[6] kunnen worden vervangen door verwijzingen naar het gedefinieerde begrip.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

5. Luidens het ontworpen artikel 6, § 3, tweede lid, van het decreet van 22 december 2017 legt de voorzitter van de installatievergadering, als die herkozen is als gemeenteraadslid, de eed af in handen van het oudste gemeenteraadslid. Als het oudste gemeenteraadslid de installatievergadering voorzit en herkozen is als gemeenteraadslid, legt dat gemeenteraadslid de eed af in handen van het op een na oudste gemeenteraadslid.

In de memorie van toelichting wordt dienaangaande het volgende gepreciseerd:

> "Met de voorzitter van de installatievergadering wordt met toepassing van artikel 6, §2, van het decreet over het lokaal bestuur de uittredende voorzitter van de raad bedoeld. Als de uittredende voorzitter van de gemeenteraad de installatievergadering niet kan voorzitten, wordt de installatievergadering voorgezeten door een uittredend lid van het college van burgemeester en schepenen in volgorde van hun rang."

Uit dat artikel 6, § 2, kan worden opgemaakt dat het oudste gemeenteraadslid niet in die hoedanigheid de installatievergadering voorzit.[7] Bijgevolg lijkt de tweede zin van het ontworpen artikel 6, § 3, tweede lid, de hypothese te viseren waarin de overeenkomstig artikel 6, § 2, aangeduide voorzitter van de installatievergadering,[8] het oudste gemeenteraadslid is. Dat zou duidelijker tot uiting moeten komen, bijvoorbeeld door aan het einde van de eerste zin van het

[6] Zie de artikelen 29, § 1, eerste lid, 75, en 223, derde en vierde lid, van het decreet van 22 december 2017.

[7] Wanneer het de bedoeling zou zijn in een regeling in die zin te voorzien, moet artikel 6, § 2, van het decreet van 22 december 2017 worden aangevuld.

[8] Zijnde, in beginsel, de uittredende voorzitter van de raad.

ontworpen artikel 6, § 3, tweede lid, te schrijven “het oudste gemeenteraadslid, of, als de voorzitter van de installatievergadering zelf het oudste gemeenteraadslid is, het op een na oudste gemeenteraadslid”. De tweede zin kan dan worden weggelaten.

Artikel 4

6. In het ontworpen artikel 7/1, § 1, van het decreet van 22 december 2017 wordt gewag gemaakt van een constructieve motie van wantrouwen, terwijl in paragraaf 2, vierde lid, 3°, van diezelfde bepaling wordt gepreciseerd dat het om een *individuele* constructieve motie van wantrouwen gaat.[9] Het is raadzaam in beide bepalingen dezelfde terminologie te gebruiken.[10]

Artikel 6

7. Het ontworpen artikel 37, § 3, derde lid, van het decreet van 22 december 2017 voorziet in de mogelijkheid om de commissies van de gemeenteraad opnieuw samen te stellen “na de aanname van een collectieve motie van wantrouwen”.

Ofschoon uit artikel 46 van het decreet van 22 december 2017 voortvloeit dat een collectieve motie van wantrouwen per definitie constructief moet zijn, verdient het omwille van de duidelijkheid en de uniformiteit van de terminologie aanbeveling om “een collectieve constructieve motie van wantrouwen” te schrijven.

Hetzelfde geldt voor artikel 105, derde lid, van het voorontwerp.

Artikel 9

8. Naar luid van het ontworpen artikel 41, vijfde lid, van het decreet van 22 december 2017 bepalen “[i]n het geval, vermeld in het tweede lid, 23°,” de subsidiereglementen en de beslissingen tot toekenning van nominatieve subsidies steeds als een van de subsidievoorwaarden dat de gesubsidieerde zich engageert om het belang van het gebruik van het Nederlands te erkennen bij het uitvoeren van de gesubsidieerde activiteiten.

Die bepaling, waarin de inhoud van de subsidiereglementen en van de beslissingen tot toekenning van subsidies wordt geregeld, hoort evenwel niet thuis in artikel 41, en bij uitbreiding in afdeling 3 van hoofdstuk 1, van titel 1 van deel 2, van het decreet van

[9] Ook in de memorie van toelichting wordt gewag gemaakt van een individuele constructieve motie van wantrouwen.

[10] Waarbij kan worden opgemerkt dat een constructieve motie van wantrouwen tegen de voorzitter van de gemeenteraad sowieso enkel individueel kan zijn, en dat die precisering derhalve overbodig is. In dat opzicht verschilt de situatie van de voorzitter van de gemeenteraad van die van het college van burgemeester en schepenen en van het districtscollege: uit de artikelen 46 en 124/1 van het decreet van 22 december 2017 vloeit voort dat een constructieve motie kan gericht zijn hetzij tegen alle schepenen, hetzij tegen een of meer schepenen, hetgeen verantwoordt dat in die bepalingen gewag wordt gemaakt van een collectieve en een individuele motie van wantrouwen. Zie ook artikel 104, § 1, van het decreet van 22 december 2017 waarin wat de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst betreft gewag wordt gemaakt van een constructieve motie van wantrouwen, zonder meer.

22 december 2017, dat betrekking heeft op de bevoegdheidsverdeling tussen de gemeenteraad en het college van burgemeester en schepenen. Ze kan dan ook beter elders worden ondergebracht, bijvoorbeeld in hoofdstuk 1 van titel 5 van deel 2.

Artikel 12

9. Luidens het ontworpen artikel 44, eerste lid, van het decreet van 22 december 2017, leggen de schepenen de eed af in de handen van de voorzitter van de gemeenteraad, in plaats van in de handen van de burgemeester, zoals thans het geval is.

In de memorie van toelichting wordt dienaangaande het volgende gepreciseerd:

> "In het geval de voorzitter van de gemeenteraad tevens schepen is, legt hij de eed als schepen af in handen van het oudste gemeenteraadslid naar analogie met de regeling opgenomen in artikel 6, §3, tweede lid, van het decreet over het lokaal bestuur, zoals gewijzigd door artikel 3 van dit ontwerp van decreet."

Omwille van de rechtszekerheid zou dit, naar het voorbeeld van artikel 58, § 1, derde lid, van het decreet van 22 december 2017, zoals vervangen bij artikel 39 van het decreet van 16 juli 2021,[11] beter uitdrukkelijk in artikel 44 van hetzelfde decreet worden bepaald.

Artikel 44

10.1. Luidens het ontworpen artikel 203, eerste lid, van het decreet van 22 december 2017 mag de persoon die het voorwerp uitmaakt van een tuchtprocedure zich op elk moment *tijdens de hoorzitting voor de tuchtoverheid* laten bijstaan en vertegenwoordigen door een juridisch raadgever van zijn keuze. In het tweede lid van dat artikel wordt hieraan toegevoegd dat de tuchtoverheid zich eveneens mag laten bijstaan door een juridisch raadgever, behalve bij de beraadslaging en de stemming.

In de memorie van toelichting wordt omtrent de ontworpen regeling het volgende gesteld:

> "De wijzigingen aan artikel 203 van het decreet over het lokaal bestuur verduidelijken in het eerste lid dat het gaat om bijstand van de betrokkene tijdens de hoorzitting van de tuchtoverheid, conform art. 6, §3, c), van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. De term 'raadsman', die niet genderneutraal is, wordt daarbij vervangen door 'juridisch raadgever'.
>
> In het tweede lid wordt het recht op bijstand van de tuchtoverheid geëxpliciteerd. Het is consequent om het recht op bijstand van een raadsman uitdrukkelijk toe te kennen aan het personeelslid en aan de tuchtoverheid.

[11] Die bepaling luidt: "Voor hij zijn mandaat aanvaardt, legt de aangewezen-burgemeester de volgende eed af in handen van de voorzitter van de gemeenteraad: 'Ik zweer de verplichtingen van mijn mandaat trouw na te komen.' Als de aangewezen burgemeester zelf de voorzitter van de gemeenteraad is, legt hij de eed af in handen van het oudste gemeenteraadslid."

Dit laatste recht werd op indirecte wijze wel door de Vlaamse Regering toegekend met artikel 20, eerste lid, 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2018 tot vaststelling van de tuchtprocedure voor het statutaire personeel van het lokaal bestuur en tot vaststelling van de werking, de samenstelling en de vergoeding van de leden van de Beroepscommissie voor Tuchtzaken. Het bestuur wordt namelijk ook uitgenodigd voor de hoorzitting in beroep bij de Beroepscommissie voor Tuchtzaken en is daardoor ook betrokken partij. In de oproepingsbrief wordt dan gemeld dat de opgeroepen partij (hier dus de tuchtoverheid) zich kan laten vertegenwoordigen door een gemandateerde of een advocaat. Het beginsel van de eerbiediging van de rechten van verdediging verdient een gelijke decretale verankering."

10.2. In zoverre in de aangehaalde memorie van toelichting wordt verwezen naar artikel 6, § 3, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens moet eraan worden herinnerd dat de waarborgen in die bepaling voor eenieder "die wegens een strafbaar feit wordt vervolgd", in beginsel niet van toepassing zijn op tuchtorganen van het actief bestuur. Overigens zijn de waarborgen van een eerlijk proces door een onafhankelijke en onpartijdige "rechterlijke instantie", die worden ontleend aan artikel 6, § 1, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, voorts in beginsel enkel van toepassing op gerechtelijke beslissingen en niet op een beslissing van een administratieve overheid die optreedt als orgaan van actief bestuur. Het is voldoende, uit het oogpunt van de vereisten die gesteld zijn bij die verdragsbepaling, dat uiteindelijk een beroep mogelijk is bij een rechterlijke instantie met volle rechtsmacht die aan de bij artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens gestelde vereisten voldoet.

Het voorgaande neemt niet weg dat in tuchtzaken de rechten van verdediging als algemeen rechtsbeginsel in acht moeten worden genomen, al zijn tijdens het vooronderzoek dat aan de eigenlijke tuchtprocedure voorafgaat, de rechten van verdediging niet van toepassing.[12]

10.3. Tot de rechten van verdediging behoort ook de wapengelijkheid, hetgeen impliceert dat alle partijen gelijke toegang tot dezelfde proceduremiddelen hebben.

Te dien aanzien moet worden opgemerkt dat in het ontworpen artikel 203, tweede lid, van het decreet van 22 december 2017 in algemene bewoordingen wordt bepaald dat de tuchtoverheid zich mag laten bijstaan door een juridisch raadgever, behalve bij de beraadslaging en de stemming, terwijl luidens het eerste lid van die bepaling de persoon die het voorwerp uitmaakt van de tuchtprocedure, zich op elk moment *tijdens de hoorzitting voor de tuchtoverheid* mag laten bijstaan door een juridisch raadgever. Aldus wordt de indruk gewekt dat de tuchtoverheid over een ruimere mogelijkheid van bijstand beschikt dan die persoon.

Dat lijkt nochtans niet de bedoeling te zijn van de stellers van het voorontwerp. Integendeel, met de toevoeging van het tweede lid aan artikel 203 van het decreet van 22 december 2017 wordt volgens de aangehaalde memorie van toelichting "een *gelijke* decretale verankering" van het recht op bijstand beoogd. Om hieromtrent alle twijfel weg te nemen, zou dat recht op bijstand in het eerste en het tweede lid van dat artikel dan ook op dezelfde wijze moeten worden geformuleerd.

[12] Zie RvS 13 mei 2022, nr. 253.731, *Demets*, §§ 55-57.

10.4. Ofschoon, zoals hiervoor wordt opgemerkt, de rechten van verdediging, met inbegrip van het recht op bijstand, enkel gelden tijdens de eigenlijke tuchtprocedure en niet tijdens het vooronderzoek dat eraan voorafgaat, impliceert het recht op bijstand niet alleen dat de betrokkene *tijdens de hoorzitting* kan worden bijgestaan of vertegenwoordigd door een juridisch raadgever, maar ook *ervoor of erna*. Zo moet, bijvoorbeeld bij de inzage van het tuchtdossier voorafgaand aan de hoorzitting, dat een aspect betreft van de rechten van verdediging vermits het de betrokkene in staat stelt op die hoorzitting zijn verweer te voeren, hij over de mogelijkheid beschikken zich te laten bijstaan of vertegenwoordigen.

Het ontworpen artikel 203, eerste lid, van het decreet van 22 december 2017 doet hieromtrent een ambiguïteit ontstaan: enerzijds, wordt nog steeds bepaald dat het recht op bijstand op elk moment geldt; anderzijds lijkt dat te worden gekwalificeerd door de toevoeging "tijdens de hoorzitting voor de tuchtoverheid".

Uit de aangehaalde memorie van toelichting kan weliswaar worden opgemaakt dat het niet de bedoeling is om het recht op bijstand van de betrokkene te beperken maar om te "*verduidelijken* (…) dat het gaat om bijstand van de betrokkene tijdens de hoorzitting". Het voorgaande neemt niet weg dat, om de voormelde ambiguïteit ongedaan te maken, beter zou worden bepaald dat de betrokkene zich op elk moment tijdens de procedure voor de tuchtoverheid kan laten bijstaan, in plaats van enkel een onderdeel van die procedure, namelijk de hoorzitting, te vermelden.

Artikel 47

11. Artikel 47 van het voorontwerp strekt ertoe in artikel 227 van het decreet van 22 december 2017 een lid in te voegen naar luid waarvan het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering afsluit.

Het voormelde artikel 227 regelt evenwel de beslissing tot oprichting van of deelname in een gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap en voorziet in de verplichting om een evaluatieverslag aan de gemeenteraad voor te leggen, en om te waken over de afstemming van het beleid van de gemeentelijke verzelfstandigde agentschappen op het gemeentelijk beleid. De verplichting om een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten heeft daar geen uitstaans mee. Het lijkt derhalve aangewezen om deze bepaling als een apart artikel in het decreet van 22 december 2017 in te voegen.

Hetzelfde geldt, weze het in mindere mate, voor artikel 76 van het voorontwerp.

Artikelen 85 en 87

12.1. Naar luid van het ontworpen artikel 488, § 1, van het decreet van 22 december 2017 (artikel 85 van het voorontwerp) stelt het bevoegde orgaan van de welzijnsvereniging, *binnen de grenzen die vastgesteld zijn door de Vlaamse Regering*, de rechtspositieregeling van het personeel vast. In het ontworpen artikel 499 van het decreet van 22 december 2017 (artikel 87) wordt het bevoegde orgaan van de autonome verzorgingsinstelling op

gelijkaardige wijze gemachtigd om de rechtspositieregeling van het personeel van het ziekenhuis vast te stellen, maar die bepaling vermeldt niet dat het bevoegde orgaan binnen de door de Vlaamse Regering vast te stellen grenzen moet optreden.

12.2. In de memorie van toelichting wordt weliswaar uiteengezet waarom de personeelsleden van de welzijnsverenigingen en de autonome verzorgingsinstellingen niet langer onderworpen zijn aan dezelfde rechtspositieregeling als die van de personeelsleden van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, maar er wordt niet verantwoord waarom enkel ten aanzien van de welzijnsverenigingen wordt bepaald dat ze de rechtspositieregeling van hun personeel vaststellen binnen de grenzen die vastgesteld zijn door de Vlaamse Regering. Nochtans doet de ontworpen regeling op die wijze een dubbel verschil in behandeling ontstaan. Vooreerst worden welzijnsverenigingen en autonome verzorgingsinstellingen verschillend behandeld: terwijl de eerste categorie bij het bepalen van de rechtspositie van zijn personeelsleden de door de Vlaamse Regering te bepalen grenzen in acht moet nemen, geldt dat niet voor de tweede categorie. Vervolgens worden ook de personeelsleden van de welzijnsverenigingen en de autonome verzorgingsinstellingen verschillend behandeld: terwijl de eerste categorie geniet van de beperkingen die voortvloeien uit de door de Vlaamse Regering vast te stellen grenzen, geldt dat niet voor de tweede categorie.

De voormelde verschillen in behandeling moeten kunnen worden verantwoord in het licht van het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie.

Artikel 105

13.1. Luidens artikel 105, tweede lid, 5°, van het voorontwerp treedt artikel 28 van het aan te nemen decreet, dat artikel 123, § 1, eerste lid, van het decreet van 22 december 2017 wijzigt, en dat betrekking heeft op de verkiezing van de districtsburgemeester, in werking op 1 december 2024. Nochtans treedt de eerdere vervanging van hetzelfde artikel 123 bij artikel 57 van het decreet van 16 juli 2021 in werking op 13 oktober 2024.[13] Bovendien treedt artikel 16 van het aan te nemen decreet, dat voor de verkiezing van de burgemeester in een gelijkaardige regeling voorziet, krachtens artikel 105, eerste lid, 1°, van het voorontwerp ook in werking op 13 oktober 2024.

Gelet op het voorgaande verdient het aanbeveling om artikel 28 van het aan te nemen decreet eveneens in werking te stellen op 13 oktober 2024.

13.2. Luidens artikel 105, derde lid, van het voorontwerp treden in een gemeente waar voor 13 oktober 2024 een collectieve motie (lees: een collectieve constructieve motie van wantrouwen) wordt ingediend, de artikelen 12 en 16 van het aan te nemen decreet in werking op de dag van de indiening van die motie, en treden in een district waar voor 13 oktober 2024 een collectieve motie (lees: een collectieve constructieve motie van wantrouwen) wordt ingediend, de artikelen 12, 16, 27 en 28 in werking op de dag van de indiening van de motie.

[13] Zie artikel 126, derde lid, 18°, van het decreet van 16 juli 2021.

Vooreerst zou het toepassingsgebied van die bepaling moeten worden beperkt tot gemeenten waar vóór 13 oktober 2024 maar ná de bekendmaking van het aan te nemen decreet in het Belgisch Staatsblad een collectieve constructieve motie van wantrouwen wordt ingediend. Indien dit niet het geval zou zijn, zou aan die bepalingen terugwerkende kracht worden gegeven, hetgeen in het licht van de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof dienaangaande allicht niet zou kunnen worden aanvaard, in zoverre aan verworven rechten zou worden geraakt.[14]

Zelfs indien hieraan gevolg wordt gegeven, leidt die bepaling ertoe dat in het geval dat een motie zou worden ingediend minder dan tien dagen na de bekendmaking van het aan te nemen decreet in het Belgisch Staatsblad, er zou worden afgeweken van de gebruikelijke termijn van inwerkingtreding, hetgeen enkel kan worden aanvaard indien hiervoor een bijzondere reden is. Indien dat niet het geval is, moet de ontworpen bepaling worden aangepast zodat de rechtzoekende over voldoende tijd beschikt om van de nieuwe regeling kennis te nemen en zich er naar te richten.

DE GRIFFIER — DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS — Wouter PAS

[14] Volgens de vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof is de niet-retroactiviteit van wetgevende normen een waarborg ter voorkoming van rechtsonzekerheid. Die waarborg vereist dat de inhoud van het recht voorzienbaar en toegankelijk is, zodat de rechtzoekende in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling kan voorzien op het tijdstip dat die handeling wordt verricht. De terugwerkende kracht kan enkel worden verantwoord wanneer ze onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang: zie zie o.m.: GwH 21 november 2013, nr. 158/2013, B.24.2; GwH 19 december 2013, nr. 172/2013, B.22; GwH 29 januari 2014, nr. 18/2014, B.10; GwH 9 oktober 2014, nr. 146/2014, B.10.1; GwH 22 januari 2015, nr. 1/2015, B.4; GwH 7 mei 2015, nr. 54/2015, B.12; GwH 14 januari 2016, nr. 3/2016, B.22; GwH 3 februari 2016, nr. 16/2016, B.12.1; GwH 28 april 2016, nr. 58/2016, B.9.2; GwH 9 februari 2017, nr. 15/2017, B.9.2; GwH 21 december 2017, nr. 145/2017, B.16.2; GwH 19 juli 2018, nr. 100/2018, B.13; GwH 3 juni 2021, nr. 82/2021, B.6; GwH 23 juni 2022, nr. 85/2022, B.10.2.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur

Art. 2. In artikel 4, §3, tweede lid, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het woord "januari" en de zinsnede ", bekendgemaakt" worden de woorden "van het jaar waarin de gemeenteraadsverkiezingen plaatsvinden" ingevoegd;

2° de zinsnede "vanaf 1 januari" wordt vervangen door de zinsnede "vanaf 1 december".

Art. 3. In artikel 6, §3, van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"De voorzitter van de installatievergadering legt, als die herkozen is als gemeenteraadslid, de eed af in handen van het oudste gemeenteraadslid, of, als de voorzitter van de installatievergadering zelf het oudste raadslid is, in handen van het op een na oudste gemeenteraadslid.".

Art. 4. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij decreet van 16 juli 2021, wordt een artikel 7/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 7/1. §1. De gemeenteraad kan een constructieve motie van wantrouwen aannemen tegen de voorzitter van de gemeenteraad.

§2. De constructieve motie van wantrouwen voldoet aan al de volgende voorwaarden:
1° ze is ondertekend door de meerderheid van de raadsleden;
2° ze is ondertekend door ten minste twee derde van de raadsleden van elke fractie die de motie ondersteunt. Als een fractie slechts uit twee verkozenen bestaat, volstaat de handtekening van een van hen;
3° ze draagt voor de voorzitter van de gemeenteraad een kandidaat-opvolger voor;
4° er is een ontvankelijke akte van voordracht bijgevoegd als vermeld in artikel 7, §1 en §2. Als een lijst in twee fracties is opgesplitst, wordt, in afwijking van artikel 7, de akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter ondertekend door de meerderheid van de gemeenteraadsleden die deel uitmaken van de fractie van de kandidaat-voorzitter. Als de fractie van de kandidaat-voorzitter slechts twee verkozenen telt, volstaat de handtekening van een van hen;

5° ze is uiterlijk acht dagen voor de gemeenteraadszitting aan de algemeen directeur bezorgd.

Tot de eerstvolgende vernieuwing van de gemeenteraad wordt een fractie geacht hetzelfde aantal leden te behouden, zoals vastgelegd op de installatievergadering, voor wat betreft het gewicht van de fracties voor de berekening van de meerderheidsvereisten, vermeld in het eerste lid. Het aantal zetels per fractie kan enkel wijzigen ten gevolge van een opvolging tussen twee fracties die een gezamenlijke lijst vormden.

De constructieve motie van wantrouwen kan niet bij spoedeisendheid in bespreking worden gebracht als vermeld in artikel 23.

De constructieve motie van wantrouwen kan niet worden ingediend op de volgende momenten:
1° in de periode van één jaar na de installatie van de gemeenteraad;
2° in de periode van twaalf maanden voor de dag van de verkiezingen voor de volledige vernieuwing van de gemeenteraden;
3° als er tegen de voorzitter een constructieve motie van wantrouwen is aangenomen, voor een termijn van één jaar vervallen is.

De algemeen directeur bezorgt de constructieve motie van wantrouwen met de bijgevoegde akte van voordracht van de kandidaat-voorzitter aan de voorzitter van de gemeenteraad. De voorzitter van de gemeenteraad agendeert de akte op de eerstvolgende vergadering.

§3. De gemeenteraad beoordeelt op de eerstvolgende vergadering na het indienen van de motie van wantrouwen bij stemming of de motie voldoet aan de voorwaarden, vermeld in paragraaf 2. Als de gemeenteraad vaststelt dat niet aan de voorwaarden is voldaan, verklaart hij de motie zonder voorwerp. Als de motie ontvankelijk is verklaard, stemt de gemeenteraad over de aanname van de motie van wantrouwen.

§4. Als de gemeenteraad de constructieve motie van wantrouwen aanneemt, is de voorzitter ontslagen. De voorgedragen kandidaat-voorzitter wordt verkozen verklaard.”.

Art. 5. In artikel 17, §5, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden de woorden “deze paragraaf” vervangen door de woorden “het eerste lid”;

2° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“De gemeente sluit naast de verzekering, vermeld in het eerste lid, de volgende verzekeringen af:
1° een verzekering om de bestuurdersaansprakelijkheid te dekken die persoonlijk ten laste komt van gemeenteraadsleden bij de normale uitoefening van hun mandaat, als ze de gemeente vertegenwoordigen als lid van de raad van bestuur of als dagelijks bestuurder in een rechtspersoon indien die rechtspersoon geen bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering heeft afgesloten voor de vertegenwoordigende mandataris;
2° een verzekering voor ongevallen die de gemeenteraadsleden overkomen in het kader van de normale uitoefening van hun mandaat.”.

Art. 6. In artikel 37, §3, van hetzelfde decreet wordt tussen het tweede en het derde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het tweede lid worden de commissies opnieuw samengesteld na de aanname van een collectieve constructieve motie van wantrouwen als door de aanname van de collectieve constructieve motie van wantrouwen het aantal mandaten dat toekomt aan de fracties waarvan leden deel uitmaken van het college van burgemeester en schepenen niet hoger is dan de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de andere fracties.".

Art. 7. In artikel 38, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt punt 9° opgeheven.

Art. 8. Aan artikel 40, §1, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede ", §1 en §2" toegevoegd.

Art. 9. In artikel 41 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het derde lid wordt de zinsnede "de bevoegdheid tot het bepalen van vrijstellingen en verminderingen, of elke andere vorm van differentiëring met lagere tarieven" vervangen door de woorden "de bevoegdheid tot het bepalen van elke vorm van differentiëring van de tarieven";

2° in het derde lid, 1°, wordt de zinsnede "een voorstel van gemeenteraadsbesluit dat vrijstellingen, verminderingen of differentiëring met lagere tarieven vaststelt" vervangen door de woorden "een voorstel van gemeenteraadsbesluit dat een differentiëring van tarieven vaststelt";

3° in het derde lid, 3°, worden de woorden "vrijstellingen of verminderingen" vervangen door het woord "differentiëring";

4° er wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In het geval, vermeld in het tweede lid, 23°, bepalen de subsidiereglementen en de beslissingen tot toekenning van nominatieve subsidies steeds als een van de subsidievoorwaarden dat de gesubsidieerde zich engageert om het belang van het gebruik van het Nederlands te erkennen bij het uitvoeren van de gesubsidieerde activiteiten.".

Art. 10. In artikel 42, §2, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede ", § 1 en § 2" opgeheven.

Art. 11. In artikel 43, §4, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen de zinsnede "benoeming in." en de woorden "De schepen" wordt de zin "De gemeenteraad kan in elk geval, op de wijze bepaald in het huishoudelijk reglement, de rangorde van de schepenen wijzigen." ingevoegd;

2° na de woorden "de laatste schepen in rang" wordt de zinsnede ", tenzij de gemeenteraad de rangorde van die schepen wijzigt op de wijze bepaald in het huishoudelijk reglement." ingevoegd.

Art. 12. In artikel 44, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord "burgemeester" wordt vervangen door de woorden "voorzitter van de gemeenteraad";

2° de volgende zin wordt toegevoegd: "Als de voorzitter van de gemeenteraad zelf verkozen is als schepen, legt hij de eed als schepen af in handen van het oudste gemeenteraadslid".

Art. 13. In artikel 46 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd dat luidt als volgt:

"Tot de eerstvolgende vernieuwing van de gemeenteraad wordt een fractie geacht hetzelfde aantal leden te behouden, zoals vastgelegd op de installatievergadering, voor wat betreft het gewicht van de fracties voor de berekening van de meerderheidsvereisten, vermeld in het eerste lid. Het aantal zetels per fractie kan enkel wijzigen ten gevolge van een opvolging tussen twee fracties die een gezamenlijke lijst vormden.";

2° in paragraaf 5 worden de woorden "en aan de provinciegouverneur" toegevoegd.

Art. 14. Aan artikel 47 van hetzelfde decreet worden een punt 8° en 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

"8° de schepen die als gemeenteraadslid geschorst is op grond van artikel 199 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011;
9° de schepen die het mandaat uitoefent van voorzitter van een federaal, Vlaams of Europees parlement als de schepen daar schriftelijk om verzoekt. In voorkomend geval geldt de verhindering zolang de schepen dat mandaat als voorzitter uitoefent.".

Art. 15. In artikel 49, §1, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede "beslist de gemeenteraad met behoud van de toepassing van artikel 42, §3, eerste lid, of het opengevallen schepenmandaat wordt ingevuld" vervangen door de zinsnede "kan de gemeenteraad met behoud van de toepassing van artikel 42, §3, eerste lid, beslissen om het opengevallen schepenmandaat niet in te vullen. Deze mogelijkheid bestaat niet als er in de akte van voordracht een opvolger is vermeld overeenkomstig artikel 43 en de opvolger geïnstalleerd wordt";

2° aan het eerste lid worden de volgende zinnen toegevoegd: "De voorzitter van de gemeenteraad gaat de ontvankelijkheid na van de akte van voordracht op de vergadering van de gemeenteraad waarop de akte geagendeerd is. In voorkomend geval wordt de voorgedragen kandidaat-schepen verkozen verklaard.";

3° in het tweede lid worden de zinnen "De voorzitter van de gemeenteraad gaat na of de akte van voordracht ontvankelijk is. In voorkomend geval wordt de voorgedragen kandidaat-schepen verkozen verklaard op de eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad." opgeheven.

Art. 16. In artikel 58, §1, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt tussen de zinsnede "benoemd tot burgemeester." en de woorden "Tot de eerstvolgende vernieuwing" de zin "Als twee verkozenen van de grootste coalitiefractie een gelijk hoogste aantal naamstemmen hebben behaald, is de kandidaat die het hoogst gerangschikt stond op de lijst, de aangewezen burgemeester." ingevoegd;

2° tussen het eerste en het tweede lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"In het geval van verkiezing zonder stemming, is de hoogst gerangschikte kandidaat op de lijst met het hoogste aantal zetels de aangewezen burgemeester.";

3° in het bestaande zesde lid, dat het zevende lid wordt, wordt het woord "tweede" vervangen door het woord "derde" en wordt het woord "vierde" vervangen door het woord "vijfde".

Art. 17. In artikel 62 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt het zesde lid vervangen door wat volgt:

"De verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing als voorzitter van het vast bureau houdt van rechtswege de verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing in als burgemeester.".

Art. 18. In artikel 69 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"Het verval van het mandaat van raadslid, de verhindering, de afstand van mandaat, de afzetting, de schorsing en het ontslag uit het mandaat als voorzitter van de gemeenteraad houden van rechtswege het verval van het mandaat van raadslid, de verhindering, de afstand van mandaat, de afzetting, de schorsing en het ontslag uit het mandaat van voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn in.".

Art. 19. In artikel 77, derde lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en op het inwendige bestuur ervan." vervangen door de zinsnede ", de retributies en het inwendige bestuur van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.".

Art. 20. In artikel 78, tweede lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt een punt 17°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"17°/1 het vaststellen van de machtiging tot het heffen van de retributies en de voorwaarden ervan, inclusief verminderingen en vrijstellingen;".

Art. 21. In artikel 80 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt tussen de zinsnede "45, 47 en 48" en de woorden "zijn van toepassing" de zinsnede ", eerste lid," ingevoegd;

2° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 48, tweede lid, is van toepassing op de leden van het vast bureau, met dien verstande dat "schepen" wordt gelezen als "lid van het vast bureau".".

Art. 22. Artikel 81 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 81. De verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing als burgemeester houden ook de verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing als voorzitter van het vast bureau in.

De verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing als schepen houden ook de verhindering, het ontslag, het verval van mandaat, de afstand van mandaat, de afzetting en de schorsing als lid van het vast bureau in.".

Art. 23. In artikel 88 van hetzelfde decreet wordt de zinsnede ", eerste en tweede lid" opgeheven.

Art. 24. In artikel 95, derde lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de woorden "In dat geval is" vervangen door de zinsnede "De voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn gaat na of de voordrachtsakte ontvankelijk is overeenkomstig de voorwaarden, vermeld in artikel 92, derde tot en met zevende lid. In voorkomend geval wordt".

Art. 25. In artikel 106, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt tussen het woord "voorzitterschap" en het woord "waargenomen" de zinsnede ", behalve in geval van ontslag dat niet het gevolg is van een onverenigbaarheid," ingevoegd.

Art. 26. Aan artikel 110, tweede lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt een punt 9° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"9° "acht dagen" als vermeld in artikel 32, tweede lid, als "drie dagen".".

Art. 27. In artikel 122, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "en met dien verstande dat de districtsschepenen de eed afleggen in handen van de voorzitter van de districtsraad" opgeheven.

Art. 28. In artikel 123, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt tussen de zinsnede "wordt de verkozene voor de districtsraad van die lijst met het hoogste aantal naamstemmen districtsburgemeester." en de woorden "Tot de eerstvolgende vernieuwing" de zin "Als twee verkozenen van de grootste coalitiefractie een gelijk hoogste aantal naamstemmen hebben behaald, is de kandidaat die het hoogst gerangschikt stond op de lijst, de districtsburgemeester." ingevoegd.

Art. 29. In artikel 124/1, §5, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 16 juli 2021, worden de woorden "Vlaamse Regering" vervangen door het woord "gemeenteraad".

Art. 30. In artikel 126, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de zinsnede ""de leden van de districtsraad"," en de zinsnede ""de gemeenteraad"" de zinsnede ""de kandidaat-gemeenteraadsleden" wordt gelezen als "de kandidaat-leden van de districtsraad"," ingevoegd.

Art. 31. Aan artikel 130 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het eerste lid wordt geheim gestemd over het voorafgaande advies van het districtscollege, vermeld in artikel 125, §3, 4°.".

Art. 32. In artikel 141 van hetzelfde decreet worden de woorden "de gemeentebegroting" vervangen door de woorden "het meerjarenplan of de aanpassing ervan".

Art. 33. In artikel 143 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede "artikel 249, § 3, artikel 256 en 264, tweede lid," vervangen door de zinsnede "artikel 249, §3 en §4, artikel 256, artikel 264, tweede lid, en artikel 274,";

2° aan het eerste lid wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"7° "gemeenteraadsverkiezingen" als "districtsraadsverkiezingen".";

3° tussen het eerste en het tweede lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het eerste lid is artikel 254 niet van toepassing gedurende de eerste bestuursperiode van een nieuw opgericht district. Voor het einde van het eerste kwartaal van de eerste bestuursperiode wordt een eenjarig meerjarenplan vastgesteld voor het eerste jaar van die bestuursperiode. Voor het einde van het jaar dat volgt op de districtsraadsverkiezingen wordt een meerjarenplan vastgesteld dat start in het tweede jaar dat volgt op de districtsraadsverkiezingen en afloopt op het einde van het jaar na het jaar van de daaropvolgende districtsraadsverkiezingen. Elk van die meerjarenplannen bestaat uit een strategische nota, een financiële nota en een toelichting die conform artikel 255 zijn opgemaakt.";

4° tussen het bestaande tweede lid, dat het derde lid wordt, en het bestaande derde lid, dat het vijfde lid wordt, wordt een vierde lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"De districtsraad stemt telkens over het geheel van het beleidsrapport. In afwijking daarvan kan elk raadslid de afzonderlijke stemming eisen over een of meer onderdelen die hij aanwijst. In dat geval mag de districtsraad pas over het geheel van het beleidsrapport stemmen na de afzonderlijke stemming. Als die afzonderlijke stemming tot gevolg heeft dat het ontwerp van beleidsrapport moet worden gewijzigd, wordt de stemming over het geheel verdaagd tot een volgende vergadering van de raad.";

5° in het bestaande derde lid, dat het vijfde lid wordt, worden de woorden "en het tweede" vervangen door de woorden "tot en met het derde".

Art. 34. In artikel 148, vierde lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede ", de schepenen en de voorzitter van het vast bureau" vervangen door de woorden "en de schepenen".

Art. 35. In artikel 150, §2, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zin "Als ten gevolge van de toekenning van de bezoldiging, vermeld in artikel 149, andere wettelijke of reglementaire bezoldigingen, vergoedingen of toelagen verminderd worden of vervallen, vermindert de gemeenteraad, op verzoek van de burgemeester of de betrokken schepen, die bezoldiging overeenkomstig dat verzoek." vervangen door de zinnen "Als ten gevolge van de toekenning van de bezoldiging, vermeld in artikel 149, andere wettelijke of reglementaire bezoldigingen, vergoedingen of toelagen verminderd worden of vervallen, vermindert de gemeente, op voorwaarde dat de burgemeester of de betrokken schepen daar zelf om verzoekt, die bezoldiging

overeenkomstig dat verzoek. De algemeen directeur stelt vast of aan de voormelde voorwaarden is voldaan.";

2° in het tweede lid wordt de zin "Als ten gevolge van de toekenning van de bezoldiging, vermeld in artikel 149, andere wettelijke of reglementaire bezoldigingen, vergoedingen of toelagen verminderd worden of vervallen, vermindert de raad voor maatschappelijk welzijn, op verzoek van de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst, vermeld in artikel 42, § 1, derde lid, die bezoldiging overeenkomstig dat verzoek." vervangen door de zinnen "Als ten gevolge van de toekenning van de bezoldiging, vermeld in artikel 149, andere wettelijke of reglementaire bezoldigingen, vergoedingen of toelagen verminderd worden of vervallen, vermindert het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, op voorwaarde dat de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst, vermeld in artikel 42, §1, derde lid, daar zelf om verzoekt, die bezoldiging overeenkomstig dat verzoek. De algemeen directeur stelt vast of aan de voormelde voorwaarden is voldaan.".

Art. 36. In artikel 159 van hetzelfde decreet wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

"De gemeente of het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn sluit naast de verzekering, vermeld in het eerste lid, de volgende verzekeringen af:
1° een verzekering om de bestuurdersaansprakelijkheid te dekken die persoonlijk ten laste komt van de burgemeester, de schepen, de voorzitter van het vast bureau of het lid van het vast bureau, bij de normale uitoefening van hun mandaat, als ze de gemeente of het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn vertegenwoordigen als lid van de raad van bestuur of als dagelijks bestuurder in een rechtspersoon indien die rechtspersoon geen bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering heeft afgesloten voor de vertegenwoordigende mandataris;
2° een verzekering voor ongevallen van de burgemeester, de schepen, de voorzitter van het vast bureau, het lid van het vast bureau of de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst die zich voordoen bij de normale uitoefening van hun mandaat.".

Art. 37. Artikel 160 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 160. In dit artikel wordt verstaan onder algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG.

Een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid houdt een databank bij met gegevens over de mandatarissen van het lokaal bestuur. De aldus aangewezen entiteit is met betrekking tot die gegevens verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De verwerking, vermeld in het tweede lid, heeft als doel de transparantie en de toegankelijkheid voor het publiek met betrekking tot de besturen en organisaties waarin de mandatarissen actief zijn, te bevorderen en de democratische controle te faciliteren.

De verwerking, vermeld in het tweede lid, is gebaseerd op artikel 6, eerste lid, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming. Voor zover er gegevens worden verwerkt in verband met politieke opvattingen, is die verwerking toegelaten op grond van artikel 9, tweede lid, e) en g), van de voormelde verordening.

De databank, vermeld in het tweede lid, bevat de volgende gegevens van de mandatarissen: de voornaam, de achternaam, het rijksregisternummer, het geslacht, de geboortedatum, de naam van de lijst waarop ze als raadslid zijn verkozen, de naam van de fractie waartoe ze behoren of, in voorkomend geval, de melding dat ze als onafhankelijke zetelen, alsook, in voorkomend geval, de bevoegdheden die ze toegewezen krijgen, en de begin- en einddatum van hun mandaat. Die gegevens worden ter beschikking gesteld door het lokaal bestuur waarbij de mandataris actief is. De databank houdt het historische overzicht van die gegevens bij.

De gegevens van de mandatarissen, vermeld in het vijfde lid, worden met uitzondering van het rijksregisternummer, het geslacht en de geboortedatum publiek toegankelijk gemaakt door de entiteit die door de Vlaamse Regering overeenkomstig het tweede lid is aangewezen.

De gegevens, vermeld in het vijfde lid, worden bewaard overeenkomstig de regeling die geldt met toepassing van artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

De Vlaamse Regering regelt de nadere uitvoering van dit artikel.".

Art. 38. Artikel 165 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. 39. Aan artikel 177, eerste lid, 2°, van hetzelfde decreet wordt de volgende zin toegevoegd:

"Dat debiteurenbeheer kan plaatsvinden rekening houdend met onder meer de doelstelling van bestrijding en voorkoming van armoede en overeenkomstig het lokaal beleid.".

Art. 40. In artikel 183, §2, van hetzelfde decreet worden tussen de woorden "of het bijzonder comité voor de sociale dienst" en de zinsnede ", of namens de voorzitter" de woorden "of zijn subcomités" ingevoegd.

Art. 41. In artikel 185 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, 6°, wordt de zinsnede "de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de stichtingen en de Europese politieke partijen en stichtingen," vervangen door de zinsnede "het Wetboek van vennootschappen en verenigingen,";

2° aan paragraaf 1, eerste lid, wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"7° de woonmaatschappij, vermeld in boek 4, deel 1, titel 3, van de Vlaamse Codex Wonen van 2021.";

3° paragraaf 3 wordt opgeheven.

Art. 42. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt een artikel 185/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 185/1. §1. Met behoud van andersluidende wettelijke of decretale bepalingen en met uitzondering van de personeelsleden, vermeld in artikel 162, §1, en 183, §1, kunnen een gemeente, het autonoom gemeentebedrijf van die gemeente, het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat de gemeente bedient, een publiekrechtelijke vereniging van dat openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en een intergemeentelijk samenwerkingsverband waarin een van de voormelde

besturen deelneemt, aan elkaar personeel overdragen onder de volgende voorwaarden:
1° de overdracht van personeel is nader bepaald in de rechtspositieregeling van het personeel dat wordt overgedragen;
2° bij de overdracht is de voor het personeelslid geldende rechtspositieregeling nageleefd;
3° het bevoegde orgaan van het bestuur waarnaar het personeelslid overgedragen wordt, keurt de overdracht goed;
4° de personeelsleden behouden na de overdracht de aard van het dienstverband, hun graad, hun anciënniteit, hun prestatieregeling, hun salarisschaal en hun rechten en verplichtingen zoals vastgesteld in hun arbeidscontract of bestaande arbeidsbetrekking;
5° de overdracht kan geen reden voor ontslag zijn;
6° de personeelsleden behouden voor minstens een jaar hun rechtspositieregeling.

De Vlaamse Regering kan verdere minimale waarborgen vaststellen.

§2. Met behoud van andersluidende wettelijke of decretale bepalingen en met uitzondering van de personeelsleden, vermeld in artikel 162, §1, en 183, §1, kunnen de overheden, vermeld in paragraaf 1, contractueel personeel overdragen aan een gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap in privaatrechtelijke vorm, een ziekenhuisvereniging, een vereniging of vennootschap voor sociale dienstverlening, een woonzorgvereniging of woonzorgvennootschap of aan een woonmaatschappij als vermeld in boek 4, deel 1, titel 3, van de Vlaamse Codex Wonen van 2021, onder de volgende voorwaarden:
1° de overdragende overheid is een deelgenoot van de overnemende rechtspersoon, met uitzondering van de woonmaatschappij, waarvan de overdragende overheid geen aandeelhouder hoeft te zijn;
2° de overdracht van personeel is nader bepaald in de rechtspositieregeling van het personeel dat wordt overgedragen;
3° bij de overdracht is de voor het personeelslid geldende rechtspositieregeling nageleefd;
4° het bevoegde orgaan van de rechtspersoon waarnaar het personeelslid overgedragen wordt, keurt de overdracht goed;
5° de personeelsleden behouden na de overdracht de aard van het dienstverband, hun graad, hun anciënniteit, hun prestatieregeling, hun salarisschaal en hun rechten en verplichtingen zoals vastgesteld in hun arbeidscontract of bestaande arbeidsbetrekking;
6° de overdracht kan geen reden voor ontslag zijn;
7° de personeelsleden behouden voor minstens een jaar hun rechtspositieregeling.

De Vlaamse Regering kan verdere minimale waarborgen vaststellen.”.

Art. 43. In artikel 202, §1, van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Als tuchtonderzoeker kan worden aangesteld elk personeelslid dat werkzaam is in een openbare dienst met een graad die minstens gelijkwaardig is aan de graad van het tuchtrechtelijk vervolgd personeelslid.”.

Art. 44. In artikel 203 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het woord “moment” en het woord “laten” worden de woorden “tijdens de procedure voor de tuchtoverheid” ingevoegd;

2° het woord "raadsman" wordt vervangen door de woorden "juridisch raadgever";

3° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"De tuchtoverheid mag zich eveneens laten bijstaan door een juridisch raadgever, behalve bij de beraadslaging en de stemming.".

Art. 45. In artikel 208 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, tweede lid, wordt tussen de woorden "de voorzitter van de gemeenteraad" en de woorden "in hoogdringende gevallen" de zinsnede "of, in voorkomend geval, de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn," ingevoegd;

2° in paragraaf 3, eerste lid, wordt het woord "acht" vervangen door het woord "veertien";

3° in paragraaf 3 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"De preventief geschorste personeelsleden, vermeld in paragraaf 2, worden voorafgaand aan de bevestiging, vermeld in het eerste lid, gehoord door de tuchtoverheid.".

Art. 46. In artikel 218, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt het woord "gemeentelijke" opgeheven.

Art. 47. In artikel 227 van hetzelfde decreet wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Het gemeentelijk extern verzelfstandigd agentschap sluit een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af.".

Art. 48. In artikel 235, §4, van hetzelfde decreet wordt het derde lid opgeheven.

Art. 49. Aan artikel 239 van hetzelfde decreet wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 185/1 is van toepassing bij de overdracht van personeel.".

Art. 50. Aan artikel 247 van hetzelfde decreet wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 185/1, §2, is van toepassing bij de overdracht van contractueel personeel.".

Art. 51. Aan artikel 256 van hetzelfde decreet wordt de volgende zin toegevoegd:

"Een krediet is het bedrag voor ontvangsten en uitgaven binnen één boekjaar, dat toegekend is in de financiële nota van het meerjarenplan of de aanpassing ervan.".

Art. 52. Aan artikel 257, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "of vast te stellen" toegevoegd.

Art. 53. In artikel 258, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "en financiering," vervangen door de zinsnede ", op te nemen leningen en leasings en toegestane leningen en betalingsuitstel,".

Art. 54. In artikel 269 van hetzelfde decreet wordt het derde lid opgeheven.

Art. 55. In artikel 272, §1, derde lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden "Daaronder vallen" en de woorden "niet de betalingen" de zinsnede "ook de betalingen tussen de gemeente en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat de gemeente bedient, maar" ingevoegd.

Art. 56. Aan artikel 286 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 worden een punt 12° tot en met 14° toegevoegd, die luiden als volgt:

"12° de jaarrekeningen van de gemeentelijke extern verzelfstandigde agentschappen in privaatrechtelijke vorm;
13° de besluiten van de raad van bestuur van de autonome gemeentebedrijven en de inhoud ervan, waarbij wordt afgeweken van de rechtspositieregeling van het gemeentepersoneel;
14° de besluiten over retributies van de raad van bestuur van de autonome gemeentebedrijven en de inhoud ervan.";

2° aan paragraaf 2 wordt een punt 6° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"6° de besluiten, en de inhoud ervan, van de welzijnsvereniging, waarbij wordt afgeweken van de rechtspositieregeling van het OCMW-personeel, voor wat de welzijnsverenigingen betreft waarvan de maatschappelijke zetel zich in de gemeente bevindt.".

Art. 57. In artikel 290, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de zinsnede ""vast bureau"" en het woord "en" de zinsnede ", "gemeenteraad" wordt gelezen als "raad voor maatschappelijk welzijn"" ingevoegd.

Art. 58. Artikel 301 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 21 december 2018, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 301. In dit artikel wordt verstaan onder algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG.

Een door de Vlaamse Regering aan te wijzen entiteit van de Vlaamse overheid houdt een databank bij met gegevens over:
1° de aangestelde en waarnemend algemeen directeur van de gemeente;
2° de aangestelde en waarnemend financieel directeur van de gemeente;
3° de leidend ambtenaar van het autonoom gemeentebedrijf;
4° de personeelsleden die namens de gemeente, het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en het autonoom gemeentebedrijf verantwoordelijk zijn voor de digitale communicatie met de Vlaamse overheid.

De aldus aangewezen entiteit is met betrekking tot de gegevens, vermeld in het tweede lid, verwerkingsverantwoordelijke in de zin van artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De verwerking, vermeld in het tweede lid, heeft als doel burgers, ondernemingen, organisaties en overheidsinstellingen in staat te stellen te verifiëren dat ontvangen data betrouwbaar en authentiek zijn en uitgaan van een daartoe gemachtigd persoon.

De verwerking, vermeld in het tweede lid, is gebaseerd op artikel 6, eerste lid, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming.

De databank bevat de volgende gegevens van de betrokkenen, vermeld in het tweede lid: de voornaam, de achternaam, het rijksregisternummer, contactgegevens en de begin- en einddatum van de aanstelling. Die gegevens worden ter beschikking gesteld door de gemeente en het autonoom gemeentebedrijf. De databank houdt het historische overzicht van die gegevens bij.

De gegevens, vermeld in het zesde lid, van de betrokkenen, vermeld in het tweede lid, die in functie zijn, worden, met uitzondering van het rijksregisternummer, door de entiteit die door de Vlaamse Regering overeenkomstig het tweede lid is aangewezen, publiek toegankelijk gemaakt.

De gegevens, vermeld in het zesde lid, worden bewaard overeenkomstig de regeling die geldt met toepassing van artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

De Vlaamse Regering regelt de nadere uitvoering van dit artikel.".

Art. 59. In artikel 310 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van communicatie tussen de indieners van het verzoek en de gemeente.".

Art. 60. In artikel 311 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden "een formulier dat bestaat uit" opgeheven en worden de woorden "een petitielijst" vervangen door de woorden "een of meerdere petitielijsten";

2° in het tweede lid, 4°, wordt de zinsnede "de naam, de voornamen, de geboortedatum en de woonplaats" vervangen door de zinsnede "de voornaam, de achternaam, de geboortedatum, het rijksregisternummer en het adres";

3° in het derde lid wordt de zinsnede "naam, voornamen, geboortedatum en woonplaats" vervangen door de zinsnede "voornaam, de achternaam, de geboortedatum, het rijksregisternummer en het adres";

4° het vierde lid wordt vervangen door wat volgt:

"De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen waaraan het verzoekschrift of de petitielijst, vermeld in het eerste lid, moet voldoen.".

Art. 61. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt aan deel 2, titel 7, hoofdstuk 1, een artikel 329/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 329/1. In dit artikel wordt verstaan onder algemene verordening gegevensbescherming: verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG.

De binnen de Vlaamse overheid bevoegde entiteit verwerkt in het kader van het bestuurlijk toezicht de persoonsgegevens die noodzakelijk zijn om het bestuurlijk toezicht te kunnen uitoefenen.

De verwerking van de gegevens, vermeld in het tweede lid, heeft in het bijzonder betrekking op de volgende categorieën van persoonsgegevens:
1° identificatiegegevens;
2° contactgegevens;
3° politieke gegevens;
4° andere persoonsgegevens die worden meegedeeld of opgevraagd naar aanleiding van de werking of beslissingen van lokale besturen.

De verwerking van de gegevens, vermeld in het tweede lid, heeft in het bijzonder betrekking op de volgende categorieën van natuurlijke personen:
1° personen die een klacht indienen bij de toezichthoudende overheid;
2° personen die in een klacht bij de toezichthoudende overheid worden genoemd;
3° personen die in een beslissing van het lokaal bestuur worden genoemd.

De verwerking van persoonsgegevens, vermeld in het tweede lid, is gebaseerd op artikel 6, eerste lid, c) en e), van de algemene verordening gegevensbescherming. Voor zover er gegevens worden verwerkt in verband met politieke opvattingen, is de verwerking toegelaten op grond van artikel 9, tweede lid, e) en g), van de voormelde verordening.

De gegevens, vermeld in het derde lid, worden bewaard overeenkomstig de regeling die geldt met toepassing van artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

De gegevens, vermeld in het derde lid, zijn niet publiek toegankelijk. Enkel de toezichthoudende overheid, haar medewerkers en de medewerkers van de binnen de Vlaamse overheid bevoegde entiteit hebben toegang tot deze gegevens.”.

Art. 62. In artikel 336 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede “De bepalingen van hoofdstuk 1 tot en met 3 zijn, met uitzondering van artikel 332, § 2 en § 3, binnen de grenzen” wordt vervangen door de zinsnede “De bepalingen van hoofdstuk 1 tot en met 3 van deze titel zijn, met uitzondering van artikel 330 en 332, §2, §3 en §4, binnen de grenzen”;

2° de zinsnede “met dien verstande dat “de gemeenteoverheid” wordt gelezen als “de organen en personeelsleden van de meergemeentezones”” wordt vervangen door de zinsnede “met dien verstande dat wat de meergemeentezones betreft “de gemeenteoverheid” wordt gelezen als “de organen en personeelsleden van de meergemeentezones”, “gemeenteraad” wordt gelezen als “politieraad” en “college van burgemeester en schepenen” wordt gelezen als “politiecollege””.

Art. 63. In artikel 337 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden tussen de woorden “Van de besluiten van de politieraad” en de woorden “wordt binnen tien dagen nadat ze genomen zijn” de woorden “en van de besluiten van de gemeenteraad over aangelegenheden van lokale politie” ingevoegd;

2° er wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§4. De termijn, vermeld in paragraaf 1, wordt gestuit door de verzending van een klacht aan de toezichthoudende overheid, op voorwaarde dat die klacht verstuurd wordt op de wijze bepaald door de Vlaamse Regering, binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3.

Een nieuwe termijn als vermeld in paragraaf 1 gaat in op de dag die volgt op de verzending van de klacht.".

Art. 64. In artikel 339 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede "met uitzondering van artikel 332, § 2 en § 3, van dit decreet" wordt vervangen door de zinsnede "met uitzondering van artikel 330 en 332, §2, §3 en §4,";

2° de zinsnede "", gemeenteraad" wordt gelezen als "zoneraad" en "college van burgemeester en schepenen" wordt gelezen als "zonecollege"" wordt toegevoegd.

Art. 65. Aan artikel 340 van hetzelfde decreet wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§4. De termijn, vermeld in paragraaf 1, wordt gestuit door de verzending van een klacht aan de toezichthoudende overheid, op voorwaarde dat die klacht verstuurd wordt op de wijze bepaald door de Vlaamse Regering, binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3.

Een nieuwe termijn als vermeld in paragraaf 1 gaat in op de dag die volgt op de verzending van de klacht.".

Art. 66. Aan artikel 345 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"De principiële beslissing tot samenvoeging wordt gepubliceerd op de webtoepassing van de gemeenten.".

Art. 67. Aan artikel 347 van hetzelfde decreet wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Het gezamenlijke voorstel tot samenvoeging wordt gepubliceerd op de webtoepassing van de gemeenten.".

Art. 68. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt een artikel 347/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 347/1. Als de som van de inwoners van de samen te voegen gemeenten op 1 januari van het tweede jaar dat voorafgaat aan de samenvoegingsdatum meer dan 100.000 inwoners bedraagt, kunnen de gemeenteraden van de samen te voegen gemeenten beslissen om op de samenvoegingsdatum binnengemeentelijke territoriale organen, districten genoemd, op te richten of te wijzigen, met inachtneming van de voorwaarden, vermeld in het bijzonder decreet van 13 april 1999 betreffende de voorwaarden en de wijze van oprichting van binnengemeentelijke territoriale organen.

In het geval, vermeld in het eerste lid, bevat het gezamenlijke voorstel tot samenvoeging bijkomend aan de elementen, vermeld in artikel 347, tweede lid:
1° de gebiedsomschrijvingen van de districten, vermeld in artikel 3, §1, van het voormelde bijzonder decreet;
2° de kadastrale gegevens waaruit de grenzen van de districten blijken;
3° de bevoegdheden die aan de districtsbesturen worden overgedragen en de criteria betreffende de algemene en specifieke dotaties die aan de districtsbesturen zullen worden verstrekt, respectievelijk vermeld in artikel 3, §5, en artikel 4, §1, van het voormelde bijzonder decreet.".

Art. 69. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt een artikel 347/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 347/2. De gemeenteraden die beslist hebben over het gezamenlijk voorstel tot samenvoeging, nemen op uiterlijk 1 juni van het jaar waarin de districtraadsverkiezingen plaatsvinden, per district, dat door hen opgericht of gewijzigd zal worden, een gezamenlijke beslissing over het maximale aantal districtsschepenen voor de volgende bestuursperiode op basis van de bevolkingsaantallen van het toekomstige district. Het inwonersaantal dat in aanmerking wordt genomen, is het aantal personen dat ingeschreven is in het rijksregister van de natuurlijke personen die op 1 januari van het jaar van de districtsraadsverkiezingen hun hoofdverblijfplaats in het desbetreffende toekomstige district hadden.

Het districtscollege moet, met inbegrip van de districtsburgemeester, minstens twee leden bevatten.".

Art. 70. In artikel 348 van hetzelfde decreet wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

"Het ontwerp van samenvoegingsdecreet bevat de nodige bepalingen over de aanpassing van de bijlage bij het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011.".

Art. 71. In artikel 352, tweede lid, 7°, van hetzelfde decreet worden de woorden "De gemeentesecretarissen" vervangen door de woorden "De algemeen directeurs".

Art. 72. In artikel 353, §3, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede "vierde lid," opgeheven;

2° in het tweede lid wordt de zinsnede "vierde lid," opgeheven;

3° in het derde lid wordt de zinsnede "zesde lid," opgeheven.

Art. 73. In artikel 374 van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "en "de gemeenteraden" wordt gelezen als "de raden voor maatschappelijk welzijn"" vervangen door de zinsnede ", "de gemeenteraden" wordt gelezen als "de raden voor maatschappelijk welzijn" en "de oorspronkelijke gemeenten" wordt gelezen als "de oorspronkelijke OCMW's"".

Art. 74. Artikel 379 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 379. Artikel 365 is van toepassing op het nieuwe OCMW, met dien verstande dat "de oorspronkelijke gemeente" wordt gelezen als "het oorspronkelijke OCMW", "de nieuwe gemeente" wordt gelezen als "het nieuwe OCMW" en "de gemeenteraad" wordt gelezen als "de raad voor maatschappelijk welzijn".".

Art. 75. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt een artikel 382/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 382/1. In afwijking van artikel 364 kan een gewezen adjunct-algemeen directeur of een gewezen adjunct-financieel directeur van een samengevoegde gemeente met behoud van zijn geldelijke anciënniteit aangesteld worden in een passende functie van niveau A in:
1° de nieuwe gemeente;
2° het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat de nieuwe gemeente bedient;
3° een verzelfstandigde entiteit van de nieuwe gemeente;
4° een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn dat de nieuwe gemeente bedient;
5° een intergemeentelijk samenwerkingsverband zoals bedoeld in deel 3, titel 3, waarvan de nieuwe gemeente een deelnemende gemeente is.

De gewezen adjunct-algemeen directeur of gewezen adjunct-financieel directeur wordt ingeschaald in de salarisschaal die verbonden is aan de passende functie. Hij behoudt de salarisschaal die hij genoot als adjunct-algemeen directeur of adjunct-financieel directeur in zijn oorspronkelijke gemeente, zolang het salaris op basis daarvan gunstiger is dan het salaris dat hij zou genieten na de inschaling.".

Art. 76. Aan artikel 396 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, wordt een derde paragraaf toegevoegd, die luidt als volgt:

"§3. Het samenwerkingsverband sluit een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af.".

Art. 77. In artikel 411 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het tweede lid wordt opgeheven;

2° in het bestaande derde lid, dat het tweede lid wordt, worden de woorden "In dat geval zijn het eerste en tweede lid" vervangen door de woorden "In dat geval is het eerste lid".

Art. 78. In artikel 420 van hetzelfde decreet worden na het eerste lid twee leden toegevoegd, die luiden als volgt:

"Bij de toetreding tot een opdrachthoudende vereniging kan de gemeenteraad beslissen niet aan te sluiten voor specifieke activiteiten of opdrachten. In voorkomend geval wordt deze beslissing vermeld in de beslissing tot toetreding. Bij het ontbreken van een dergelijke beslissing wordt de gemeente geacht aangesloten te zijn voor alle activiteiten en opdrachten van de vereniging.

Bij de uitbreiding van het doelstellingenkader van de opdrachthoudende vereniging kan de gemeenteraad beslissen om niet aan te sluiten voor de nieuwe activiteiten en opdrachten. In voorkomend geval wordt deze beslissing vermeld in de beslissing over de goedkeuring van de statutenwijziging tot uitbreiding van het doelstellingenkader. Bij het ontbreken van een dergelijke beslissing wordt de gemeente geacht aangesloten te zijn voor alle activiteiten en opdrachten van de vereniging.".

Art. 79. In artikel 422, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het woord "tot" en het woord "uittreding" worden de woorden "gehele of gedeeltelijke" ingevoegd;

2° aan het eerste lid wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

"In het geval van een gedeeltelijke uittreding vermeldt de desbetreffende beslissing de activiteiten of opdrachten waarvoor de deelnemer beslist om uit te treden.".

Art. 80. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021, wordt een artikel 424/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 424/1. Artikel 185/1 is van toepassing bij de overdracht van personeel.".

Art. 81. In artikel 426 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 2° wordt vervangen door wat volgt:

"2° het voorwerp en de maatschappelijke doelstellingen van gemeentelijk belang, die duidelijk en beperkend omschreven zijn;";

2° punt 5° wordt vervangen door wat volgt:

"5° de nauwkeurige aanduiding van de deelnemers, hun inbreng, hun verbintenissen en de activiteiten en opdrachten waarvoor elke deelnemer aangesloten is;".

Art. 82. In artikel 448, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden "voorzitter van de raad van bestuur" en de woorden "en aan de voormelde vertrouwenspersonen" de zinsnede ", aan zijn vervanger" ingevoegd.

Art. 83. In artikel 458, §1, derde lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "van de dienstverlenende of opdrachthoudende vereniging" telkens opgeheven.

Art. 84. In artikel 474 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 25 mei 2018 en 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen paragraaf 1 en paragraaf 2 wordt een paragraaf 1/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§1/1. De vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn sluit een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af.";

2° in paragraaf 2, eerste lid, wordt tussen de woorden "voorzitter van de raad van bestuur" en de woorden "en aan de voormelde vertrouwenspersonen" de zinsnede ", aan zijn vervanger" ingevoegd;

3° aan paragraaf 4 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 185/1, §1, is van toepassing bij de overdracht van personeel aan een welzijnsvereniging of een autonome verzorgingsinstelling. Artikel 185/1, §2, is van toepassing bij de overdracht van contractueel personeel aan een vereniging of vennootschap voor maatschappelijk welzijn of aan rechtspersonen andere dan die welke winstoogmerk hebben.".

Art. 85. In artikel 488 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

"§1. Het bevoegde orgaan van de welzijnsvereniging stelt, binnen de grenzen die vastgesteld zijn door de Vlaamse Regering, de rechtspositieregeling van het personeel vast.";

2° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

"§2. Artikel 185/1, §1, is van toepassing bij de overdracht van personeel.";

3° paragraaf 3 wordt opgeheven.

Art. 86. In artikel 490, §4, van hetzelfde decreet wordt het woord "gemeente" vervangen door het woord "welzijnsvereniging".

Art. 87. Artikel 499 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 499. Het bevoegde orgaan van de vereniging stelt de rechtspositieregeling van het personeel van het ziekenhuis vast.".

Art. 88. In artikel 500 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 december 2018 en 16 juli 2021, wordt de zinsnede "artikel 286, §2, 5°" vervangen door de zinsnede "artikel 286, §2, 5° en 6°" en wordt tussen de zinsnede "artikel 485, derde lid," en de zinsnede "artikel 489" de zinsnede "artikel 488, §1, eerste en tweede lid," ingevoegd.

Art. 89. In artikel 503 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 3° wordt het woord "geneesheren" vervangen door het woord "artsen" en wordt de zinsnede "130, § 3, 4°, van de gecoördineerde wet op de ziekenhuizen van 7 augustus 1987" vervangen door de zinsnede "144, §3, 4° van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen";

2° in punt 4° wordt de zinsnede "gecoördineerde wet op de ziekenhuizen van 7 augustus 1987" vervangen door de zinsnede "gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen";

3° in punt 6° wordt de zinsnede "raad van bestuur van de vereniging zonder winstoogmerk," vervangen door de zinsnede "raad van bestuur, of de vertegenwoordigers van een rechtspersoon-bestuurder,";

4° in punt 7° worden de woorden "tot het aantal bedden of de omzet van het ingebrachte" vervangen door de woorden "tot de naar economische maatstaven waardeerbare inbreng van het".

Art. 90. Artikel 505 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 505. De oprichtingsakte van de vereniging zonder winstoogmerk waarvan een of meer openbare centra voor maatschappelijk welzijn lid zijn, en de akte waarbij een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn of een rechtspersoon als vermeld in artikel 501 verklaart lid te willen worden van de vereniging en waarbij de vereniging die toetreding aanvaardt, regelen ook de inbreng en de overname van het

contractuele personeel of de terbeschikkingstelling van het statutaire personeel, met uitzondering van de personeelsleden, vermeld in artikel 162, §1, en artikel 183, §1.

Artikel 185/1, §2, is van toepassing bij de overdracht van contractueel personeel.".

Art. 91. In artikel 511, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "of terbeschikkingstelling van het personeel met behoud van bezoldiging en geldelijke anciënniteit" worden vervangen door de zinsnede "van het contractuele personeel of terbeschikkingstelling van het statutaire personeel, met uitzondering van de personeelsleden, vermeld in artikel 162, §1, en artikel 183, §1";

2° een tweede lid wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Artikel 185/1, §2, is van toepassing bij de overdracht van contractueel personeel.".

Art. 92. In artikel 514, §2, 1°, van hetzelfde decreet worden de woorden "noodzaak om een private partner aan te trekken wordt aangetoond" vervangen door de woorden "meerwaarde van het aantrekken van een private partner" en wordt het woord "wordt" vervangen door het woord "worden".

Art. 93. In artikel 516 van hetzelfde decreet wordt tussen de woorden "met uitzondering van" en de zinsnede "artikel 7, §6," de zinsnede "artikel 5, §3," ingevoegd.

Art. 94. In artikel 517 van hetzelfde decreet wordt tussen de zinsnede "Artikel 18 tot en met 39 van dit decreet" en de woorden "zijn van toepassing" de zinsnede ", met uitzondering van artikel 30," ingevoegd.

Art. 95. Aan artikel 519 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Als een schepen tijdelijk afwezig is, kan hij, met behoud van de toepassing van artikel 13bis, §1, van de Nieuwe Gemeentewet, worden vervangen door het raadslid aangewezen overeenkomstig artikel 15, §2, achtste lid, van de Nieuwe Gemeentewet.".

Art. 96. In artikel 531, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het derde lid wordt de zinsnede "artikel 25 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges" vervangen door de zinsnede "artikel 18bis van de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn,";

2° in het vierde lid wordt de zinsnede "artikel 203, derde lid, van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 of met toepassing van artikel 25 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges" vervangen door de zinsnede "artikel 18bis van de wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn".

Art. 97. In artikel 536 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden "en voor het bijwonen van de vergaderingen van het bijzonder comité voor de sociale dienst" opgeheven;

2° aan paragraaf 4 worden een tweede en een derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

"De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de uitvoering van het eerste lid.

Het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn sluit naast de verzekering, vermeld in het eerste lid, de volgende verzekeringen af:

1° een verzekering om de bestuurdersaansprakelijkheid te dekken die persoonlijk ten laste komt van de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn bij de normale uitoefening van hun mandaat, als ze het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn vertegenwoordigen als lid van de raad van bestuur of als dagelijks bestuurder in een rechtspersoon indien die rechtspersoon geen bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering heeft afgesloten voor de vertegenwoordigende mandataris;

2° een verzekering voor ongevallen die de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn overkomen in het kader van de normale uitoefening van hun mandaat.";

3° er wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§5. Behalve in geval van herhaling is het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van de geldboeten waartoe leden van de raad voor maatschappelijk welzijn worden veroordeeld wegens een misdrijf dat ze hebben begaan bij de normale uitoefening van hun mandaat, met uitzondering van een persoonlijke inbreuk op de verkeersreglementering.

De regresvordering van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn ten aanzien van de veroordeelde leden van de raad voor maatschappelijk welzijn is beperkt tot de gevallen van bedrog, zware schuld of lichte schuld die bij hen gewoonlijk voorkomen.".

Art. 98. In artikel 539 van hetzelfde decreet wordt tussen de zinsnede "Artikel 77 en 78 van dit decreet" en de woorden "zijn van toepassing" de zinsnede ", met uitzondering van artikel 78, tweede lid, 18°," ingevoegd.

Art. 99. In artikel 544, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de zinsnede "artikel 113" en de woorden "van dit decreet" de zinsnede ", eerste lid," ingevoegd.

Art. 100. In artikel 548, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de zin "De wedde, het vakantiegeld, de eindejaarspremie en de uittredingsvergoeding van de burgemeester en van de schepenen omvatten de vergoeding voor hun opdracht als voorzitter of als lid van het vast bureau en, in voorkomend geval, als voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst." opgeheven.

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie

Art. 101. Artikel 121 van het decreet van 16 juli 2021 tot wijziging van diverse decreten, wat betreft versterking van de lokale democratie wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 121. In artikel 525 van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "Artikel 79, vierde lid, en artikel 62, zesde lid en zevende lid" vervangen door de zinsnede "Artikel 62, eerste lid, 2°, e), zesde lid en zevende lid".".

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Afdeling 1. Opheffingsbepalingen

Art. 102. Artikel 10 van het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, gewijzigd bij de decreten van 25 april 2014 en 22 december 2017, wordt opgeheven.

Art. 103. Artikel 41 van de Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2017, wordt opgeheven.

Afdeling 2. Overgangsbepaling

Art. 104. In een gemeente waar op de tiende dag na de bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad al een collectieve constructieve motie van wantrouwen is aangenomen, worden met toepassing van artikel 37 van het decreet over het lokaal bestuur, de commissies opnieuw samengesteld als door de aanname van de collectieve constructieve motie van wantrouwen het aantal mandaten dat toekomt aan de fracties waarvan leden deel uitmaken van het college van burgemeester en schepenen niet hoger is dan de som van het aantal mandaten dat toekomt aan de andere fracties.

Afdeling 3. Inwerkingtredingsbepaling

Art. 105. De volgende artikelen treden, met het oog op de algehele vernieuwing van de bestuursorganen in december 2024 na de verkiezing, georganiseerd op 13 oktober 2024, in werking op 13 oktober 2024:
1° artikel 16;
2° artikel 28;
3° artikel 93;
4° artikel 94;
5° artikel 96.

De volgende artikelen van dit decreet treden, met het oog op de installatievergadering in december, in werking op 1 december 2024:
1° artikel 2;
2° artikel 3;
3° artikel 12;
4° artikel 27.

In afwijking van het eerste en tweede lid treden in een gemeente waar voor 13 oktober 2024 maar ten vroegste op de tiende dag na de bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad een collectieve constructieve motie wordt ingediend, artikel 12 en 16 in werking op de dag van de indiening van de motie, en treden in een district waar voor 13 oktober 2024 maar ten vroegste op de tiende dag na de bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad een collectieve constructieve motie wordt ingediend, artikel 12, 27 en 28 in werking op de dag van de indiening van de motie.

De volgende artikelen van dit decreet treden in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum:
1° artikel 59;
2° artikel 60.

Brussel, 7 oktober 2022.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken,
Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS